

Rhaglen Gyflawn

**Cyd-Bwyllgor Corfforedig
Gogledd Cymru
North Wales
Corporate Joint Committee**

Cyfarfod

IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO CBC Y GOGLEDD

Dyddiad ac Amser

2.00yp, DYDD IAU, 15fed HYDREF, 2026

Lleoliad

Cyfarfod Rhithiol

(am fynediad cyhoeddus, cysylltwch â ni)

Pwynt Cyswllt

Sera Jane Whitley

serajanewhitley@gwynedd.llyw.cymru

(DOSBARTHWDYD 08/10/2026)

IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO CBC Y GOGLEDD

Aelodau Etholedig

Cyng. Gareth Jones
Cyng. Carol Holliday
Cyng. Andrew Parkhurst
Cyng. Paul Rogers
Cyng. Ioan Thomas
Cyng. Geraint Bebb

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir Ynys Môn

Aelodau Lleyg

Nigel Rudd
William Parry
I'w cadarnhau

Aelodau Etholedig (Dirprwyedig)

I'w cadarnhau
I'w cadarnhau
I'w cadarnhau
Cyng. Trevor Bates
Cyng. Richard Glyn Roberts
Cyng. Keith Roberts

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir Ynys Môn

Swyddogion yn bresennol

Alwen Williams
Mark Watkins
Helen Edwards
Dewi Morgan
David Hole
Sian Pugh
Luned Fôn Jones

Prif Weithredwr Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol/Swyddog Monitro
Dirprwy Swyddog Monitro
Prif Swyddog Cyllid
Rheolwr Rhaglen Gweithredu'r CBC
Pennaeth Cynorthwyol Cyllid, Cyngor Gwynedd
Rheolwr Archwilio, Cyngor Gwynedd

RHAGLEN

1. **YMDDIHEURIADAU**
I dderbyn unrhyw ymddiheuriadau.
2. **DATGAN BUDDIANT PERSONOL**
I dderbyn unrhyw ddatgan o fuddiant personol.
3. **ETHOL IS-GADEIRYDD AR GYFER 2026/27**
I ethol Is-Gadeirydd ar gyfer 2026/27.
4. **MATERION BRYD**
Nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y cadeirydd fel y gellir eu hystyried.
5. **COFNODION Y CYFARFODYDD BLAENOROL** 5 - 22
Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid llofnodi cofnodion cyfarfodydd y pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 9 Rhagfyr, 2025 a 4 Mehefin, 2026 fel rhai cywir.
6. **SEFYLLFA REFENIW A CHYFALAF 2026/27 - ADOLYGIAD 23 - 45**
DIWEDD GORFFENNAF 2026
Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC) a Sian Pugh, Pennaeth Cynorthwyol Cyllid i gyflwyno'r adroddiad.
7. **STRATEGAETH A CHYNLLUN ARIANNOL TYMOR CANOLIG 46 - 81**
2026/27 - 2029/30
Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC) i gyflwyno'r adroddiad.
8. **STRATEGAETH ARCHWILIO MEWNOL A CHYNLLUN 82 - 91**
ARCHWILIO MEWNOL BLYNYDDOL 2026/27
Luned Fôn Jones, Rheolwr Archwilio i gyflwyno'r adroddiad.
9. **DATGANIAD O GYFRIFON CYD-BWYLLGOR CORFFOEDIG Y 92 - 175**
GOGLEDD AM 2025/26 A'R ARCHWILIAD PERTHNASOL
Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC) a Sian Pugh, Pennaeth Cynorthwyol Cyllid i gyflwyno'r adroddiad.
10. **STRATEGAETH RHEOLAETH TRYSORLYS 2026/27 - 176 - 181**
ADOLYGIAD HANNER BLWYDDYN
Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC) a Delyth Jones-Thomas, Rheolwr Buddsoddi i gyflwyno'r adroddiad.
11. **DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL 2025/26 A 182 - 199**
CHYNLLUN GWELLA LLYWODRAETHU 2026/27
Mark Watkins, Swyddog Monitro i gyflwyno'r adroddiad.
12. **BLAEN RHAGLEN GWAITH IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC 200 - 201**
ARCHWILIO

Mark Watkins, Swyddog Monitro i gyflwyno'r adroddiad.

IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO CBC GOGLEDD CYMRU 09/12/25

Aelodau Etholedig: Cynghorydd Gareth Jones (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), Cynghorydd Andrew Parkhurst (Cyngor Sir y Fflint), Cynghorydd Paul Rogers (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam), Cynghorydd Ioan Thomas (Cyngor Gwynedd), a Cynghorydd Geraint Bebb (Cyngor Sir Ynys Môn).

Aelodau Lleyg: Nigel Rudd (Cadeirydd).

Aelodau Etholedig (Dirprwyedig): Cynghorydd Bobby Feeley (Cyngor Sir Ddinbych).

Swyddogion eraill yn bresennol: Alwen Williams (Prif Weithredwr y CBC), David Hole (Rheolwr Rhaglen Gweithredu'r CBC), Dewi A. Morgan (Pennaeth Cyllid – Cyngor Gwynedd), Luned Fôn Jones (Rheolwr Archwilio - Cyngor Gwynedd), Iwan Evans (Swyddog Monitro – Cyngor Gwynedd), Claire Incledon (Dirprwy Swyddog Monitro Dros Dro CBC), a Sera Whitley (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth – Cyngor Gwynedd).

1. ETHOL CADEIRYDD AR GYFER 2025/26

Penderfynwyd gohirio'r penodiad hyd nes y cyfarfod nesaf.

Penderfynwyd ethol Nigel Rudd yn Gadeirydd y cyfarfod hwn.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD AR GYFER 2025/26

Penderfynwyd gohirio'r penodiad hyd nes y cyfarfod nesaf.

3. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Cynghorydd Carol Holliday (Cyngor Sir Ddinbych), Carys Edwards (Aelod Lleyg), a Sian Pugh (Pennaeth Cynorthwyol Cyllid – Cyngor Gwynedd).

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

5. MATERION BRYD

Croesawodd Prif Weithredwr y Cyd-Bwyllgor Corfforedig (CBC) yr holl Aelodau i'r cyfarfod gyntaf yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio CBC Gogledd Cymru, a cyflwynwyd cyd-destun am y CBC.

Gofynnwyd y Cadeirydd am cadarnhad beth sy'n cynnwys cworwm yn yr Is-bwyllgor hon, gan ofyn os yw'n bosib dirpryo i swyddogion mewn absenoldeb cworwm. Eglurwyd y Swyddog Monitro nid yw hyn yn bosib, gan bod y Cylch Gorchwyl yn gosod allan cworwm uchel. Cadarnhawyd bod un aelod o bob awdurdod ac un aelod lleig yn presennol yn y cyfarfod, ac felly bod cworwm yn bodoli ar gyfer y cyfarfon hon.

Cyflwynwyd swyddogion eu hunain a'u rolau i'r grŵp. Nodwyd bod yn bwysig a defnyddiol deall sut y mae'r CBC yn cael ei gefnogi a hefyd deall y cyd-destun y mae'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn gweithredu ynddo.

6. BLAEN CYNLLUN GWAITH YR IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Claire Incledon, Dirprwy Swyddog Monitro (dro dro).

PENDERFYNWYD:

Nid gafodd penderfyniad ei neud gan doedd ddim cworwm.

TRAFODAETH

Nodwyd bod y Blaen Cynllun Gwaith yn darparu'r rhaglen waith, sy'n caniatáu i'r Is-bwyllgor gyflawni ei rôl statudol fel y'i nodir yn rheoliadau sefydlu 2021. Eglurwyd mai mater i'r Aelodau a'r Cadeirydd yw nodi pa adroddiadau y maent am eu gweld ger bron yr Is-bwyllgor ac unrhyw ofynion hyfforddi y gallent fod eu hangen. Bydd y rhain yn cael eu hychwanegu at y Blaen Cynllun Gwaith, a eglurwyd y bydd yn ddogfen fyw a chaiff ei dosbarthu'n rheolaidd i'r Aelodau.

Cadarnhawyd bod dyddiadau cyfarfodydd y CBC ar gyfer 2025/26 yn y calendr tan mis Mai 2026. Nodwyd y bydd calendr trefol newydd yn cael ei ddatblygu ddechrau'r flwyddyn nesaf. Gofynnwyd a oes cynigion ar hyn o bryd ar gyfer cyfarfodydd Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Cadarnhawyd bod cyfarfod yn cael eu trefnu ar gyfer mis Ionawr, i ystyried y Gyllideb cyn iddi fynd i'r CBC ar 23 Ionawr.

Cadarnhawyd y bydd cyfarfodydd yr Is-bwyllgorau yn cael eu trefnu ymlaen llaw o amgylch y Blaen Cynllun Gwaith, er mwyn caniatáu i waith yr Is-bwyllgor fwydo'n briodol i'r CBC. Nodwyd y byddai dyddiadau cyfarfodydd ar gyfer gweddill 2025/26 yn dibynnu ar gapasiti adnoddau a gofynion yr eitemau y mae angen eu cyflwyno i'r Is-bwyllgor.

Amlygwyd ei bod o'n bwysig i'r aelodau fod yn ymwybodol o gyfarfodydd yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn y dyfodol o ystyried y gofynion sydd arnynt un eu hawdurdodau priodol, a cyn gynted mae'r cyfarfodydd yn cael eu trefnu, y gorau fydd er mwyn caniatáu cworwm yn bob cyfarfod. Cadarnhawyd y byddai sicrhau dyddiadau y cyfarfodydd a datblygu'r Blaen Cynllun Gwaith yn cael ei wneud cyn gynted â phosib.

Mynegwyd pryderon ynghylch a dim digon o eitemau ar y Blaen Cynllun Gwaith ar hyn o bryd, yn enwedig o ystyried bod y Cylch Gorchwyl yn awgrymu eitemau y dylid eu cynnwys ar y Blaen Cynllun Gwaith. Mewn ymateb i'r pryderon, esboniwyd mae'r Blaen Cynllun Gwaith yn darn o waith sydd angen datblygu wrth weithio ochr i ochr ag aelodau'r Is-bwyllgor i sicrhau bod yr Is-bwyllgor yn gyflawni ei gyfrifoldebau statudol, gan ystyried yr adnoddau sydd ar gael a capasiti'r tîm cymorth.

Cynigiwyd y byddai penderfyniad yn cael ei ohirio tan ddiwedd y cyfarfod, fel y gallai'r aelodau gael golwg well ar ba busnes y dylai'r Is-bwyllgor ganolbwyntio arno a'r amserlenni y byddai disgwyl i'r Is-bwyllgor eu dilyn.

Gofynnwyd i'r aelodau nodi unrhyw eitemau y gallent deimlo y dylid eu cynnwys ar y Blaen Cynllun Gwaith yn ystod gweddill y cyfarfod, er mwyn trafod a gwneud penderfyniad ar ddiwedd y cyfarfod.

Gad nod oedd cworwm ar diwedd y cyfarfod, ni wneud unrhyw benderfyniad, ond nodwyd y canlynol er gwybodaeth.

Gofynnwyd cwestiwn ynghylch sefydlu'r Is-bwyllgor Trosolwg a Chraffu ar y Cyd (JOSC) i sicrhau craffu priodol ar y CBC. Gofynnwyd hefyd a oedd angen ystyried y strwythur arfaethedig. Cadarnhawyd bod y cylch gorchwyl yr Is-bwyllgor Trosolwg a Chraffu ar y Cyd eisoes wedi'i sefydlu a'i gytuno gan y chwe awdurdod lleol.

Adroddwyd y rhestr ganlynol o eitemau, fel awgrymiadau ar gyfer y Blaen Cynllun Gwaith:

- Rhaglen Archwilio Mewnol / Archwilio Allan (Archwilio Cymru)
- Adroddiad olrhain camau gweithredu archwilio
- Datganiad cyfrifon blynyddol 2024/25 ac adroddiad Archwilio Cymru
- Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2024/25
- Cofrestr Risg
- Rheoli asedau a gwaredu cyfalaf
- Rheoli'r trysorlys
- Cyllideb ddrafft 2026/27
- Strategaeth drafft ariannol tymor canolig
- Adroddiad crynodeb llywodraethu'r CBC (dim mwy nag un ochr fesul pwnc – pwy/beth/pryd)
 - Cynllunio Corfforaethol
 - Cynllunio Ariannol
 - Rheoli Perfformiad
 - Rheoli Risg
 - Cynllunio'r Gweithlu
 - Rheoli Asedau
 - Caffael

Eglurwyd y byddai swyddogion yn cynghori pa eitemau fyddai'n mynd ger bron yr Is-bwyllgor ar ba dyddiadau, mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd, gyda'r ddisgwyliad o dri cyfarfod pellach ar gyfer 2025/26. Ymhelaethwyd byddai'r Blaen Cynllun Gwaith, wedi'i chwblhau, cael ei dosbarthu cyn gynted a phosib er mwyn darparu fframwaith i'r Is-bwyllgor gallu symud ymlaen o fewn amserlen resymol.

Gofynnwyd y Cadeirydd (dros dro) a fyddai'n cadw swydd y Cadeirydd nes bod Cadeirydd yn cael ei benodi'n swyddogol yng nghyfarfod nesaf yr Is-bwyllgor. Cadarnhawyd bod hyn yn ddisgwyliad rhesymol.

Nodwyd y Cadeirydd (dros dro) ei ddiolch i'r swyddogion a'r Aelodau, a thynnwyd sylw at y broses gychwyn anarferol a'r angen i fynd i'r afael â gwahanol faterion. Nodwyd y byddai'n defnyddiol cysylltu gyda'r swyddogion ar ôl ymgynghori.

7. CYLCH GORCHWYL YR IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Claire Incledon, Dirprwy Swyddog Monitro (dro dro).

PENDERFYNWYD:

Nodiwyd Cylch Gorchwyl.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd bod y cylch gorchwyl yn adlewyrchu rôl a swyddogaeth yr Is-bwyllgor, ac mae'r rhain wedi'u nodi yn Rheoliadau Sefydlu 2021 ac hefyd yng ghyfansoddiad y CBC. Nodwyd bod yr Is-bwyllgor efo swyddogaeth statudol penodol y mae'n rhaid iddo eu harfer, a rhestrwyd y rhain ar gyfer yr Aelodau.

Ymhelaethwyd y bydd yr Is-bwyllgor yn hyrwyddo arfer da. Nodwyd bod y cylch gorchwyl wedi'i rhannu i hysbysu'r Is-bwyllgor o'i rôl a'i swyddogaethau. Nodwyd ymhellach bod canllawiau statudol ac anstatudol sy'n cefnogi'r prif Gynghorau yr un more berthnasol i'r CBC.

Cydnabuwyd bod cylch gorchwyl yr is-bwyllgor yn debyg i cylch gorchwyl bob awdurdod lleol. Nodwyd byddai nodi rhif model ar y cylch gorchwyl yn hwyluso unrhyw newidiadau dilynol ar y cylch gorchwyl. Cytunwyd y byddai unrhyw olygiadau'n cael eu nodi'n glir fel y gellir olrhain pob newid.

Gofynnwyd pwy yw prif swyddog yr Is-bwyllgor, a nodwyd bod angen egluro hyn o fewn y cylch gorchwyl. Gofynnwyd ymhellach bod angen eglurhad pellach ar y perthynas rhwng yr Is-bwyllgor a'r CBC, er mwyn deall yn well ble mae'r penderfyniadau'n cael eu gwneud a ble mae adroddiadau'n cael eu rhannu'n ffurfiol.

Cadarnhawyd bod y Swyddog Adran 151 yn cael ei ystyried fel swyddog arweiniol de-facto ar gyfer Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio'r Cyngor yng Nghyngor Gwynedd, ond gellir cynnal trafodaethau gyda'r pum awdurdod lleol arall i ystyried eu phrofiad a thrafod pwy fyddai'r swyddog arweiniol de-facto ar gyfer Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio'r CBC. Nodwyd nad yw swyddog arweiniol dynodedig wedi'i gadarnhau mewn unrhyw gyfansoddiad nac yn y cylch gorchwyl yng Nghyngor Gwynedd.

Ymhelaethwyd ei bod yn bwysig nodi'r swyddog arweiniol cywir, er mwyn sicrhau bod gwybodaeth amserol a perthnasol yn cael ei darparu am raglen waith y CBC yn yr Is-bwyllgor. Atgoffwyd Aelodau bod y CBC yn gweithredu'n rhanbarthol yn hytrach nag yn lleol, ac felly bod yn bwysig cydnabod y gwahaniaethau rhwng y CBC a'r awdurdodau lleol. Ymhellach, nodwyd bod hwn yn gyfle i'r Is-bwyllgor lunio a thywys gwaith y CBC yn briodol, ac felly rhaid sicrhau bod Aelodau'n derbyn y math cywir o wybodaeth.

Tynnwyd sylw at Ddeddf Etholiadau Lleol 2021, ac ehangodd gwmpas y pwyllgorau llywodraethu ac archwilio, ac sy'n cynnwys agweddau perfformiad a chwynion. Nodwyd byddai'r gwaith yr Is-bwyllgor yn mynd ar draws i feysydd eraill ac felly mae'n bwysig nodi'r unigolion cywir gan y bydd gwaith yr Is-bwyllgor yn debygol o fod yn ehangach na chyfraniad y Swyddog Adran 151. Atgyfnerthwyd y bydd angen cydgrynhoi llinell atebolrwydd glir i sicrhau bod yr Is-bwyllgor yn gwybod gyda phwy y mae'n gweithio gyda.

Mynegwyd pryder ynghylch a ddylai cynrychiolydd o Archwilio Cymru fod yn bresennol yng nghyfarfodydd yr Is-bwyllgor. Eglurwyd nad oedd unrhyw faterion archwilio allanol ger bron yr Is-bwyllgor yn y cyfarfod hwn a felly nad oedd angen cynrychiolydd o Archwilio Cymru. Cadarnhawyd bod y CBC wedi cytuno ar raglen waith gydag Archwilio Cymru felly byddai disgwyl iddynt fod yn bresennol ar gyfer eitemau y maent wedi ymgymryd â gwaith arnynt o ran archwilio gwaith y CBC. Nodwyd byddai'n ddefnyddiol cynnwys y wybodaeth hwn ar y Blaen Cynllun Gwaith.

Hysbyswyd Aelodau y byddai'n ddefnyddiol i'r tîm Gwasanaethau Democratiaeth pe bai Aelodau'n gallu defnyddio'r dwylo electronig i bleidleisio, er mwyn cynorthwyo gyda

chofnodi penderfyniadau'n gywir. Hysbyswyd yr Aelodau hefyd y cyhoeddir hysbysiad penderfyniad wythnos ar ôl pob cyfarfod.

8. ADRODDIAD CYNNYDD Y CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Dave Hole, Arweinydd Rhaglen Weithredu'r CBC

PENDERFYNWYD

Nodiwyd sefyllfa gyd-destunol.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod hwn yn gyfle i roi cyd-destun y CBC ynghyd â diweddariad ar y gwaith sydd wedi ei wneud. Eglurwyd fod dau adroddiad wedi ei gyflwyno eisoes i'r Cydbwyllgor, y cyntaf yn ôl ym mis Mehefin yn ystod dyddiau cynnar y rhaglen yn dilyn y trosglwyddiad, a adnabuwyd rhestr uchelgeisiol o beth oedd angen ei wneud ond ei fod yn gyfnod ble nad oedd Prif Weithredwr wedi ei benodi. Bu i'r ail adroddiad adrodd ym mis Tachwedd, er mwyn diweddarau ar y gwaith sydd wedi ei wneud ac adnabod y sialensiau ar adnoddau sydd ei angen i gwblhau'r gwaith.

O ran cefndir, eglurwyd for y Cynllun Twf wedi trosglwyddo i'r CBC yn ôl yn Ebrill a bellach gyda statws gweithredu llawn ac felly a'r gallu i gyflogi pobl. Mynegwyd yr angen i'r CBC gydymffurfio â'r dyletswyddau cyffredino â sefydliadau sector cyhoeddus a nodwyd fod dyletswydd statudol i gynhyrchu Cynllun Datblygu Strategol a Chynllun Trafnidiaeth Ranbarthol.

Eglurwyd fod cynnydd sylweddol wedi ei wneud hyd at / a gan gynnwys y trosglwyddiad a hynny gyda thîm bach iawn. Tynnwyd sylw at y rhestr a gyflwynwyd yn yr adroddiad. Ategwyd fod rhaglen o newid wedi ei ddatblygu yn seiliedig ar flaenoriaethau, a bod y Prif Weithredwr wedi ei phenodi ym Mehefin 2025. Nodwyd fod ffactorau wedi dal rhai pethau yn ôl, megis y penodi swyddogion ond eu bod yn gweithio drwy'r Cytundebau Lefel Gwasanaeth i dderbyn y gefnogaeth sydd ei angen.

Er y sialensiau nodwyd fod gwaith wedi parhau i ddatblygu a'u bod o fewn camau ddyblygu ar gyfer meysydd fel y wefan. Amlygwyd heriau megis oedi ar adolygu prospectws CBC Llywodraeth Cymru, oedi wrth gaffael a gweithredu'r System Rheoli Pwyllgorau a denu ymgeisiwyd ar gyfer swyddi megis Uwch Swyddog Caffael. Esboniwyd eu bod yn parhau i fod angen gweithredu dau Is-bwyllgor sef Safonau a Throsolwg a Chraffu. Mynegwyd fod datblygu rhaglen UGC newydd ar gyfer 2026/27 a map ffordd ar gyfer y blynyddoedd dilynol yn debygol o fwrw sawl prosiect ymlaen.

Ychwanegodd y Prif Weithredwr fod y CBC wedi cyrraedd ble maen nhw o ganlyniad i gymorth staff partneriaid megis Cyngor Gwynedd a diolchwyd iddynt am eu gwaith. Pwysleisiwyd fod y Cydbwyllgorau ar draws Cymru yn newydd ac felly mae'n cymryd amser i lywio drwy'r broses o flaenoriaethu gan geisio peidio rhoi pwysau ychwanegol ar Awdurdodau'r Gogledd ond i sicrhau eu bod yn cyrraedd gofynion y Llywodraeth.

Nododd y Swyddog Monitro fod gwaith yn ac wedi ei wneud i sefydlu'r CBC yn endid o ran maint sy'n weddol fychan ond a maint gofynion maint Llywodraeth Leol. Uwchlaw sefydlu, nododd fod rhaglenni wedi bod yn datblygu yn y cefndir yn rhanbarthol ac yn genedlaethol. Ategwyd fod trosglwyddo'r Cynllun TWF wedi bod yn gatalydd i symud ymlaen ond fod adnoddau wedi bod yn heriol gan fod yr angen i ymateb i gynlluniau a gofynion statudol wrth gyfiawnhau adnoddau.

Mynegodd y Prif Swyddog Cyllid fod y pwysau adnoddau wedi bod yn sialens a bod nifer o waith wedi ei wneud. Eglurwyd y bydd cyfarfod arall o'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn cael ei gynnal yng nghanol mis Ionawr gan y bydd angen i'r CBC dderbyn y gyllideb, yn unol ar ddeddf erbyn 31 Ionawr.

Tynnwyd sylw at y Is-bwyllgorau Trosolwg a Chraffu a Safonau gan holi os oes dyddiadau bellach mewn lle gan nodi pryder nad oes trefniadau craffu mewn lle. Ymatebwyd drwy nodi nad oes dyddiad pellach gan fod angen trafodaeth fanwl ar flaenoriaethau ac i drafod ymhellach gydag Awdurdodau Lleol. Mynegwyd y gobaith o gynnal y cyfarfodydd cyntaf yn ystod y gwanwyn. Ymhelaethwyd gan nodi fod y daith o ran Trosolwg a Chraffu yn rhai hir gan mai Awdurdodau Lleol y Gogledd sydd yn sefydlu'r gyfundrefn graffu ac nid y CBC. Ategwyd fod y penderfyniad wedi mynd drwy'r holl Gynghorau ym mis Gorffennaf ac yna fod angen creu rhaglen o sut y bydd y model yn gweithio. Pwysleisiwyd pwysigrwydd craffu o ran llywodraethant.

O ran y gyllideb nodwyd fod y broses hon yn teimlo yn hwyr iawn gan fod Awdurdodau ymhellach y blaen, ac y gallai amharu ar gyllidebau Awdurdodau Lleol os lefi yn codi. Nodwyd fod y cyfarfod eleni yn mynd i fod ychydig yn hwyr, ond gobeithio y bydd modd dod yn gynharach y flwyddyn nesaf. O ran y lefi, nodwyd fod trafodaethau yn digwydd ar lefel swyddogion ac Arweinyddion ac na fuasai unrhyw addasiad i'r lefi yn sioc iddynt.

Tynnwyd sylw at y drefn ariannol, gan ofyn a oes modd rhannu adroddiadau aethpwyd i'r CBC a'r aelodau yma i roi cyd-destun cyllidol ynghyd a'r prif negeseuon a roddwyd o ran gwariant 2024/25. Cytunwyd i hyn gan amlygu y bydd adrodd cyson o ran gwariant yn dod i'r pwyllgor hwn. O ran prif negeseuon amlygwyd fod llawer o danwariant er y gwaith sydd wedi ei wneud a'i fod wedi ei roi mewn cronfeydd wrth gefn ac y bydd yn erbyn y lefi ar gyfer eleni a blwyddyn nesaf. Yn amlwg, esboniwyd gan fod datblygiadau eleni bydd y gwariant yn cynyddu a fydd yn arwain at lai o danwariant.

Trafodwyd arafwch o wneud penderfyniadau gan fod aelodaeth yr Is-bwyllgor hwn wedi ei benderfynu yn ôl ym mis Ionawr ond dim cyfarfod ffurfiol tan fis Rhagfyr, a gofynnwyd a oes modd cynyddu'r cyflymder o ran penderfyniadau. Ymatebwyd drwy nodi fod adnoddau wedi bod yn broblem o ran sicrhau fod penderfyniadau o safon yn cael ei gwneud, a'i bod wedi bod yn anodd penodi i swyddi. O ran materion eraill eglurwyd fod goblygiadau cyfreithio i rai meysydd yn y CBC ac o ganlyniad roedd angen blaenoriaethu a chynyddu cyflymder ar feysydd megis y Cynllun Datblygu Strategol a Chynllun Trafnidiaeth Ranbarthol.

Amlygwyd fod y CBC yn gorff newydd sydd â chyfrifoldebau mawr a bod angen sicrhau fod rôl yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn wreiddiol i'r hyn sydd angen ei wneud. Gofynnwyd i weld y gofrestr risg mor fuan â phosib, ynghyd a gwybodaeth bellach ar staffio ac adnoddau.

9. MANDAD A SIARTER ARCHWILIO MEWNOL

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Luned Fôn Jones, Rheolwr Archwilio Cyngor Gwynedd.

PENDERFYNWYD:

Derbyniwyd a chymeradwywyd cynnwys y Mandad a'r Siarter Archwilio Mewnol a chefnogi Archwilio Mewnol yn ei weithrediadau.

TRAFODAETH

Eglurwyd bod ers Ebrill 2025, pan ddaeth y Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang, sef y Global Internal Audit Standards i rym yn Sector Gyhoeddus y Deyrnas Unedig, mae'n hanfodol bod y Gwasanaeth Archwilio yn cydymffurfio â'r Safonau yma. Ymhellach i hynny, cyhoeddwyd y Nodyn Cymhwyso (Application Note) sydd yn darparu fframwaith ymarferol ar sut y gellid gweithredu a chymhwyso i sicrhau cydymffurfiaeth â'r Safonau. Rhydd y Nodyn Cymhwyso arweiniad ar sut i sicrhau cydymffurfiaeth â'r amgylchiadau hanfodol (essential conditions) fel y manylir yn y Safonau. Mae'r Nodyn Cymhwyso yn egluro sut mae'r Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang ar lywodraethu – sef Parth III (Domain III) yn berthnasol i oruchwyliaeth a dyletswyddau'r Is-Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Un o'r amgylchiadau hanfodol yw cymeradwyo siarter sydd yn cynnwys mandad a sgôp a mathau o waith Archwilio Mewnol.

Ymhellach, mae CIPFA wedi datblygu Cod Ymarfer ar gyfer Llywodraethu Archwilio Mewnol yn Llywodraeth Leol y Deyrnas Unedig (Code of Practice for the Governance of Internal Audit in the Public Sector) ar gyfer dehongli a sicrhau cydymffurfiaeth gyda dyletswyddau statudol. Mae'r Cod wedi ei anelu at y rhai sy'n gyfrifol am drefniadau llywodraethu effeithiol – sef yr Is-Bwyllgor hwn. Bydd yn ofynnol i egluro yn y Datganiad Llywodraethu Blynnyddol (Annual Governance Statement) cydymffurfiaeth â'r Cod Ymarfer.

Mae'r Siarter yn nodi'r trefniadau sydd eu hangen ar y swyddogaeth archwilio mewnol i gyflawni ei ddiben. Mae rôl archwilio mewnol yn cynnwys:

- Cefnogi'r gwaith o gyflawni amcanion strategol drwy ddarparu sicrwydd gwrthrychol sy'n seiliedig ar risg,
- Hyrwyddo arfer da mewn llywodraethu a
- Cyngori ar drefniadau llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol.

I sicrhau cydymffurfiaeth â'r Safonau, cyfrifoldeb yr Is-Bwyllgor hwn yw adolygu a chymeradwyo'r Siarter gan sicrhau bod diffiniad clir o

- Bwrpas, awdurdod a chyfrifoldeb Archwilio Mewnol,
- Annibyniaeth a llinellau adrodd y swyddogaeth Archwilio Mewnol,
- Cwmpas gwaith a hawliau mynediad Archwilio Mewnol,
- Bod y mandad yn cadarnhau bod Archwilio Mewnol yn meddu ar yr awdurdod cyfreithiol a sefydliadol i weithredu'n effeithiol ac yn darparu manylion am rôl a chyfrifoldebau swyddogaeth Archwilio Mewnol,
- Gwirio bod y Siarter a'r mandad yn sicrhau annibyniaeth Archwilio Mewnol ac yn diogelu Archwilio Mewnol rhag dylanwad amhriodol ac

I'r dyfodol goruchwyllo a monitro gweithgareddau Archwilio Mewnol i adolygu cydymffurfiaeth â'r Siarter a'r mandad.

Gofynnwyd beth yw capasiti swyddogaeth archwilio mewnol y CBC, a sut mae'r rhaglen waith gyfredol yn cael ei phenderfynu ar gyfer defnyddio adnoddau mewnol. Eglurwyd bod Cyngor Gwynedd yn darparu gwasanaeth archwilio mewnol trwy cytundeb lefel gwasanaeth, a nodwyd bod swyddogaeth archwilio mewnol Cyngor Gwynedd yn cynnwys rheolwr archwilio, dau arweinydd, a 4 uwch archwilwyr.

Gofynnwyd ymhellach sut y penderfynir ar y rhaglen waith gyfredol ar gyfer defnyddio'r adnodd archwilio mewnol. Manylwyd bod y cynllun blynnyddol ar gyfer Uchelgais Gogledd Cymru yn cael eu lunio gyda mewnbwn y Prif Weithredwr a'r Prif Swyddog Cyllid. Cadarnhawyd bydd y cynllun blynnyddol yn dod ger bron yr is-bwyllgor hon yn y dyfodol i derbyn cymeradwyaeth. Nodwyd bod y cynllun blynnyddol heb lunio ar hyn o pryd gan bod

o'n bwysig cael y siarter archwilio mewn le gyntaf cyn symud ymlaen i lunio strategaeth a'r cynllun blynyddol. Ymhelaethwyd bod asesiad risg yn gael ei trafod gyda'r Prif Weithredwr a Prif Swyddog Cyllid, a bod unrhyw waith archwilio mewnol mae'r ffocws ar y prif risgiau sy'n wynebu'r sefydliad.

Sicrhawyd yr Is-bwyllgor bod Uchelgais Gogledd Cymru wrthi'n datblygu eu Strategaeth Risg Gorfforaethol, ac mae drafft wedi'i ddosbarthu gyda swyddogion yn gynharach. Cynigiwyd bod y drafft yn fecanwaith allweddol ar gyfer symud ymlaen a mi fydd yn cael ei gyflwyno i'r Is-bwyllgor ar gyfer drafodaeth. Eglurwyd ymhellach mai dim ond ers Ebrill 2025 y mae'r CBC wedi'i sefydlu'n iawn ac felly mae lunio Strategaeth Risg Gorfforaethol rhanbarthol yn flaenoriaeth ac yn ofyniad hanfodol.

Gofynnwyd pa camau mae Uchelgais Gogledd Cymru a'r CBC wedi'i cymryd o ran cyhoeddusrwydd, yn enwedig ynglŷn a bwriad o gadw trigolion yn wybodus am swyddogaethau'r CBC. Eglurwyd mai gwefan sefydledig Uchelgais Gogledd Cymru yw'r rhyngwyneb cyhoeddus, ac mae'n cynnwys gwybodaeth benodol y CBC sy'n ymwneud â dyletswyddau statudol y CBC. Nodwyd bod y gwaith y mae'r CBC yn ei wneud yn gymhleth a bydd yn cymryd amser i adeiladau ar y wybodaeth a chyrraedd y cynulleidfaoedd cywir.

Eglurwyd mai unwaith y cytunir ar y cytundeb ariannu ar gyfer y Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam, y bydd Uchelgais Gogledd Cymru yn rheoli gweinyddiaeth buddsoddiad gwerth tua £400 miliwn ar gyfer hyrwyddo a gwella economi Gogledd Cymru. Nodwyd mai bwriad yw cyrraedd cymaint o gymunedau â phosib gyda'r buddsoddiad, a'r uchelgais hir-dymor yw creu swyddi newydd o fewn yr economi ac annog cenedlaethau'r dyfodol i aros yng Ngogledd Cymru mewn gyrfaedd boddhaus a gwerth uchel. Ychwanegwyd mae bwriad hefyd i ddenu talent yn ôl i'r rhanbarth a thargedu buddsoddiad sy'n darparu cyfleoedd ar draws sectorau allweddol. Nodwyd bod Uchelgais Gogledd Cymru ar hyn o bryd ym mlwyddyn pump o gyflawni'r Fargen Twf, sy'n cynllun 15 mlynedd ac felly'n dal i fod yn ei dyddiau cynnar.

Mynegwyd pryderon ynghylch sut mae archwilio mewnol yn cael ei ddefnyddio fel adnodd sy'n adlewyrchu dull systematig. Nodwyd bod y Siarter a gofynion yr Is-bwyllgor yn rhestru ddisgwyliadau o ran yr hyn y dylai'r archwiliad mewnol ei gwmpasu ac adrodd ar, er mwyn cynnig sicrwydd i'r Is-bwyllgor ynghylch a gweithrediadau y CBC. Awgrymwyd, ochr yn ochr â'r Strategaeth Risg Gorfforaethol, y dylid datblygu Cofrestr Risg i ganiatáu i'r CBC ganolbwyntio ar ei flaenoriaethau. Atgyfnerthwyd bod angen i'r Is-bwyllgor symud tuag at ddull systematig o ran sut mae'n gweithredu.

Sicrhawyd y Swyddog Adran 151 bod dull systematig yn rhan o reolau gweithdrefn ariannol y CBC, ac felly mae'r materion yn cael eu cwblhau. Nodwyd bod y gofrestr risg yn rhan o'r ofynion llywodraethu'r CBC a bydd yn cael eu datblygu.

Tynnwyd sylw at y ffaith y bydd gynrychiolwyd unigol o'r awdurdodau lleol angen dealltwriaeth gwell o sut a ble mae'r CBC yn gwario cyfraniadau'r awdurdodau lleol.

Ymhelaethwyd bod yn rhaid i'r Is-bwyllgor symud ymlaen yn gyflym er mwyn sicrhau nad ydynt yn syrthio ar ei hôl gydag archwilio'r CBC, ac i sicrhau y gallant adrodd yn ôl i'w hawdurdodau lleol priodol gyda'r sicrwydd bod pob beth yn gweithredu fel y dylai fod.

Cytunwyd y byddai'r Is-bwyllgor yn adrodd yr adroddiad archwilio mewnol i gyfarfod nesaf yr Is-bwyllgor.

Dechreuodd y cyfarfod am 10:00 a daeth i ben am 12:00

(Cadeirydd)

IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO CBC GOGLEDD CYMRU
04/06/26

Aelodau Etholedig: Cynghorydd Gareth Jones (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), Cynghorydd Andrew Parkhurst (Cyngor Sir y Fflint), Cynghorydd Ioan Thomas (Cyngor Gwynedd), Cynghorydd Carol Holliday (Cyngor Sir Ddinbych), a Chynghorydd Geraint Bebb (Cyngor Sir Ynys Môn).

Aelodau Lleyg: Nigel Rudd (Cadeirydd).

Aelodau Etholedig (Dirprwyedig): Cynghorydd Keith Roberts (Cyngor Sir Ynys Môn)

Swyddogion eraill yn bresennol: Alwen Williams (Prif Weithredwr y Cydbwyllgor Corfforedig (CBC)), David Hole (Rheolwr Rhaglen Gweithredu'r CBC), Dewi A. Morgan (Swyddog Adran 151 – Cyngor Gwynedd), Sian Pugh (Dirprwy Swyddog Adran 151 – Cyngor Gwynedd), Sara Jane Jones (Uwch Gyfrifydd – Cyngor Gwynedd), Delyth Wyn Jones-Thomas (Rheolwr Buddsoddi – Cyngor Gwynedd), Yvonne Thomas (Rheolwr Archwilio - Archwilio Cymru), Lora Williams (Arweinydd Archwilio - Archwilio Cymru), Mark Watkins (Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol/Swyddog Monitro Interim y CBC), Menna Machreth (Uwch Swyddog Polisi Corfforaethol y CBC), Ffion Williams (Uwch Swyddog Gweithredol y CBC), Rhodri Jones (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth – Cyngor Gwynedd), a Sera Whitley (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth – Cyngor Gwynedd).

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorydd Paul Rogers (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam), William Parry (Aelod Lleyg), a Luned Fôn Jones (Rheolwr Archwilio - Cyngor Gwynedd).

2. ETHOL CADEIRYDD AR GYFER 2026/27

Bu i Nigel Rudd gael ei ethol yn Gadeirydd yr Is-bwyllgor ar gyfer 2026/27.

3. ETHOL IS-GADEIRYDD AR GYFER 2026/27

Penderfynwyd gohirio'r penodiad hyd y cyfarfod nesaf.

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

5. MATERION BRYS

Tynnwyd sylw bod Aelodau'r Is-bwyllgor hwn yn cael eu henwebu, nid eu penodi, ac yn parhau i fod yn Aelod nes iddynt gynnig eu hymddiswyddiad ffurfiol i'r Swyddog Monitro.

Gofynnwyd am ddiweddariad ar recriwtio Aelodau Lleyg. Nodwyd bod enwebiadau wedi'u ceisio gan awdurdodau lleol ond nad oes unrhyw enwebiad ffurfiol wedi'u derbyn eto.

Hysbyswyd yr Aelodau, os na dderbynnir unrhyw enwebiadau gan awdurdodau lleol, y bydd rhaid hysbysebu'r swydd yn allanol.

Ychwanegwyd bod ymddiswyddiad wedi'i dderbyn yn ddiweddar gan un o'r Aelodau Lleyg a bod yr Is-bwyllgor ar hyn o bryd yn gweithredu gyda dau allan o'i dri Aelod Lleyg. Mewn ymateb i gwestiwn yn gofyn a allai'r Is-bwyllgor gael pedwar Aelod Lleyg, cadarnhawyd nad oes unrhyw rwystyr i ehangu nifer yr Aelodau Lleyg ac y byddai'r mater hwn yn cael ei ystyried.

Gofynnwyd hefyd am ddiweddariad ar recriwtio Aelodau, a hysbyswyd yr Is-bwyllgor y disgwylir dau ymddiswyddiad ar hyn o bryd gan Aelodau Dirprwyol ac felly bydd yr Is-bwyllgor yn dibynnu ar awdurdodau lleol am enwebiadau pellach.

6. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL

Nodwyd mater gyda cofnodion drafft y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 9 Rhagfyr, 2025 a chadarnhawyd y byddai hyn yn cael ei drin y tu allan i'r cyfarfod. Penderfynwyd gohirio'r eitem hon a dod â'r cofnodion drafft diwygiedig i gyfarfod nesaf yr Is-bwyllgor.

7. CYLCH GORCHWYL A RÔL YR IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

Cyflwynwyd diweddariad ar lafar gan Mark Watkins, Swyddog Monitro.

TRAFODAETH

Atgoffwyd yr Aelodau fod sesiwn anffurfiol wedi'i chynnal cyn y cyfarfod ffurfiol i ganiatáu i'r Aelodau drafod y Blaengynllun Gwaith a phenderfynu beth sydd o fewn cwrmpas y deuddeg mis nesaf a thu hwnt. Nodwyd y bydd gan yr Aelodau ddealltwriaeth eang eisoes o rôl a swyddogaethau Pwyllgorau Llywodraethu ac Archwilio ar lefel awdurdod lleol. Diolchwyd i'r swyddogion am gynnal y sesiwn anffurfiol.

Tynnwyd sylw at y ffaith mai sicrwydd, adolygu a chraffu yw rôl yr Is-bwyllgor. Atgoffwyd yr Aelodau nad corff gwneud penderfyniadau gweithredol yw'r Is-bwyllgor hwn ac nad ydynt i ymwneud ag unrhyw beth sy'n agos at, neu'n debyg i, reolaeth weithredol y sefydliad.

Eglurwyd bod y rhaglen waith wedi'i hadeiladu o amgylch y cylch gorchwyl, sy'n cynnwys materion ariannol, risg, rheolaeth fewnol, rheoli perfformiad, cwynion corfforaethol cyffredinol, archwilio mewnol ac allanol, a datganiadau ariannol. Ychwanegwyd y dylai'r uchod gael eu profi gan yr Is-bwyllgor am ddigonolrwydd, effeithiolrwydd, cydymffurfiaeth statudol, rheoli risg a rheolaeth, a gwerth cyffredinol am arian. Nodwyd y dylid eithrio eitemau lle maent yn dyblygu gwaith y CBC ac unrhyw un o'i Is-bwyllgorau.

8. BLAENGYNLLUN GWAITH YR IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO 2026/27

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Mark Watkins, Swyddog Monitro a Dewi Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC).

PENDERFYNWYD:

- Cymeradwyo Rhaglen Waith ar gyfer 2026/27.

- Cytuno y dylid trin y Rhaglen Waith fel dogfen fyw a'i hadolygu ym mhob cyfarfod cyffredin, gydag eitemau pellach yn cael eu hychwanegu pan fyddant yn dod o fewn Cylch Gorchwyl yr Is-bwyllgor neu pan fyddant yn cael eu cyfeirio gan y Cydbwyllgor Corfforedig.
- Nodi bod y rhaglen wedi'i fframio o amgylch sicrwydd, digonolrwydd rheolaethau, effeithiolrwydd trefniadau, cydymffurfiaeth statudol a, lle bo hynny'n briodol, argymhellion i'r Cydbwyllgor Corfforedig.

TRAFODAETH

Eglurwyd y bydd y Rhaglen Waith yn offeryn sicrwydd byw, a dylid ei hadolygu'n rheolaidd a'i haddasu lle bo rheswm llywodraethu a/neu archwilio priodol i wneud hynny.

Diolchwyd i Swyddogion am y ddwy sesiwn hyfforddiant a gynhaliwyd ym mis Ebrill.

Mynegwyd pryder nad yw'r Cynllun Archwilio Mewnol wedi'i gyflwyno i'r Is-bwyllgor eto, er bod yr Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol wedi'i raglennu i'w gyflwyno yng nghyfarfod nesaf yr Is-bwyllgor. Cadarnhawyd bod gwaith yn mynd ymlaen i ddatblygu Cynllun Archwilio Mewnol, ac yn anffodus nid oedd yn bosibl ei gwblhau mewn pryd oherwydd absenoldebau staff. Ychwanegwyd bod trafodaethau gyda'r Rheolwr Archwilio Mewnol wedi cadarnhau y bydd unrhyw waith brys sy'n codi yn cael ei wneud cyn cyfarfod nesaf yr Is-bwyllgor a bydd unrhyw ddiweddariadau'n cael eu hadrodd yn ôl. Cydnabuwyd bod cael Cynllun Archwilio Mewnol yn rhan o swyddogaethau statudol y Swyddog Adran 151.

Gofynnwyd beth oedd cynnwys y Cytundeb Lefel Gwasanaeth o ran archwilio mewnol ar gyfer y CBC. Eglurwyd bod trafodaethau'n dal i barhau rhwng Cyngor Gwynedd ac Uchelgais Gogledd Cymru ynghylch y Cytundeb Lefel Gwasanaeth, ond cadarnhawyd y bydd yn cynnwys nifer y dyddiau o ddarpariaeth archwilio mewnol, ymrwymadau i adrodd i'r Is-bwyllgor hwn yn ôl yr angen, cynllun archwilio mewnol yn seiliedig ar risg ar waith, a datblygiad o gofrestr risg gorfforaethol. Cytunwyd y byddai unrhyw ddiweddariad ynghylch cwblau'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth a chwblhau'r Cytundeb Archwilio Mewnol yn cael ei rhannu efo'r Aelodau cyn y cyfarfod nesaf.

9. STRATEGAETH RHEOLI RISG

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Dewi Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC).

PENDERFYNWYD

Ystyriwyd cynnwys y Strategaeth Rheoli Risg ddrafft a chynnig sylwadau arno.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan amlygu bod ystyried y Strategaeth Rheoli Risg yn un o ddyletswyddau statudol creiddiol yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

Cadarnhawyd bod y CBC yn gyfrifol am gymeradwyo y Strategaeth, ond fod yn hanfodol i'r Is-bwyllgor gyflwyno sylwadau yn gynnar yn y broses o fabwysiadu y Strategaeth. Eglurwyd, yn dilyn ystyriaeth ac unrhyw addasiadau perthnasol a wnaed i'r Strategaeth yn seiliedig ar sylwadau'r Is-bwyllgor, y bydd y tîm arweinyddiaeth yn ystyried y Strategaeth

ac yn darparu sylwadau, ac yna bydd y Strategaeth yn cael ei hargymell gan y Prif Swyddog Cyllid i'r CBC i'w fabwysiadu.

Manylwyd mai bwriad y Strategaeth Rheoli Risg yw ffurfioli camau gweithredu ar gyfer y CBC a'r holl ddyletswyddau sy'n datblygu. Esboniwyd bod gan bob rhaglen a phrosiect unigol ei gofrestr risg eu hun, gyda swyddog arweiniol yn gyfrifol. Ymhelaethwyd bod risgiau lefel gwasanaeth hefyd yn bodoli a bod rheolwr gwasanaeth unigol yn gyfrifol am reoli'r risgiau yma.

Tynnwyd sylw at gamgymeriad yn y fersiwn Gymraeg o'r Strategaeth Rheoli Risg, gan gadarnhau bydd wedi'i gywiro erbyn i'r Strategaeth cael ei gyflwyno yn derfynol.

Gofynnwyd cwestiwn ynghylch staffio ac yn benodol, sut mae swyddogion sy'n gweithredu ar ran Cyngor Gwynedd ac Uchelgais Gogledd Cymru yn blaenoriaethu gwaith rhwng y ddau sefydliad. Cadarnhawyd bod Cyngor Gwynedd yn darparu llawer o swyddi ar ran Uchelgais Gogledd Cymru ond bod gwaith yn parhau i gytuno'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth yn ffurfiol. Eglurwyd y bydd y Cytundeb Lefel Gwasanaeth yn rhoi sicrwydd i swyddogion Uchelgais Gogledd Cymru a Chyngor Gwynedd ynghylch lefel y gwasanaeth a'r gefnogaeth y maent yn disgwyl ei dderbyn ac/neu ddarparu.

Nodwyd hyd bod y Cytundeb Lefel Gwasanaeth wedi'i gytuno'n ffurfiol, y gall risgiau tymor byr godi ynghylch recriwtio.

Cadarnhawyd y bydd yr Is-bwyllgor hwn yn derbyn diweddariadau rheolaidd ar y Gofrestr Risg, cyn iddo gael ei gyflwyno i'r CBC, er mwyn rhoi sicrwydd i'r Is-bwyllgor bod y trefniadau rheoli risg priodol ar waith ac yn cael y sylw priodol. Nodwyd ymhellach ei bod yn ddyletswydd statudol cyflwyno'r gofrestr risg gorfforaethol i'r Is-bwyllgor hwn.

Gofynnwyd beth yw rôl Archwilio Cymru fel archwilyr allanol o ran rheoli risg ar draws yr awdurdodau. Eglurwyd mai'r risg fawr sydd yn wynebu'r CBC a phob awdurdod lleol yw sicrhau bod rheolaethau priodol ar waith a bod y rheolaethau hyn yn gweithio. Eglurwyd bod Archwilio Cymru yn sicrhau bod y trefniadau priodol a pherthnasol ar waith, gan gynnwys sicrhau bod y wybodaeth yng nghyfrifon y CBC yn seiliedig ar y rheolaeth fewnol gadarn.

Eglurwyd ymhellach bod ISA315 yn gyrru'r cynllun archwilio, a bod rhaid i Archwilio Cymru ystyried y risgiau, y corff a'r rheolaethau, yr amgylchedd, ac asesu meysydd lle gall datganiad ariannol fod yn anghywir. Nodwyd eu bod yn canolbwyntio ar risgiau uchel ac yn adrodd ar y risgiau a nodwyd trwy'r Cynllun Archwilio.

10. DATGANIAD STRATEGAETH RHEOLAETH TRYSORLYS 2025/26

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Dewi Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC) a Delyth Jones-Thomas, Rheolwr Buddsoddi.

PENDERFYNWYD:

Derbyniwyd yr adroddiad ar gyfer 2025/26.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan amlygu ei fod yn darparu trosolwg o weithgareddau Rheolaeth Trysorlys y CBC ar gyfer y flwyddyn ariannol 2025/26.

Eglurwyd, yn ystod y flwyddyn ariannol 2025/26, yr arhosodd gweithgaredd rheolaeth trysorlys y CBC o fewn y cyfyngiadau a osodwyd yn y strategaeth ym mis Mehefin 2025. Ychwanegwyd bod £1.9m o log ar y buddsoddiadau wedi ei dderbyn.

Cadarnhawyd bod sefyllfa ar 31 Mawrth 2026 yn gryf iawn gyda buddsoddiadau o £56.4 miliwn sef yn bennaf arian y Cynllun Twf a Parth Buddsoddi sydd heb ei wario eto.

Cydnabuwyd y mathau o fuddsoddiadau sy'n cael ei wneud ar ran y CBC, a chadarnhawyd bod y rhain yn gyson gyda'r strategaeth a'r math o fuddsoddiadau mae Cyngor Gwynedd yn buddsoddi ynddynt sydd yn cynnwys Banciau a Chymdeithasau Adeiladu, Awdurdodau Lleol, Cronfeydd Marchnad Arian a Swyddfa Rheoli Dyledion.

Tynnwyd sylw at yr adroddiad cydymffurfio sydd yn cadarnhau bod y gweithgaredd buddsoddi wedi cydymffurfio'n llawn gyda'r cyfyngiadau penodol a osodwyd.

Gofynnwyd am fanylion bellach ynghylch buddsoddiadau o fewn gwahanol siroedd, ac ynghylch hyd y telerau buddsoddi. Eglurwyd bod y telerau'n amrywio, ond eu bod fel arfer yn fuddsoddiadau tymor byr. Ychwanegwyd bod Arlingclose, sef ymgynghorwyr rheoli trysorlys y CBC, yn darparu gwiriadau diwydrwydd dyladwy ar y siroedd y buddsoddir ynddynt.

Gofynnwyd sut mae'r Strategaeth Buddsoddi a'i dull yn cael ei asesu. Cadarnhawyd bod diogelwch yn dod cyn hylifedd a thwf, a lle mae buddsoddiadau tebyg yn cael eu hasesu a'u canfod yr un mor ddiogel â'i gilydd, dewisir y buddsoddiad gyda'r twf uchaf.

Gofynnwyd a oedd unrhyw fantais mewn buddsoddi yng Nghynghorau Gogledd Cymru yn unig. Eglurwyd nad ydynt yn buddsoddi mewn datblygiad economaidd yr awdurdodau lleol eraill, ond yn buddsoddi er mwyn caniatáu iddynt barhau â'u gweithrediadau. Amlygwyd bod buddsoddiadau mewn gwahanol gynghorau yn well na buddsoddiadau gan fanc, ac fel arfer maent yn fwy diogel. Ymhelaethwyd fod y buddsoddiadau hyn bob amser yn fyrdymor.

Gofynnwyd a fyddai buddsoddiad hirdymor yn cael ei ystyried i ddarparu Strategaeth Buddsoddi fwy cytbwys. Eglurwyd bod y Strategaeth Buddsoddi yn cynnwys yr arian parod nad yw wedi'i wario ar y Fargen Twf na'r Parth Buddsoddi. Nodwyd fod gan y CBC syniad eisoes o broffil gwariant y Fargen Twf a'r Parth Buddsoddi, ac mae'n fater o gydbwysu'r arian parod dros ben a chynllunio pryd y bydd yr arian yn cael ei fuddsoddi yng Ngogledd Cymru ac yn natblygiad economaidd y rhanbarth.

Mewn ymateb i drafodaeth ynglŷn â chytundeb gyda Arlingclose, eglurwyd bod Arlingclose yn rhan o gytundeb Cyngor Gwynedd yn wreiddiol ond bod ganddynt bellach gytundeb ar wahân i roi cyngor yn uniongyrchol i'r CBC. Eglurwyd ei fod yn gytundeb 12 mis ac y bydd yn cael ei adolygu pan fydd y cytundeb yn dod i ben.

Mynegwyd pryder ynghylch sut mae'r CBC yn sicrhau bod buddsoddiadau'n cael eu hystyried o ran methiannau llywodraethu corfforaethol mewn mannau eraill. Esboniwyd bod gan Arlingclose restr o bartïon cymeradwy a rhestr o awdurdodau lleol na ddylai'r CBC fuddsoddi ynddynt. Pwysleisiwyd bod Arlingclose yn arbenigwyr yn y maes ac yn gwneud llawer o ymchwil, gan flaenoriaethu diogelwch pob tro.

11. POLISI CANMOLIAETHAU, SYLWADAU A CHWYNION

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Alwen Williams, Prif Weithredwr.

PENDERFYNWYD:

Ystyriwyd y Polisi Canmoliaethau, Sylwadau a Chwynion drafft ac argymell ei fabwysiadu gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan amlygu ei bod yn holl bwysig i'r CBC barhau i gryfhau ei drefniadau llywodraethu. Pwysleisiwyd ei bod yn bwysig i'r CBC gael agwedd glir a chyson o dderbyn unrhyw adborth, gan gynnwys trin cwynion yn deg, dysgu o unrhyw faterion a godwyd, a diwygio'r polisi os oes angen.

Cadarnhawyd bod Uchelgais Gogledd Cymru yn ymrwmo i gydymffurfio gyda'i ddyletswyddau cyfreithiol a'r safonau disgwylidig. Nodwyd ar ôl derbyn sylwadau'r Is-bwyllgor hwn, y bwriad yw cyflwyno'r polisi i'r CBC ei gymeradwyo a'i fabwysiadu, ac wedyn ei gyhoeddi ar wefan Uchelgais Gogledd Cymru.

Eglurwyd bod y polisi yn canolbwyntio ar y cwsmer a bod cyfathrebu clir yn bwysig iawn. Manylwyd fod y polisi yn egluro sut y gellir cyflwyno adborth, sut y bydd adborth yn cael ei drin, a phryd y dylid defnyddio'r polisi. Hysbyswyd yr Aelodau y bydd mewnflwch pwrpasol ar gyfer cyflwyno adborth, yn ogystal â ffurflen ar-lein a'r opsiwn i ysgrifennu at Uchelgais Gogledd Cymru. Amlygwyd bod derbyn adborth gan y cyhoedd yn bwysig gan ei fod yn caniatáu i Uchelgais Gogledd Cymru dathlu llwyddiant, dysgu o gamgymeriadau, ac adnabod ffyrdd o wella.

Cadarnhawyd lle nad yw datrysiad yn bosibl, bod dull dau-gam i'r broses gwyno yn bodoli, a chyflwynwyd esboniad o'r dull hon.

Pwysleisiwyd y pwysigrwydd o gael y prosesau gorau mewn lle ar gyfer derbyn adborth. Ychwanegwyd fod rheolaeth dynn o'r ddogfen bolisi yn hanfodol a bod angen ei mabwysiadu i sicrhau bod y fersiwn ddiweddaraf o'r polisi yn cael ei defnyddio.

Cadarnhawyd bod datblygiad o'r ffurflen ar-lein ar dudalennau gwe Uchelgais Gogledd Cymru wedi cychwyn, yn dilyn cais am ddiweddariad gan yr Aelodau. Ychwanegwyd y byddai'r ffurflen hon yn ddwyieithog, ac y byddai mewnflwch dwyieithog hefyd wedi'i neilltuo i dderbyn yr adborth.

12. SEFYLLFA ALLDRO REFENIW A CHYFALAF 2025/26

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Dewi Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC) a Sian Pugh, Pennaeth Cynorthwyol Cyllid.

PENDERFYNWYD:

Ystyriwyd y wybodaeth a'r penderfyniadau.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan fanylu ar sefyllfa alldro'r elfennau Cynllunio Strategol, Trafnidiaeth a Chorfforaethol eu natur. Cadarnhawyd bod cyfanswm y sefyllfa alldro net ar gyfer yr elfennau yma yn danwariant o £1.067 miliwn, a bod £600mil o'r tanwariant yma yn deillio o grantiau a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru yn ystod y flwyddyn gyda rhain yn cael eu defnyddio i ariannu costau a oedd wedi'u cyllidebu yn wreiddiol.

Eglurwyd eu bod yn gofyn am gymeradwyaeth y Cydbwyllgor Corfforedig i drosglwyddo'r tanwariant i'r gronfa wrth gefn i ariannu gwariant yn y blynyddoedd dilynol wrth i weithgareddau a swyddogaethau'r Cydbwyllgor Corfforedig gynyddu. Ymhelaethwyd bod y Cydbwyllgor Corfforedig eisoes wedi cymeradwyo i dros £600mil o'r gronfa hon gael ei defnyddio fel rhan o gyllideb 2026/27 a byddai hyn wedyn yn gadael balans o tua miliwn yn y gronfa.

Tynnwyd sylw at sefyllfa alldro'r Cynllun Twf a'r ffrydiau ariannu cyfatebol ar gyfer y flwyddyn. Nodwyd bod cyfanswm y tanwariant yn £543mil gyda'r prif danwariant o dan y pennawd gweithwyr. Atgoffwyd Aelodau bod cyfraniadau partneriaid yn cyfateb i tua 20% o'r gyllideb yn unig, sy'n ffynonellau ariannu parhaol a ffynonellaua ddisodlir yn unig yw'r gweddill. Eglurwyd bod gofyn ar y Cydbwyllgor Corfforedig i beidio â defnyddio £61mil o'r gronfa wrth gefn ac i leihau y cyfraniad o'r grant Cynllun Twf i £868 mil, er mwyn gadael sefyllfa niwtral am y flwyddyn. Ychwanegwyd bydd y ffynonellau yma yn cael eu defnyddio i ariannu gwariant mewn blynyddoedd i ddod ac felly yn lleihau'r risg o fod angen cynyddu cyfraniadau'r partneriaid i'r dyfodol.

Cyflwynwyd diweddariad ar symudiad mewn cronfeydd y Cynllun Twf yn ystod y flwyddyn ynghyd â'u balansau ar 31 Fawrth 2026. Eglurwyd bod gronfa llog o £5m wedi'i neilltuo i ariannu costau benthyca yn y blynyddoedd i ddod a hynny wrth i'r gwariant ar y cynlluniau cyfalaf gymryd lle cyn derbyn yr arian grant gan y Llywodraeth. Cydnabuwyd bod balans y gronfa adnoddau ar 31 Mawrth 2026 yn £4.4m, ac mae bron i filiwn o'r gronfa yma wedi ei chlustnodi i'w defnyddio yng nghyllideb 2026/27.

Darparwyd diweddariad ar adolygiad diwedd blwyddyn rhaglen gyfalaf y Cynllun Twf ar gyfer 2025/26 a'r proffil gwariant o 2026/27 ymlaen. Nodwyd bod cyfanswm o £30.64miliwn o wariant wedi ei wneud ar y Cynllun Twf erbyn diwedd 2025/26. Ychwanegwyd bod gostyngiad net o £14.28m yn y gwariant ar gyfer 2025/26 o'i gymharu â'r gyllideb a gymeradwywyd yn Chwefror 2025 yn sgîl llithriad ar brosiectau.

Cyflwynwyd sefyllfa ariannol y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol, sydd yn dangos sefyllfa niwtral am y flwyddyn gyda'r gwariant o £290 mil yn cael ei ariannu gan grant llywodraeth Cymru.

Cadarnhawyd bod y cyllid grant yn swm penodol ac nad yw'n cynyddu gyda chwyddiant.

Gofynnwyd a dderbyniwyd unrhyw sylwadau ynghylch yr eitem yng Nghyfarfod y Bwrdd Portffolio ar 24 Ebrill ac yng nghyfarfod yr Is-bwyllgor Lles Economaidd ar 15 Mai. Cadarnhawyd na ofynnwyd unrhyw gwestiynau yn ystod Cyfarfod y Bwrdd Portffolio, ond bod cwestiwn wedi'i godi yng nghyfarfod yr Is-bwyllgor Lles Economaidd ynghylch sicrwydd bod yr arian yn y cronfeydd ar gael ar gyfer y flwyddyn ganlynol.

Gofynnwyd a oes canllaw ar gyfer canran y cronfeydd wrth gefn y dylai'r CBC eu dal yn erbyn y trosiant. Cadarnhawyd nad oes canllaw o'r fath yn bodoli, ond rheol gyffredinol yw

bod angen 2.5% - 5% o gronfa wrth gefn yn erbyn y gwariant gros. Nodwyd ymhellach fod £600 mil o gronfeydd wrth gefn wedi'u cynnwys er mwyn cadw'r ardolli lawr.

Esboniwyd bod dwy gyllideb ar gyfer y CBC yn bodoli, sef cyllideb y Cynllun Twf sy'n cael ei hariannu drwy grant gan y Llywodraeth, yr awdurdodau lleol, a'r pedwar corff addysg, a cyllideb y CBC sy'n cael ei gyflawni trwy godi ardoll ar y chwe chynghor. Pwysleisiwyd eu bod yn gwneud eu gorau i roi sicrwydd i'r awdurdodau lleol a'r CBC ynglŷn â sut mae'r reserfau yn cael eu defnyddio ac mae hwn yn cael ei ddangos yn y Cynllun Gwaith Tymor Canolig.

Gofynnwyd a oedd llithro mewn rhai prosiectau oherwydd ffactorau mewnol neu allanol, a beth fydd yr effaith ar y blynyddoedd i ddod. Cadarnhawyd bod unrhyw lithriad ynghylch y Cynllun Twf oherwydd ffactorau allanol amrywiol a rhoddwyd sicrwydd bod diwydrwydd dyladwy yn cael ei wneud bob amser, er y gall hyn arafu'r broses.

Mynegwyd pryder ynghylch natur uchelgeisiol cychwyn ar a chwblhau unrhyw brosiect cyfalaf o fewn un flwyddyn ariannol, gyda ffocws penodol ar brosiect Porthladd Mostyn gwerth £4 miliwn a gynlluniwyd ar gyfer 2026/27. Sicrhawyd mai'r cyfraniad ariannol gan y Cynllun Twf yw'r prosiect, ac nad yw adlewyrchiad o'r Rhaglen Ddatblygu. Cadarnhawyd y byddai'r prosiect yn cael ei adolygu'n gyson.

Cadarnhawyd y bydd yr adroddiad yn cael ei gyflwyno i gyfarfod y Cydbwyllgor Corfforedig am gymeradwyaeth ar 19 o Fehefin.

13. CYDBWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD - CYNLLUN ARCHWILIO ALLANOL 2026

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Yvonne Thomas, Rheolwr Archwilio, Archwilio Cymru.

PENDERFYNWYD:

Nodwyd a rhoi sylwadau ar Gynllun Archwilio Allanol 2026 ar gyfer Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd Cynllun Archwilio Allanol 2026, gan nodi bydd yr Is-bwyllgor hwn yn derbyn y Cynllun Archwilio yn flynyddol. Bydd yn nodi'r gwaith archwilio mae Archwilio Cymru yn fwriadau ei wneud yn ystod y flwyddyn i gyflawni ei gyfrifoldebau statudol fel archwiliwr allanol.

Atgoffwyd yr Aelodau na all unrhyw archwiliad roi sicrwydd cyflawn fod y cyfrifon wedi eu datgan yn gywir, ond eu bod yn dilyn rheolau penodol gan adrodd ar unrhyw gamddatganiad sy'n uwch na throthwy cydnabyddedig

Nodwyd nad oes gan Archwilio Cymru ffigwr gwariant gros cyfatebol ar gyfer 2024-25 ar gyfer y Cydbwyllgor Corfforedig. Mae'r ffigwr wedi ei seilio ar wariant gros 2024-25 y Bwrdd Uchelgais am rŵan. Cadarnhawyd y bydd y ffigwr yn cael ei ddiweddarau pan dderbynnir cyfrifon drafft ar gyfer 2025-26.

Darparwyd cyd-destun ar risgiau y Cynllun Archwilio, gan gynnwys risg 'Management Override', risgiau o ganlyniad i'r ffaith mai dyma'r flwyddyn gyntaf o gynhyrchu cyfrifon llawn y Cydbwyllgor yn dilyn trosglwyddiad y Bwrdd Uchelgais, a risgiau safonol a welir yn flynyddol yn y mwyafrif o gynlluniau archwilio.

Ymhelaethwyd bod amserlen cwblhau archwiliadau cyfrifon Llywodraeth leol wedi symud ymlaen mis o ddiwedd Hydref i ddiwedd Medi. Gan mai dyma'r flwyddyn gyntaf o baratoi cyfrifon cyflawn ar gyfer y CBC, eglurwyd mai ffi amcan cyfrifedig ydi'r ffi archwilio'r datganiadau ariannol. Ychwanegwyd na all Archwilio Cymru wneud elw, felly os bydd y gwir ffi yn is, bydd Archwilio Cymru yn rhoi ad-daliad i'r CBC.

Nodwyd bydd copi o'r archwiliadau perfformiad drafft yn cael eu rhannu gyda'r Is-bwyllgor hwn i roi cyfle i gyflwyno sylwadau am gywirdeb ffeithiol cyn rhannu'r copi terfynol ar wefan Archwilio Cymru.

Tynnwyd sylw at ffocws yr archwiliad, gan amlygu nad oes unrhyw ffocws ar lefel y cronfeydd wrth gefn, llithriad prosiectau a chyflawniad y rhaglen, llywodraethu'r Cynllun Twf, na chyflawniad y Parth Buddsoddi. Cadarnhawyd nad yw'r materion hyn yn rhan o'r archwiliad cyfrifon, er y cadarnhawyd y bydd angen cynllunio ar gyfer y Parth Buddsoddi a'i drefniadau archwilio.

Gofynnwyd am fanylion pellach ynghylch yr archwiliadau perfformiad diweddar a gynhaliwyd gan Archwilio Cymru, yn arbennig gan fod y ffocws wedi newid i'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a'r Cynllun Datblygu Strategol. Gofynnwyd hefyd a gynhaliwyd yr archwiliadau perfformiad hyn mewn Cydbwyllgorau Corfforedig eraill ac a fyddai allbwn cenedlaethol yn dilyn. Eglurwyd nad oedd yr wybodaeth ar gael ar hyn o bryd ac y byddai diweddariad yn cael ei rannu ag Aelodau y tu allan i'r cyfarfod.

Diolchwyd i'r swyddogion am y diweddariad.

Dechreuodd y cyfarfod am 10:00 a daeth i ben am 12:00

(Cadeirydd)

IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

15 Hydref 2026

TEITL: Sefyllfa Refeniw a Chyfalaf 2026/27 – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2026

AWDUR: Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC)
Sian Pugh, Pennaeth Cynorthwyol Cyllid

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Pwrpas yr adroddiad hwn yw darparu i'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio y manylion o rhagamcanion alldro blwyddyn lawn y CBC (Cynllunio, Trafnidiaeth a Chorfforaethol), y Cynllun Twf (gan gynnwys y Gronfa Ffyniant Gyffredin a'r Cynllun Ynni Ardal Leol), y Parth Buddsoddi a'r Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol (PSRh) a ragwelir yn erbyn eu cyllideb flynyddol yn 2026/27 (Atodiad A).

2. PENDERFYNIADAU A GEISIWYD

- 2.1. Ystyried Adolygiad diwedd Gorffennaf 2026 fel a gyflwynir yn Atodiad A.

3. RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Yn ei gyfarfod ar 25 Medi 2026, derbyniodd Cyd-Bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru adolygiad diwedd Gorffennaf 2026 a chymeradwyo'r trosglwyddiadau cyllideb i'r CBC, y Fargen Twf a'r Parth Buddsoddi. Drwy hyn rhoddir cyfle i'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ystyried y wybodaeth a gynhwysir yn Atodiad A ac i ofyn am ragor o wybodaeth gan swyddogion.
-

ATODIADAU:

Atodiad A:	Adroddiad i gyfarfod Cyd-Bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru 25 Medi 2026
Atodiad 1:	Cyllideb Refeniw y CBC 2026/27 – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2026
Atodiad 2:	Cyllideb Refeniw y Cynllun Twf 2026/27 – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2026
Atodiad 3:	Sefyllfa Cronfeydd Wrth Gefn y Cynllun Twf
Atodiad 4:	Proffil Cyfalaf y Cynllun Twf – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2026
Atodiad 5:	Cyllideb Refeniw y Parth Buddsoddi 2026/27 – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2026
Atodiad 6:	Cyllideb y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol 2026/27 – Adolygiad diwedd Gorffennaf 2026
Atodiad 7:	Trosglwyddiadau i Gyllidebau Refeniw 2026/27 y CBC, Cynllun Twf a Pharth Buddsoddi

YMATEB SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

Nodir yr adolygiad a'r penderfyniadau sydd eisoes wedi'u gwneud gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig. Mae'r Adroddiad yn awr gerbron yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio fel rhan o'i adolygiad ariannol a'i rôl craffu. Nid oes gennyf unrhyw sylwadau cyfreithiol na llywodraethu ychwanegol.

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

Awdur yr adroddiad.

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG GOGLEDD CYMRU

25 Medi 2026

TEITL: Sefyllfa Refeniw a Chyfalaf 2026/27 – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2026

AWDUR: Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC)
Sian Pugh, Pennaeth Cynorthwyol Cyllid

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn bwriadu rhoi manylion o rhagamcanion alldro blwyddyn lawn i Gyd-Bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru (CBC) am y CBC (Cynllunio, Trafnidiaeth a Chorfforaethol), y Cynllun Twf (gan gynnwys y Gronfa Ffyniant Gyffredin a'r Cynllun Ynni Ardal Leol), y Parth Buddsoddi a'r Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol (PSRh) a ragwelir yn erbyn eu cyllideb flynyddol.
- 1.2. Er mwyn gweithredu'n effeithiol, mae angen i'r Cyd-Bwyllgor fod yn ymwybodol o'r sefyllfa gwariant a ragwelir yn erbyn y gyllideb flynyddol a gymeradwywyd.

2. PENDERFYNIADAU A GEISIWYD

- 2.1. I nodi a derbyn yr adolygiad refeniw ar ddiwedd Gorffennaf 2026 ar gyfer CBC (Atodiad 1), gan gynnwys uchafswm o £39,874 i'w drosglwyddo o'r gronfa wrth gefn (yn ychwanegol at y £624,590 a gymeradwywyd yng nghyllideb 2026/27) i adael sefyllfa niwtral (gyda'r ffigur terfynol i'w gadarnhau pan gyflwynir adroddiad alldro 2026/27).
- 2.2. I nodi a derbyn yr adolygiad refeniw a chyfalaf diwedd Gorffennaf 2026 ar gyfer y Cynllun Twf (Atodiad 2), gan gynnwys y sefyllfa cronfeydd wrth gefn (Atodiad 3).
- 2.3. I nodi a derbyn proffil gwariant cyfalaf diwygiedig y Cynllun Twf (Atodiad 4).
- 2.4. I nodi a derbyn yr adolygiad refeniw diwedd Gorffennaf 2026 ar gyfer y Parth Buddsoddi (Atodiad 5), gan gynnwys y defnydd o'r llog ar falansau Parth Buddsoddi i adael sefyllfa niwtral ar gyfer 2026/27.
- 2.5. I nodi a derbyn yr adolygiad refeniw diwedd Gorffennaf 2026 ar gyfer yr PSRh (Atodiad 6).
- 2.6. Cymeradwyo'r trosglwyddiadau yng nghyllidebau y CBC, y Cynllun Twf a'r Parth Buddsoddi a nodir yn Atodiad 7.

3. RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. I nodi gorwariant a ragwelir o £39,874 yn erbyn cyllideb refeniw y CBC ar gyfer 2026/27.
- 3.2. I nodi tanwariant a ragwelir o £288,174 yn erbyn cyllideb y Cynllun Twf ar gyfer 2026/27.

- 3.3. I nodi llithriad ar y rhaglen gyfalaf, gydag amcangyfrif o wariant o £51.26m yn 2026/27 o'i gymharu â chyllideb a gymeradwywyd o £67.07m ar gyfer y flwyddyn.
- 3.4. I nodi sefyllfa alldro niwtral ar gyfer y Parth Buddsoddi ar gyfer 2026/27, gyda llog ar falansau'r Parth Buddsoddi o £227,589 yn cael ei ddefnyddio i ariannu'r gwahaniaeth rhwng y gwariant a ragwelir a £200,000 a ddyrannwyd i'r CBC i gefnogi gweinyddiaeth y rhaglen. Mae'r defnydd o log yn drefniant dros dro gan y bydd llog i'w dderbyn ar falansau yn gostwng wrth i all-lif arian parod grant y Parth Buddsoddi gynyddu.
- 3.5. I nodi sefyllfa alldro niwtral ar gyfer yr PSRh ar gyfer 2026/27.
- 3.6. Cymeradwyo trosglwyddiadau i'r cyllidebau yn unol â Rheolau Gweithdrefn Ariannol y CBC.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Cymeradwyodd y CBC yn ei gyfarfod ar 23 Ionawr 2026 gyllideb 2026/27 ar gyfer y CBC, y Cynllun Twf a'r Parth Buddsoddi. Dyfarnwyd cyllid o £290,000 ar gyfer yr PSRh gan Lywodraeth Cymru ar gyfer 2026/27 ym mis Mawrth 2026.
- 4.2. Bydd y cyllidebau yn parhau i gael eu monitro a'u hadolygu trwy flwyddyn ariannol 2026/27, a bydd yr adolygiad trydydd chwarter yn cael ei gyflwyno i'r CBC ym mis Ionawr 2027.

5. GOBLYGIADAU ARIANNOL

Cyd-Bwyllgor Corfforedig

- 5.1. Mae Atodiad 1 yn darparu dadansoddiad manwl o rhagamcanion gwariant y CBC fesul pennawd yn erbyn ei gyllideb flynyddol.
- 5.2. Amcangyfrifir y bydd y sefyllfa alldro net ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2026/27 yn orwariant o £39,874. Mae'r prif orwariant yn cael ei ddangos ar y pennawd ymgynghorwyr allanol, gyda gwasanaethau cyfreithiol, rheoli rhaglen a chymorth cynghori busnes yn cael eu derbyn.

Gweithwyr

- 5.3. Mae'r pennawd gweithwyr yn rhagweld tanwariant net o £149,825. Mae tanwariant o £94,645 ar wariant gweithwyr sy'n cynnwys tua £143,200 o danwariant ar Gynllunio, bron i £16,460 o orwariant ar Drafnidiaeth, £4,610 o orwariant ar y CBC a £27,485 o wariant ar y Gronfa Twf Lleol. Mae'r gyllideb gweithwyr Cynllunio yn cynnwys Uwch Swyddog Cynllunio (ar secondiad o Gyngor Sir y Fflint ar hyn o bryd) a dau Swyddog Cynllunio; disgwylir y bydd un swydd Swyddog Cynllunio yn cael ei llenwi yn chwarter olaf y flwyddyn ariannol a'r swydd arall yn cael ei llenwi yn 2027/28. Mae'r gwariant gweithwyr ar Drafnidiaeth yn dangos gorwariant oherwydd bod dau Swyddog Trafnidiaeth yn cael eu recriwtio yn ystod y flwyddyn i gefnogi'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol. Bydd y swyddi hyn yn cael eu hariannu gan y grant Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol. Mae gwariant gweithwyr y CBC yn dangos gorwariant bach oherwydd adnoddau ychwanegol sydd eu hangen i gefnogi'r CBC. Er mwyn cefnogi trosglwyddo'r Cronfa Twf Lleol i'r CBC, dyrannwyd swm o £200,000 mewn cyllid capasiti i'r CBC ar gyfer 2026/27; Bydd hyn yn cael ei ddefnyddio i ariannu'r £27,485 ar wariant gweithwyr.
- 5.4. Rhagwelir bod £64,220 o danwariant yn erbyn Capasiti Ychwanegol y Swyddog Monitro Ychwanegol a'r Swyddog Adran 151. Er mwyn cefnogi trefniadau llywodraethu ymhellach ar

draws y CBC (gan gynnwys y Parth Buddsoddi a'r Cynllun Twf), nodwyd bod angen Swyddog Monitro llawn amser a 0.6 cyfwerth ag amser llawn Swyddog Adran 151 yng nghyllideb 2026/27. Mae costau'r Swyddog Monitro a Swyddog Adran 151 o dan gyllideb y gwasanaethau cefnogol yn seiliedig ar 0.35 cyfwerth ag amser llawn a 0.18 cyfwerth ag amser llawn yn y drefn honno (sydd wedyn yn cael eu rhannu rhwng CBC a'r Cynllun Twf). Er mwyn cynyddu'r capasiti i fodloni'r gofynion hyn, cyllidwyd £129,790 ychwanegol, gyda £81,110 i'r CBC, £16,230 i'r Parth Buddsoddi a £32,450 i'r Cynllun Twf. Yn ystod 2025/26, penodwyd Swyddog Monitro dros dro i gyflawni'r rôl yn llawn amser, felly mae'r costau sy'n ymwneud â'r rôl wedi'u cynnwys ym mhennawd Ymgynghorwyr Allanol Cyfreithiol (gan gynnwys y Swyddog Monitro). Felly, mae'r amcan gwariant ar y pennawd Capasiti Ychwanegol y Swyddog Monitro Ychwanegol a'r Swyddog Adran 151 yn ymwneud â Chapasiti y Swyddog Adran 151 yn unig.

Ymgynghorwyr Allanol

- 5.5. Mae'r pennawd ymgynghorwyr allanol yn dangos gorwariant a ragwelir o £516,625.
- 5.6. Mae'r gwariant Cyfreithiol (gan gynnwys y Swyddog Monitro) yn cynnwys y Swyddog Monitro dros dro, y Dirprwy Swyddog Monitro dros dro a chyfreithiwr dan gontract, a'r amcan gorwariant yw £236,225. Cyfanswm y gyllideb ar gyfer cefnogaeth cyfreithiol ar gyfer 2026/27 yw £130,280 (£47,330 Capasiti Ychwanegol y Swyddog Monitro, £69,560 o fewn y Gwasanaethau Cefnogol a £13,390 o fewn Costau Sefydlu) felly y gwir orwariant a ragwelir ar wasanaethau cyfreithiol yw £105,945.
- 5.7. Mae costau Rheoli'r Rhaglen yn cynnwys cymorth ar drawsnewid y CBC a hefyd y paratoi ar gyfer y Gronfa Twf Lleol, a'r gwariant a ragwelir ar y pennawd hwn yw £254,400. Dyfarnwyd grant o £200,000 i'r CBC ar gyfer 2026/27 i gefnogi ei weithredu a bydd £115,000 o'r grant yn cael ei ddefnyddio ar gyfer costau Rheoli Rhaglenni. Bydd £64,400 o gyllid grant y Cronfa Twf Lleol hefyd yn cael ei ddefnyddio ar y pennawd hwn i gefnogi ei waith paratoi.
- 5.8. Mae'r pennawd Ymgynghorwyr Busnes yn cynnwys cefnogaeth gan Ymgynghorwyr Anweithredol Uchelgais Gogledd Cymru. Mae'r gyllideb wedi'i dyrannu o fewn y Cynllun Twf, fodd bynnag, mae cymorth hefyd wedi'i darparu yn ystod y flwyddyn ariannol i'r CBC a'r Parth Buddsoddi.

Cyflenwadau a Gwasanaethau

- 5.9. Y gorwariant a ragwelir ar y pennawd cyflenwadau a gwasanaethau yw £435,864. Mae'r ymgynghorwyr allanol o fewn y pennawd hwn yn ymwneud yn benodol â gwasanaethau ac mae'n dangos gorwariant o £394,350 gyda £155,000 o'r gorwariant y gellir ei briodoli i Gynllunio (oherwydd gallu ymgynghorwyr allanol i fwrw ymlaen â gwaith ar y Cynllun Datblygu Strategol a darparu'r cymorth tîm angenrheidiol) a £204,350 yn ymwneud â Thrafnidiaeth (er mwyn cefnogi'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ymhellach, gan gynnwys cymorth ymgynghori gydag awdurdodau lleol, polisïau a'r gofrestr ymrwymadau). Bydd y rhan fwyaf o'r gorwariant Cynllunio o £155,000 yn cael ei ariannu gan y tanwariant mewn gwariant gweithwyr a bydd y gorwariant o £204,350 ar Drafnidiaeth yn cael ei ariannu gan y grant Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol.
- 5.10. Mae'r £108,110 sy'n weddill o'r £200,000 o gyllid Cronfa Twf Lleol yn cael ei ddangos ar bennawd y Gronfa Twf Lleol nes bod rhagor o wybodaeth ar gael am y gwariant. Yng nghyllideb 2026/27, dyrannwyd £141,500 o'r grant CBC o £200,000 i brosiectau. Bellach, disgwylir y bydd y rhan fwyaf o'r £141,500 yn cael ei ddefnyddio i ariannu gwaith cynllunio corfforaethol (a

ddangosir fel £35,000 yn y golofn trosglwyddiadau yn Atodiad 7 ar y pennawd ymgynghorwyr allanol) a chostau rheoli rhaglen. Felly, y gwariant a ragwelir ar y pennawd hwn yw £50,000.

- 5.11. Mae'r penawdau marchnata a digwyddiadau yn dangos gorwariant oherwydd presenoldeb mewn digwyddiadau fel UKREiIF a'r Eisteddfod. Fodd bynnag, rhagwelir bod tanwariant ar systemau oherwydd bod Mod Gov yn disgwyl cael ei weithredu yn 2027/28.

Gwasanaethau Cefnogol

- 5.12. Mae'r pennawd gwasanaethau cefnogol yn dangos tanwariant a ragwelir o £101,090. Mae hyn oherwydd bod gwasanaethau cyfreithiol bellach yn cael eu darparu gan staff o fewn y pennawd ymgynghorwyr allanol cyfreithiol a recriwtio staff Cyngor Gwynedd sy'n darparu cefnogaeth cyllid a democrataidd i'w gwneud ar ôl i'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth gael ei gwblhau.

Costau Sefydlu

- 5.13. Nid oes unrhyw gostau wedi'u rhagweld yn erbyn y pennawd costau sefydlu felly yn arwain at danwariant o £71,890. Mae hyn oherwydd bod y CBC bellach yn ei gam trawsnewid ac felly dangosir y costau cymorth cysylltiedig o fewn y pennawd ymgynghorwyr allanol.

Incwm

- 5.14. Mae'r incwm a ddisgwylir ar gyfer 2026/27 yn cynnwys y grant gweithredu y CBC o £200,000 a £200,000 o gyllid Cronfa Twf Lleol. Mae'r gyllideb yn cynnwys grant refeniw y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol o £100,000 gan Lywodraeth Cymru, fodd bynnag, bydd dyraniad cyfalaf o £370,000 hefyd yn cael ei dderbyn yn 2026/27 er mwyn cefnogi rheoli a monitro rhaglenni'r cynllun (a fydd yn cael ei ddefnyddio i ariannu swyddi Swyddogion Trafnidiaeth ychwanegol a'u costau cysylltiedig, ymgynghorwyr allanol a gwasanaethau cyfreithiol a chefnogol). Amcangyfrifir y bydd £40,000 o incwm llog yn cael ei dderbyn ar gyfer y flwyddyn ariannol. Cymeradwywyd yr ardoll ar yr awdurdodau cyfansoddol ar gyfer 2026/27 gan y CBC yn ei gyfarfod ar 23 Ionawr 2026.

Cronfeydd wrth gefn

- 5.15. Balans y cronfa wrth gefn ar 31 Mawrth 2026 oedd £1,636,007, ac mae £624,590 o'r gronfa wrth gefn wedi'i ddyrannu i gyllideb 2026/27 i roi balans o £1,011,417. Er mwyn gadael sefyllfa niwtral ar gyfer 2026/27, mae angen trosglwyddo £39,874 ychwanegol o'r gronfa wrth gefn, felly yr amcan balans ar 31 Mawrth 2027 yw £971,543. Disgwylir y bydd angen hwn ar gyfer cyllidebau yn y dyfodol, gyda gofynion adnoddau CBC yn cynyddu ac ni ddisgwylir na chadarnhawyd grantiau fel grant gweithredu CBC.

Cynllun Twf (gan gynnwys y Gronfa Ffyniant Gyffredin a Chynllun Ynni Ardal Leol)

- 5.16. Mae Atodiad 2 yn darparu dadansoddiad manwl o wariant ac incwm gwirioneddol y Cynllun Twf (gan gynnwys y Gronfa Ffyniant Gyffredin a'r Cynllun Ynni Ardal Leol) fesul pennawd hyd at ddiwedd Gorffennaf 2026, ynghyd â rhagamcaniad alldro blwyddyn lawn yn erbyn ei chyllideb flynyddol.
- 5.17. Amcangyfrifir y bydd y sefyllfa alldro net ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2026/27 yn danwariant o £288,174. Mae hyn yn bennaf oherwydd tanwariant mewn gwariant gweithwyr, rolau ychwanegol y llywodraeth, gwasanaethau cefnogol y corff atebol a chefnogaeth cyfreithiol, cyllid a chaffael allanol. Bydd tanwariant ar ddiwedd y flwyddyn ariannol yn cael ei ddefnyddio

i ariannu cyllidebau yn y dyfodol a lleihau unrhyw gynnydd mewn cyfraniadau partneriaid yn y dyfodol.

Swyddfa Rheoli Portffolio

- 5.18. Mae tanwariant o £680,896 ar y Swyddfa Rheoli Portffolio ac mae'r prif danwariant yn cael ei ddangos ar y pennawd gwariant gweithwyr a rolau ychwanegol y llywodraeth.
- 5.19. Y tanwariant ar y pennawd gwariant gweithwyr yw £586,668 ac mae hyn oherwydd bod rhai costau staff a oedd wedi'u cynnwys yn y gyllideb graidd wedi'u hariannu gan ffynonellau eraill yn ddiweddarach. Mae tua £348,000 o'r tanwariant oherwydd bod staff sydd bellach yn cael eu hariannu gan brosiectau Cynllun Twf Uchelgais Gogledd Cymru, mae tua £16,000 yn ymwneud â staff sy'n gweithio cyfran o'u hamser ar y CBC ac mae bron i £38,000 yn ymwneud â staff sy'n gweithio ar y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol. Dyfarnwyd cyllid ar gyfer y Cynllun Ynni Ardal Leol ar gyfer 2026/27, a derbyniwyd cadarnhad y gellir hawlio cyllid 2025/26 ar gyfer y Gronfa Ffyniant Gyffredin hyd at ddechrau 2026/27. Felly, defnyddiwyd y grantiau hyn i ariannu costau staff, sydd gyda'i gilydd yn cyfrannu at bron i £121,000 o'r tanwariant. Arweiniodd swyddi gwag yn ystod y flwyddyn hefyd at danwariant pellach o dros £60,000 mewn gwariant gweithwyr.
- 5.20. Mae Rolau Ychwanegol y Llywodraeth yn dangos tanwariant a ragwelir o £93,540 oherwydd bod cyfran o amser Ymgynghorwyr Anweithredol Uchelgais Gogledd Cymru yn cefnogi'r CBC a'r Parth Buddsoddi ac mae'r gwaith disgwyledig i'w wneud gan y Rheolwr Masnachol allanol yn debygol o fod yn fwy ar sail ad hoc y flwyddyn ariannol hon.
- 5.21. Mae Capasiti Ychwanegol y Swyddog Monitro a'r Swyddog Adran 151 yn dangos tanwariant o £25,690 oherwydd rhesymau a nodir yn 5.4. Yr amcangyfrif o danwariant ar Gapasiti Ychwanegol y Swyddogion Adran 151 yw £6,760.
- 5.22. Mae gorwariant o £20,000 ar y pennawd Datblygu Portffolio a Rhaglenni oherwydd gwaith ar gefnogi ynni carbon isel.

Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol

- 5.23. Amcangyfrifir y tanwariant ar y pennawd hwn yn £92,690 gyda'r esboniad yr un fath â'r un a nodir yn 5.12.

Cyd-bwyllgor

- 5.24. Mae pennawd y Cyd-bwyllgor yn dangos gorwariant o £83,970. Mae'r Cefnogaeth Cyfreithiol Allanol yn cynnwys y Swyddog Monitro dros dro a'r Dirprwy Swyddog Monitro dros dro. Cyfanswm y gyllideb ar gyfer cefnogaeth cyfreithiol (gan gynnwys y Swyddog Monitro) ar gyfer 2026/27 yw £69,970 (£18,930 Capasiti Ychwanegol y Swyddog Monitro a £50,740 o fewn y Gwasanaethau Cefnogol) felly y gwir orwariant a ragwelir yw £14,300.

Prosiectau

- 5.25. Y gorwariant net disgwyledig ar y pennawd hwn yw £387,428.
- 5.26. Mae penawdau cyflawni prosiect a chyflawni prosiectau - gweithwyr yn ymwneud â gwariant ar brosiectau Cynllun Twf dan arweiniad Uchelgais Gogledd Cymru sy'n cael eu cyflawni ar hyn o bryd ac sy'n cael eu hystyried fel gwariant refeniw. Cynhwyswyd costau'r gweithwyr yn y

pennawd i ddechrau yng nghyllideb graidd y Swyddfa Rheoli Portffolio gan arwain at danwariant / gorwariant yn y penawdau priodol. Mae'r gwariant ar y penawdau hyn yn cael ei ariannu gan ddryaniad Cynllun Twf y prosiectau a dangosir hyn yn y rhan incwm.

- 5.27. Mae tanwariant mewn cyfreithiol, cyllid a chaffael allanol, fodd bynnag, mae'r rhain yn cael eu gwrthbwyso'n rhannol gan orwariant o £75,000 mewn datblygu achosion busnes y prosiectau sy'n ymwneud â chefnogaeth ar achosion busnes y Gronfa Arloesi a Thwf a'r Gronfa Eiddo.

Cynlluniau Grant

- 5.28. Mae'r gwariant o dan y pennawd hwn yn cynnwys Cynllun Ynni Ardal Leol a ariennir gan grant a phrosiect y Gronfa Ffyniant Gyffredin. Mae'r grantiau cyfatebol ar gyfer y gwariant o £202,170 i'w gweld yn y rhan incwm, gan adael sefyllfa wirioneddol niwtral ar y pennawd hwn.

Cyfraniadau Cyllid

- 5.29. Mae'r prif ffrydiau incwm ar gyfer 2026/27 yn cynnwys cyfraniadau partneriaid, grant Cynllun Twf Gogledd Cymru (dyrannu refeniw ac ariannu costau staff y prosiect a chostau cyflawni prosiectau), grant ynni Llywodraeth Cymru, Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU a'r gronfa adnoddau.
- 5.30. Y defnydd a ragwelir o grant y Cynllun Twf ar gyfer prosiectau yw £420,908 o'i gymharu â'r gyllideb o £435,350. Mae hyn oherwydd bod swyddi ar brosiectau'r Cynllun Twf yn wag neu wedi'u llenwi yn ystod y flwyddyn ariannol.

Cronfeydd wrth gefn

- 5.31. Mae Atodiad 3 yn dangos amcan balans y cronfeydd wrth gefn ar 31 Mawrth 2027.
- 5.32. Cyfanswm y balans cronfa wrth gefn a glustnodwyd ar 31 Mawrth 2026 oedd £210,977, ac ni ddisgwyllir unrhyw symudiadau eleni.
- 5.33. Balans y cronfa prosiectau ar 31 Mawrth 2026 oedd £152,300 ac mae'n debygol na fydd unrhyw symudiadau ar y gronfa hon eleni chwaith.
- 5.34. Mae'r gronfa llog wedi'i neilltuo i ariannu cost benthyca yn y blynyddoedd i ddod. Ei amcan balans ar 31 Mawrth 2027 yw £5,218,378 ac mae hyn yn cynnwys cyfraniadau llog partneriaid o £154,090. Yn 2024/25 a 2025/26, trosglwyddwyd llog a dderbyniwyd ar grant y Cynllun Twf i'r gronfa adnoddau; bydd y llog a dderbynnir ar falans y grant yn dychwelyd i'r gronfa llog ar ddiwedd y flwyddyn ariannol hon.
- 5.35. Defnyddir y gronfa adnoddau i ariannu gofynion ychwanegol y llywodraeth a chostau datblygu prosiectau, yn ogystal â chadw capasiti'r Swyddfa Rheoli Portffolio. Mae £986,730 o'r gronfa wedi'i ddrynnu i gyllideb 2026/27 i roi amcan balans o £3,369,888 ar 31 Mawrth 2027.

Cyfalaf

- 5.36. Mae Atodiad 4 yn dangos y rhaglen gyfalaf ddiwygiedig ar ddiwedd Gorffennaf 2026.
- 5.37. Mae gostyngiad net o £15.81m yn y gwariant disgwyliedig ar gyfer 2026/27 ac mae hyn oherwydd llithriad ar brosiectau. Fodd bynnag, mae cyflwyno'r prosiect Porth Busnes yn y proffil cyfalaf a'r gwariant ar brosiectau'r Rhestr Wrth Gefn wedi lleihau'r llithriad.

Parth Buddsoddi

- 5.38. Mae Atodiad 5 yn darparu dadansoddiad manwl o rhagamcanion gwariant refeniw y Parth Buddsoddi fesul pennawd yn erbyn ei gyllideb flynyddol. Dros gyfnod deng mlynedd y Parth Buddsoddi, mae cyfanswm o £6.4m ar gael i gefnogi gweinyddiaeth y rhaglen. O'r dyraniad hwn, dyrennir £200,000 y flwyddyn i'r CBC a £220,000 yr un i Gyngor Sir y Fflint a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam.
- 5.39. Mae'r gyllideb ar gyfer 2026/27 yn dangos gwariant y CBC o'i ddyraniad o'r grant ar gostau Sefydlu'r Parth Buddsoddi, Gwasanaethau Cefnogaeth Cyfreithiol (gan gynnwys y Swyddog Monitro) a Capasiti Ychwanegol y Swyddog Monitro a'r Swyddog Adran 151. Ers i'r gyllideb gael ei chymeradwyo, mae rhagor o wybodaeth ar gael am y gwariant a ragwelir a'r adnoddau ychwanegol sydd eu hangen. Rhagwelir sefyllfa alldro niwtral ar gyfer 2026/27.

Gweithwyr

- 5.40. Mae'r pennawd gweithwyr yn dangos gorwariant a ragwelir o £69,161. Mae'r gwariant gweithwyr yn cynnwys amser y Prif Weithredwr, y Rheolwr Rhaglen, staff Gweithrediadau a staff y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol ar y Parth Buddsoddi. Mae Capasiti Ychwanegol y Swyddog Monitro a'r Swyddog Adran 151 yn dangos tanwariant a ragwelir o £12,850 oherwydd y rhesymau a nodir yn 5.4.

Ymgynghorwyr Allanol

- 5.41. Mae'r bennawd ymgynghorwyr allanol yn rhagweld gorwariant o £127,253 yn deillio o gymorth ymgynghori busnes, cyfreithiol a rheoli rhaglen.

Cyflenwadau a Gwasanaethau

- 5.42. Mae'r pennawd cyflenwadau a gwasanaethau yn dangos gorwariant o £146,600 oherwydd gwariant ar farchnata a chyfathrebu, digwyddiadau a chymorth ymgynghori ar sicrwydd prosiectau a rheoli cymorthdaliadau.

Gwasanaethau Cefnogol

- 5.43. Mae'r pennawd gwasanaethau cefnogol yn rhagweld tanwariant o £28,200. Mae'r tanwariant mewn cefnogaeth cyfreithiol (gyda'r rheswm a nodwyd yn 5.12), yn cael ei wrthbwyso gan £5,940 o gefnogaeth gwasanaethau cyllid (gan gynnwys y Swyddog Adran 151).

Costau Sefydlu

- 5.44. Nid oes unrhyw gostau wedi'u rhagolygu yn erbyn y pennawd costau sefydlu oherwydd bod y Parth Buddsoddi yn ei ail flwyddyn o gyflawni, felly dangosir y costau cymorth cysylltiedig o fewn y pennawd ymgynghorwyr allanol.

Incwm

- 5.45. Gwariant y Parth Buddsoddi ar gyfer 2024/25 oedd £83,067 ac ariannwyd hyn i ddechrau gan gronfa wrth gefn y CBC. Ad-dalwyd £20,662 i'r gronfa wrth gefn yn 2025/26 ac felly mae'r £62,405 sy'n weddill i'w ad-dalu yn 2026/27.

- 5.46. Er mwyn gadael sefyllfa niwtral ar gyfer y Parth Buddsoddi, defnyddir llog o falansau grant y Parth Buddsoddi o £227,589 , yn ychwanegol at y dyraniad grant o £200,000. Mae'r defnydd o log yn drefniant dros dro gan y bydd yr all-lif arian parod o ddosbarthu'r grant Parth Buddsoddi yn lleihau'r incwm llog.

Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol

- 5.47. Mae Atodiad 6 yn darparu dadansoddiad o wariant gwirioneddol ac incwm yr PSRh fesul pennawd hyd at ddiwedd Gorffennaf 2026, gyda rhagamcan blwyddyn lawn yn erbyn ei gyllideb flynyddol.
- 5.48. Mae'r alldro a ragwelir yn sefyllfa niwtral, gyda gwariant o £383,470 wedi'i ariannu gan grant Llywodraeth Cymru o £290,000, ad-daliad costau secondiad ynghyd â chronfa wrth gefn o £10,000 i dalu costau digwyddiad PSRh.

Trosglwyddiadau

- 5.49. Yn dilyn yr adolygiad ariannol ac yn unol â'r cynllun trosglwyddiadau yn Rheolau Gweithdrefn Ariannol CBC, argymhellir y trosglwyddiadau isod i gyllidebau y CBC, Cynllunio, Trafnidiaeth, Cynllun Twf a Pharth Buddsoddi ar gyfer 2026/27, gyda rhagor o fanylion yn Atodiad 7.

5.50. **Cyd-Bwyllgor Corfforedig**

- **Cyfreithiol:** £47,300 Gweithwyr: Capasiti Ychwanegol y Swyddog Monitro a'r Swyddog Adran 151, £47,600 Gwasanaethau Cefnogol: Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro) a £13,390 Costau sefydlu: Cyfreithiol i Ymgynghorwyr Allanol: Cyfreithiol (gan gynnwys y Swyddog Monitro) (felly cyfanswm o £108,320).
- **Y Gronfa Twf Lleol:** £200,000 Incwm: Llywodraeth Cymru - Grant y Gronfa Twf Lleol, £27,490 Gweithwyr: Gwariant gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal), £64,400 Ymgynghorwyr Allanol: Rheoli Rhaglen a £108,110 Cyflenwadau a Gwasanaethau: Cronfa Twf Lleol.
- **Costau sefydlu:** £58,500 Costau sefydlu: Ymgynghorwyr Allanol i Ymgynghorwyr Allanol: Rheoli Rhaglen
- **Grant Gweithredu:** £35,000 Cyflenwadau a Gwasanaethau: Ymgynghorwyr Allanol a £56,500 Ymgynghorwyr Allanol: Rheoli Rhaglen o £91,500 Cyflenwadau a Gwasanaethau: Prosiectau

5.51. **Cynllunio Strategol**

- **Gweithwyr:** £143,200 Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal) i Gyflenwadau a Gwasanaethau: Ymgynghorwyr Allanol
- **Cyfreithiol:** £10,980 Gwasanaethau Cefnogol: Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro) i Ymgynghorwyr Allanol: Cyfreithiol (gan gynnwys y Swyddog Monitro)

5.52. **Trafnidiaeth**

- **Cyfreithiol:** £10,980 Gwasanaethau Cefnogol: Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro) i Ymgynghorwyr Allanol: Cyfreithiol (gan gynnwys y Swyddog Monitro)

- **Grant Trafnidiaeth Rhanbarthol:** £370,000 Incwm: Llywodraeth Cymru – Grant Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol, £54,600 Gweithwyr: Gwariant gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal), £1,050 Cyflenwadau a Gwasanaethau: Offer a chyfarpar, £10,000 Cyflenwadau a Gwasanaethau: Marchnata a £304,350 Cyflenwadau a Gwasanaethau: Ymgynghorwyr Allanol.

5.53. Cynllun Twf

- **Gweithwyr:** £405,910 Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal i Gyflawni Prosiectau – Gweithwyr.
- **Cyfreithiol:** £18,930 Capasiti Ychwanegol y Swyddog Monitro a'r Swyddog Adran 151 a £50,740 Cyfreithiol (gan gynnwys y Swyddog Monitro) Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol i Cefnogaeth Gyfreithiol Allanol y Cyd-bwyllgor (cyfanswm felly o £69,670).
- **Grantiau:** Incwm o £176,000 o grant Cynllun Ardal Ynni Lleol Llywodraeth Cymru a £26,170 o Gronfa Ffyniant Gyffredin y DU gyda'r gwariant cyfatebol o fewn Cynlluniau Grantiau.

5.54. Parth Buddsoddi

- **Cyfreithiol:** £9,470 Gweithwyr: Capasiti Ychwanegol y Swyddog Monitro a'r Swyddog Adran 151 Capasiti, £34,140 Gwasanaethau Cefnogol: Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro) i Ymgynghorwyr Allanol: Cyfreithiol (gan gynnwys y Swyddog Monitro) (felly cyfanswm o £43,610).
- **Costau sefydlu:** £7,030 Gweithwyr: Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal, £73,600 Ymgynghorwyr Allanol: Rheoli Rhaglen, £69,000 Cyflenwadau a gwasanaethau: Ymgynghorwyr Allanol o £149,630 Costau Sefydlu: Ymgynghorwyr Allanol.

6. YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD

- 6.1. Cyflwynwyd yr adroddiadau a'i atodiadau i'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 15 Medi 2026.

7. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 7.1. Mae Uwch Swyddogion Uchelgais Gogledd Cymru wedi cyfrannu at yr adolygiad hwn.

ATODIADAU:

- Atodiad 1** Cyllideb Refeniw y CBC 2026/27 – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2026
- Atodiad 2** Cyllideb Refeniw y Cynllun Twf 2026/27 – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2026
- Atodiad 3** Sefyllfa Cronfeydd Wrth Gefn y Cynllun Twf
- Atodiad 4** Proffil Cyfalaf y Cynllun Twf – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2026
- Atodiad 5** Cyllideb Refeniw y Parth Buddsoddi 2026/27 – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2026
- Atodiad 6** Cyllideb y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol 2026/27 – Adolygiad diwedd Gorffennaf

Atodiad 7 Trosoglwyddiadau i Gyllidebau Refeniw 2026/27 y CBC, Cynllun Twf a Pharth Buddsoddi

YMATEB SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

Yn amodol ar fodloni'r Swyddog Cyllid Statudol fod y symudiadau arfaethedig yn ganiataol o dan y trefniadau hynny ac o dan unrhyw amodau grant neu gyllid allanol cymwys, rwy'n fodlon bod yr argymhellion o fewn pwerau'r CBC ac nad ydynt yn codi unrhyw bryderon cyfreithiol na llywodraethu penodol.

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

Awdur yr adroddiad.

Gwariant	Cyllideb				Rhagolwg gwariant				Rhagolwg Gorwaint / (Tanwariant)
	Cynllunio Strategol	Trafnidiaeth	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	Cyfanswm Cyllideb	Cynllunio Strategol	Trafnidiaeth	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	Cyfanswm Cyllideb	
(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)
Gweithwyr									
Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal)	253,280	116,890	495,550	865,720	110,082	133,346	527,647	771,075	(94,645)
Capasiti ychwanegol y Swyddog Monitro a'r Swyddog Adran 151	0	0	81,110	81,110	0	0	16,890	16,890	(64,220)
Lwfans aelodau lleyg	0	0	2,090	2,090	0	0	5,580	5,580	3,490
Hyfforddiant	0	0	6,000	6,000	0	0	10,000	10,000	4,000
Hysbysebu ac Asesu Ymgeiswyr	0	0	2,000	2,000	500	50	3,000	3,550	1,550
Cyfanswm Gweithwyr	253,280	116,890	586,750	956,920	110,582	133,396	563,117	807,095	(149,825)
Ymgynghorwyr Allanol									
Ymgynghorwyr Busnes	0	0	0	0	0	0	26,000	26,000	26,000
Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro)	0	0	0	0	19,977	31,253	184,996	236,225	236,225
Rheoli Rhaglen	0	0	0	0	0	0	254,400	254,400	254,400
Cyfanswm Ymgynghorwyr Allanol	0	0	0	0	19,977	31,253	465,396	516,625	516,625
Teithio									
Teithio a chynhaliath	920	400	1,790	3,110	400	400	2,500	3,300	190
Cyfanswm Teithio	920	400	1,790	3,110	400	400	2,500	3,300	190
Cyflenwadau a gwasanaethau									
Eiddo	0	0	16,070	16,070	0	0	16,070	16,070	0
Offer a chyfarpar	3,390	1,450	6,540	11,380	1,500	2,500	6,540	10,540	(840)
Cyflenwadau amrywiol	920	400	1,780	3,100	920	200	890	2,010	(1,090)
Marchnata	0	0	10,000	10,000	0	10,000	29,720	39,720	29,720
Digwyddiadau	0	0	0	0	0	0	30,000	30,000	30,000
Costau banc	0	0	1,720	1,720	0	0	1,720	1,720	0
Ymgysylltu a chyfarfodydd	960	1,200	2,880	5,040	960	600	1,440	3,000	(2,040)
Ffioedd Archwilio Cymru	0	0	41,480	41,480	0	0	41,480	41,480	0
Ymgynghorwyr allanol	250,000	100,000	10,560	360,560	405,000	304,350	45,560	754,910	394,350
Yswiriant	2,280	1,060	4,530	7,870	2,236	1,035	4,663	7,934	64
Systemau	34,940	6,170	14,800	55,910	25,000	0	0	25,000	(30,910)
Prosiectau	0	0	141,500	141,500	0	0	50,000	50,000	(91,500)
Cronfa Twf Lleol	0	0	0	0	0	0	108,110	108,110	108,110
Cyfanswm Cyflenwadau a gwasanaethau	292,490	110,280	251,860	654,630	435,616	318,685	336,193	1,090,494	435,864
Gwasanaethau Cefnogol									
Cefnogaeth Gwasanaethau Cyllid (yn cynnwys Swyddog Adran 151	12,090	11,330	49,080	72,500	7,500	6,740	42,380	56,620	(15,880)
Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro)	10,980	10,980	47,600	69,560	0	0	0	0	(69,560)
Cefnogaeth Democratiaeth	14,720	18,390	44,140	77,250	11,740	14,660	35,200	61,600	(15,650)
Gwasanaethau Corfforaethol	7,920	8,610	19,750	36,280	7,920	8,610	19,750	36,280	0
Technoleg Gwybodaeth	5,250	2,250	10,130	17,630	5,250	2,250	10,130	17,630	0
Cyfanswm Gwasanaethau Cefnogol	50,960	51,560	170,700	273,220	32,410	32,260	107,460	172,130	(101,090)
Costau sefydlu									
Cyfreithiol	0	0	13,390	13,390	0	0	0	0	(13,390)
Ymgynghorwyr Allanol	0	0	58,500	58,500	0	0	0	0	(58,500)
Parth Buddsoddi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm Costau sefydlu	0	0	71,890	71,890	0	0	0	0	(71,890)
Cyfanswm Cyllideb Gwariant	597,650	279,130	1,082,990	1,959,770	598,985	515,994	1,474,666	2,589,644	629,874
Llywodraeth Cymru - Grant Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol	0	(100,000)	0	(100,000)	0	(470,000)	0	(470,000)	(370,000)
Llywodraeth Cymru - Grant CBC	0	0	(200,000)	(200,000)	0	0	(200,000)	(200,000)	0
Llywodraeth Cymru - Grant Cronfa Twf Lleol	0	0	0	0	0	0	(200,000)	(200,000)	(200,000)
Llog ar falansau	0	0	(20,000)	(20,000)	0	0	(40,000)	(40,000)	(20,000)
Cyfraniad o gronfa	(209,480)	0	(415,110)	(624,590)	(209,480)	0	(415,110)	(624,590)	0
Cyfanswm Cyllideb Gwariant Net	388,170	179,130	447,880	1,015,180	389,505	45,994	619,556	1,055,054	39,874

	Cyllideb Sylfaenol	Gorffennaf 2026	Ymrwymadau Gorffennaf 2026	Amcangyfrif o'r Sefyllfa Derfynol	Gor / (Tan)wariant
Gwariant	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)
Swyddfa Rheoli Portffolio					
Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal)	1,651,470	351,846	0	1,064,802	(586,668)
Rolau Llywodraeth Ychwanegol	213,540	17,756	34,774	120,000	(93,540)
Staff Ymgynghori	0	1,623	4,377	6,500	6,500
Capasiti Ychwanegol Swydddog Monitro a'r Swydddog Adran 151	32,450	0	0	6,760	(25,690)
Hysbysebu ac Asesu Ymgeiswyr	5,000	3,805	1,963	7,000	2,000
Teithio a Chynhaliaeth	10,000	3,101	0	10,000	0
Hyfforddiant	18,000	1,627	844	15,000	(3,000)
Ymgysylltu a Chyfarfodydd	15,000	11,829	132	15,000	0
Cyfathrebu a Chysylltiadau Cyhoeddus	25,000	15,478	200	25,000	0
Cyflenwadau a Gwasanaethau	15,000	2,317	5,956	15,000	0
Eiddo	32,150	7,523	0	32,150	0
Datblygu Portffolio a Rhaglenni	30,000	1,931	29,569	50,000	20,000
Yswiriant	15,720	15,222	0	15,222	(498)
Systemau	9,870	473	7,500	9,870	0
Cyfanswm Swyddfa Rheoli Portffolio	2,073,200	434,531	85,315	1,392,304	(680,896)
Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol					
Cefnogaeth Gwasanaethau Cyllid	116,870	0	0	80,880	(35,990)
Cyfreithiol (yn cynnwys y Swydddog Monitro)	50,740	0	0	0	(50,740)
Cefnogaeth Democratiaeth	29,430	0	0	23,470	(5,960)
Gwasanaethau Corfforaethol	42,970	0	0	42,970	0
Technoleg Gwybodaeth	42,420	0	0	42,420	0
Cyfanswm Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol	282,430	0	0	189,740	(92,690)
Cyd-bwyllgor					
Cefnogaeth Gyfreithiol Allanol	18,000	0	0	101,970	83,970
Ffioedd Cyllidol Allanol	10,000	5,590	844	10,000	0
Ffi Archwilio Allanol	28,350	0	0	28,350	0
Bwrdd Cyflawni Busnes	25,000	0	0	25,000	0
Cyfanswm Cyd-bwyllgor	81,350	5,590	844	165,320	83,970
Prosiectau					
Datblygu Achosion Busnes y Prosiectau	100,000	60,632	112,814	175,000	75,000
Cefnogaeth Gyfreithiol Allanol	150,000	33,233	26,224	100,000	(50,000)
Cefnogaeth Gyllidol Allanol	30,000	0	0	10,000	(20,000)
Cefnogaeth Caffael Allanol	50,000	0	0	11,520	(38,480)
Sicrwydd	25,000	0	0	25,000	0
Cyflawni Prosiectau	0	10,901	40	15,000	15,000
Cyflawni Prosiectau - Gweithwyr	0	124,106	69,150	405,908	405,908
Cyfanswm Prosiectau	355,000	228,872	208,228	742,428	387,428
Cynlluniau grant					
Gwariant gweithwyr - Prosiect Ynni Ardal Leol	0	32,420	0	88,524	88,524
Costau cysylltiedig eraill - Prosiect Ynni Ardal Leol	0	0	2,000	22,678	22,678
Ymgynghorydd Allanol - Prosiect Ynni Ardal Leol	0	11,093	47,839	64,798	64,798
Gwariant gweithwyr - Cronfa Ffyniant Gyffredin	0	11,351	0	11,349	11,349
Costau cysylltiedig eraill - Cronfa Ffyniant Gyffredin	0	681	0	679	679
Cynlluniau Ffyniant Gyffredin	0	9,600	0	14,142	14,142
Cyfanswm Cynlluniau grantiau	0	65,145	49,839	202,170	202,170
Trosglwyddiadau i gronfeydd					
Cyfraniadau llog y Partneriaid	154,090	0	0	154,090	0
Cyfanswm trosglwyddiadau i gronfeydd	154,090	0	0	154,090	0
Cyfanswm Gwariant	2,946,070	734,138	344,226	2,846,052	(100,018)

	Cyllideb	Gorffennaf 2026	Ymrwymadau Gorffennaf 2026	Amcangyfrif o'r Sefyllfa Derfynol	Gor / (Tan)wariant
Incwm	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)
Cyfraniadau Ariannu					
Cyfraniadau Partneriaid					
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(58,730)	(58,730)	0	(58,730)	0
Cyngor Sir Ddinbych	(58,730)	(58,730)	0	(58,730)	0
Cyngor Sir y Fflint	(58,730)	(58,730)	0	(58,730)	0
Cyngor Gwynedd	(58,730)	(58,730)	0	(58,730)	0
Cyngor Sir Ynys Môn	(58,730)	(58,730)	0	(58,730)	0
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(58,730)	(58,730)	0	(58,730)	0
Prifysgol Bangor	(29,380)	(29,380)	0	(29,380)	0
Prifysgol Wrecsam	(29,380)	(29,380)	0	(29,380)	0
Coleg Cambria	(29,380)	(29,380)	0	(29,380)	0
Grŵp Llandrillo Menai	(29,380)	(29,380)	0	(29,380)	0
Cyfraniadau Atodol Awdurdodau Lleol					
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(40,000)	(40,000)	0	(40,000)	0
Cyngor Sir Ddinbych	(40,000)	(40,000)	0	(40,000)	0
Cyngor Sir y Fflint	(40,000)	(40,000)	0	(40,000)	0
Cyngor Gwynedd	(40,000)	(40,000)	0	(40,000)	0
Cyngor Sir Ynys Môn	(40,000)	(40,000)	0	(40,000)	0
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(40,000)	(40,000)	0	(40,000)	0
Cyfraniadau llog y Partneriaid					
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(18,140)	(18,140)	0	(18,140)	0
Cyngor Sir Ddinbych	(6,070)	(6,070)	0	(6,070)	0
Cyngor Sir y Fflint	(9,140)	(9,140)	0	(9,140)	0
Cyngor Gwynedd	(6,780)	(6,780)	0	(6,780)	0
Cyngor Sir Ynys Môn	(28,370)	(28,370)	0	(28,370)	0
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(18,970)	(18,970)	0	(18,970)	0
Prifysgol Bangor	(23,270)	(23,270)	0	(23,270)	0
Prifysgol Wrecsam	(24,250)	(24,250)	0	(24,250)	0
Grŵp Llandrillo Menai	(19,100)	(19,100)	0	(19,100)	0
Eraill					
Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru	(660,000)	0	0	(660,000)	0
Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru (Prosiectau)	(435,350)	0	0	(420,908)	14,442
Grant Ynni Llywodraeth Cymru	0	(39,527)	0	(176,000)	(176,000)
Cronfa Ffyniant Gyffredin y DG	0	(5,687)	0	(26,170)	(26,170)
Ffioedd Trefniant	0	(428)	0	(428)	(428)
Cronfa Adnoddau	(986,730)	0	0	(986,730)	0
Cyfanswm Incwm	(2,946,070)	(909,632)	0	(3,134,226)	(188,156)
Gor / (Tan) wariant Net	0	(175,494)	344,226	(288,174)	(288,174)

	£
Cyfanswm y gronfa wrth gefn ar 31 Mawrth 2026	(210,977)
Defnydd yn 2026/27	0
Cyfanswm y gronfa wrth gefn ar 31 Mawrth 2027	(210,977)

	£
Cyfanswm y gronfa Prosiectau ar 31 Mawrth 2026	(152,300)
Trosglwyddiad i mewn yn 2026/27	0
Cyfanswm y gronfa Prosiectau ar 31 Mawrth 2027	(152,300)

	£
Cyfanswm y gronfa llog ar 31 Mawrth 2026	(5,064,288)
Cyfraniadau 2026/27	(154,090)
Cyfanswm y gronfa llog ar 31 Mawrth 2027	(5,218,378) *

	£
Cyfanswm y gronfa adnoddau ar 31 Mawrth 2026	(4,356,618)
Defnydd yn 2026/27	986,730
Cyfanswm y gronfa adnoddau ar 31 Mawrth 2027	(3,369,888)

* Bydd llog ar falansau y Cynllun Twf cael ei ychwanegu ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

Rhaglen	Prosiect	Ariannwr y Prosiect	2021/22 (£m)	2022/23 (£m)	2023/24 (£m)	2024/25 (£m)	2025/26 (£m)	2026/27 (£m)	2027/28 (£m)	2028/29 (£m)	2029/30 (£m)	2030/31 (£m)	2031/32 (£m)	2032/33 (£m)	2033/34 (£m)	2034/35 (£m)	Cyfanswm (£m)
Digidol	Canolfan Prosesu Signal Digidol	Prifysgol Bangor	0.12	1.66	0.37	0.00	0.43	0.38	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.96
Digidol	4G+ (Safleoedd a Choridorau Allweddol Cysylltiedig)	Uchelgais Gogledd Cymru	0.00	0.00	0.00	0.00	0.19	1.92	2.35	1.57	0.14	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6.17
Digidol	LPWAN (Campws Cysylltiedig)	Uchelgais Gogledd Cymru	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02	0.36	0.72	0.00	0.00	0.00	0.02	0.02	0.00	0.00	1.14
Digidol	Di-Wifr Uwch (Campws Cysylltiedig)	Uchelgais Gogledd Cymru	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	2.08	6.76	8.56	2.13	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	19.54
Ynni carbon isel	Cydnherth (Morlais)	Menter Môn	0.00	0.00	0.00	0.00	8.87	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8.87
Ynni carbon isel	Egni	Prifysgol Bangor	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.94	1.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.94
Ynni carbon isel	Ynni Lleol Glân	Uchelgais Gogledd Cymru	0.00	0.00	0.00	0.00	0.46	5.00	6.95	6.20	6.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	24.63
Ynni carbon isel	Hwb Hydrogen Caergybi	Menter Môn	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.80	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.80
Ynni carbon isel	Canolfan Arloesi, Busnes a Sgiliau Trawsfynydd	Cyngor Gwynedd	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.20	7.80	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10.00
Tir ac eiddo	Safle cyn Ysbyty Gogledd Cymru, Dinbych	NWH Ltd (Jones Bros)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.00	4.94	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6.94
Tir ac eiddo	Safle Strategol Parc Bryn Cegin	Uchelgais Gogledd Cymru	0.00	0.00	0.00	0.00	0.29	4.10	2.95	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7.34
Tir ac eiddo	Porth Wrecsam	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.89	4.90	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	9.79
Tir ac eiddo	Safleoedd ac Adeiladau Gogledd Môn	Cyngor Sir Ynys Môn	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.32	3.68	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7.00
Tir ac eiddo	Porth y Porthladd Rhydd	Cyngor Sir Ynys Môn	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.70	1.78	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.48
Tir ac eiddo	Ysgol Fusnes Albert Gubay	Prifysgol Bangor	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.98	4.32	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7.30
Tir ac eiddo	Padeswood	Trafnidiaeth Cymru / Network Rail	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.40	4.30	4.60	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10.30
Tir ac eiddo	Porthladd Mostyn	Port of Mostyn	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.00
Arloesi mewn Gweithgynhyrchu Gwerth Uchel	Canolfan Biotechnoleg Amgylcheddol	Prifysgol Bangor	0.00	0.00	0.00	0.58	1.48	0.90	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.96
Arloesi mewn Gweithgynhyrchu Gwerth Uchel	Canolfan Opteg a Pheirianneg Menter	Prifysgol Wrecsam	0.00	0.00	0.75	9.06	1.30	0.88	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.99
Arloesi mewn Gweithgynhyrchu Gwerth Uchel	Cymdeithas 5.0	Prifysgol Wrecsam	0.00	0.00	0.00	0.00	0.21	1.29	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.50
Arloesi mewn Gweithgynhyrchu Gwerth Uchel	Prosiect Prince	Knauf	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.20	12.20	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	14.40
Arloesi mewn Gweithgynhyrchu Gwerth Uchel	Porth Busnes	Prifysgol Wrecsam	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.64	5.60	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7.24
Bwyd-amaeth a thwristiaeth	Hwb Economi Wledig Glynllifon	Grŵp Llandrillo Menai	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.87	4.79	2.16	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.82
Bwyd-amaeth a thwristiaeth	Rhwydwaith Talent Twristiaeth	Grŵp Llandrillo Menai	0.00	0.00	0.00	1.00	1.20	1.15	1.08	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.43
Bwyd-amaeth a thwristiaeth	Anturiaethau Cyfrifol	Zip World	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.71	2.49	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6.20
Bwyd-amaeth a thwristiaeth	Venue Cymru	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.69	2.31	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00
Prosiectau Rhestr Wrth Gefn			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.00	6.00	6.00	6.00	6.15	0.00	0.00	0.00	28.15
Cronfa Chwyddiant Costau			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.98	1.98	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.96
Is-gyfanswm Prosiectau			0.12	1.66	1.12	10.64	14.46	50.60	83.67	46.10	14.29	6.00	6.17	0.02	0.00	0.00	234.85
2.15% ar gyfer ariannu cyllideb refeniw y Cynllun Twf			0.22	0.28	0.56	0.71	0.87	0.66	0.45	0.45	0.30	0.25	0.10	0.10	0.10	0.10	5.15
Gwariant disgwylledig erbyn 31/03			0.34	1.94	1.68	11.35	15.33	51.26	84.12	46.55	14.59	6.25	6.27	0.12	0.10	0.10	240.00
Cyllideb wedi ei chymeradwyo (Ionawr 2026)			0.34	1.94	1.68	11.35	22.15	67.07	58.83	39.38	24.43	12.47	0.12	0.12	0.07	0.05	240.00
Gwahaniaeth			0.00	0.00	0.00	0.00	-6.83	-15.81	25.29	7.17	-9.84	-6.22	6.15	0.00	0.03	0.05	0.00

Gwariant	Cyfanswm Cyllideb (£)	Rhagolwg Gwariant (£)	Rhagolwg Gorwariant / (Tanwariant) (£)
Gweithwyr			
Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal)	0	82,011	82,011
Capasiti Ychwanegol Swyddog Monitro a'r Swyddog Adran 151	16,230	3,380	(12,850)
Cyfanswm Gweithwyr	16,230	85,391	69,161
Ymgynghorwyr Allanol			
Ymgynghorwyr Busnes	0	13,000	13,000
Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro)	0	40,653	40,653
Rheoli Rhaglen	0	73,600	73,600
Cyfanswm Ymgynghorwyr Allanol	0	127,253	127,253
Cyflenwadau a gwasanaethau			
Marchnata	0	70,000	70,000
Digwyddiadau	0	7,600	7,600
Ymgynghorwyr Allanol	0	69,000	69,000
Cyfanswm Cyflenwadau a gwasanaethau	0	146,600	146,600
Gwasanaethau Cefnogol			
Cefnogaeth Gwasanaethau Cyllid (yn cynnwys Swyddog Adran 1	0	5,940	5,940
Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro)	34,140	0	(34,140)
Cyfanswm Gwasanaethau Cefnogol	34,140	5,940	(28,200)
Costau sefydlu			
Parth Buddsoddi	149,630	0	(149,630)
Cyfanswm Costau sefydlu	149,630	0	(149,630)
Trosglwyddiad i gronfa			
Trosglwyddiad i gronfa y CBC	0	62,405	62,405
Cyfanswm trosglwyddiad i gronfa	0	62,405	62,405
Cyfanswm Cyllideb Gwariant	200,000	427,589	227,589
Parth Buddsoddi	(200,000)	(200,000)	0
Llog ar falansau	0	(227,589)	(227,589)
Cyfanswm Cyllideb Gwariant Net	0	0	0

Cyllideb Refeniw 2026/27 Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol - Adolygiad Gorffennaf 2026

Atodiad 6

	Cyllideb	Gorffennaf 2026	Amcangyfrif o'r Sefyllfa Derfynol	Gor / (Tan)wariant
Gwariant	(£)	(£)	(£)	(£)
Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal)	270,170	71,852	270,168	(2)
Teithio a Chynhaliaeth	4,000	675	4,000	0
Cyflenwadau a Gwasanaethau	1,000	0	1,000	0
'Light Cast' a 'Data City'	12,880	0	12,880	0
Gwefan	9,000	0	9,000	0
Ymgynghoriaeth	27,420	0	27,422	2
Dyraniad Grwpiau Clwstwr	5,000	0	5,000	0
Porth Sgiliau	12,000	0	12,000	0
Digwyddiadau a Chyfarfodydd	25,000	3,090	25,000	0
Marchnata a Chyfathrebu	17,000	418	17,000	0
Cyfanswm Gwariant	383,470	76,035	383,470	0
Incwm	(£)	(£)	(£)	(£)
Grant Llywodraeth Cymru	(290,000)	0	(290,000)	0
Ad-daliad Costau Secondiad	(83,470)	0	(83,470)	
Cronfa wrth Gefn	(10,000)	0	(10,000)	0
Cyfanswm Incwm	(383,470)	0	(383,470)	0
Gor / (Tan) wariant Net	0	76,035	0	0

	Cynllunio Strategol	Cyllideb Sylfaenol Trafnidiaeth	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	Cyfanswm Cyllideb	Cynllunio Strategol	Cyllideb Sylfaenol Trafnidiaeth	Trosgrwyddiadau Cyd-Bwyllgor Corfforedig	Cyfanswm	Cynllunio Strategol	Cyllideb Sylfaenol Trafnidiaeth	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	Cyfanswm
Gwariant	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)
Gweithwyr												
Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal)	253,280	116,890	495,550	865,720	(143,200)	54,600	27,490	(61,110)	110,080	171,490	523,040	804,610
Capasiti ychwanegol y Swyddog Monitro a'r Swyddog Adran 151	0	0	81,110	81,110	0	0	(47,330)	(47,330)	0	0	33,780	33,780
Lwfans aelodau lleig	0	0	2,090	2,090	0	0	0	0	0	0	2,090	2,090
Hyfforddiant	0	0	6,000	6,000	0	0	0	0	0	0	6,000	6,000
Hysbysebu ac Asesu Ymgeiswyr	0	0	2,000	2,000	0	0	0	0	0	0	2,000	2,000
Cyfanswm Gweithwyr	253,280	116,890	586,750	956,920	(143,200)	54,600	(19,840)	(108,440)	110,080	171,490	566,910	848,480
Ymgynghorwyr Allanol												
Ymgynghorwyr Busnes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro)	0	0	0	0	10,980	10,980	108,320	130,280	10,980	10,980	108,320	130,280
Rheoli Rhaglen	0	0	0	0	0	0	179,400	179,400	0	0	179,400	179,400
Cyfanswm Ymgynghorwyr Allanol	0	0	0	0	10,980	10,980	287,720	309,680	10,980	10,980	287,720	309,680
Teithio												
Teithio a chynhaliath	920	400	1,790	3,110	0	0	0	0	920	400	1,790	3,110
Cyfanswm Teithio	920	400	1,790	3,110	0	0	0	0	920	400	1,790	3,110
Cyflenwadau a gwasanaethau												
Eiddo	0	0	16,070	16,070	0	0	0	0	0	0	16,070	16,070
Offer a chyfarpar	3,390	1,450	6,540	11,380	0	1,050	0	1,050	3,390	2,500	6,540	12,430
Cyflenwadau amrywiol	920	400	1,780	3,100	0	0	0	0	920	400	1,780	3,100
Marchnata	0	0	10,000	10,000	0	10,000	0	10,000	0	10,000	10,000	20,000
Digwyddiadau	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Costau banc	0	0	1,720	1,720	0	0	0	0	0	0	1,720	1,720
Ymgysylltu a chyfarfodydd	960	1,200	2,880	5,040	0	0	0	0	960	1,200	2,880	5,040
Ffioedd Archwilio Cymru	0	0	41,480	41,480	0	0	0	0	0	0	41,480	41,480
Ymgynghorwyr allanol	250,000	100,000	10,560	360,560	143,200	304,350	35,000	482,550	393,200	404,350	45,560	843,110
Yswiriant	2,280	1,060	4,530	7,870	0	0	0	0	2,280	1,060	4,530	7,870
Systemau	34,940	6,170	14,800	55,910	0	0	0	0	34,940	6,170	14,800	55,910
Prosiectau	0	0	141,500	141,500	0	0	(91,500)	(91,500)	0	0	50,000	50,000
Cronfa Twf Lleol	0	0	0	0	0	0	108,110	108,110	0	0	108,110	108,110
Cyfanswm Cyflenwadau a gwasanaethau	292,490	110,280	251,860	654,630	143,200	315,400	51,610	510,210	435,690	425,680	303,470	1,164,840
Gwasanaethau Cefnogol												
Cefnogaeth Gwasanaethau Cyllid (yn cynnwys Swyddog Adran 151)	12,090	11,330	49,080	72,500	0	0	0	0	12,090	11,330	49,080	72,500
Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro)	10,980	10,980	47,600	69,560	(10,980)	(10,980)	(47,600)	(69,560)	0	0	0	0
Cefnogaeth Democratiaeth	14,720	18,390	44,140	77,250	0	0	0	0	14,720	18,390	44,140	77,250
Gwasanaethau Corfforaethol	7,920	8,610	19,750	36,280	0	0	0	0	7,920	8,610	19,750	36,280
Technoleg Gwybodaeth	5,250	2,250	10,130	17,630	0	0	0	0	5,250	2,250	10,130	17,630
Cyfanswm Gwasanaethau Cefnogol	50,960	51,560	170,700	273,220	(10,980)	(10,980)	(47,600)	(69,560)	39,980	40,580	123,100	203,660
Costau sefydlu												
Cyfreithiol	0	0	13,390	13,390	0	0	(13,390)	(13,390)	0	0	0	0
Ymgynghorwyr Allanol	0	0	58,500	58,500	0	0	(58,500)	(58,500)	0	0	0	0
Parth Buddsoddi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm Costau sefydlu	0	0	71,890	71,890	0	0	(71,890)	(71,890)	0	0	0	0
Cyfanswm Cyllideb Gwariant	597,650	279,130	1,082,990	1,959,770	0	370,000	200,000	570,000	597,650	649,130	1,282,990	2,529,770
Llywodraeth Cymru - Grant Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol	0	(100,000)	0	(100,000)	0	(370,000)	0	(370,000)	0	(470,000)	0	(470,000)
Llywodraeth Cymru - Grant CBC	0	0	(200,000)	(200,000)	0	0	0	0	0	0	(200,000)	(200,000)
Llywodraeth Cymru - Grant Cronfa Twf Lleol	0	0	0	0	0	0	(200,000)	(200,000)	0	0	(200,000)	(200,000)
Investment Zone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Llog ar falansau	0	0	(20,000)	(20,000)	0	0	0	0	0	0	(20,000)	(20,000)
Cyfraniad i'r gronfa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfraniad o gronfa	(209,480)	0	(415,110)	(624,590)	0	0	0	0	(209,480)	0	(415,110)	(624,590)
Cyfanswm Cyllideb Gwariant Net	388,170	179,130	447,880	1,015,180	0	0	0	0	388,170	179,130	447,880	1,015,180

Gwariant	Cyllideb Sylfaenol (£)	Trosglwyddiadau (£)	Cyfanswm Cyllideb (£)
Swyddfa Rheoli Portffolio			
Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal)	1,651,470	(405,910)	1,245,560
Rolau Llywodraeth Ychwanegol	213,540	0	213,540
Capasiti Ychwanegol Swydddog Monitro a'r Swydddog Adran 151	32,450	(18,930)	13,520
Hysbysebu ac Asesu Ymgeiswyr	5,000	0	5,000
Teithio a Chynhaliadau	10,000	0	10,000
Hyfforddiant	18,000	0	18,000
Ymgysylltu a Chyfarfodydd	15,000	0	15,000
Cyfathrebu a Chysylltiadau Cyhoeddus	25,000	0	25,000
Cyflenwadau a Gwasanaethau	15,000	0	15,000
Eiddo	32,150	0	32,150
Datblygu Portffolio a Rhaglenni	30,000	0	30,000
Yswiriant	15,720	0	15,720
Systemau	9,870	0	9,870
Cyfanswm Swyddfa Rheoli Portffolio	2,073,200	(424,840)	1,648,360
Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol			
Cefnogaeth Gwasanaethau Cyllid	116,870	0	116,870
Cyfreithiol (yn cynnwys y Swydddog Monitro)	50,740	(50,740)	0
Cefnogaeth Democratiaeth	29,430	0	29,430
Gwasanaethau Corfforaethol	42,970	0	42,970
Technoleg Gwybodaeth	42,420	0	42,420
Cyfanswm Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol	282,430	(50,740)	231,690
Cyd-bwyllgor			
Cefnogaeth Gyfreithiol Allanol	18,000	69,670	87,670
Ffioedd Cyllidol Allanol	10,000	0	10,000
Ffi Archwilio Allanol	28,350	0	28,350
Bwrdd Cyflawni Busnes	25,000	0	25,000
Cyfanswm Cyd-bwyllgor	81,350	69,670	151,020
Prosiectau			
Datblygu Achosion Busnes y Prosiectau	100,000	0	100,000
Cefnogaeth Gyfreithiol Allanol	150,000	0	150,000
Cefnogaeth Gyllidol Allanol	30,000	0	30,000
Cefnogaeth Caffael Allanol	50,000	0	50,000
Sicrwydd	25,000	0	25,000
Cyflawni Prosiectau - Gweithwyr	0	405,910	405,910
Cyfanswm Prosiectau	355,000	405,910	760,910
Cynlluniau grant			
Gwariant gweithwyr - Prosiect Ynni Ardal Leol	0	88,520	88,520
Costau cysylltiedig eraill - Prosiect Ynni Ardal Leol	0	22,680	22,680
Ymgynghorydd Allanol - Prosiect Ynni Ardal Leol	0	64,800	64,800
Gwariant gweithwyr - Cronfa Ffyniant Gyffredin	0	11,350	11,350
Costau cysylltiedig eraill - Cronfa Ffyniant Gyffredin	0	680	680
Cynlluniau Ffyniant Gyffredin	0	14,140	14,140
Cyfanswm Cynlluniau grantiau	0	202,170	202,170
Trosglwyddiadau i gronfeydd			
Cyfraniadau llog y Partneriaid	154,090	0	154,090
Cyfanswm trosglwyddiadau i gronfeydd	154,090	0	154,090
Cyfanswm Gwariant	2,946,070	202,170	3,148,240

Incwm	Cyllideb Sylfaenol (£)	Trosglwyddiadau (£)	Cyfanswm Cyllideb (£)
Cyfraniadau Ariannu			
Cyfraniadau Partneriaid			
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(58,730)	0	(58,730)
Cyngor Sir Ddinbych	(58,730)	0	(58,730)
Cyngor Sir y Fflint	(58,730)	0	(58,730)
Cyngor Gwynedd	(58,730)	0	(58,730)
Cyngor Sir Ynys Môn	(58,730)	0	(58,730)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(58,730)	0	(58,730)
Prifysgol Bangor	(29,380)	0	(29,380)
Prifysgol Wrecsam	(29,380)	0	(29,380)
Coleg Cambria	(29,380)	0	(29,380)
Grŵp Llandrillo Menai	(29,380)	0	(29,380)
Cyfraniadau Atodol Awdurdodau Lleol			
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(40,000)	0	(40,000)
Cyngor Sir Ddinbych	(40,000)	0	(40,000)
Cyngor Sir y Fflint	(40,000)	0	(40,000)
Cyngor Gwynedd	(40,000)	0	(40,000)
Cyngor Sir Ynys Môn	(40,000)	0	(40,000)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(40,000)	0	(40,000)
Cyfraniadau Ilog y Partneriaid			
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(18,140)	0	(18,140)
Cyngor Sir Ddinbych	(6,070)	0	(6,070)
Cyngor Sir y Fflint	(9,140)	0	(9,140)
Cyngor Gwynedd	(6,780)	0	(6,780)
Cyngor Sir Ynys Môn	(28,370)	0	(28,370)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(18,970)	0	(18,970)
Prifysgol Bangor	(23,270)	0	(23,270)
Prifysgol Wrecsam	(24,250)	0	(24,250)
Grŵp Llandrillo Menai	(19,100)	0	(19,100)
Eraill			
Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru	(660,000)	0	(660,000)
Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru (Prosiectau)	(435,350)	0	(435,350)
Grant Ynni Llywodraeth Cymru	0	(176,000)	(176,000)
Cronfa Ffyniant Gyffredin y DG	0	(26,170)	(26,170)
Cronfa Adnoddau	(986,730)	0	(986,730)
Cyfanswm Incwm	(2,946,070)	(202,170)	(3,148,240)
Gor / (Tan) wariant Net	0	0	0

Cyllideb Refeniw 2026/27 y Parth Buddsoddi

Atodiad 7

	Cyllideb Sylfaenol	Trosglwyddiadau	Cyfanswm Cyllideb
Gwariant	(£)	(£)	(£)
Gweithwyr			
Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal)	0	7,030	7,030
Capasiti Ychwanegol Swyddog Monitro a'r Swyddog Adran 151	16,230	(9,470)	6,760
Employees Total	16,230	(2,440)	13,790
Ymgynghorwyr Allanol			
Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro)	0	43,610	43,610
Rheoli Rhaglen	0	73,600	73,600
Cyfanswm Ymgynghorwyr Allanol	0	117,210	117,210
Cyflenwadau a gwasanaethau			
Ymgynghorwyr Allanol	0	69,000	69,000
Cyfanswm Cyflenwadau a gwasanaethau	0	69,000	69,000
Gwasanaethau Cefnogol			
Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro)	34,140	(34,140)	0
Cyfanswm Gwasanaethau Cefnogol	34,140	(34,140)	0
Costau sefydlu			
Parth Buddsoddi	149,630	(149,630)	0
Cyfanswm Costau sefydlu	149,630	(149,630)	0
Cyfanswm Cyllideb Gwariant	200,000	0	200,000
Parth Buddsoddi	(200,000)	0	(200,000)
Cyfanswm Cyllideb Gwariant Net	0	0	0

IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

15 Hydref 2026

TEITL: Strategaeth a Chynllun Ariannol Tymor Canolig 2026/27-2029/30

AWDUR: Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC)

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Pwrpas yr adroddiad hwn yw cyflwyno'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (SATC) ddrafft a Chynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC) ddrafft gysylltiedig i'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i'w hystyried.
- 1.2. Cyflwynwyd Strategaeth a'r Cynllun i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn ei gyfarfod ar 25 Medi 2026:
[Adroddiad Blaen](#)
[Atodiad 1 – Strategaeth Ariannol Tymor Canolig](#)
[Atodiad 2 – Cynllun Ariannol Tymor Canolig](#)
- 1.3. Cyflwynir fersiwn ddiwygiedig i'r Is-Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio sy'n ymgorffori sylwadau ac arweiniad y CBC. Bydd y fersiwn derfynol yn cael ei gyflwyno i'r CBC ar 20 Tachwedd 2026.

2. PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Adolygu cynnwys y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig ddrafft a'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig drafft a chynnig sylwadau arnynt cyn i'r dogfennau gael eu cyflwyno i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ar 20 Tachwedd 2026.

3. RHESWM DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Mae'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig yn nodi Egwyddorion Strategol lefel uchel Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd o dan y penawdau canlynol:
 - Dewisiadau cynaliadwy
 - Cyllid a mantolen wydn
 - Portffolio cyflawnadwy ac adnoddau corfforaethol
 - Llywodraethu a phartneriaeth dryloyw
- 3.2. Mae'r strategaeth yn nodi sut y bydd y CBC yn gwneud dewisiadau ariannol cynaliadwy, yn rheoli ansicrwydd ac yn cynnal y gallu i gyflawni ei gyfrifoldebau statudol a'i raglenni rhanbarthol y cytunwyd arnynt dros y cyfnod CATC presennol. Mae'n gosod y fframwaith strategol, archwaeth risg, rheolau penderfynu a disgwyliadau llywodraethu y mae'r CATC yn cael ei baratoi, ei herio, ei gymeradwyo a'i fonitro. Bydd y strategaeth yn cael ei hadolygu'n flynyddol a'i chyflwyno yn unol â'r cynllun ariannol.

- 3.2. Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC) yn nodi'r rhagolygon ariannol ar gyfer y cyfnod o 3 blynedd sy'n dechrau ar 1 Ebrill 2027.
- 3.3. Mae'r amcangyfrifon hyn yn seiliedig ar y rhagolygon diweddaraf sydd ar gael am y newid mewn incwm y bydd y CBC yn ei dderbyn dros y cyfnod (yn bennaf trwy ardoll a Grant y Llywodraeth), a'r gofynion gwariant ychwanegol dros yr un cyfnod.
- 3.4. Bydd mabwysiadu'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn caniatáu i'r CBC ystyried y gwaith sydd ei angen i greu cynlluniau manwl i fynd i'r afael â'r gofynion cyllido ar gyfer 2027/28 – 2029/30. Ar ôl mabwysiadu'r CATC, bydd y gyllideb ddrafft ar gyfer 2027/2028 yn cael ei chyflwyno i'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 15 Rhagfyr 2026 ac yna i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar 29 Ionawr 2027, fel sy'n ofynnol gan statud.
- 3.5. Yn ei gyfarfod ar 19 Mehefin 2026, gofynnodd y Cyd-bwyllgor Corfforedig am adroddiadau pellach i ddarparu rhagor o wybodaeth ynglŷn:
- Staff CBC dros y tair blynedd diwethaf a'r cynlluniau wrth symud ymlaen,
 - darparu dadansoddiad o'r tanwariant a'r defnydd o gronfeydd wrth gefn dros y blynyddoedd nesaf ynghyd â'r ganran ofynnol o gronfeydd wrth gefn.
 - Unrhyw rwymedigaethau ariannol o ohirio'r ardoll ar gyfer 2027-28
- 3.6. Mae'r wybodaeth a gynhwysir yn yr atodiadau yn darparu'r wybodaeth ganlynol ar yr ail a'r trydydd pwynt a ddangosir uchod:
- Ni ragwelir unrhyw danwariant ar weithgareddau CBC ar gyfer blwyddyn ariannol 2026/27, fel y dangosir yn adroddiad adolygu'r gyllideb sy'n eitem ar wahân ar agenda'r cyfarfod. Yn y cyd-destun hwn, nid yw "gweithgareddau'r CBC" yn cynnwys y Cynllun Twf, Parth Buddsoddi na'r Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol, sy'n destun trefniadau ariannu ar wahân.
 - Ni fyddai defnyddio holl gronfeydd wrth gefn y CBC (ar wahân i 5% o'r gyllideb gros i'w chadw fel cronfa wrth gefn gyffredinol) yn ddigonol i ganiatáu rhewi'r cynnydd ardoll, heb sôn am ohirio'r ardoll ar gyfer 2027-28.
 - Byddai gohirio'r ardoll ar gyfer 2027-28 yn golygu bwlch ariannu o dros £1m a fyddai'n arwain at y CBC yn methu â chyflawni ei ddyletswyddau statudol.
- 3.7. Adroddwyd i'r CBC fod y tabl isod yn dangos costau staffio'r Cyd-bwyllgor Corfforedig (corfforaethol, trafnidiaeth a chynllunio) a ariennir trwy ardoll neu grant penodol ers 2023/24:

	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27 (amcan)
Costau Gweithwyr	£92,514	£100,566	£368,228	£771,075

4. PENDERFYNIAD Y CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG

- 4.1. Cyflwynwyd pedair opsiwn i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig, gan ofyn i'r aelodau roi arweiniad i swyddogion ynghylch pa un o'r opsiynau uchod sydd orau ganddynt.

Opsiwn 1 - Cadw'r ardoll yr un fath ag yn 2026/27 a defnyddio'r cronfeydd wrth gefn i fantoli'r gyllideb

- 4.2. Yr opsiwn hwn yw rhewi'r ardoll yn 2027/28 ar yr un lefel ag yn 2026/27 a defnyddio cronfeydd wrth gefn i lenwi'r bylchau cyllido, ar ôl cadw 5% o wariant refeniw gros 2027/28 fel Cronfa Wrth Gefn Gyffredinol. Byddai hyn yn gofyn am £1,148,650 o gronfeydd wrth gefn, nad oes gan y CBC. Felly, nid yw'r cynnig hwn yn ymarferol gan y byddai diffyg cyllido o £308,799.
- 4.3. Gan nad yw rhewi'r ardoll yn ymarferol, mae'n dilyn nad yw peidio â chodi ardoll o gwbl yn 2027/28 yn bosibl ychwaith.

Opsiwn 2 - Cynyddu'r ardoll a pheidio â defnyddio cronfeydd wrth gefn

- 4.4. Gyda'r opsiwn hwn, byddai'r CBC yn cadw'r cronfeydd wrth gefn y mae'n disgwyl eu cael ar ddiwedd 2026/27 ac ni fyddai'n gwneud defnydd pellach ohonynt. Er y byddai hyn yn golygu bod cronfeydd wrth gefn ar gael i fantoli'r gyllideb yn y blynyddoedd i ddod, ni ellir cyfiawnhau hyn gan y byddai'r holl awdurdodau cyfansoddol yn wynebu cynnydd o 113% yn yr ardoll ar gyfer 2027/28.

Opsiwn 3 - Cynyddu'r ardoll a defnyddio cyfran o'r cronfeydd wrth gefn sydd ar gael

- 4.5. Mae'r opsiwn hwn yn cynnwys defnyddio 50% o'r cronfeydd wrth gefn sydd ar gael ar ddechrau pob blwyddyn ariannol ar gyfer 2027/28, 2028/29 a 2029/30. Byddai hyn yn sicrhau cydbwysedd drwy allu defnyddio rhywfaint o'r cronfeydd wrth gefn ym mhob un o'r tair blwyddyn ariannol er mwyn lliniaru'r cynnydd yn yr ardoll. Gyda'r opsiwn hwn, byddai angen cynyddu'r ardoll tua 71% yn 2027/28, ond gyda chynnydd is o tua 10% yn y ddwy flynedd ddilynol.

Opsiwn 4 - Defnyddio'r holl gronfeydd wrth gefn sydd ar gael (£839,850) yn 2027/28

- 4.6. Mae'r opsiwn hwn yn cynnwys defnyddio'r holl gronfeydd wrth gefn sydd ar gael i bennu cyllideb 2027/28, gan gadw'r cynnydd yn yr ardoll ar tua 30%. Effaith hyn yw na fyddai cronfeydd wrth gefn ar gael i fantoli'r cyllidebau yn 2028/29 a 2029/30, gan arwain at gynnydd o dros 60% yn yr ardoll ar gyfer y 6 chynghor cyfansoddol yn 2028/29, ond gyda chynnydd llai yn 2029/30.
- 4.7. **Penderfyniad y Cyd-bwyllgor Corfforedig oedd i ofyn i swyddogion ddarparu opsiwn hybrid sy'n defnyddio 80% o'r reserfau defnyddiadwy sydd ar gael ar 31 Mawrth 2027 fel sail, a fyddai'n golygu cyflwyno opsiwn sy'n disgyn rhwng opsiwn 3 ac opsiwn 4 i'r Aelodau yng nghyfarfod nesaf y CBC.**
- 4.8. Mae Rhan 7.2 o'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig (Atodiad 2) yn adlewyrchu'r opsiwn yma a'r oblygiadau ariannol o hynny. Fel y gwelir, byddai'n golygu cynnydd yn y lefi ar yr awdurdodau cyfansoddol o 42% yn 2027/28 o'i gymharu â 2026/27.

ATODIADAU:

Atodiad 1: Strategaeth Ariannol Tymor Canolig Ddrafft 2026/27 – 2029/30

Atodiad 2: Cynllun Ariannol Tymor Canolig Drafft 2026/27 – 2029/30

YMATEB SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro:**

Rwyf yn nodi'r Strategaeth a Chynllun Ariannol Tymor Canolig ddrafft, yn ogystal â rôl yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio wrth adolygu trefniadau ariannol y CBC. Rwyf yn fodlon i'r Is-bwyllgor ystyried y dogfennau a chyflwyno ei sylwadau i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig.

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

Awdur yr adroddiad.

Strategaeth Ariannol Tymor Canolig 2026/27-2029/30

1. Cyflwyniad

Bargen Twf a Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru

Sefydlwyd Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru (BUEGC) fel cyd-bwyllgor yn 2018 fel y cytunwyd mewn Cytundeb Llywodraethu cam cyntaf, a gymeradwywyd gan yr holl bartneriaid (6 awdurdod lleol a 4 partner addysg) ym mis Mehefin a Gorffennaf 2018.

Cadarnhaodd Llywodraeth y DU ddyraniad o £120 miliwn ar gyfer y Fargen Twf yng Nghyllideb y Canghellor a gynhaliwyd ar 29 Hydref 2018. Derbyniwyd cadarnhad gan Lywodraeth Cymru y byddent yn cyfateb i'r swm hwn ar 21 Rhagfyr 2018. Roedd hyn yn golygu bod cyllideb o £240 miliwn yn ei le i gyflawni prosiectau o fewn y Fargen Twf. Y Cyd-bwyllgor oedd y corff allweddol i oruchwylio'r Fargen Twf ac i gynrychioli buddiannau'r partion a'i randdeiliaid. Roedd BUEGC hefyd yn gyfrifol am fonitro cynnydd y prosiect a rheoli dimensiynau gwleidyddol y Fargen Twf.

Yn ogystal, byddai BUEGC hefyd yn goruchwylio'r Strategaeth Twf Ranbarthol a gwneud yr holl benderfyniadau angenrheidiol i hwyluso a gweithredu ei chyflawni.

Cymeradwywyd Dogfen Gynnig, a oedd yn nodi pecyn o fesurau ac ymyriadau beiddgar i gyflawni twf economaidd cynaliadwy a chynhwysol yng Ngogledd Cymru, gan yr holl bartneriaid ym mis Medi a Hydref 2018. Roedd y ddogfen hon yn nodi 16 o brosiectau i'w hariannu drwy'r Fargen Twf, gyda manylion am gostau, canlyniadau ac amserlen ar gyfer cyflawni wedi'u cynnwys. Ar y pryd, cyfanswm y swm a dargedwyd o'r Fargen Twf oedd £334m o gyllid cyfalaf a £8m o gyllid refeniw.

Sefydlwyd y Swyddog Rheoli Portffolio (PMO) i reoli'r Fargen Twf ar ran y partneriaid, dan arweiniad y Cyfarwyddwr Portffolio.

Cyd-bwyllgor Corfforedig

Mae Rhan 5 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, Cydweithio gan Brif Gynghorau, yn nodi pwerau Llywodraeth Cymru i wneud rheoliadau mewn perthynas â Chyd-bwyllgorau Corfforedig yng Nghymru. Yn benodol, mae rheoliadau 11 i 14 o Reoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru (Cymru) 2021 yn amlinellu'r canlynol fel swyddogaethau CBC Gogledd Cymru:

Llesiant Economaidd. Mae'r swyddogaeth llesiant economaidd yn cael ei rhoi i CBC Gogledd Cymru fel y nodir yn adran 76 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Gall cyd-bwyllgor corfforedig sydd wedi cael y swyddogaeth llesiant economaidd wneud unrhyw beth y mae'n ystyried ei fod yn debygol o hyrwyddo neu wella lles economaidd ei ardal.

Datblygu polisïau trafnidiaeth. Swyddogaeth datblygu polisïau ar gyfer hyrwyddo ac annog trafnidiaeth ddiogel, integredig, effeithlon ac economaidd i, oddi yno ac o fewn eu hardal ac i ddatblygu polisïau ar gyfer

gweithredu Strategaeth Drafnidiaeth Cymru yn eu hardal, mewn perthynas ag ardal pob cyngor cyfansoddol, i'w harfer gan CBC y Gogledd, ac nid gan y cyngor cyfansoddol.

Swyddogaethau cynllunio strategol. Mae gan CBC y Gogledd y swyddogaeth o baratoi cynllun datblygu strategol.

Mae rheoliad 14 yn nodi, – (1) caiff CBC y Gogledd wneud unrhyw beth (a) i hwyluso, neu (b) sy'n gysylltiedig neu'n ffafriol i, arfer ei swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn neu unrhyw ddeddfiad arall. Mae hyn yn cynnwys (a) ysgwyddo gwariant; (b) codi ffioedd; (c) caffael neu waredu eiddo neu hawliau.

Trosglwyddo Bargaen Twf

Ar 1 Ebrill 2025, trosglwyddwyd swyddogaethau Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd o dan ddyletswydd statudol CBC ar gyfer llesiant economaidd.

Ariannu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig

Nid oes gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig unrhyw bwerau codi trethi.

Mae costau refeniw y Fargen Twf yn cael eu hariannu gan gyfuniad o sleisen uchaf o'r grant cyfalaf a chyfraniadau partner. Yn yr un modd, mae costau refeniw sy'n gysylltiedig â Pharthau Buddsoddi yn cael eu hariannu gan grant.

Ar gyfer pob swyddogaeth ac eithrio'r Bargaen Twf a'r Parthau Buddsoddi, ar gyfer pob blwyddyn ariannol rhaid i CBC y Gogledd gyfrifo ei ofyniad refeniw net y gellir ei briodoli i—

(a) ei swyddogaethau cynllunio strategol a

(b) ei swyddogaethau eraill.

Mae'r gofynion refeniw net sy'n ymwneud â'r swyddogaethau cynllunio strategol (gan gynnwys cyfran briodol o gostau gweinyddol a gorbenion eraill) yn cael eu dosrannu i'r Cynghorau Cyfansoddol ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, tra bod y gofyniad refeniw net ar gyfer pob swyddogaeth arall (ac eithrio cynllunio strategol, y Fargen Twf a'r Parthau Buddsoddi) yn cael eu dosrannu i'r Cynghorau Cyfansoddiadol. Rhaid cytuno ar ddryniadau yn unfrydol.

Felly, mae'r gyllideb yn cael ei gosod yn flynyddol ac, ar wahân i'r materion penodol a ddisgrifir uchod, nid oes mecanwaith cyllido cynaliadwy hirdymor lle mae Uchelgais Gogledd Cymru yn cael ei ariannu'n uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru.

Pam mae angen y SATC nawr

Fel sefydliad y mae ei swyddogaethau yn parhau i gael eu datblygu a'u harwain gan Lywodraeth Cymru, rhaid i Uchelgais Gogledd Cymru sicrhau bod ganddo'r adnoddau angenrheidiol ar waith i gyflawni ei ddyletswyddau a'i swyddogaethau statudol. Er bod y gyllideb yn cael ei gosod bob blwyddyn, dim hwyrach na diwedd mis Ionawr, rhaid bod dull strategol o ystyried gallu'r sefydliad i barhau i weithredu yn ôl yr angen. Mae hyn nid yn unig yn caniatáu i Uchelgais Gogledd Cymru fod yn glir ynglŷn â'i gyfeiriad, ond hefyd yn dryloyw ac yn agored gyda'r cyngor cyfansoddiadol ac awdurdod y parc cenedlaethol.

2. Pwrpas y SATC

Mae canllawiau CBC Llywodraeth Cymru yn nodi bod CBCau yn gyrrff cyhoeddus ac yn rhan o deulu llywodraeth leol a dylent ddangos llywodraethu da o'r cychwyn cyntaf. Mae'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (SATC) yn cynnig egwyddorion wedi'u sefydlu ar Ddisgwyliadau CIPFA a Llywodraeth Cymru ynghylch llywodraethu da, cynaliadwyedd ariannol, rheoli risg, stiwardiaeth ac atebolrwydd.

Mae'r strategaeth yn nodi sut y bydd y CBC yn gwneud dewisiadau ariannol cynaliadwy, yn rheoli ansicrwydd ac yn cynnal y gallu i gyflawni ei gyfrifoldebau statudol a'i raglenni rhanbarthol y cytunwyd arnynt dros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC) presennol. Mae'n gosod y fframwaith strategol, archwaeth risg, rheolau penderfynu a disgwyliadau llywodraethu y mae'r CATC yn cael ei baratoi, ei herio, ei gymeradwyo a'i fonitro. Bydd y strategaeth yn cael ei hadolygu'n flynyddol a'i chyflwyno yn unol â'r cynllun ariannol.

Bwriad y Strategaeth yw:

- cefnogi gwneud penderfyniadau ariannol cynaliadwy;
- integreiddio cynllunio cyllid, gweithlu, risg a pherfformiad;
- gwahaniaethu'n glir rhwng gweithgarwch a ariennir gan ardoll a gweithgarwch a ariennir gan raglen;
- cefnogi gwneud penderfyniadau tryloyw gan Aelodau a chyrrff sy'n talu ardoll.

Perthynas â'r CATC

SATC: fframwaith strategol	CATC: cynllun ariannol meintiol
Gosod egwyddorion, amcanion, archwaeth risg, rheolau penderfynu a llywodraethu.	Yn dangos rhagolygon incwm, gwariant, ardoll, cronfeydd wrth gefn, llif arian, cyfalaf a benthyca ar draws 2026/27-2029/30.
Yn esbonio sut y bydd y CBC yn asesu gwytnwch ac yn gwneud dewisiadau.	Yn dangos canlyniadau ariannol rhagdybiaethau cyfredol a dewisiadau arfaethedig.
Dylai aros yn gymharol sefydlog, yn amodol ar adolygiad blynyddol.	Dylid ei adnewyddu'n flynyddol a'i gyflwyno yn unol â phrosesau cynllunio ariannol.

3. Egwyddorion strategol

1. Dewisiadau cynaliadwy

Egwyddor: Bydd y CBC yn asesu penderfyniadau dros yr amserlen gynllunio lawn, gan alinio adnoddau ac ymrwymïadau â chyfrifoldebau statudol a blaenoriaethau rhanbarthol y cytunwyd arnynt.

Mae'n egwyddor sylfaenol bod yn rhaid i unrhyw sefydliad awdurdod lleol statudol fel Uchelgais Gogledd Cymru allu gosod cyllideb gytbwys. Felly, mae deddfwriaeth ariannol llywodraeth leol arwyddocaol yr un mor berthnasol i'r CBC ag y mae i brif gyngor, yn enwedig Adran 151 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 ac Adran 114 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988, ymhlith eraill. Fel Cyd-bwyllgor Corfforedig, mae Uchelgais Gogledd Cymru yn gorff codi ardoll ac nid oes ganddo unrhyw bwerau codi trethi ei hun.

Prif ffynonellau incwm refeniw y Swyddfa Rheoli Portffolio, sy'n gweinyddu Bargen Twf Gogledd Cymru, yw "haen uchaf" o 2.15% o'r grantiau cyfalaf o £240 miliwn a ddarperir gan Lywodraethau'r DU a Chymru, a chyfraniadau partner y cytunwyd arnynt gan chwe chyingor cyfansoddol a phedwar sefydliad addysg bellach ac uwch.

Yn yr un modd, mae costau refeniw sy'n gysylltiedig â Pharthau Buddsoddi yn cael eu hariannu gan grant trwy "haen uchaf" gweinyddol y cytunwyd arno.

Mae swyddogaethau eraill y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn cael eu hariannu'n bennaf trwy godi ardoll ar y chwe chyingor cyfansoddol ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri. Yn ôl statud, rhaid cytuno ar y gyllideb a'i dosrannu i'r cyrff sy'n talu ardoll erbyn 31 Ionawr cyn dechrau'r flwyddyn ariannol berthnasol. Fel rhan o'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig, bydd Uchelgais Gogledd Cymru yn dryloyw gyda'r cyrff sy'n talu ardoll a bydd yn cynnal trafodaethau ar lefel aelodau a swyddogion ar ei ofynion ariannu.

Bydd datblygu'r gyllideb yn broses ailadroddus, gyda'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn cael eu hysbysu'n rheolaidd yn ystod y broses gyllidebu am lefel debygol yr ardoll, ac unrhyw ymrwymïadau ariannol newydd y bydd angen eu hystyried.

Bydd y strategaeth yn agored ar y gofynion gwariant, ac o ganlyniadau peidio â chytuno ar gyllid.

Fel rhan o'r dyletswyddau statudol, os bydd popeth arall yn methu, rhaid i'r Swyddog Adran 151 gyflwyno adroddiad o dan Adran 114 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988 ("Hysbysiad Adran 114" os yw'n o'r farn bod y Cyd-bwyllgor Corfforedig neu berson sy'n dal unrhyw swydd neu gyflogaeth o dan y CBC—

- (a) sydd wedi gwneud neu sydd ar fin gwneud penderfyniad sy'n cynnwys neu a fyddai'n golygu i'r awdurdod ysgwyddo gwariant sy'n anghyfreithlon,
- (b) sydd wedi cymryd neu ar fin cymryd camau a fyddai, pe bai'n cael ei ddilyn i'w ddiwedd, yn anghyfreithlon ac yn debygol o achosi colled neu ddiffyg ar ran y CBC, neu
- (c) sydd ar fin cofnodi eitem o gyfrif y mae ei chofnodi yn anghyfreithlon.

2. Cyllid gwydn a mantolen

Egwyddor: Bydd y CBC yn rheoli incwm, cronfeydd wrth gefn, llif arian, trysorlys, benthyca ac wrth gefn fel system integredig o wydnwch ariannol.

Bydd y strategaeth ariannol ar gyfer y Fargen Twf yn parhau i gymryd golwg oes gyfan hyd at ddiwedd y Fargen yn 2034/35., a bydd rhagolygon ariannol y gwariant cyfalaf hyd at ddiwedd y Fargen yn 2034/35 yn cael eu hadolygu'n barhaus. Fel sydd wedi digwydd ers cychwyn y fargen twf, bydd y trosolwg oes gyfan hwn yn cynnwys trosolwg o broffiliau gwariant cyfalaf, cronfeydd wrth gefn disgwyledig, llif arian ac unrhyw ofynion benthyca cysylltiedig, amseriad taliadau grant, treth annomestig a gedwir, a'r gofynion reffeniw cysylltiedig i gefnogi'r Swyddfa Rheoli Portffolio. Bydd trefniadau clir ar waith ar gyfer delio â diwedd y Fargen Twf, a ddangosir yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig.

Yn yr un modd, bydd Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam yn cael ei ariannu drwy grant penodol gan y Llywodraeth, gydag amlen wariant reffeniw clir. Bydd y cyllid hwn hefyd yn cael ei adolygu'n gyson i sicrhau nad yw cyfanswm y gwariant reffeniw yn fwy na'r adnoddau sydd ar gael.

O ran swyddogaethau eraill Uchelgais Gogledd Cymru, mae'r rhain yn faterion a ariennir yn bennaf gan yr ardoll a godwyd ar awdurdodau cyfansoddol. Yn unol ag ymrwymiad i dryloywder, bydd y defnydd o'r ardoll yn cael ei gyfathrebu'n glir i'r awdurdodau cyfansoddol, a dylai'r rhesymeg y tu ôl i ofynion cyllideb Uchelgais Gogledd Cymru fod yn ddangosadwy.

3. Portffolio cyflawnadwy ac adnoddau corfforedig

Egwyddor: Bydd y CBC yn sicrhau bod gallu sefydliadol, gallu, trefniadau llywodraethu ac adnoddau ariannol yn datblygu yn unol â'i gyfrifoldebau statudol sy'n ehangu, ei bortffolio rhaglenni a'i rôl fel corff cyhoeddus corfforedig.

Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn parhau i ddatblygu wrth iddo gael dyletswyddau a chyfrifoldebau ychwanegol gan Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU. O ganlyniad, bydd adolygiad cyson o ofynion capasiti'r sefydliad i sicrhau y gall barhau i gyflawni'r swyddogaethau hyn. Mae hyn yn cynnwys yr angen i'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig gynnwys trosolwg gonest a chlr o'r angen i ddatblygu Uchelgais Gogledd Cymru fel corff awdurdod lleol statudol. Bydd yr adnoddau hyn yn cynnwys yr angen am strwythurau staffio digonol a chyfiawnhau a sefydlu'r strwythurau llywodraethu sy'n ofynnol ar gyfer sefydliad o'r fath, o ran arfer da ac fel sy'n ofynnol gan statud.

Mae hyn yn cynnwys sicrhau cefnogaeth ddigonol i'r swyddogion statudol a'u timau.

Felly, bydd adolygiadau rheolaidd o'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn cynnwys asesiad o strwythurau staffio sy'n symud ymlaen am y tair blynedd nesaf.

4. Llywodraethu a phartneriaeth dryloyw

Egwyddor: Bydd y CBC yn gwneud rhagdybiaethau, risgiau, dewisiadau ac atebolrwydd yn weladwy, gan gefnogi penderfyniadau gwybodus yr Aelodau ac ymgysylltu'n gynnar â chyrrff sy'n talu ardoll.

Wrth i Uchelgais Gogledd Cymru aeddfedu fel sefydliad dros dymor y Strategaeth Ariannol hon, bydd y broses gyllidebu hefyd yn datblygu. Bydd adolygiadau rheolaidd o'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig, gydag ystyriaeth ffurfiol gan yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio (ar gyfer trosolwg annibynnol) a'r Cyd-bwyllgor Corfforedig llawn (i'w mabwysiadu'n ffurfiol) bob hydref, yn caniatáu i'r broses gyllidebu fod yn broses wirioneddol ailadroddus, gyda'r darlun sy'n datblygu yn glir i'r holl aelodau erbyn gosod y gyllideb ffurfiol ym mis Ionawr.

Mae hyn yn cynnwys bod yn glir o fewn yr CATC o'r rhagdybiaethau a wnaed wrth ddatblygu'r gofynion cyllideb.

4. Pensaernïaeth Cynllunio Ariannol

Cefnogir yr SATC gan Gynllun Ariannol Tymor Canolig sy'n cwmpasu'r cyfnod 2026/27-2029/30.

Mae'r CATC yn cyflwyno trosolwg o'r canlynol mewn un golwg o sefyllfa ariannol tymor canolig y CBC:

- gweithgaredd craidd a ariennir gan ardoll;
- swyddogaethau statudol;
- gwariant rhaglen;
- cronfeydd wrth gefn;
- llif arian;
- gofynion benthyca;
- goblygiadau'r gweithlu.

5. Rhagdybiaethau a Senarios

Bydd y SATC yn cael ei gefnogi gan ddatblygu cofrestr rhagdybiaethau rheoledig yn ystod 2026/27.

Wrth ddatblygu'r CATC, gwnaed nifer o ragdybiaethau sy'n cael eu hegluro yn y ddogfen. Dylai'r rhagdybiaethau allweddol hyn gynnwys chwyddiant, dyfarniadau cyflog, cyllid grant, costau benthyca, proffiliau cyflawni rhaglenni a chyfrifoldebau CBC newydd.

6. Archwaeth Risg a Rheolau Penderfynu

Mae gan y CBC archwaeth isel am:

- gwariant a all fod *yn ultra vires*;
- gwariant cylchol heb gefnogaeth;
- disbyddu cronfeydd wrth gefn cyffredinol islaw'r trothwy a argymhellir gan y Swyddog Cyllid Statudol heb strategaeth ailgyflenwi;
- ymrwymo i wariant newydd ar ôl i'r gyllideb gael ei chymeradwyo, gan arwain at yr angen am gyllideb atodol o fewn y flwyddyn;
- penderfyniadau ariannol sy'n bygwth cyflawni statudol.

Mae gan y CBC archwaeth cymedrol am:

- buddsoddiad heb ddiwydrwydd dyladwy digonol
- risg cyflawni rhaglenni a ariennir yn allanol;
- benthyca a reolir lle gellir dangos fforddiadwyedd.

7. Llywodraethu ac Atebolrwydd

Mae'r Strategaeth yn cydnabod yr holl gyrff sy'n talu ardollau a phartneriaid statudol perthnasol ac yn ceisio cefnogi gwneud penderfyniadau tryloyw a gwybodus.

8. Monitro a Gwerthuso

Bydd y SATC yn cael ei fonitro drwy:

- monitro cyllideb chwarterol;
- adrodd gwytnwch chwarterol;
- adrodd risg;
- adrodd ar berfformiad y rhaglen.

9. Asesiad Gwydnwch Ariannol Blynnyddol

Bydd y Swyddog Cyllid Statudol yn darparu asesiad blynnyddol o wydnwch ariannol ochr yn ochr â'r CATC.

Dylai'r asesiad hwn ystyried:

- cynaliadwyedd y sefyllfa refeniw;
- digonolrwydd cronfeydd wrth gefn;
- fforddiadwyedd benthyca;
- cyllid a dibyniaeth ar grantiau;
- cynaliadwyedd y gweithlu;
- fforddiadwyedd rhaglenni a risg cyflawni;
- effeithiolrwydd llywodraethu a rheolaethau ariannol.

10. Casgliad

- Bydd y SATC yn cael ei adolygu'n flynyddol ochr yn ochr â'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig.
- Bydd y cyfnod cynllunio ariannol yn cael ei gyflwyno fel rhan o'r broses flynyddol o osod cyllideb a chynllunio ariannol.
- Gellir adolygu'r Strategaeth yn gynharach pan fo newid sylweddol mewn trefniadau cyllido, cyfrifoldebau statudol, trefniadau llywodraethu neu amlygiad i risg ariannol.
- Bydd y Swyddog Cyllid Statudol yn cynghori ar unrhyw ddiwygiadau sy'n ofynnol i sicrhau aliniad parhaus â'r CATC a deddfwriaeth, canllawiau a safonau proffesiynol perthnasol.

Cynllun Ariannol Tymor Canolig 2026/27 – 2029/30

1. Crynodeb Gweithredol

1.1 Pwrpas y CATC

Bydd y Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC) hwn yn darparu fframwaith ar gyfer cynllunio a rheoli adnoddau ariannol Uchelgais Gogledd Cymru dros y tymor canolig. Ei bwrpas yw sicrhau ein bod yn cynllunio'n effeithiol ar gyfer ei rwymedigaethau statudol, cynnal cynaliadwyedd ariannol a chefnogi'r gwaith o gyflawni ei amcanion strategol.

1.2 Cyfnod y Cynllun

Cyfnod y cynllun hwn yw 2027/28 i 2029/30. Bydd y cynllun hwn yn cael ei adolygu a'i ddiweddarau'n flynyddol i adlewyrchu'r wybodaeth ddiweddaraf.

1.3 Rhagdybiaethau Allweddol

Mae'r rhagolygon ariannol a gynhwysir yn y cynllun yn dilyn cymhwyso nifer o ragdybiaethau allweddol, gan gynnwys:

- Lefelau chwyddiant disgwylidig.
- Dyfarniadau cyflog cenedlaethol.
- Cyllid a grantiau Llywodraeth Cymru.
- Cyfraniadau'r awdurdodau cyfansoddol.
- Newidiadau yn y galw a gweithgarwch gwasanaeth.
- Effaith polisïau a deddfwriaeth newydd.

Er mwyn sicrhau cywirdeb y rhagdybiaethau hyn, byddwn yn eu hadolygu'n rheolaidd wrth i wybodaeth newydd ddod ar gael

1.4 Sefyllfa ariannol gyffredinol

Erbyn diwedd cyfnod 2025/26 roedd Uchelgais Gogledd Cymru, Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd (CBC) mewn sefyllfa ariannol sefydlog, gyda model cyllido yn seiliedig ar gyfuniad o ardollau awdurdodau cyfansoddiadol, cyfraniadau partner, grantiau a ffynonellau incwm eraill. Yn ystod 2025/26, defnyddiodd y CBC (gan gynnwys y Cynllun Twf) grantiau a chyfraniadau gwerth £18.2m a derbyniodd £2.2m o incwm llog. Roedd y sefydliad hefyd yn rheoli lefel ddarbodus o gronfeydd wrth gefn a buddsoddiadau sylweddol i gefnogi'r gwaith o gyflawni rhaglenni rhanbarthol allweddol, gan gynnwys y Cynllun Twf, y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a'r gwaith Cynllunio Strategol.

Fodd bynnag, nodwyd bod gan y CBC fwy o gronfeydd wrth gefn nag oedd ei angen i barhau i fod yn ddarbodus ac roedd 2026/27 yn cynnwys defnydd sylweddol o gronfeydd wrth gefn er mwyn lleihau'r cynnydd yn yr ardoll.

Mae'r rhagolygon ariannol dros gyfnod y cynllun hwn yn adlewyrchu pwysau costau cyflogaeth, chwyddiant a risgiau cyllido grantiau, ond mae hefyd yn dangos cyfleoedd sylweddol i sicrhau buddsoddiad pellach yn y rhanbarth.

1.5 Prif risgiau a chyfleoedd

Risgiau

- Chwyddiant a phwysau cost yn uwch na'r rhagolygon.
- Mae dyfarniadau cyflog a chostau cyflogaeth yn fwy na'r ddarpariaeth yn y gyllideb.
- Newidiadau i lefelau cyllido neu drefniadau grant awdurdod cyfansoddol, Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU.
- Dibynnu ar gyllid grant a ffynonellau cyllido cyfnod penodol ar gyfer rhaglenni strategol.
- Risgiau o recriwtio a chadw staff mewn meysydd arbenigol a swyddogaethau allweddol.
- Oedi wrth sicrhau neu gyflawni prosiectau a ariennir yn allanol.
- Newidiadau i ddeddfwriaeth, polisïau neu flaenoriaethau cenedlaethol a rhanbarthol.
- Cost benthyca ddiangen.
- Incwm ardrethi annomestig ar brosiectau Cynllun Twf heb ei dderbyn neu'n is na'r disgwyl.
- Nid yw cyllid grant Parth Buddsoddi ar gael i ariannu gwariant prosiect.
- Gwariant gweinyddu Parth Buddsoddi yn uwch na'r cyllid sydd ar gael.

Cyfleoedd

- Sicrhau cyllid grant a buddsoddiad ychwanegol ar gyfer rhaglenni rhanbarthol.
- Datblygu a chyflwyno Cynllun Twf Gogledd Cymru a Pharth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam.
- Cryfhau trefniadau cydweithredu rhanbarthol a gwasanaethau a rennir.
- Gwellu effeithlonrwydd gweithredol a chyflawni mwy o werth am arian.
- Cynyddu incwm buddsoddi a datblygu ffynonellau incwm newydd lle bo hynny'n briodol.
- Datblygu gallu sefydliadol a chynllunio ariannol strategol i gefnogi twf a chyflawni blaenoriaethau'r CBC.

1.6 Crynodeb o'r bwlch yn y gyllideb

Er bod cyfleoedd clir yn deillio o'r cynnydd yn y dyletswyddau statudol ar Uchelgais Gogledd Cymru i wella gwaith rhanbarthol a denu buddsoddiad sylweddol i'r rhanbarth, mae'r her o sicrhau cyllid o hyd. Mae'r CBC yn dibynnu ar yr ardoll sy'n cael ei thalu gan y 6 cyngor cyfansoddol (ynghyd ag Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri ar gyfer materion Cynllunio Strategol), ac mae'r broses statudol o osod y gyllideb flynyddol yn cynnwys cytundeb ar swm yr ardoll i'w godi, a'i dosraniad ymhlith yr awdurdodau.

Mae gwaith ar ddatblygu'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn dangos y bydd angen ariannu'r symiau canlynol drwy gyfuniad o ardoll a defnyddio cronfeydd wrth gefn ar gyfer y penawdau gwariant perthnasol.

	2027/28 (£)	2028/29 (£)	2029/30 (£)
Cyfanswm yr incwm nad yw'n ardoll	(470,000)	(470,000)	(470,000)
Cyfanswm y Gwariant	2,633,830	2,593,000	2,682,080
Diffyg i'w ariannu gan ardoll a chronfeydd wrth gefn	2,163,830	2,123,000	2,212,080

2. Cyd-destun Strategol

2.1 Amcanion, blaenoriaethau a rhaglenni

Mae dyletswyddau statudol Uchelgais Gogledd Cymru, Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd, wedi'u nodi mewn rheoliadau a wneir yn unol â phwerau Llywodraeth Cymru fel yr amlinellir yn Neddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Yn benodol, mae rheoliadau 11 i 14 o Reoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd 2021 yn amlinellu swyddogaethau statudol Uchelgais Gogledd Cymru:

- Llesiant economaidd
- Datblygu Polisi Trafnidiaeth Rhanbarthol
- Cynllunio Strategol

Ffactor arwyddocaol wrth gyflawni'r ddyletswydd Llesiant Economaidd oedd trosglwyddo Cynllun Twf Gogledd Cymru o Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru, Cyd-bwyllgor annibynnol (yn unol â Deddf Llywodraeth Leol 1972) gyda Chyngor Gwynedd yn awdurdod lletyol, i Gyd-bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru, Uchelgais Gogledd Cymru, corff corfforaethol annibynnol, ar 1 Ebrill 2025.

Er mwyn cyflawni'r pwerau statudol hyn, mae Uchelgais Gogledd Cymru yn gyfrifol am gyflawni swyddogaethau strategol a rhanbarthol ledled Gogledd Cymru, gan weithio mewn partneriaeth â'r awdurdodau cyfansoddol, Llywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU a rhanddeiliaid allweddol eraill. Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn darparu'r fframwaith ariannol sy'n cefnogi cyflawni'r blaenoriaethau hyn mewn ffordd gynaliadwy a fforddiadwy.

Trwy gydol cyfnod y cynllun, byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar gyflawni ein swyddogaethau statudol a datblygu rhaglenni sy'n cyfrannu at dwf economaidd, cysylltedd a chynaliadwyedd y rhanbarth. Mae'r prif flaenoriaethau strategol yn cynnwys:

- Datblygu a gweithredu'r Cynllun Datblygu Strategol ar gyfer Gogledd Cymru.
- Cyflawni'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a chefnogi gwell cysylltedd ar draws y rhanbarth.
- Arwain a chyflawni Cynllun Twf Gogledd Cymru a'i phortffolio o raglenni a phrosiectau.
- Cefnogi datblygiad a gweithrediad Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam.
- Datblygu sgiliau a gallu'r gweithlu drwy waith y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol.
- Sicrhau trefniadau llywodraethu, perfformiad a rheoli ariannol cadarn.
- Datblygu gallu sefydliadol a gweithredol y CBC i fodloni cyfrifoldebau cynyddol y sefydliad.

Rydym yn ceisio sicrhau bod adnoddau ariannol yn cael eu cyfeirio at y blaenoriaethau hyn tra'n cynnal gwytnwch ariannol a rheoli risg effeithiol. Wrth ddatblygu'r cynllun, rhoddir ystyriaeth i'r adnoddau sydd ar gael, y pwysau ariannol sy'n wynebu'r sector cyhoeddus, a'r angen i ddarparu gwerth am arian wrth gyflawni canlyniadau i gymunedau, busnesau a rhanddeiliaid ledled Gogledd Cymru.

Mae'r cynllun hwn hefyd yn adlewyrchu pwysigrwydd gweithio rhanbarthol a sicrhau bod buddsoddiadau'r CBC yn cyfrannu at gyflawni'r weledigaeth o economi fwy bywiog, cynaliadwy a gwydn i Ogledd Cymru, gan gefnogi twf economaidd, datblygu sgiliau a gwelliannau seilwaith strategol ledled y rhanbarth.

2.2 Ffactorau allanol sy'n effeithio ar y sefyllfa ariannol

Bydd nifer o ffactorau allanol yn dylanwadu ar sefyllfa ariannol y CBC a allai effeithio ar lefelau cyllid, costau a blaenoriaethau y sefydliad. Bydd y ffactorau hyn yn cael eu monitro a'u hystyried wrth ddatblygu a diweddarau'r cynllun.

Ffactor	Effaith bosibl
Cyllid gan y Partneriaid	Amharodrwydd i barhau i gefnogi Uchelgais Gogledd Cymru yn ariannol, gan arwain at ardoll annigonol.
Cyllid y Llywodraeth	Newidiadau i lefelau cyllid, trefniadau grant neu broffil grant.
Chwyddiant	Cynnydd mewn costau cyflogaeth, contract a gwasanaeth.
Amodau Economaidd	Effaith ar gostau gweithredu, buddsoddi a chyfleoedd ariannu.
Datblygiadau Polisi a Deddfwriaeth	Gofynion newydd neu newidiadau i flaenoriaethau'r CBC.
Disgwyliadau Rhanddeiliaid	Pwysau i gyflawni canlyniadau rhanbarthol a chyflawni gwerth am arian.

Byddwn yn adolygu effaith y ffactorau hyn yn rheolaidd fel rhan o'n trefniadau cynllunio ariannol, rheoli risg a gosod cyllideb.

3. Rhagdybiaethau Cynllunio

Mae'r rhagolygon ariannol yn y cynllun hwn yn seiliedig ar nifer o ragdybiaethau ynghylch incwm, gwariant ac amodau economaidd. Defnyddir y rhagdybiaethau hyn fel sail ar gyfer datblygu'r rhagolygon ariannol dros gyfnod y cynllun.

3.1 Rhagdybiaethau Incwm

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r prif ragdybiaethau incwm a ddefnyddiwyd wrth baratoi'r cynllun.

Ardal	Rhagdybiaeth
Cyfraniadau Partner (Cynllun Twf)	Cyfraniad gan 6 cyngor a 4 corff addysg i ariannu gweithredu'r Cynllun Twf. Mae hwn yn swm y cytunwyd arno, ac nid yw ei weithrediad yn dibynnu ar benderfyniadau ardoll ehangach. Mae'r CATC hwn yn rhagdybio y bydd cyfraniadau'r partner yn parhau fel y cytunwyd rhwng y partneriaid.
Incwm Ardoll	Yn unol â gofynion statudol, bydd yr ardoll yn parhau i gael ei chodi ar y 6 cyngor cyfansoddol ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri. Rhaid pennu'r swm sydd i'w gasglu trwy ardoll, a'i ddyrannu i'r aelodau cyfansoddol, cyn diwedd mis Ionawr ar gyfer y flwyddyn ariannol ganlynol.
Cyllid Prosiect	Rhagwelir y gellir parhau i ddefnyddio 2.15% o grant y Cynllun Twf tuag at gostau refeniw y Swyddfa Rheoli Portffolio
Incwm Llog	Yn seiliedig ar lefelau arian parod a chyfraddau llog a ragwelir gan Fanc Lloegr a'r ymgynghorwyr rheoli trysorlys penodedig.
Cyfraniadau Llog Partneriaid	Yn seiliedig ar incwm ardrethi annomestig, proffil gwariant cyfalaf, proffil grant a chyfradd llog a ragwelir

3.2 Rhagdybiaethau gwariant

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r prif ragdybiaethau gwariant a ddefnyddiwyd wrth baratoi'r cynllun.

Ardal	Rhagdybiaeth
Strwythur staffio	Y bydd angen i strwythur staffio'r CBC adlewyrchu'r dyletswyddau presennol ac sy'n dod i'r amlwg a osodir ar y sefydliad.
Cynnydd Cyflog	Yn unol â'r rhagolygon cenedlaethol diweddaraf a'r wybodaeth sydd ar gael.
Codiadau cyflog	Yn cynnwys costau cytundebol lle bo hynny'n berthnasol.
Yswiriant Gwladol	Adlewyrchu unrhyw newidiadau hysbys i gyfraddau cyfraniadau.
Cyfraniadau Pensiwn	Yn seiliedig ar gyfraddau cyflogwr disgwylidig a bydd yn adlewyrchu unrhyw newidiadau hysbys i gyfraddau cyfraniadau.
Chwyddiant	Yn cynnwys darpariaeth ar gyfer costau cyflogaeth, contractau a gwasanaethau. Gwneir rhagdybiaethau yn unol â'r wybodaeth ragolygon ddiweddaraf sydd ar gael gan Fanc Lloegr a'r ymgynghorwyr rheoli trysorlys penodedig.
Costau trydydd parti	Bydd yn cynnwys rhagdybiaethau darbodus o gostau'r gwasanaethau cymorth a ddarperir gan Gyngor Gwynedd a darparwyr trydydd parti eraill, fel y nodir mewn contractau a chytundebau lefel gwasanaeth.
Costau Eiddo	Yn cynnwys taliadau cyfleustodau, rhenti a chostau cysylltiedig lle bo'n berthnasol.

3.3 Adolygu rhagdybiaethau

Fel y nodwyd eisoes, bydd y rhagdybiaethau a ddefnyddir yn y cynllun yn cael eu hadolygu a'u diweddarau'n rheolaidd i sicrhau eu bod yn adlewyrchu'r wybodaeth a'r amgylchiadau diweddaraf. Bydd angen gwneud hyn o leiaf bob blwyddyn, ond yn ymarferol bydd angen ei wneud yn ystod y flwyddyn wrth i ddata a gwybodaeth sy'n dod i'r amlwg gael ei dderbyn. Bydd unrhyw newidiadau sylweddol i lefelau cyllid, chwyddiant, costau cyflogaeth neu amodau economaidd yn cael eu hystyried wrth ddiweddarau'r rhagolygon ariannol.

4. Sylfaen Ariannol

4.1 Cyllideb sylfaenol ar gyfer y flwyddyn gyfredol

Dyma gyllideb sylfaenol 2026/27 ar gyfer y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, fel y'i cymeradwywyd ar 23 Ionawr 2026. Nid yw'n cynnwys costau sy'n ymwneud â Cynllun Twf Gogledd Cymru, Parth Buddsoddi na'r Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol gan nad ydynt yn cael eu hariannu drwy'r ardoll, ond gan gytundeb a grant cytundebol ar wahân.

Categori	Cyllideb 2026/27 (£)
Gweithwyr	956,920
Teithio	3,110
Cyflenwadau a Gwasanaethau	654,630
Gwasanaethau Cefnogol	273,220
Costau Sefydlu	71,890
Incwm (nad yw'n ardoll, gan gynnwys cyfraniadau o gronfeydd wrth gefn)	(944,590)
Cyfanswm Gwariant Net	1,015,180

4.2 Man cychwyn rhagolwg ariannol

Defnyddir y gyllideb sylfaenol fel sail ar gyfer datblygu'r rhagolygon ariannol dros gyfnod y cynllun hwn. Mae'r rhagolygon yn ystyried effaith y rhagdybiaethau cynllunio, gan gynnwys:

- Chwyddiant.
- Dyfarniadau cyflog.
- Newidiadau mewn cyllid.
- Pwysau a rhaglenni gwasanaeth.
- Newidiadau i gyfrifoldebau'r CBC.

Mae'r dull hwn yn galluogi'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig i asesu cynaliadwyedd ariannol, nodi bylchau cyllidebol posibl a chefnogi penderfyniadau ynghylch blaenoriaethau a defnyddio adnoddau.

4.3 Newidiadau i'r Sylfaen

Y newid mwyaf yn y sylfaen ariannol oedd trosglwyddo Cynllun Twf Gogledd Cymru a'r Swyddfa Rheoli Portffolio, ynghyd â'r Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol, i Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar 1 Ebrill 2025. Arweiniodd y trosglwyddiad hwn at drosglwyddo asedau, ymrwymïadau, cronfeydd wrth gefn a chyfrifoldebau gweithredol sylweddol i'r CBC, gan gynyddu maint a chymhlethdod gweithgarwch y sefydliad.

5. Rhagolwg Ariannol Tair Blynedd

Mae'r adran hon yn cyflwyno'r rhagolygon incwm, gwariant a sefyllfa ariannol gyffredinol a ragwelir ar gyfer y CBC dros gyfnod y cynllun hwn. Mae'r rhagolygon yn seiliedig ar y rhagdybiaethau a nodir yn Adran 3.

5.1 Rhagolygon Incwm

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r incwm a ragwelir dros gyfnod y cynllun.

Ffynhonnell yr Incwm	2027/28 (£)	2028/29 (£)	2029/30 (£)
Llog ar Falansau	(20,000)	(20,000)	(20,000)
Grant y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol	(450,000)	(450,000)	(450,000)
Cyfanswm Incwm nad yw'n ardoll	(470,000)	(470,000)	(470,000)

Mae'r rhagolygon incwm yn adlewyrchu trefniadau cyllido cyfredol, grantiau hysbys a rhagdybiaethau ynghylch ffynonellau incwm eraill.

5.2 Rhagolygon Gwariant

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r gwariant a ragwelir dros gyfnod y CATC.

Gwariant a ragwelir	2027/28 (£)	2028/29 (£)	2029/30 (£)
Cyd-Bwyllgor Corfforedig	1,220,090	1,354,100	1,446,490
Cynllun Datblygu Strategol	814,210	634,690	625,910
Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol	599,530	604,210	609,680
Cyfanswm y Gyllideb Gwariant	2,633,830	2,593,000	2,682,080

Mae'r rhagolygon gwariant yn cynnwys effaith dyfarniadau cyflog, chwyddiant, ymrwymïadau cytundebol a phwysau costau eraill a ragwelir dros gyfnod y cynllun.

5.3 Sefyllfa Ariannol Gyffredinol

Mae cymhariaeth o'r incwm a'r gwariant disgwylïedig yn rhoi trosolwg o sefyllfa ariannol y CBC dros gyfnod y CATC.

Dyma'r symiau y bydd angen eu hariannu trwy gyfuniad o ddefnyddio cronfeydd wrth gefn a chodi ardoll ar yr awdurdodau cyfansoddol.

	2027/28 (£)	2028/29 (£)	2029/30 (£)
Cyfanswm yr incwm nad yw'n ardoll	(470,000)	(470,000)	(470,000)
Cyfanswm y Gwariant	2,633,830	2,593,000	2,682,080
Diffyg	2,163,830	2,123,000	2,212,080

Mae rhywfaint o sgôp cyfyngedig ar gyfer amrywio'r union gyfuniad a'r gyfran o ardoll / cronfeydd wrth gefn i'w defnyddio dros gyfnod y CATC. Mae'r rhain wedi'u nodi isod.

6. Meysydd Gwariant

6.1 Cynllun Twf

Mae'r Cynllun Twf yn ddarostyngedig i drefniadau cyllido ar wahân ac nid yw'n cael ei ariannu drwy'r ardoll. Mae ganddo hefyd gronfeydd wrth gefn ar wahân na ellir eu defnyddio i ariannu gweithgareddau ehangach y Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

Er bod y CBC hyd yma wedi derbyn mwy o incwm grant nag y mae wedi'i wario ar brosiectau'r Cynllun Twf, rhagwelir bwlch cyllido dros dro tymor canolig rhwng proffil gwariant y Cynllun Twf a phroffil disgwylidiedig cyllid y llywodraeth a dderbyniwyd gan Lywodraethau'r DU a Chymru. Yn 2020, comisiynodd Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru gwmni cynghori trysorlys annibynnol i fodelu cost benthyca a'r cyfraniadau partner blyneddol cyfatebol sy'n ofynnol i dalu'r gost hon ac sydd wedi'u cynnwys yn y cyllidebau ers 2021/22. Mae nifer o newidynnau (incwm ardrethi annomestig, proffil gwariant cyfalaf, proffil grant a chyfradd llog a ragwelir) a all effeithio ar y costau hyn, ac mae'r cyfraniadau partner yn cael eu hail gyfrifo bob blwyddyn i adlewyrchu'r wybodaeth ddiweddaraf.

Mae cronfa llog penodol wedi'i chreu ac mae wedi'i neilltuo i ariannu'r costau hyn ac mae'n cynnwys cyfraniadau'r partner yn ogystal â'r llog ar falansau'r Cynllun Twf (ac eithrio 2024/25 a 2025/26 lle gwnaed penderfyniad y Bwrdd i'r llog gael ei drosglwyddo i'r gronfa adnoddau wrth gefn i ariannu gofynion ychwanegol y llywodraeth, datblygu prosiectau a chadw capasiti'r Swyddfa Rheoli Portffolio am ddwy flynedd ychwanegol y tu hwnt i fis Mawrth 2026).

Yn 2023/24 a 2024/25, mae'r ddwy Lywodraeth wedi atal eu cyllid ac er bod proffil grant diwygiedig wedi'i dderbyn gan Lywodraeth y DU, nid yw Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau eu proffil grant diwygiedig eto i gynnwys y cyllid o £16m a gafodd ei atal. Ar hyn o bryd rydym yn rhagweld y bydd angen i'r CBC fenthycu yn 2027/28 i ariannu'r gwariant cyfalaf. Ffactor arall a fydd yn cynyddu cost benthyca'n ddiangen yw amseriad y grant a dderbynnir gan lywodraethau, gyda thaliadau grant yn cael eu derbyn ar ddiwedd y flwyddyn ariannol ac ar rai achlysuron wedi llithro i'r flwyddyn ariannol ganlynol.

6.2 Parth Buddsoddi

Dros gyfnod deng mlynedd y Parth Buddsoddi, mae cyfanswm o £6.4m ar gael i gefnogi gweinyddiaeth y rhaglen. O'r dyraniad hwn, dyrennir £200,000 y flwyddyn i'r CBC a £220,000 yr un i Gyngor Sir y Fflint a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam. Nododd adolygiad diwedd Gorffennaf 2026 na fydd y dyraniad gweinyddol ar ei ben ei hun yn ddigonol i ariannu costau'r CBC ar gyfer 2026/27, felly bydd y llog ar falansau Parth Buddsoddi yn cael ei ddefnyddio ar gyfer y bwlch ariannu hwn. Mae'r defnydd o log yn drefniant dros dro gan y bydd llog i'w dderbyn ar falansau yn gostwng wrth i all-lif arian grant y Parth Buddsoddi

gynyddu, a bydd angen mesurau ar y CBC i sicrhau bod y gwariant yn parhau i fod o fewn yr amlen ariannu yn y blynyddoedd i ddod.

6.3 Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol

Mae'r Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol yn sicrhau bod datblygu sgiliau wedi'i ymgorffori mewn rhaglenni buddsoddi mawr gan gynnwys y Cynllun Twf a'r Parth Buddsoddi. Mae'n cael ei ariannu gan grant blynyddol gan Lywodraeth Cymru gyda'r rhan fwyaf o'r gwariant yn cael ei wneud ar weithwyr, digwyddiadau a chyfarfodydd, marchnata a chyfathrebu a'r porth sgiliau.

6.4 Y Gronfa Twf Lleol

Mae'r Gronfa Twf Lleol yn rhaglen fuddsoddi sy'n cefnogi twf cynhyrchiant ac yn mynd i'r afael ag anghydraddoldebau economaidd ledled Cymru rhwng 2026 a 2029. Mae'n cefnogi buddsoddiad mewn busnesau cynhyrchiol a chystadleuol, sgiliau a chymorth i helpu pobl i gael gwaith ac isadeilwaith rhanbarthol.

Yn ystod 2027–29 (ac wedi hynny yn amodol ar unrhyw estyniad), bydd y cyfrifoldeb am gynllunio a goruchwyllo cyflawni'r Gronfa Twf Lleol yn trosglwyddo o Gyngor Gwynedd i Gyd-Bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru, a fydd yn arwain cynllunio rhanbarthol, blaenoriaethu a dewis portffolio.

Mae'r costau gweinyddol wedi'u capio ar 4% o gyfanswm dyraniadau y Gronfa Twf Lleol ym mhob blwyddyn ariannol ac felly bydd angen i'r CBC weithio o fewn eu hamlen ariannol.

6.5 Cyd-Bwyllgor Corfforedig

Mae'r grŵp cyllideb hwn yn cynnwys costau net cyflawni dyletswyddau statudol Uchelgais Gogledd Cymru ac eithrio'r Cynllun Twf, y Cynllun Datblygu Strategol a'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol. Yn ogystal â'r costau gweithredol, mae'r grŵp hwn hefyd yn cynnwys craidd corfforaethol y sefydliad, a'r costau sy'n gysylltiedig â rhedeg corff awdurdod lleol gan gynnwys swyddogaethau statudol fel y Prif Weithredwr, Swyddog S151 a Swyddog Monitro, ac ystod o swyddogaethau corfforaethol eraill megis polisi, caffael a gwasanaethau cefnogol eraill. Er bod rhai o'r costau hyn yn daladwy i Gyngor Gwynedd fel darparwr gwasanaethau cefnogol drwy gytundebau lefel gwasanaeth, mae'r CATC yn mynd i'r afael â'r materion capasiti cyfredol o fewn rhai o swyddogaethau craidd Uchelgais Gogledd Cymru.

Cyd-Bwyllgor Corfforedig	2027/28 (£)	2028/29 (£)	2029/30 (£)
Gweithwyr	875,560	1,000,980	1,079,000
Ymgynghorwyr Allanol	37,260	38,560	39,900
Teithio	3,110	3,750	4,430
Cyflenwadau a Gwasanaethau	191,780	194,490	202,760
Gwasanaethau Cefnogol	149,640	154,880	160,300
Incwm - Llog ar falansau	(20,000)	(20,000)	(20,000)
Cyfanswm Gwariant Net	1,200,090	1,334,100	1,426,490

6.6 Cynllun Datblygu Strategol (CDS)

Tynnodd adroddiad i'r Is-bwyllgor Cynllunio Strategol ar 4 Medi 2025 sylw at y ffaith bod y Rheoliadau sy'n ymwneud â datblygu'r CDS yn nodi'n glir bod cynhyrchu CDS yn ddyletswydd statudol i'r CBC, ac yn ymhyg â hynny mae'r cyfrifoldeb i dalu costau llawn gwneud hynny. Ar wahân i ryw faint o gyllid grant cymharol fychan ar y cychwyn, nid oes unrhyw gyllid wedi'i nodi ar gyfer y CDS gan Lywodraeth Cymru, yn wahanol i ymrwymiad cyhoeddedig i gefnogi gwaith y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol. Fel y mae pethau'n sefyll, felly mae i fyny i'r CBC dalu costau llawn y CDS.

Mae'r gwaith a wnaed ers mis Medi 2025 wedi caniatáu i'r CBC ddatblygu a mireinio ei ragolygon ariannol, ac fel y gwelir o'r tabl isod, disgwylir i wariant ostwng ar ôl 2027/28 wrth i'r angen am ymgynghorwyr allanol (a ddangosir o dan Gyflenwadau a Gwasanaethau) leihau'n sylweddol, gyda chyfrifoldebau wedi'u darparu'n fewnol.

Cynllun Datblygu Strategol	2027/28 (£)	2028/29 (£)	2029/30 (£)
Gweithwyr	232,040	300,440	375,160
Teithio	950	980	1,010
Cyflenwadau a Gwasanaethau	531,380	281,680	196,340
Gwasanaethau Cefnogol	49,840	51,590	53,400
Cyfanswm Gwariant Net	814,210	634,690	625,910

6.7 Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol

Mae'r swyddogaeth o ddatblygu polisïau ar gyfer hyrwyddo ac annog trafndiaeth ddiogel, integredig, effeithlon ac economaidd i'w hardal, oddi yno ac o fewn eu hardal, a datblygu polisïau ar gyfer gweithredu Strategaeth Drafnidiaeth Cymru yn eu hardal, mewn perthynas ag ardal pob cyngor cyfansoddol, i'w harfer gan CBC Gogledd Cymru, ac nid gan y cyngor cyfansoddol.

Yn ymarferol, mae hyn yn golygu bod yn rhaid i Uchelgais Gogledd Cymru gyflawni'r swyddogaeth o ddatblygu a chynhyrchu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a pholisïau rhanbarthol cysylltiedig mewn cydweithrediad ag Awdurdodau Lleol a phartneriaid. Trwy'r Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol, mae gan Uchelgais Gogledd Cymru gyfrifoldebau i reoli prosiectau a rhaglenni. Cyflawnir y rôl hon trwy gydlyn, cynllunio a datblygu'r rhaglenni prosiect perthnasol a gwneud argymhellion i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig. Mae'r cyfrifoldeb i fonitro ac adolygu lefel a defnydd adnoddau, gan gynnwys staff, yn cael ei wneud gan yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol.

Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol	2027/28 (£)	2028/29 (£)	2029/30 (£)
Gweithwyr	207,740	215,020	222,550
Teithio	520	540	560
Cyflenwadau a Gwasanaethau	341,940	337,590	333,720
Gwasanaethau Cefnogol	49,330	51,060	52,850
Incwm - Grant y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol	(450,000)	(450,000)	(450,000)
Cyfanswm Gwariant Net	149,530	154,210	159,680

Derbyniwyd cyllid dangosol ar gyfer y grant ar gyfer 2027/28 a 2028/29. Wrth ddatblygu'r CATC hwn mae rhagdybiaeth y bydd cyllid yn aros yn gyson yn 2029/30, ond nid yw hyn wedi'i gadarnhau eto. Bydd y sefyllfa yn cael ei chadw dan adolygiad.

7. Cyllid

Mae model cyllido y CBC yn dibynnu ar gyfuniad o gyfraniadau awdurdodau cyfansoddiadol, grantiau a ffynonellau cyllid eraill. Mae rheoli'r ffynonellau hyn yn effeithiol yn hanfodol i sicrhau cynaliadwyedd ariannol a chyflawni ein blaenoriaethau.

7.1 Defnyddio cronfeydd wrth gefn

Mae'r tabl isod yn dangos sefyllfa cronfeydd wrth gefn y CBC (heb gynnwys unrhyw gronfeydd wrth gefn y Cynllun Twf a'r Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol, sydd wedi'u neilltuo).

	£
Cyfanswm y gronfa wrth gefn ar 31 Mawrth 2026	(1,636,007)
Defnydd yn 2026/27 (wedi'i gymeradwyo yn y gyllideb)	624,590
Defnydd yn 2026/27 (amcangyfrif fel rhan o adolygiad ariannol Gorffennaf 2026)	39,874
Ad-dalu gwariant Parth Buddsoddi 2024/25 i'r gronfa wrth gefn y CBC yn 2026/27	(62,405)
Cyfanswm y gronfa wrth gefn ar 31 Mawrth 2027	(1,033,948)
5% o gyllideb refeniw gros 2027/28 wrth gefn	131,692
Cyfanswm y gronfa wrth gefn sydd ar gael ar gyfer 2027/28	(902,256)

Fel y gwelir, yn ogystal â'r £624.6k a gymeradwywyd i ariannu cyllideb 2026/27, mae adolygiad diwedd Gorffennaf 2026 yn amcangyfrif y bydd angen £40k ychwanegol yn ystod y flwyddyn i ddelio â gorwariant a ragwelir. Gwariant y Parth Buddsoddi ar gyfer 2024/25 oedd £83k ac ariannwyd gan gronfa wrth gefn y CBC. Mae £21k wedi'i ad-dalu i'r gronfa wrth gefn yn 2025/26 a bydd y £62k sy'n weddill yn cael ei ad-dalu yn 2026/27.

Yn unol ag arfer da a dderbynnir yn gyffredinol, mae angen cadw oddeutu 5% o'r Gwariant Refeniw Gros fel Cronfa Wrth Gefn Cyffredinol. Byddai hyn yn gadael oddeutu £902k i'w ddefnyddio fel rhan o'r cyllidebu ar gyfer y blynyddoedd i ddod.

7.2 Cyfraniadau ardoll Awdurdodau Partner

Mae cyfraniadau ardoll yr awdurdodau lleol cyfansoddol yn ffynhonnell allweddol o gyllid i'r CBC. Mae lefel y cyfraniadau yn cael ei adolygu'n flynyddol gan ystyried y gofynion ariannol, blaenoriaethau rhanbarthol a fforddiadwyedd i'r partneriaid.

Yn dilyn cyfarfod Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar 25 Medi 2026, cyflwynir yr opsiwn arfaethedig isod.

Cynyddu'r ardoll a defnyddio 80% o'r cronfeydd wrth gefn sydd ar gael yn 2027/28

	Cyfanswm Ardoll 2027/28	(Cynnydd) / Gostyngiad	%
Awdurdod	(£)	(£)	
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(233,570)	(68,790)	42%
Cyngor Sir Ddinbych	(203,770)	(60,730)	42%
Cyngor Sir y Fflint	(323,300)	(96,310)	42%
Cyngor Gwynedd	(233,950)	(69,160)	42%
Cyngor Sir Ynys Môn	(142,190)	(41,580)	41%
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(286,090)	(84,780)	42%
Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri	(19,160)	(5,500)	40%
Cyfanswm Ardoll	(1,442,030)		
Defnydd y cronfeydd wrth gefn	(721,800)		

Cronfa wrth gefn sydd ar gael sy'n weddill (ar ôl y dyraniad cronfa wrth gefn cyffredinol o 5%) ar 31 Mawrth 2028: £180,456.

Mae'r opsiwn hwn yn cynnwys defnyddio 80% o'r cronfeydd wrth gefn sydd ar gael ar ddechrau pob blwyddyn ariannol ar gyfer 2027/28, 2028/29 a 2029/30. Byddai hyn yn darparu cydbwysedd o allu defnyddio rhai o'r cronfeydd wrth gefn ym mhob un o dair blynedd ariannol er mwyn lleihau'r cynnydd ardoll. Gyda'r opsiwn hwn, byddai angen i'r ardoll gynyddu oddeutu 42% yn 2027/28, ond gyda chynnydd is o oddeutu 37% yn 2028/29 a 10% yn 2029/30.

7.3 Ariannu Rhaglenni Rhanbarthol

Mae llawer o weithgareddau'r CBC yn dibynnu ar grantiau a chyllid allanol. Byddwn yn monitro lefelau cyllid, cyfleoedd newydd, dyddiadau dod i ben grant a risgiau cyllido hirdymor.

7.4 Trefniadau Gwasanaeth a Rennir

Lle bo hynny'n briodol, mae Uchelgais Gogledd Cymru yn defnyddio gwasanaethau a rennir i sicrhau effeithlonrwydd a gwerth am arian. Ar hyn o bryd mae'r trefniadau hyn yn cynnwys gwasanaethau ariannol, adnoddau dynol, gwasanaethau cefnogol democrataidd, TGCh a gwasanaethau corfforaethol eraill.

7.5 Dadansoddiad o ddibyniaeth ar grantiau

Mae dibyniaeth ar gyllid grant yn peri risg ariannol, yn enwedig pan fo grantiau'n gyfnod penodol. Byddwn yn monitro lefel y ddibyniaeth ar grantiau, dyddiadau dod i ben cyllid a chyfleoedd i amrywio ffynonellau incwm.

Rhaglen	Ffynhonnell Grant
Cynllun Twf Gogledd Cymru	Llywodraeth Cymru / Llywodraeth y DU
Parth Buddsoddi	Llywodraeth Cymru / Llywodraeth y DU
Cynllun Datblygu Strategol	Dim grant cyfredol
Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol	Llywodraeth Cymru
Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol	Llywodraeth Cymru

Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn parhau i fod yn ddibynnol ar gyllid grant i gefnogi nifer o'i rhaglenni strategol. Bydd unrhyw ostyngiad neu newid mewn trefniadau grant yn risg sylweddol i gyflawni blaenoriaethau'r sefydliad.

8. Strategaeth Arian Wrth Gefn

Mae cronfeydd wrth gefn yn rhan allweddol o reolaeth ariannol y CBC ac yn darparu gwytnwch ariannol i reoli risgiau, ymateb i ddigwyddiadau annisgwyl a chefnogi costau un tro. Mae'r tabl isod yn dangos y sefyllfa gronfeydd wrth gefn cyffredinol a ragwelir ar gyfer cyfnod y CATC hwn.

Categori Cronfa Wrth Gefn	Ar 1/4/2027	Ar 31/3/2030
	(£)	(£)
Cronfeydd Wrth Gefn Cyffredinol	131,692	131,692
Cronfeydd wrth Gefn wedi'u Clustnodi	902,256	7,218
Cyfanswm	1,033,948	138,908

Mae'r Cronfeydd Wrth Gefn Cyffredinol yn cynrychioli 5% o gyllideb refeniw gros 2027/28 gyda gweddill y cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi.

8.2 Defnydd arfaethedig o gronfeydd wrth gefn

Lle bo'n briodol, gellir defnyddio cronfeydd wrth gefn ar gyfer:

- Cyllido cost un-amser.
- Rheoli risgiau neu bwysau ariannol tymor byr.
- Cefnogi prosiectau a blaenoriaethau'r CBC.
- Lliniaru effaith amrywiadau mewn incwm neu wariant.
- Cynorthwyo gyda newidiadau neu drawsnewid sefydliadol.

Bydd unrhyw ddefnydd o gronfeydd wrth gefn yn cael ei ystyried yn drylwyr yng nghydestun cynaliadwyedd ariannol tymor hwy, a bydd y sefyllfa yn cael ei adrodd yn rheolaidd i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig a'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio fel rhan o'r adolygiadau ariannol.

Mae cronfeydd wrth gefn y Cynllun Twf a'r Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol wedi'u neilltuo ac nid ydynt yn cael eu hystyried fel rhan o'r sefyllfa cronfeydd wrth gefn a ddangosir uchod.

8.3 Isafswm lefel y cronfeydd wrth gefn

Mae'r CBC yn cynnal lefel briodol o gronfeydd wrth gefn cyffredinol er mwyn diogelu'r sefydliad rhag risgiau a chostau annisgwyl. Bydd cronfeydd wrth gefn cyffredinol i ddechrau oddeutu 5% o'r Gwariant Refeniw Gros amcangyfrifedig ar gyfer 2027/28, a byddant yn cael eu hadolygu'n flynyddol, gan ystyried y risgiau ariannol allweddol, ansicrwydd cyllido, a lefel y cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi.

8.4 Cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi

Mae cronfeydd wrth gefn yn cael eu clustnodi at ddibenion penodol, megis:

- Cronfa Wrth Gefn Cynllun Twf
- Cronfa Prosiectau Cynllun Twf
- Cronfa Llog Cynllun Twf
- Cronfa Adnoddau Cynllun Twf
- Cyfrif Dal Llog Cynllun Twf
- Cronfa Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol

Ni ellir defnyddio cronfeydd wrth gefn y Cynllun Twf na'r Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol i ariannu neu sybsideiddio gweithgareddau eraill Uchelgais Gogledd Cymru.

Byddwn yn adolygu'r cronfeydd wrth gefn hyn yn rheolaidd i sicrhau eu bod yn parhau i fod yn briodol ac yn berthnasol.

8.5 Rhagolygon Cronfeydd Wrth Gefn

Bydd lefelau cronfeydd wrth gefn yn cael eu monitro trwy gydol cyfnod y cynllun i sicrhau eu bod yn parhau i fod yn ddigonol i gefnogi gwytnwch ariannol y sefydliad. Bydd unrhyw newidiadau sylweddol yn cael eu hadlewyrchu yn y rhagolygon ariannol a'r broses gyllidebu flynyddol.

9. Asesiad Risg

Mae'r cynllun yn cynnwys asesiad o'r prif risgiau a allai effeithio ar sefyllfa ariannol y CBC dros ei oes. Mae'r risgiau hyn yn cael eu monitro a'u hadolygu'n rheolaidd fel rhan o drefniadau llywodraethu a rheoli ariannol y sefydliad.

9.1 Risgiau Ariannol Allweddol

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r prif risgiau sy'n wynebu'r CBC a'r mesurau lliniaru perthnasol.

Risg	Effaith	Tebygolrwydd	Camau Lliniaru
Gostyngiad mewn cyllid grant	Uchel	Canolig	Amrywio ffynonellau cyllido a monitro cyfleoedd grant newydd
Chwyddiant yn uwch na'r rhagolwg	Uchel	Canolig	Darpariaeth wrth gefn priodol ac adolygiad rheolaidd o ragdybiaethau
Pwysau i recriwtio a chadw staff	Canolig	Canolig	Cynllunio'r gweithlu a monitro marchnad lafur
Dyfarniadau cyflog uwch na rhagdybiaethau	Uchel	Canolig	Adolygu cyllidebau cyflog a monitro trafodaethau cenedlaethol
Oedi neu fethu â sicrhau cyllid allanol	Uchel	Canolig	Cryfhau prosesau cynllunio a datblygu prosiectau
Newidiadau mewn deddfwriaeth neu bolisi	Canolig	Canolig	Monitro datblygiadau polisi a chynllunio ymlaen llaw
Cynnydd mewn costau contract a gwasanaeth	Canolig	Canolig	Rheoli contractau'n effeithiol ac adolygu trefniadau caffael
Dibyniaeth ar nifer fach o ffynonellau cyllido	Uchel	Isel/Canolig	Gall y CBC archwilio ffynonellau cyllid amgen, ond mae'r opsiynau yn gyfyngedig iawn.
Cost benthyca ddiangen	Uchel	Uchel	Trafodaethau gyda Llywodraeth y DU a Chymru ar broffil ac amseriad Cyllid Grant y Cynllun Twf.
Incwm ardrethi annomestig ar brosiectau Cynllun Twf heb ei dderbyn neu'n is na'r disgwyl	Canolig	Canolig	Mae angen cymeradwyaeth gweinidogion Llywodraeth Cymru ar incwm ardrethi annomestig yn ogystal â chytundebau ar rannu incwm ardrethi annomestig rhwng cynlluniau'r Cynllun Twf, Porthladd Rydd a'r Parth Buddsoddi.

Nid yw cyllid grant Parth Buddsoddi ar gael i ariannu gwariant prosiect	Uchel	Isel/Canolig	Trafodaethau gyda Llywodraeth y DU a Chymru ar broffil ac amseriad Cyllid Grant Parth Buddsoddi.
Gwariant gweinyddu Parth Buddsoddi yn uwch na'r cyllid sydd ar gael	Canolig	Canolig	Defnyddio incwm llog yn y tymor byr, ond mae angen rhoi mesurau ar waith i sicrhau bod y gwariant yn aros o fewn yr amlen ariannu yn y blynyddoedd i ddod.

9.2 Rheoli Risg Ariannol

Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn rheoli risgiau ariannol drwy:

- Adolygu'r cynllun yn flynyddol.
- Monitro perfformiad ariannol yn rheolaidd.
- Cynnal lefel briodol o gronfeydd wrth gefn.
- Diweddarau rhagolygon a rhagdybiaethau wrth i wybodaeth newydd ddod ar gael.
- Integreiddio rheoli risg i brosesau cynllunio a gwneud penderfyniadau.

9.3 Casgliad

Mae rheoli risg yn rhan annatod o gynaliadwyedd ariannol Uchelgais Gogledd Cymru. Bydd y risgiau a nodir yn y cynllun yn cael eu hadolygu'n rheolaidd i sicrhau bod y sefydliad yn gallu ymateb yn effeithiol i newidiadau mewn cyllid, costau a'r amgylchedd gweithredu ehangach.

Atodiad – Dadansoddiad Sefydliad Swyddi

Swyddi Presennol (heb gynnwys y rhai sydd wedi eu hariannu'n llawn gan y Cynllun Twf a/neu y Parth Buddsoddi)

Teitl Swydd	Dyraniad Cyllideb			Nodiadau
	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	Cynllunio Strategol	Trafnidiaeth	
Prif Weithredwr	100%			
Cynhorthwy-ydd Personol i'r Prif Weithredwr	100%			
Rheolwr Prosiect Cyllido	50%			Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf
Swyddog Arweiniol Cyfathrebu ac Ymgysylltu Strategol	50%			Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf
Rheolwr Adnoddau a Gweithrediadau	25%			Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf
Rheolwr Caffael a Gwerth Cymdeithasol	25%			Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf
Uwch Swyddog Caffael	75%			Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf
Swyddog Cefnogi Corfforaethol	100%			
Uwch Swyddog Gweithredol	75%			Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf
Uwch Swyddog Polisi	100%			
Rheolwr Rhaglen	25%			Tan ganol Blwyddyn 1, wedi ei ariannu gan PB a CTLI
Swyddog Monitro	40%	5%	10%	Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf a PB

Teitl Swydd	Dyranid Cyllideb			Nodiadau
	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	Cynllunio Strategol	Trafnidiaeth	
Dirprwy Swyddog Monitro	75%	5%	5%	Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf a PB
Cyfreithiwr	15%	5%		Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf a PB
Rheolwr Masnachol	33%			Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf a PB
Rheolwr Cynllunio Datblygu Strategol Rhanbarthol		100%		
Uwch Swyddog Cynllunio		100%		
Uwch Swyddog Trafnidiaeth			100%	
Swyddog Trafnidiaeth			100%	
Swyddog Trafnidiaeth			100%	

Mae'r swyddi sydd eisoes wedi eu llenwi i gyd yn rhai tymor penodol, ar wahân i'r Prif Weithredwr a Cymhorthydd Personol y PW sy'n apwyntiadau parhaol.

Swyddi Ychwanegol sydd wedi eu cynnwys yn y CATC ac i gyd yn ddarostyngedig i gymeradwyaeth cyllidebol

Teitl Swydd	Dyranid Cyllideb			Nodiadau
	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	Cynllunio Strategol	Trafnidiaeth	
Cyfarwyddwr Corfforaethol (Adnoddau)	100%			O Blwyddyn 1
Swyddog Cyfathrebu	50%			O Blwyddyn 1. Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf
Uwch Swyddog Cynllunio		100%		O Blwyddyn 1
Swyddog Gweithredol	25%			O Blwyddyn 2. Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf
Swyddog Polisi	100%			O Blwyddyn 2
Swyddog Cymorth Technegol		100%		O Blwyddyn 2
Swyddog Rhaglen		100%		O Blwyddyn 3
Dadansoddwr Systemau / Data	33%			O Blwyddyn 3. Gweddill wedi ei ariannu o'r Cynllun Twf a PB

ADRODDIAD I'R IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

15 Hydref 2026

TEITL **STRATEGAETH ARCHWILIO MEWNOL A CHYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL
BLYNYDDOL 2026/2027**

AWDUR **LUNED FÔN JONES, RHEOLWR ARCHWILIO**

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Mae'r Strategaeth Archwilio Mewnol a'r Cynllun Archwilio Mewnol arfaethedig ar gyfer 2026/27 wedi'u hatodi i'w hadolygu a'u hystyried gan yr Is-Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

2. CEFNDIR

Strategaeth Archwilio Mewnol

- 2.1 Mae Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang (GIAS), yn benodol Safon 9.2 "Strategaeth Archwilio Mewnol" yn nodi bod rhaid i'r prif weithredwr archwilio¹ ddatblygu a gweithredu strategaeth ar gyfer y swyddogaeth archwilio mewnol sy'n cefnogi amcanion strategol a llwyddiant y sefydliad. Mae Strategaeth Archwilio Mewnol newydd wedi'i datblygu sy'n alinio'r blaenoriaethau, yr amcanion a'r risgiau strategol allweddol sy'n wynebu'r sefydliad i gyd-fynd â gwaith y swyddogaeth archwilio. Mae hyn yn helpu i ddarparu cyfeiriad strategol i'r swyddogaeth archwilio mewnol ac yn cefnogi'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn ei ymagwedd at gyflawni ei amcanion allweddol ac yn dyrannu adnoddau archwilio mewnol yn briodol.

- 2.2 Mae'r Safon yn nodi bod yn rhaid i'r strategaeth archwilio mewnol gynnwys gweledigaeth, amcanion strategol, a mentrau cefnogol ar gyfer y swyddogaeth archwilio mewnol. Mae'r strategaeth archwilio mewnol yn helpu i lywio'r swyddogaeth archwilio mewnol tuag at gyflawni'r mandad archwilio mewnol.

Cynllun Archwilio Mewnol

- 2.3 Mae Safon 9.4 "Cynllun Archwilio Mewnol" y Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang (GIAS) yn nodi bod yn rhaid i'r prif weithredwr archwilio greu cynllun archwilio mewnol sy'n cefnogi cyflawni amcanion y sefydliad.

¹Rheolwr Archwilio

2.4 Mae'r cynllun sy'n seiliedig ar risg yn ystyried y gofyniad i gynhyrchu adroddiad blynyddol, gan gynnwys y casgliad blynyddol ar lywodraethu, rheoli risg a rheolaethau, a pherfformiad archwilio mewnol yn erbyn ei amcanion.

2.5 Er mwyn i archwilio mewnol barhau i fod yn berthnasol, rhaid iddo addasu i ddisgwyliadau sy'n newid a sicrhau ei fod yn parhau i gyd-fynd ag amcanion y Cyd-Bwyllgor. Mae'r Strategaeth Archwilio Mewnol yn hanfodol i barhau i fod yn berthnasol – yn chwarae rôl bwysig wrth sicrhau cydbwysedd rhwng cost a gwerth, gan wneud cyfraniadau ystyrlon at lywodraethu cyffredinol y Cyd-bwyllgor Corfforedig, rheoli risg, a rheolaethau mewnol.

3. ARGYMHELLIAD

3.1 Gofynnir i'r Is-Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio dderbyn a chymeradwyo cynnwys y Strategaeth Archwilio Mewnol a'r Cynllun Archwilio Mewnol ar gyfer 2026/2027 a chefnogi Archwilio Mewnol yn ei weithrediadau.

4. GOBLYGIADAU ARIANNOL

4.1 Nid oes unrhyw oblygiadau Ariannol yn deillio o'r adroddiad hwn.

5. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

5.1 Ymdrinnir â'r goblygiadau cyfreithiol yng nghorff yr adroddiad.

ATODIAD A:

Strategaeth Archwilio Mewnol a Chynllun Archwilio Mewnol Blynyddol 2026/2027

YMATEB SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

Bwriad y Strategaeth a'r Cynllun Archwilio Mewnol Blynyddol yw cefnogi cyflawniad swyddogaeth archwilio fewnol annibynnol sy'n seiliedig ar risg, gan roi sicrwydd mewn perthynas â threfniadau llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol y CBC. Yn amodol ar fodloni'r Is-bwyllgor bod y Strategaeth a'r Cynllun arfaethedig yn darparu sylw priodol i brif risgiau'r CBC a bod digon o adnoddau ar gael i gyflawni'r Cynllun, rwy'n fodlon bod yr argymhellion yn gyson â threfniadau llywodraethu'r CBC ac nad ydynt yn codi unrhyw bryderon cyfreithiol penodol.

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

Rwyf wedi trafod cynnwys y Strategaeth a'r Cynllun Archwilio Mewnol gyda'r Rheolwr Archwilio yn ystod y broses o'u datblygu ac rwyf yn fodlon gyda'u cynnwys.

STRATEGAETH A CHYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL 2026/27

Datganiad o Fwriad

Rhoi hyder i ddinasyddion gogledd Cymru a'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ar amgylchedd reolaeth a threfniadau llywodraethu'r corff drwy adrodd yn annibynnol ac yn wrthrychol i'r Prif Swyddog Ariannol (Swyddog Adran 151) a'r Is-Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Mae archwilio mewnl yn cryfhau gallu'r corff i greu, amddiffyn, gwarchod a chynnal gwerth drwy ddarparu sicrwydd, cyngor, mewnwelediad a rhagwelediad annibynnol, gwrthrychol ac ar sail risg i'r Is Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a'r Rheolwyr.

STRATEGAETH ARCHWILIO MEWNOL A CHYNLLUN ARCHWILIO

2026-27

1. ARCHWILIO MEWNOL - EIN DATGANIAD O WELEDIGAETH

- 1.1 *"I fod yn biler dibynadwy mewn llywodraethu, rheoli risg, a rheolaeth, wedi'n cydnabod am ein rhagoriaeth wrth ddarparu gwasanaethau archwilio mewnol arloesol, craff a rhagweithiol. Ein nod yw gwella gallu'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig i gyflawni ei amcanion strategol yn barhaus, diogelu adnoddau cyhoeddus, a meithrin tryloywder ac atebolrwydd. Drwy ein hymrwymiad i gynnal safonau uchel, cydymffurfio â safonau proffesiynol ac ymroddiad i welliant parhaus, rydym yn ymdrechu i fod yn gatalydd ar gyfer newid cadarnhaol ac yn sylfaen i uniondeb a llwyddiant y Cyd-bwyllgor Corfforedig."*

2. DATGANIAD O BWRPAS

- 2.1 Mae archwilio mewnol yn cryfhau gallu'r sefydliad i greu, diogelu a chynnal gwerth drwy ddarparu sicrwydd, cyngor, mewnwelediad a rhagwelediad annibynnol, gwrthrychol ac ar sail risg i'r bwrdd a'r rheolwyr.

Mae archwilio mewnol yn gwella'r sefydliad o ran:

- Cyflawni ei amcanion yn llwyddiannus.
- Prosesau llywodraethu, rheoli risg, a rheolaeth.
- Gwneud penderfyniadau a goruchwyllo.
- Enw da a hygyrdd gyda'i randdeiliaid.
- Y gallu i wasanaethu buddiannau'r cyhoedd.

3. ARCHWILIO MEWNOL A'R BUDD CYHOEDDUS

- 3.1 Mae archwilio mewnol yn chwarae rôl hanfodol wrth wella gallu sefydliad i wasanaethu budd cyhoeddus. Er mai prif swyddogaeth archwilio mewnol yw cryfhau prosesau llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth, mae ei effeithiau'n ymestyn y tu hwnt i'r sefydliad. Mae archwilio mewnol yn cyfrannu at sefydlogrwydd a chynaliadwydd cyffredinol sefydliad drwy ddarparu sicrwydd ar ei effeithlonrwydd gweithredol, dibynadwydd adrodd, cydymffurfiaeth â chyfreithiau a/neu reoliadau, diogelu asedau, a diwylliant moesegol.

4. STRATEGAETH A CHYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL

- 4.1 Wrth ddatblygu strategaeth a chynllun archwilio mewnol, rhoddwyd ystyriaeth i sut mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn:
- Sefydlu amcanion strategol ac yn gwneud penderfyniadau strategol a gweithredol.
 - Goruchwyllo rheoli risg a rheolaeth.
 - Hyrwyddo diwylliant moesegol.

- Darparu rheolaeth perfformiad ac atebolrwydd effeithiol.
 - Strwythuro ei swyddogaethau rheoli a gweithredu.
 - Cyfathrebu gwybodaeth risg a rheolaeth drwy gydol y sefydliad.
 - Cydlynu gweithgareddau a chyfathrebu ymhlith yr Is-Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a darparwyr gwasanaethau sicrwydd allanol, e.e. Archwilio Cymru.
- 4.2 Mae'r Strategaeth yn nodi sut y bydd y gwasanaeth yn cael ei gyflawni a'i ddatblygu ac mae'n cael ei ategu gan y Siarter Archwilio Mewnol sy'n cynnwys mandad swyddogaeth archwilio mewnol, safbwynt sefydliadol, perthnasoedd adrodd, awdurdod, cwmpas gwaith, mathau o wasanaethau a manylebau eraill
- 4.3 Mae Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang (GIAS), yn benodol Safon 9.2 Strategaeth Archwilio Mewnol yn nodi: ***"rhaid i'r prif weithredwr archwilio¹ ddatblygu a gweithredu strategaeth ar gyfer y swyddogaeth archwilio mewnol sy'n cefnogi amcanion strategol a llwyddiant y sefydliad."***
- 4.4 Mae Safon 9.4 Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang (GIAS) yn nodi ***"rhaid i'r prif weithredwr archwilio greu cynllun archwilio mewnol sy'n cefnogi cyflawni amcanion y sefydliad."***
- 4.5 Mae'r cynllun blynyddol sy'n seiliedig ar risg yn ystyried y gofyniad i gynhyrchu casgliad ac adroddiad blynyddol.
- 4.6 Wrth baratoi'r cynllun archwilio mewnol, rhoddwyd ystyriaeth i'r canlynol gan y Rheolwr Archwilio :
- Ymrwymadau sy'n ofynnol gan gyfreithiau neu reoliadau.
 - Ymrwymadau sy'n hanfodol i genhadaeth neu strategaeth y sefydliad.
 - Meysydd a gweithgareddau sydd â lefelau sylweddol o risg.
 - Ceisiadau cynghori ac ad hoc.
 - Yr amser a'r adnoddau sydd eu hangen ar gyfer pob ymgysylltiad posibl.
 - Manteision posibl pob ymgysylltiad i'r sefydliad, megis potensial yr ymgysylltiad i gyfrannu at wella prosesau llywodraethu, rheoli risg a rheoli'r sefydliad.
- 4.7 Er mwyn sicrhau ein bod yn adolygu'r pethau cywir, rhoddwyd ystyriaeth i Gynllun Twf Gogledd Cymru drwy adolygu'r adroddiad perfformiad a risg a gyflwynwyd i'r Is-Bwyllgor Lles Economaidd CBC y Gogledd ar 15 Mai 2026, trafodaethau gyda'r Prif Weithredwr, y Prif Swyddog Cyllid (Swyddog Adran 151) a Phennaeth Cynorthwyol Cyllid - Cynaliadwyedd a Datblygiadau (Cyngor Gwynedd).

¹Rheolwr Archwilio

- 4.8 Mae Rheol Gweithdrefn Ariannol 9.12.5 yn nodi: ***“Bydd y Prif Swyddog Cyllid yn cytuno ar y cynlluniau archwilio tymor canolig a blynyddol a baratowyd gan y Rheolwr Archwilio Mewnol sy'n ystyried nodweddion a risgiau cymharol y gweithgareddau dan sylw. Bydd y cynlluniau'n cael eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.”***
- 4.9 Wrth baratoi'r cynllun archwilio, a ddisgrifir yn Atodiad A, rhoddwyd ystyriaeth i'r hyn y mae angen i'r Gwasanaeth ei wneud er mwyn cyflawni ei bwrpas.
- 4.10 Bydd cynllun Archwilio Mewnol 2026/2027 hefyd yn rhoi ystyriaeth briodol i'r canlynol:
- Bydd yn ymwybodol bob amser o'r posibilrwydd o dwyll neu lygredd.
 - Parhau i fynd i'r afael â grantiau penodol, yn enwedig lle mae amodau'r grant yn disgwyl adolygiad Archwilio Mewnol.
- 4.11 Bydd y cynllun archwilio yn parhau i fod yn hyblyg er mwyn adlewyrchu unrhyw faterion sy'n dod i'r amlwg neu newidiadau i risgiau a blaenoriaethau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig. Bydd unrhyw ddiwygiadau neu addasiadau i'r Cynllun yn cael eu hadrodd i'r Is-Bwyllgor Archwilio a Llywodraethu yn y dull arferol.
- 4.12 Er mwyn sicrhau hyblygrwydd, bydd Archwilio Mewnol yn defnyddio'r fethodoleg AGILE lle bo hynny'n bosibl. Amcanion cymhwyso'r egwyddorion Agile yw:
- Cynyddu ansawdd archwilio
 - Cylchoedd archwilio byr
 - Mwy o ryngweithio â'r sawl sy'n cael ei archwilio
 - Darparu mewnwelediadau
- Mae Agile yn darparu Cynllunio Archwilio Mewnol mwy hyblyg a deinamig o ganlyniad i fonitro risg parhaus.
- 4.13 Rhagwelir y bydd oddeutu 30 diwrnod o adnoddau archwilio ar gael i gwblhau cynllun archwilio 2026/27.

5. ADRODD

- 5.1 Bydd y Rheolwr Archwilio yn adrodd yn rheolaidd i'r Is-Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio:
- Ar ganlyniadau gwaith Archwilio Mewnol yn y cyfnod blaenorol.
 - Ar unrhyw wendidau rheolaeth sylweddol a ddarganfuwyd neu a archwiliwyd.
 - Ar unrhyw gamau gweithredu y cytunwyd arnynt na chawsant eu gweithredu o fewn yr amserlen y cytunwyd arni, lle byddai methiant i weithredu ar y camau hynny yn ymestyn gwendid rheoli sylweddol.
 - Ar gynnydd ar gwblhau'r Cynllun Archwilio Mewnol am y flwyddyn gyfredol.

6. CASGLIAD AC ADRODDIAD BLYNYDDOL

- 6.1 Mae gofynion Parth IV, Safon 11.3 o Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang 2024 (y "Safonau") a'r Cod Ymarfer ar gyfer Archwilio Mewnol yn cyfeirio at y gofyniad i'r prif weithredwr archwilio ffurfio barn sicrwydd blynyddol yn seiliedig ar y rhaglen flynyddol o waith archwilio yn ogystal â sicrwydd a gafwyd drwy ddulliau eraill.
- 6.2 Bydd y Rheolwr Archwilio yn paratoi Casgliad ac Adroddiad Blynyddol i gyfarfod cyntaf yr Is-Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, yn unol â'r Safonau.
- 6.3 Bydd yr Adroddiad Blynyddol yn cynnwys yn bennaf:
- Barn flynyddol ar y fframwaith ar gyfer llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol.
 - Crynodeb o'r gwaith Archwilio Mewnol a gwblhawyd y mae'r casgliad yn deillio ohono.

7. DILYNIANT

- 7.1 Safon 15.2 o'r Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang: Cadarnhau Gofynion Gweithredu Argymhellion neu Gynlluniau Gweithredu yn nodi:
- "Rhaid i archwilwyr mewnol gadarnhau bod rheolwyr wedi gweithredu argymhellion archwilwyr mewnol neu gynlluniau gweithredu rheolwyr yn dilyn methodoleg sefydledig, sy'n cynnwys:***
- ***Holi am gynnydd ar y gweithrediad.***
 - ***Cynnal asesiadau dilynol gan ddefnyddio dull sy'n seiliedig ar risg.***
 - ***Diweddarw statws gweithredoedd rheolwyr mewn system olrhain."***
- 7.2 I'r perwyl hwn, nodir ym mharagraff 4.14 o'r Siarter Archwilio Mewnol ***"Ar ôl cyfnod priodol, bydd Archwilio Mewnol yn cynnal profion dilynol i sicrhau bod yr hyn y cytunwyd arno yn weithredol. Bydd canlyniadau'r gwaith dilynol yn cael eu hadrodd i'r Prif Swyddogion a'r Is-Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio."***

8. HYFFORDDIANT A DATBLYGIAD

- 8.1 Bydd y Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn parhau i fuddsoddi mewn hyfforddiant i sicrhau bod y tîm yn parhau â'u datblygiad proffesiynol ac yn cadw i fyny â risgiau a datblygiadau sy'n dod i'r amlwg.
- 8.2 Mae'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol hefyd wedi ymrwymo i hyfforddi a mentora ei staff, ac i ddarparu cyfleoedd ar gyfer datblygiad proffesiynol priodol. Adlewyrchir hyn yn y gyfran uchel o staff sydd â chymhwyster cyfrifeg proffesiynol yn ogystal â sawl aelod o'r tîm yn parhau â hyfforddiant proffesiynol yn ystod 2026/27.

- 8.3 Er mwyn cydymffurfio â'r cymhwyster CIPFA ac ACCA, mae'n ofynnol i Archwilwyr Mewnol sy'n dal y cymhwyster hwn ymgymryd ag isafswm oriau o ddatblygiad proffesiynol parhaus bob blwyddyn.

9. RHAGLEN SICRWYDD ANSAWDD A GWELLA

- 9.1 Mae'r rhaglen ansawdd a gwella yn cael ei sefydlu gan y Rheolwr Archwilio i werthuso a sicrhau bod y swyddogaeth archwilio mewnol yn cydymffurfio â'r Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang, yn cyflawni amcanion perfformiad ac yn dilyn gwelliant parhaus. Bydd y rhaglen yn cynnwys asesiadau mewnol ac allanol.

CYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL 2026/2027

ARCHWILIAD	RHESYMEG	DYDDIAU
Cynllun Twf – Cronfa Ynni Glân, Cynllun Grant Diwydiant a Chynllun Grant Gwella Asedau'r Sector Cyhoeddus	Mae'r Cronfeydd hyn yn fyw a bydd trafodion ac hawliadau angen eu harchwilio erbyn chwarter 4.	11
Parth Buddsoddi	Gwiriad o drefniadau llywodraethu, trefniadau rheoli risgiau ac adolygiad o hawliadau a thrafodion.	12
Trefniadau Cynnal Gwiriadau Diwydrwydd Dyladwy	Mynediad i system y Llywodraeth wedi ei sefydlu a cais wedi ei dderbyn i gynnal adolygiad o'r broses arfaethedig.	3
<i>Eraill:</i>		
Rheolaeth a Phwyllgorau	Amser wedi ei neilltuo i swyddogion Archwilio Mewnol fynychu pwyllgorau ac i reoli gwaith / paratoi adroddiadau.	4
	Cyfanswm Dyddiau	30

IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

15 Hydref 2026

TEITL: Datganiad o Gyfrifon Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd am 2025/26 a'r archwiliad perthnasol.

AWDUR: Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC)
Sian Pugh, Pennaeth Cynorthwyol Cyllid

1. DIBEN YR ADRODDIAD

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno datganiad o gyfrifon statudol terfynol Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd (CBC) ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26, yn ogystal ag adroddiad ISA 260 gan Archwilio Cymru, sy'n manylu ar eu prif ddarganfyddiadau.
- 1.2. Trosglwyddwyd rôl a swyddogaethau y Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i'r CBC ar 1 Ebrill 2025, a oedd yn cynnwys staff, adnoddau, ymrwymadau ac asedau ariannol, gan gynnwys y Cynllun Twf a'r cyllid. Mae rhain felly yn cael eu cynnwys yn Datganiad o Gyfrifon y CBC o 2025/26.

2. PENDERFYNIADAU A GEISIWYD

- 2.1. Ystyried yr adroddiad ISA 260 gan Archwilio Cymru.
- 2.2. Ystyried y Datganiad o Gyfrifon terfynol y CBC (ôl archwiliad) ar gyfer 2025/26.

3. RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Cyflwynir yma y fersiwn derfynol (ôl-archwiliad) o'r Datganiad o Gyfrifon ar gyfer 2025/26. Mae'r prif newidiadau ers y fersiwn cyn archwiliad wedi'u hamlinellu yn Atodiad 2 o ISA260 Archwilio Cymru.
- 3.2. Cymeradwywyd y Datganiad o Gyfrifon gan y CBC yn ei gyfarfod ar 25 Medi 2026 ac fe'i hardystiwyd wedyn gan Archwilydd Cyffredinol Cymru. Felly, gofynnir i'r Aelodau ystyried y wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad hwn a'i atodiadau a cheisio rhagor o wybodaeth gan swyddogion.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Roedd yn ofynnol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig am y tro cyntaf yn 2025/26 baratoi Datganiad o'r Gyfrifon yn unol â'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd) oherwydd trosglwyddiad Cynllun Twf Gogledd Cymru. Mae'r cyfrifon terfynol a gyflwynir yma wedi'u harchwilio gan Archwilio Cymru.

5. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 5.1. Nodir yn Adran 12 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 bod cyd-bwyllgor o ddau neu fwy o awdurdodau (lleol) yn gorff llywodraeth leol, ac mae Adran 13 y Ddeddf yn mynnu bod y cyrff hyn yn cynnal cyfrifon sy'n ddarostyngedig i archwiliad gan archwilydd allanol a gymeradwyir gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.
- 5.2. Mae'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd) yn mynnu bod yr holl gyd-bwyllgorau yn paratoi cyfrifon diwedd blwyddyn. Lle mae'r Incwm neu wariant blynyddol dros £2.5m, pennir bod y cyd-bwyllgor yn "gorff perthnasol mwy" a bydd angen paratoi Datganiad Cyfrifon blynyddol yn unol â'r Cod Ymarfer ar Cyfrifo mewn Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig.

ATODIADAU:

- Atodiad 1** Datganiad o Gyfrifon y CBC ar gyfer 2025/26
- Atodiad 2** Adroddiad ISA 260 Archwilio Cymru
-

YMATEB SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro:**

Rwyf yn nodi'r fframwaith statudol a nodir yn yr adroddiad, a'r ffaith bod yr archwiliad allanol bellach wedi'i gwblhau a bod y cyfrifon wedi'u hardystio. Nid oes gennyf unrhyw sylwadau cyfreithiol na llywodraethu ychwanegol, ac eithrio nodi'r materion y mae Archwilio Cymru wedi'u nodi i'w dilyn i fyny mewn cyfnodau adrodd yn y dyfodol.

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

Awdur yr adroddiad.

Uchelgais Gogledd Cymru
Ambition North Wales

Datganiad o'r Cyfrifon 2025/26 –
Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd

CYNNWYS

	Tudalen
Adroddiad Naratif	2 – 7
Datganiad Cyfrifoldebau	8
Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu	9
Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	10
Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau	11
Y Fantolen	12
Datganiad Llif Arian	13
Nodiadau i'r Cyfrifon	14 – 44
Adroddiad yr Archwilydd	45 – 48
Geirfa	49 – 50

ADRODDIAD NARATIF

RHAGARWEINIAD

Sefydlwyd Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd (enw brand Uchelgais Gogledd Cymru), sydd yn cael ei ystyried i fod yn endid cyfreithiol annibynnol, yn ffurfiol ar 14 Ionawr 2022, a daeth yn gwbl weithredol ar 30 Mehefin 2022 ac roedd hyn yn sgil i'r Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 i greu fframwaith i gael trefn gyson ar gyfer cydweithio rhanbarthol rhwng llywodraeth leol.

Mae dyletswyddau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig (CBC) yn cynnwys cynllunio strategol, trafndiaeth ranbarthol a lles economaidd. Mae'r CBC yn cynnwys chwech cyngor cyfansoddol sef Cyngor Bwrdeistrefol Conwy, Cyngor Sir Ddinbych, Cyngor Sir y Fflint, Cyngor Gwynedd, Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam. Mae Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri hefyd yn aelod o'r CBC mewn perthynas ag ymarfer swyddogaethau cynllunio strategol.

Mae cyfrifon y CBC am 2025/26 wedi'u cyflwyno yma ar dudalennau 9 i 44. Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn cael ei baratoi yn unol â *Chod Ymarfer ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig CIPFA 2025/26*.

Mae'r Cyfrifon yn cynnwys:-

- **Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu** - Er nad yw'n ddatganiad statudol, mae'n dangos sut mae gwariant blynyddol yn cael ei wario a'i ariannu yn unol â threfn cyfrifo cyffredinol arferol.
- **Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr** - Dengys y datganiad hwn y gost gyfrifyddol yn y flwyddyn o ddarparu gwasanaethau yn unol â threfn cyfrifo cyffredinol arferol.
- **Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau** - Dengys y datganiad hwn y symudiad o fewn y flwyddyn mewn gwahanol reserfau a ddeler gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, wedi eu dadansoddi yn 'reserfau defnyddiadwy' a 'reserfau na ellir eu defnyddio'.
- **Y Fantolen** - Sydd yn datgan sefyllfa ariannol y Cyd-Bwyllgor ar 31 Mawrth 2026.
- **Y Datganiad Llif Arian** - Mae'r datganiad yma'n crynhoi llif yr arian i mewn ac allan o'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn ystod 2025/26 at ddibenion refeniw a chyfalaf.

Mae'r cyfrifon wedi eu paratoi ar sail busnes gweithredol a chefnogir y cyfrifon hyn gan yr Adroddiad Naratif yma, y Polisiau Cyfrifo ac amrywiol nodiadau i'r cyfrifon.

Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd

Sefydlwyd partneriaeth Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru yn 2012 i ddatblygu dull rhanbarthol o dwf economaidd ac i fynd i'r afael â'r heriau a'r rhwystrau sy'n wynebu economi Gogledd Cymru. Roedd y bartneriaeth yn cwmpasu'r chwech cyngor cyfansoddol Gogledd Cymru a hefyd yn cynnwys Prifysgol Bangor, Prifysgol Wrecsam, Coleg Cambria a Grŵp Llandrillo Menai.

Ar 1 Ebrill 2025 trosglwyddwyd y Swyddfa Rheoli Portffolio a Chynllun Twf Gogledd Cymru i Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd a elwir bellach yn Uchelgais Gogledd Cymru. Trosglwyddwyd y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol hefyd i'r CBC o Gyngor Gwynedd ar yr un dyddiad.

Swyddogaethau allweddol y CBC yw:

1. Cynllunio Strategol – arwain ar ddatblygu Cynllun Datblygu Strategol ar gyfer Gogledd Cymru.
2. Trafnidiaeth Ranbarthol – datblygu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ar gyfer Gogledd Cymru fel strategaeth i sicrhau system drafndiaeth hygyrch, gynaliadwy, fforddiadwy ac integredig ar gyfer y rhanbarth.
3. Llesiant economaidd – gwella economi'r rhanbarth, gyda mentrau allweddol yn cynnwys Cynllun Twf Gogledd Cymru a Pharth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam.

Gweledigaeth Uchelgais Gogledd Cymru

Y weledigaeth yw adeiladu economi fwy bywiog, cynaliadwy a gwydn ar gyfer Gogledd Cymru er mwyn:

- Canolbwyntio ar wella lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol y rhanbarth.
- Gweld y rhanbarth yn datblygu mewn ffordd gynaliadwy, gyda chyfleoedd i bobl ennill sgiliau newydd ar gyfer y dyfodol a datblygu gyrfaedd gwerth chweil, gweld busnesau'n tyfu a chymunedau'n ffynnu.
- Hyrwyddo ein hiaith, ein diwylliant a'n treftadaeth, yn unol â nodau llesiant Cymru.

Cynllunio Strategol

Bydd y Cynllun Datblygu Strategol (CDS) yn darparu fframwaith rhanbarthol ar gyfer cynllunio ledled Gogledd Cymru, gan gydnabod bod anghenion cymunedau, marchnadoedd a seilwaith yn ymestyn y tu hwnt i ffiniau awdurdodau lleol unigol. Bydd yn cefnogi gweledigaeth hirdymor gydlynol ar gyfer twf economaidd cynaliadwy, seilwaith, ansawdd bywyd a datblygiad cytbwys, tra'n cyd-fynd â gofynion statudol Llywodraeth Cymru a blaenoriaethau cenedlaethol. Mae'r CBC wedi cyflwyno ei Gytundeb Cyflawni, gan gynnwys y datganiad o gyfranogiad cymunedol a'r amserlen, ac mae'r gwaith i gyflawni'r CDS dros y pum mlynedd nesaf bellach wedi dechrau.

Trafnidiaeth Rhanbarthol

Mae Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru (CTRh) yn nodi gweledigaeth ar gyfer rhwydwaith trafndiaeth diogel, cynaliadwy, fforddiadwy ac integredig sy'n cefnogi twf economaidd, yn gwella cysylltedd ac yn lleihau dibyniaeth ar gerbydau preifat. Wedi'i ddatblygu gan Uchelgais Gogledd Cymru gydag awdurdodau lleol, Trafnidiaeth Cymru a Llywodraeth Cymru, bydd y cynllun yn cael ei gyflawni gan Awdurdodau Lleol drwy gynlluniau'r Gronfa Drafndiaeth Rhanbarthol, gyda goruchwyliaeth gan Is-bwyllgor Trafnidiaeth y CBC. Drwy flaenoriaethu trafndiaeth gyhoeddus, teithio llesol ac atebion symudedd arloesol, nod y CTRh yw gwella mynediad at swyddi a gwasanaethau, lleihau'r effaith amgylcheddol a chreu system drafndiaeth fwy cysylltiedig â gwydn ar gyfer Gogledd Cymru.

Cynllun Twf Gogledd Cymru

Nod y Cynllun Twf yw dod â dros £1 biliwn o fuddsoddiad i ogledd Cymru er mwyn cynhyrchu dros 4,000 o swyddi newydd a chynnydd mewn Gwerth Ychwanegol Gros o £2.4 biliwn. Mae Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU wedi ymrwymo i fuddsoddi £240 miliwn o gyfalaf ar y cyd dros gyfnod o 15 mlynedd, gyda'r gweddill wedi'i ddenu o ffynonellau preifat a chyhoeddus. Bydd y deilliannau a ddymunir o'r buddsoddiad hwn yn cael eu cyflawni drwy gyflawni portffolio o bum rhaglen ar wahân sy'n:

- Adeiladu ar ein cryfderau rhanbarthol mewn gweithgynhyrchu ac ynni carbon isel
- Targedu arloesedd ac isadeiledd digidol i gysylltu'r rhanbarth yn well
- Buddsoddi mewn safleoedd ac eiddo allweddol ar gyfer y farchnad datblygu
- Galluogi arloesedd i roi hwb i gynhyrchedd
- Cefnogi ein diwydiannau allweddol o fewn twristiaeth ac amaeth i ddatblygu ar gyfer y dyfodol

Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam

Mae'r parth buddsoddi yn brosiect cydweithredol y disgwylir iddo ddenu £1 biliwn o fuddsoddiad gan y sector preifat a chreu 6,000 o swyddi newydd yn ystod y 10 mlynedd nesaf. Mae'n cael ei gefnogi gan £160 miliwn o gyllid gan Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU a bydd yn canolbwyntio'n bennaf ar weithgynhyrchu uwch, gyda'r Parth Buddsoddi yn targedu 5.5 miliwn troedfedd sgwâr o gapasiti newydd ar gyfer y sector.

Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol

Mae Partneriaeth Sgiliau Gogledd Cymru yn gweithredu o fewn strwythur Uchelgais Gogledd Cymru. Mae hyn yn galluogi gweithio'n strategol ar draws sectorau, gan sicrhau bod datblygu sgiliau wedi'i ymgorffori mewn rhaglenni buddsoddi mawr gan gynnwys y Cynllun Twf a'r Parth Buddsoddi. Mae'n cryfhau ein gallu i gydlyn ar draws awdurdodau lleol, diwydiant a darparwyr.

Gweledigaeth Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru yw i Ogledd Cymru fod yn rhanbarth lle mae'r sgiliau'n

talentau pobl yn gyrru economi ffyniannus a chymunedau cryf. Mae gweithlu medrus yn galluogi cyflogwyr lleol i dyfu a llwyddo, tra'n denu busnesau newydd sy'n cydnabod gwerth potensial y rhanbarth.

Cyllideb 2025/26

Mabwysiadodd y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ei gyllideb ar gyfer 2025/26 yn ei gyfarfod ar 17 Ionawr 2025 ac mae ar gael yn: Rhaglen ar gyfer Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar Dydd Gwener, 17eg Ionawr, 2025, 1.30 y.h.

Cymeradwywyd cyllideb Cynllun Twf Gogledd Cymru ar gyfer 2025/26 gan Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru cyn y trosglwyddiad ar 14 Chwefror 2025: Rhaglen ar gyfer Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru ar Dydd Gwener, 14eg Chwefror, 2025, 9.30 y.b.

Perfformiad 2025/26

Mae gan y CBC drefniadau cadarn o adrodd ar berfformiad ar gyfer pob un o'i gyfrifoldebau, gan gynnwys:

- Adroddiadau perfformiad chwarterol ar Gynllun Twf Gogledd Cymru, gydag adroddiadau perfformiad a risg yn cael eu cyflwyno i'r Is-bwyllgor Lles Economaidd ac yna'n cael eu cyflwyno i Lywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru ochr yn ochr â Phwyllgorau Craffu Awdurdodau Lleol.
- Cyflwynir Adroddiad Blynnyddol Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd i'r CBC yn flynyddol.
- Diweddariad chwarterol ar y Parth Buddsoddi i'r Bwrdd Cynghori a'r Is-bwyllgor Lles Economaidd.
- Adrodd chwarterol ar gynnydd yn erbyn y Cynllun Datblygu Strategol i'r Is-bwyllgor Cynllunio Strategol.
- Adroddiadau bob dwy flynedd ar berfformiad, canlyniadau a gofynion adnoddau i'r Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol

Mae'r adroddiadau hyn ar gael yn Pwyllgorau, cofnodion ac agendau - Cyngor Gwynedd

Perfformiad Ariannol 2025/26

- Dengys y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar dudalen 10 fod gwariant refeniw gros y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar y lefel 'cost gwasanaethau' yn £9,383k yn ystod 2025/26, gyda'r sefyllfa net yn £49k.
- Adroddwyd sefyllfa alldro ariannol 2025/26 i Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar 19 Mehefin 2026 ac mae ar gael yn: Rhaglen ar gyfer Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar Dydd Gwener, 19eg Mehefin, 2026, 1.30 y.h.
- Mae'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau ar dudalennau 10 a 11 yn darparu dadansoddiad o'r symudiadau yn y flwyddyn.

TABL I - Crynodeb o'r Gymhariaeth rhwng y Gyllideb a'r Gwir Sefyllfa (Net)

Mae Tabl I yn cynnwys cymhariaeth perfformiad cyllidebol ar lefel crynhoad, a cheir gwybodaeth bellach yn Nhabl 2.

	Cyllideb £'000	Gwir £'000	Gwahaniaeth £'000
Gwariant ar Weithrediadau	5,389	6,282	893
Ariannwyd gan-			
Cyfraniadau'r Partneriaid	(818)	(818)	0
Ardoll	(902)	(902)	0
Grantiau, chyfraniadau ac incwm eraill	(2,619)	(5,467)	(2,848)
Cyfraniad o gronfa	(1,050)	(705)	345
(Tanwariant)/Gorwariant Net	0	(1,610)	(1,610)

TABL 2 – Symudiad Trawsddodiad rhwng ‘Crynodeb o’r Gymhariaeth rhwng y Gyllideb a’r Gwir Sefyllfa (Net)’ (Tabl 1) i’r fformat Incwm a Gwariant

	Adroddiad Perfformiad (Alldro)	Addasiad Trawsddodiad	Sefyllfa Net i’w Ariannu gan / (drosgrwyddo i) falansau’r Gronfa Gyffredinol	Addasiadau rhwyng y sail Ariannu a’r sail Cyfrifo	Datganiad Incwm a Gwariant
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwariant	6,282	(1,988)	4,294	5,089	9,383
Incwm	(7,892)	3,911	(3,981)	(5,353)	(9,334)
Cost Gwasanaethau Net	(1,610)	1,923	313	(264)	49

Addasiad Trawsddodiad - Mae’r addasiadau yn y golofn trawsddodiad yn cyfeirio at y cyfraniad net i ac o reserfau, y llog ar falansau a dderbyniwyd yn y flwyddyn ariannol, yr ardoll gan awdurdodau cyfansoddol a’r gostyngiad i’r Grant Cynllun Twf a oedd ei angen yn ystod y flwyddyn.

Eitemau Materol o Incwm a Gwariant

Mae’r eitemau perthnasol yn cynnwys:-

- £2,225k mewn llog derbyniadwy ac incwm tebyg (Nodyn 11)
- £902k mewn ardollau gan awdurdodau cyfansoddol (Nodyn 12)
- £18,199k mewn grantiau a chyfraniadau (Nodyn 24)
- £5,230k mewn Gwariant Refeniw wedi ei Ariannu o Gyfalaf drwy Statud (Nodyn 20)

Materion Eraill

- Mae ansefydlogrwydd economaidd a risgiau ariannol yn parhau yn y DU ac yn fyd-eang, yn arbennig o ystyried y sefyllfa yn y Dwyrain Canol sydd wedi cynyddu prisiau ynni a thanwydd, ac felly’n cynyddu chwyddiant cyffredinol. Tra fod lefelau chwyddiant yn parhau’n uwch na’r targed o 2% ar hyn o bryd, mae Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidol (OBR) yn eu hadroddiad ‘Economic and Fiscal Outlook’ dyddiedig Mawrth 2026 yn darogan y bydd cyfraddau chwyddiant yn lleihau ac yn cyrraedd y targed erbyn 2027.
- Mae chwyddiant mewn costau yn risg ar gyfer prosiectau cyfalaf y Cynllun Twf Gogledd Cymru a mae’r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi clustnodi arian ychwanegol i’r prosiectau mwyaf aeddfed a sefydlu Cronfa wrth Gefn Chwyddiant Costau yn 2026/27 er mwyn lleihau y risg yma.

Prosiectau Cyfalaf yn 2025/26

Yn 2025/26 gwariodd y Cyd-Bwyllgor Corfforedig £5.2m ar gynlluniau cyfalaf a rhoddwyd benthyciad o £8.9m yn ystod y flwyddyn. Ariannwyd y £14.1m gan grant Cynllun Twf Gogledd Cymru.

TABL 3 - CRYNODEB O PROSIECTAU CYFALAF A’I ARIANNU

	2025/26
	£'000
Gwariant Refeniw wedi ei Ariannu o Gyfalaf drwy Statud	5,230
Benthyciad	8,865
	14,095
ARIANNWYD GAN -	
Grantiau a Chyfraniadau	14,095
	14,095

Mae'r £5,230k o Wariant Refeniw wedi ei Ariannu o Gyfalaf drwy Statud yn y tabl uchod wedi'i godi ar y Datganiad Incwm a Gwariant yn y flwyddyn. Mae'r gwariant yn ymwneud â:

- Prosiectau Canolfan Peirianeg ac Opteg Menter a Chymdeithas 5.0 gan Brifysgol Wrecsam;
- Prosiectau Canolfan Prosesu Signal Digidol a'r Ganolfan Biotechnoleg Amgylcheddol gan Brifysgol Bangor;
- Prosiect Academi Croeso (Rhwydwaith Talent Twristiaeth) gan Grŵp Llandrillo Menai
- Prosiect Parc Bryn Cegin gan Llywodraeth Cymru ac Uchelgais Gogledd Cymru; a
- Phrosiectau Cronfa Ynni Glân, 4G+ (Safleoedd a Choridorau Allweddol Cysylltiedig), LPWAN (Campws Cysylltiedig) a Diwifr Uwch (Campws Cysylltiedig) gan Uchelgais Gogledd Cymru.

Mae'r benthyciad o £8,865k yn cael ei ddangos fel dyledwr tymor hir ar y fantolen. Mae hyn yn ymwneud â phrosiect Cydnerth gan Menter Môn.

Arian wrth Gefn

Mae gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig reserfau defnyddiadwy o £12,073k. Ceir manylion yn y Fantolen a'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau.

Cronfa Bensiwn

Mae asesiad wedi cael ei wneud gan Actiwari Cronfa Bensiwn Gwynedd, Hymans Robertson, o sefyllfa actiwaraidd y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Er mwyn cydymffurfio â Safonau Cyfrifo Rhyngwladol 19, mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi dangos ymrwymiad net o ddim ar 31 Mawrth 2026 ar y Fantolen. Gweler Nodyn 27 am wybodaeth bellach.

Sefyllfa ar un pwynt mewn amser yw'r ymrwymiad pensiwn net. Gall prisiau'r farchnad gynyddu neu leihau yn sylweddol yn y tymor byr ac felly nid oes modd meintoli'r effaith tymor hir bydd symudiad o'r fath yma ym mhrisiau'r farchnad yn ei gael ar y Gronfa Bensiwn. Mae'r cyfrifon yn seiliedig ar y prisiad a gafodd ei gynnal ar 1 Ebrill 2025.

Risg a Llywodraethu

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn gyfrifol am sicrhau bod trefniadau llywodraethu cadarn yn bodoli, er hwyluso gweithrediad effeithiol ei swyddogaethau, sy'n cynnwys trefniadau ar gyfer rheoli risg.

Sefydlwyd yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn ystod 2025/26. Mae dogfennau allweddol fel y Blaengynllun Gwaith a'r Strategaeth Rheoli Risg wedi'u cyflwyno i'r is-bwyllgor a gellir eu gweld yn [Browse meetings - Is-Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio CBC y Gogledd](#)

Mae cofrestr risg Cynllun Twf Gogledd Cymru yn cael ei chyflwyno bob chwarter i'r Is-bwyllgor Lles Economaidd. Cyflwynwyd cofrestr risg chwarter 4 ar 15 Mai 2026: [Rhaglen ar gyfer Is-bwyllgor Lles Economaidd CBC y Gogledd ar Dydd Gwener, 15fed Mai, 2026, 9.30 y.b.](#)

Mae'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn adolygu'r symudiad mewn risgiau strategol ac effeithiolrwydd trefniadau lliniaru a dwysáu.

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi ystyried y risgiau a nodwyd yn ei gynlluniau ariannol, gan gynnal lefel ddarbodus o gronfeydd wrth gefn.

Mae gwybodaeth bellach hefyd wedi ei gynnwys o fewn y Datganiad Llywodraethu Blyneddol.

Polisiâu Cyfrifo

Mae'r egwyddorion cyfrifo a fabwysiadwyd ar ran y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cydymffurfio â holl ymarferion cyfrifeg gymeradwy berthnasol ac maent wedi'u hegluro yn llawn yn y Polisiâu Cyfrifo yn Nodyn 1 i'r Cyfrifon sy'n cychwyn ar dudalen 14.

Newidiadau mewn Polisiâu Cyfrifeg ac i'r Datganiad o'r Cyfrifon

Mae polisiâu cyfrifo presennol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi eu haddasu i adlewyrchu y newidiadau sydd yn ofynnol yn unol ag arferion cyfrifo cywir yn unig, yn dilyn addasiadau sydd yn weithredol ar gyfer y flwyddyn ariannol 2025/26 i God Ymarfer ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig.

Gwybodaeth Bellach

Mae Datganiad o'r Cyfrifon ar gael ar wefan Cyngor Gwynedd (www.gwynedd.llyw.cymru) ac ar wefan y CBC (uchelgaisgogledd.cymru).

Ceir gwybodaeth bellach am y cyfrifon gan:

Sian Pugh
Pennaeth Cyllid Cynorthwyol -
Cynaliadwyedd a Datblygiadau
sianpugh@gwynedd.llyw.cymru

Adran Cyllid
Cyngor Gwynedd
Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH

Mae hyn yn rhan o bolisi'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig i ddarparu gwybodaeth lawn am weithgareddau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Yn ychwanegol, mae gan aelodau'r cyhoedd sydd yn dymuno, hawl statudol i arolygu'r cyfrifon cyn cwblheir yr archwiliad. Hysbysir argaeledd y cyfrifon i'w harolygu ar wefan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar yr adeg briodol.

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

DATGANIAD O'R CYFRIFON

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU AM Y DATGANIAD O'R CYFRIFON

CYFRIFOLDEB Y CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG

Mae'n ofynnol ar Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd i wneud trefniadau ar gyfer iawn weinyddiad o'i faterion ariannol ac i sicrhau y rhoddir cyfrifoldeb am weinyddu'r materion hynny i un o'i swyddogion. Swyddog Cyllid Statudol Cyngor Gwynedd yw swyddog ariannol cyfrifol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Cyfrifoldeb y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yw rheoli ei weithgareddau er mwyn sicrhau defnydd economaidd, effeithlon ac effeithiol o'i adnoddau, gwarchod ei asedau, a chymeradwyo'r Datganiad o'r Cyfrifon.

Y Cynghorydd Mark Pritchard
Cadeirydd Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd

25 Medi 2026

CYFRIFOLDEB Y SWYDDOG CYLLID STATUDOL

Swyddog Cyllid Statudol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig sy'n gyfrifol am baratoi Datganiad Cyfrifon Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn unol â'r ymarfer priodol fel a osodir yn y *Cod Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig* (y "Côd").

Wrth baratoi'r Datganiad o'r Cyfrifon, mae'r Swyddog Cyllid Statudol wedi dewis polisiau cyfrifo priodol gan eu defnyddio'n gyson; wedi ffurfio barnau a gwneud amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus ac yn cydymffurfio â'r Côd.

Hefyd, mae'r Swyddog Cyllid Statudol wedi cadw cofnodion cyfrifo priodol a chyfamserol, ac wedi cymryd camau rhesymol i ddarganfod a gwarchod rhag twyll ac unrhyw anghysondebau eraill.

TYSTYSGRIF Y SWYDDOG CYLLIDOL CYFRIFOL

Tystiaf fod y Datganiad o'r Cyfrifon wedi ei baratoi yn unol â'r trefniadau uchod ac yn cyflwyno darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar 31 Mawrth 2026 ac incwm a gwariant y Cyd-Bwyllgor Corfforedig am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.

Dewi Aeron Morgan CPFA
Swyddog Cyllid Statudol, Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd

17 Medi 2026

Tud. 102

DADANSODDIAD GWARIANT AC ARIANNU

Mae'r Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu yn dangos sut mae gwariant blynyddol yn cael ei wario a'i ariannu o adnoddau yn unol â threfn cyfrifo cyffredinol arferol. Mae incwm a gwariant sydd fel arfer yn cael ei gyfrifo yn unol â threfn cyfrifo cyffredinol arferol yn cael ei gyflwyno yn fanylach yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

2024/25				2025/26			
Gwariant Net i'w Ariannu gan falansau'r Gronfa Gyffredinol	Addasiadau rhwng y sail Ariannu a'r sail Cyfrifo (Gweler Nodyn 9)	Gwariant Net yn y Datganiad Gwariant ac Incwm Cynhwysfawr		Gwariant Net i'w Ariannu gan falansau'r Gronfa Gyffredinol	Addasiadau rhwng y sail Ariannu a'r sail Cyfrifo (Gweler Nodyn 9)	Gwariant Net yn y Datganiad Gwariant ac Incwm Cynhwysfawr	
£'000	£'000	£'000		£'000	£'000	£'000	
325	0	325	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	415	(7)	408	
34	0	34	Cynllunio Strategol	(6)	(1)	(7)	
160	0	160	Trafnidiaeth Rhanbarthol	65	(1)	64	
0	0	0	Cynllun Twf	(54)	(241)	(295)	
83	0	83	Parth Buddsoddi	(12)	(1)	(13)	
0	0	0	Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol	(95)	(13)	(108)	
602	0	602	Cost Gwasanaethau	313	(264)	49	
(57)	0	(57)	Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi	(2,347)	412	(1,935)	
(765)	0	(765)	Treth ac Incwm Grant Amhenodol	(902)	(8,865)	(9,767)	
(220)	(0)	(220)	(Gwarged)/Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau	(2,936)	(8,717)	(11,653)	
(893)			Balans Agoriadol	(1,113)			
0			Addasiad Trosglwyddiad	(8,024)			
(893)			Balans Agoriadol wedi'i ailddatgan	(9,137)			
(220)			(Gweddill)/Diffyg yn y Flwyddyn	(2,936)			
(1,113)			Balans Cau	(12,073)			

DATGANIAD INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR

Dengys y datganiad hwn y gost gyfrifyddol yn y flwyddyn o ddarparu gwasanaeth y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn unol â threfn cyfrifo cyffredinol arferol.

2024/25				Nodyn	2025/26		
Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net			Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net
£'000	£'000	£'000			£'000	£'000	£'000
325	0	325	Cyd-Bwyllgor Corfforedig		608	(200)	408
34	0	34	Cynllunio Strategol		193	(200)	(7)
341	(181)	160	Trafnidiaeth Rhanbarthol		264	(200)	64
0	0	0	Cynllun Twf		7,599	(7,894)	(295)
83	0	83	Parth Buddsoddi		442	(455)	(13)
0	0	0	Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol		277	(385)	(108)
783	(181)	602	Cost Gwasanaethau		9,383	(9,334)	49
0	(57)	(57)	Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi	11	295	(2,230)	(1,935)
0	(765)	(765)	Treth ac Incwm Grant Amhenodol	12	0	(9,767)	(9,767)
783	(1,003)	(220)	(Gwarged) / Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau		9,678	(21,331)	(11,653)
		0	Ailfesuriad o'r buddion pensiwn diffiniedig net ymrwymadau/(asedau)	17.2			150
		0	Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall				150
		(220)	Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				(11,503)

DATGANIAD O'R SYMUDIAD MEWN RESERFAU

Dengys y Datganiad o'r Symudiadau Mewn Reserfau y symudiad o ddechrau'r flwyddyn i'r diwedd mewn gwahanol reserfau a ddelir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, wedi eu dadansoddi i 'reserfau defnyddiadwy' (h.y. y rhai hynny sy'n gymwysedig i ariannu gwariant) a 'reserfau na ellir eu defnyddio'. Mae'r Datganiad yn dangos sut mae'r symudiadau yn y flwyddyn yn reserfau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cael eu torri i lawr rhwng enillion a cholledion yn unol â threfn cyfrifo cyffredinol arferol, a hefyd yn dangos yr addasiadau statudol sy'n ofynnol i ddychwelyd at y swm a godir ar y dreth cyngor (trwy gyfraniadau'r Cyngorau a'r ardoll). Mae'r llinell Cynnydd/Gostyngiad Net yn dangos symudiadau statudol y Gronfa Gyffredinol yn y flwyddyn yn dilyn yr addasiadau hyn.

Nodyn	Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau				
	Reserf Cyffredinol £'000	Reserfau a Glustnodwyd £'000	Cyfanswm Reserfau Defnyddiadwy £'000	Reserfau na ellir eu defnyddio £'000	Cyfanswm Reserfau'r CBC £'000
Balans 31 Mawrth 2024 a ddygwyd ymlaen	0	(893)	(893)	0	(893)
<u>Symudiad mewn reserfau yn 2024/25</u>					
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(220)	0	(220)	0	(220)
Addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu dan y rheoliadau	0	0	0	0	0
(Cynnydd)/Gostyngiad Net cyn					
Trosglwyddiadau i Reserfau a Glustnodwyd	(220)	0	(220)	0	(220)
Trosglwyddiadau i / o Reserfau a Glustnodwyd	220	(220)	0	0	0
(Cynnydd)/ Gostyngiad yn 2024/25	0	(220)	(220)	0	(220)
Balans 31 Mawrth 2025 a ddygwyd ymlaen	0	(1,113)	(1,113)	0	(1,113)
Addasiad Trosglwyddiad	0	(8,024)	(8,024)	42	(7,982)
Balans 1 Ebrill 2025 a ddygwyd ymlaen	0	(9,137)	(9,137)	42	(9,095)
<u>Symudiad mewn reserfau yn 2025/26</u>					
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(11,653)	0	(11,653)	150	(11,503)
Addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu dan y rheoliadau	8,717	0	8,717	(8,717)	0
(Cynnydd)/Gostyngiad Net cyn					
Trosglwyddiadau i Reserfau a Glustnodwyd	(2,936)	0	(2,936)	(8,567)	(11,503)
Trosglwyddiadau i / o Reserfau a Glustnodwyd	1,869	(1,869)	0	0	0
(Cynnydd)/ Gostyngiad yn 2025/26	(1,067)	(1,869)	(2,936)	0	(2,936)
Balans 31 Mawrth 2026 a ddygwyd ymlaen	(1,067)	(11,006)	(12,073)	(8,525)	(20,598)

Tud. 105

Y FANTOLEN

Dengys y Fantolen werth asedau ac ymrwymïadau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar ddyddiad y Fantolen. Mae asedau net y Cyd-Bwyllgor Corfforedig (asedau llai ymrwymïadau) yn cyfateb i'r reserfau a ddelir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Adroddir ar y reserfau mewn dau gategori. Y categori cyntaf o reserfau yw'r reserfau defnyddiadwy, h.y. y reserfau hynny y gall y Cyd-Bwyllgor Corfforedig eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau, yn amodol ar yr angen i gadw lefel ddoeth o reserfau ac unrhyw gyfyngiad statudol o'u defnydd. Yr ail gategori o reserfau yw'r rhai hynny na all y Cyd-Bwyllgor Corfforedig eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau. Mae'r categori yma o reserfau yn cynnwys reserfau gydag elw a cholledion heb eu gwireddu (er enghraifft, y Reserf Ailbrisio), ble nad yw'r symiau ar gael i'w defnyddio i ddarparu gwasanaethau dim ond pan werthir yr asedau yn unig; a reserfau gyda gwahaniaethau amseriad fel y dangosir ar linell 'Addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu yn unol â rheoliadau' o'r Datganiad o'r Symudiad mewn Reserfau.

31 Mawrth 2025 £'000		<i>Nodyn</i>	31 Mawrth 2026 £'000
0	Dyledwyr Tymor Hir	13	8,877
0	Asedau Tymor Hir		8,877
0	Buddsoddiadau Tymor Byr	13	34,089
86	Dyledwyr Tymor Byr	14	23,538
1,426	Arian a Chywerthoedd Arian	15	22,262
1,512	Asedau Cyfredol		79,889
(399)	Credydwyr Tymor Byr	16	(5,525)
0	Derbyniadau Grantiau Cyfalaf a Refeniw o Flaen Llaw	24b	(62,643)
(399)	Ymrwymïadau Cyfredol		(68,168)
0	Ymrwymïad Pensiwn	27	0
0	Ymrwymïadau Tymor Hir		0
1,113	Asedau Net		20,598
(1,113)	Reserfau Defnyddiadwy		(12,073)
0	Reserfau na ellir eu defnyddio	17	(8,525)
(1,113)	Cyfanswm Reserfau		(20,598)

DATGANIAD LLIF ARIAN

Dengys y Datganiad Llif Arian newidiadau mewn arian a chywerthoedd arian y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn ystod y cyfnod adrodd. Trwy rannu'r llif arian yn weithgareddau gweithredu buddsoddi ac ariannu, dengys y datganiad sut mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cynhyrchu a defnyddio arian a chywerthoedd arian. Mae cyfanswm y llif arian net o weithgareddau gweithredu yn ddangosydd allweddol o faint o weithgareddau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig a ariennir trwy incwm grant neu gan dderbynyddion y gwasanaethau a ddarperir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Mae'r Gweithgareddau Buddsoddi yn cynrychioli'r all-lif arian a wnaed am adnoddau y bwriedir eu defnyddio i gyfrannu tuag at ddarpariad gwasanaethau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn y dyfodol.

2024/25 £'000		Nodyn	2025/26 £'000
(220)	(Gwarged)/Diffyg Net ar Ddarparu Gwasanaethau		(11,653)
(354)	Addasiadau i'r gwarged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau am symudiadau anariannol	18a	10,793
0	Addasiadau am eitemau cynwysedig yn y gwarged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau sydd yn weithgareddau buddsoddi neu ariannu		0
(574)	Llif Arian Net o Weithgareddau Gweithredu		(860)
0	Gweithgareddau Buddsoddi	19	34,000
0	Gweithgareddau Ariannu		0
(574)	(Cynnydd)/Lleihad net mewn arian a chywerthoedd arian		33,140
(852)	Arian a chywerthoedd arian ar ddechrau'r cyfnod adrodd	15	(1,426)
0	Addasiad Trosglwyddiad		(53,976)
(852)	Arian a chywerthoedd arian ar ddechrau'r cyfnod adrodd wedi'i ailddatgan		(55,402)
(1,426)	Arian a chywerthoedd arian ar ddiwedd y cyfnod adrodd	13	(22,262)

NODIADAU I'R CYFRIFON

NODYN I – POLISIÂU CYFRIFO

I.1 Egwyddorion Cyffredinol

Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn crynhoi trafodion y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn y flwyddyn ariannol 2025/26 a'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn honno, sef 31 Mawrth 2026. Mae'r Rheoliadau Cyfrifo ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig baratoi Datganiad o'r Cyfrifon yn flynyddol, a hynny yn unol ag arferion cyfrifo cywir. Mae'r arferion hyn wedi eu cynnwys yn bennaf yn y *Cod Ymarfer ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025/26* ac yn cael eu cefnogi gan Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh).

Confensiwn cost hanesyddol yw'r egwyddor cyfrifo sydd wedi ei fabwysiadu yn y Datganiad o'r Cyfrifon. Mae'r cyfrifon wedi eu paratoi ar sail busnes gweithredol.

Ar 1 Ebrill 2025, trosglwyddwyd y Cynllun Twf, ei chyllid a'r Swyddfa Rheoli Portffolio o Gyd-Bwyllgor Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd (CBC). Trosglwyddwyd y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol hefyd o Gyngor Gwynedd i'r CBC ar yr un dyddiad. Trosglwyddwyd yr asedau, ymrwymadau a chronfeydd wrth gefn ar eu gwerth cario a chymhwyswyd egwyddorion cyfrifyddu amsugno. Felly, mae'r ffigurau cymharol ar gyfer 2024/25 yn cynnwys y CBC cyn trosglwyddo'r Cynllun Twf a'r Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol.

Natur gyfyngedig sydd i drafodion y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ac felly gweler isod y polisiâu perthnasol yn unig.

I.2 Croniadau Incwm a Gwariant

Cyfrifir am weithgareddau yn y flwyddyn maent yn digwydd, nid pan wneir neu derbynnir taliadau arian parod.

- Bydd y refeniw o gytundebau gyda derbynwyr gwasanaeth, boed am wasanaeth neu nwyddau, yn cael ei adnabod pan fydd y gwasanaeth neu'r nwyddau yn cael eu trosglwyddo i dderbynnwyd y gwasanaeth yn unol â rhwymedigaethau perfformiad y cytundeb.
- Bydd cyflenwadau yn cael eu trin fel gwariant fel maent yn cael eu treulio – pan fydd bwlch rhwng y dyddiad mae'r cyflenwadau wedi eu derbyn a'u treulio, byddant yn cael eu dal fel stoc ar y Fantolen.
- Bydd treuliau, mewn cysylltiad â'r gwasanaeth a dderbyniwyd (gan gynnwys gwasanaeth gan weithwyr cyflogedig) yn cael eu cofnodi fel gwariant pan fydd y gwasanaeth wedi ei dderbyn yn hytrach na pan fydd y taliad yn cael ei wneud.
- Mae llog derbyniadwy ar fuddsoddiadau yn cael ei gyfrif fel incwm ar sail y gyfradd llog effeithiol ar gyfer yr offerynnau ariannol perthnasol yn hytrach na'r llif arian a bennir neu a bennir gan y contract.
- Ble mae refeniw a gwariant wedi eu hadnabod ond nid yw'r arian wedi ei dderbyn neu ei dalu, bydd rhaid creu dyledwr neu gredydwr am y symiau perthnasol ar y Fantolen. Ble mae tebygolrwydd o beidio casglu'r ddyled, bydd rhaid lleihau gwerth y dyledion a chodi tâl ar y cyfrif refeniw am yr incwm sydd yn annhebygol o gael ei gasglu.

I.3 Arian a Chywerthoedd Arian

Caiff unrhyw fuddsoddiadau tymor byr sydd gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, y mae modd eu troi'n arian yn rhwydd, a gyda risg isel o newid yn eu gwerth, eu categorio fel cywerthoedd arian a'u cynnwys fel Arian a Chywerthoedd Arian ar y Fantolen. Adnau tymor byr gyda sefydliadau ariannol sydd ar gael ar unwaith ar ddyddiad y Fantolen yw'r buddsoddiadau a gynhwysir yn y diffiniad hwn.

I.4 Buddiannau Gweithwyr

I.4.1 Buddion sy'n Daladwy yn Ystod Cyflogaeth

Buddion tymor byr yw'r rhai hynny sydd yn ddyledus o fewn 12 mis i ddiwedd y flwyddyn. Maent yn cynnwys buddion megis cyflogau, tâl gwyliau a thâl salwch i weithwyr cyfredol ac maent yn cael eu hadnabod fel cost am wasanaethau yn y flwyddyn y mae'r gweithiwr yn gwasanaethu'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Gwneir cronïad ar gyfer cost hawl gwyliau (neu unrhyw amser i ffwrdd o'r gwaith e.e. amser wedi ei gronni) sydd yn ddyledus i'r gweithwyr ond sydd heb ei gymryd cyn diwedd y flwyddyn ac yn cael ei gario drosodd i'r flwyddyn ariannol nesaf. Mae cost y cronïad yn mynd yn erbyn Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau, ond wedyn yn cael ei wrth-droi drwy'r Datganiad o'r symudiad mewn Reserfau i'r cyfrif absenoldebau croniedig fel bod cost y buddion gwyliau yn mynd yn erbyn y flwyddyn ariannol y cymerir y gwyliau.

NODYN I – POLISIÂU CYFRIFO (parhad)

1.4.2 Buddion Terfynu Cyflogaeth

Mae buddion terfynu cyflogaeth yn daladwy o ganlyniad i benderfyniad y Cyd-Bwyllgor Corfforedig i derfynu cyflogaeth swyddog cyn y dyddiad ymddeol arferol neu o ganlyniad i benderfyniad y swyddog i dderbyn diswyddiad yn wirfoddol ac fe'u codir ar sail addasiad croniat yn erbyn y gwasanaeth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr un ai pan na all y Cyd-Bwyllgor Corfforedig dynnu'r cynnig o'r buddion hynny yn ôl neu pan fo'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cydnabod cost o ail-strwythuro, pa un bynnag sydd gyntaf.

Pan fo buddion terfynu cyflogaeth yn cynnwys ychwanegiadau i bensiynau, mae'r ddarpariaeth statudol yn golygu y dylai Gronfa'r Cyd-Bwyllgor dderbyn y gost sydd yn daladwy gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig i'r gronfa bensiwn neu i'r pensiyner yn y flwyddyn, yn hytrach na'r swm sydd wedi ei gyfrifo yn unol â'r safonau cyfrifeg perthnasol. Yn y Datganiad o'r Symudiad mewn Reserfau mae angen neilltuo symiau i ac o'r Reserf Pensiynau er mwyn diddymu'r credydau a'r debydau damcaniaethol am fuddion terfynu pensiynau ychwanegol a rhoi debydau am yr arian a dalwyd i'r Gronfa Bensiwn a'r pensiyner ac unrhyw symiau taladwy ond sydd heb eu talu at ddiwedd y flwyddyn yn eu lle.

1.4.3 Buddion Ôl-gyflogaeth

Mae gweithwyr y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn aelodau o un cynllun pensiwn:

- Y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, a weinyddir gan Gronfa Bensiwn Gwynedd yng Nghyngor Gwynedd.

Mae'r cynllun yn darparu buddion diffiniedig i'w haelodau (pensiynau a lym-symiau) sydd wedi eu hennill yn ystod eu hamser gyda'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

1.4.4 Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Mae gan bob aelod arall o'r staff, yn amodol ar rai meini prawf, yr hawl i fod yn aelod o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Mae'r costau pensiwn a godir ar gyfrifon y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cael eu pennu gan weinyddwyr y gronfa ac maent yn cynrychioli cyfran benodol o gyfraniadau gweithwyr i'r cynllun pensiwn a ariennir hwn.

Mae'r Cynllun Llywodraeth Leol yn cael ei drin fel cynllun budd diffiniedig.

Mae ymrwymadau Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd i'w priodoli i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cael eu cynnwys yn y Fantolen ar sail actiwaraid drwy'r dull rhagamcanu unedau h.y. asesiad o daliadau fydd yn cael eu gwneud yn y dyfodol mewn perthynas â buddion ymddeol a enillwyd hyd yn hyn gan y gweithwyr, yn seiliedig ar gyfradd marwolaeth, cyfradd trosiant gweithwyr a.y.b. yn ogystal â thafluniad enillion ar gyfer gweithwyr cyfredol.

Gostyngir yr ymrwymadau i'w gwerth ar sail prisiau cyfredol gan ddefnyddio graddfa ddisgownt o 6.35% wedi ei gyfrifo fel cyfartaledd cymhwysol 'spot yields' ar fondiau corfforaethol o werth AA.

Mae asedau Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd i'w priodoli i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cael eu cynnwys yn y Fantolen ar sail gwerth teg a benderfynir gan Actiwarï'r Gronfa.

Pan fydd y cyfrifiad yn arwain at ased net ar gyfer y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, rhaid cydnabod yr ased net ar isaf yr ased net hwnnw a'r nenfwd asedau, sy'n cael ei gyfrifo fel gwerth net presennol o gostau gwasanaeth yn y dyfodol llai gwerth net presennol cyfraniadau yn y dyfodol dros hyd oes waith yn y dyfodol. Lle mai'r nenfwd yw'r isaf, bydd angen addasiad sy'n cael ei gynnwys fel aifesuriad.

Dadansoddir y newid yn ymrwymiad net pensiynau i'r cydrannau canlynol:

Cost gwasanaeth yn cynnwys:

- Cost gwasanaeth cyfredol – y cynnydd mewn ymrwymadau o ganlyniad i flynyddoedd o wasanaeth a enillwyd eleni - dyrennir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr i'r gwasanaeth y gweithiodd y gweithwyr iddo.
- Cost gwasanaeth y gorffennol – mae'r cynnydd mewn ymrwymadau yn deillio o benderfyniadau yn y flwyddyn gyfredol ble mae eu heffaith yn gysylltiedig â'r blynyddoedd o wasanaeth a enillwyd mewn blynyddoedd cynharach – mae'n cael ei ddebydu i'r Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaeth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

NODYN I – POLISIÂU CYFRIFO (parhad)

- Llog net ar yr ymrwymiad/(ased) buddion diffiniedig net, h.y. y gost llog net i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig - y newid yn ystod y cyfnod yn yr ymrwymiad/(ased) buddion diffiniedig net sy'n codi o dreigliad amser sy'n mynd yn erbyn llinell Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr - mae hyn yn cael ei gyfrifo ar sail gweithredu'r gyfradd ddisgownt sy'n cael ei ddefnyddio i fesur yr ymrwymiad buddion a ddiffinnir ar gychwyn y cyfnod i'r ymrwymiad/(ased) buddion diffiniedig net ar gychwyn y cyfnod - gan gymryd i ystyriaeth unrhyw newidiadau yn yr ymrwymiad/(ased) buddion diffiniedig net yn ystod y cyfnod o ganlyniad i gyfraniadau a thaliadau budd.

Ailfesuriadau yn cynnwys:

- Enillion ar asedau'r Cynllun - gan eithrio symiau sy'n gynwysedig yn llog net ar yr ymrwymiad/(ased) buddion diffiniedig net - yn cael eu debydu i'r Reserf Pensiwn fel Incwm a Gwariant Ariannu Cynhwysfawr Arall.
- Enillion a chollion actiwaraid - newidiadau i'r ymrwymiad pensiwn net oherwydd nad yw'r digwyddiadau yn cyd-fynd â'r rhagdybiaethau a wnaethpwyd yn y prisiad actiwaraid diwethaf neu am nad yw'r Actiwari wedi diweddarau ei ragdybiaethau - yn cael eu debydu i'r Reserf Pensiwn fel Incwm a Gwariant Ariannu Cynhwysfawr Arall.
- Addasiad nenfwd asedau - yn lleihau i'r nenfwd asedau wedi'i gyfrifo os yw hyn yn is na'r sefyllfa ased.
- Cyfraniadau a delir i Gronfa Bensiwn Gwynedd - arian a delir fel cyfraniadau'r cyflogwr i'r Gronfa Bensiwn ar gyfer setliad ymrwymiaid; sydd ddim yn cael eu cyfrifo fel traul.

Gyda buddion ymddeol, mae'n ofynnol, yn unol â darpariaethau statudol, i'r Gronfa Gyffredinol dderbyn cost y swm sy'n daladwy gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig i'r Gronfa Bensiwn neu'n uniongyrchol i'r pensiynwyr yn ystod y flwyddyn, yn hytrach na'r swm a gyfrifir yn ôl y safonau cyfrifeg perthnasol. Yn y Datganiad o'r Symudiadau mewn Reserfau, mae hyn yn golygu bod angen neilltuo arian i neu allan o'r Reserf Pensiwn er mwyn diddymu'r credydau a'r debydau damcaniaethol ar gyfer buddion ymddeol a rhoi'r debydau am arian a dalwyd i'r Gronfa Bensiwn a phensiynwyr ac unrhyw symiau sy'n daladwy ond sydd heb eu talu at ddiwedd y flwyddyn. Mae'r balans sydd yn deillio o hyn yn y Reserf Pensiwn yn fesur o effaith i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig o orfod trin buddion ymddeol ar sail llif arian yn hytrach na thros y cyfnod y mae'r gweithwyr yn derbyn y budd.

Mae'r Safon Cyfrifeg Rhyngwladol (SCRh) 19 yn rheoli sut y dylid trin a datgelu'r ymrwymiaid tymor hir sy'n bodoli mewn perthynas â chostau pensiwn. Mae'n ofynnol i gynghorau lleol (yn cynnwys Cyd-Bwyllgorau Corfforedig) Cymru a Lloegr baratoi eu datganiadau ariannol yn unol â gofynion SCRh 19.

1.4.5 Buddion Dewisol

Mae gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig hefyd bwerau cyfyngedig i wneud dyfarniadau dewisol mewn achosion o ymddeoliadau cynnar. Bydd unrhyw ymrwymiaid sydd yn deillio o ddyfarniad o'r fath i unrhyw aelod o staff yn cael eu cronni yn y flwyddyn y cymerwyd y penderfyniad i wneud y dyfarniad gan ddefnyddio'r un polisiâu â'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol i gyfrifo amdanynt.

1.5 Digwyddiadau Wedi'r Cyfnod Adrodd

Digwyddiadau ôl-fantolen yw'r digwyddiadau hynny, ffafriol ac anffafriol, sy'n digwydd rhwng diwedd y cyfnod adrodd a'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddiad y Datganiad o'r Cyfrifon. Gellir adnabod dau fath o ddigwyddiad:

- y rhai hynny sy'n darparu tystiolaeth o amgylchiadau a oedd yn bodoli ar ddiwedd y cyfnod adrodd – caiff y Datganiad o'r Cyfrifon ei addasu i adlewyrchu digwyddiadau o'r fath; a
- y rhai hynny sy'n dynodi amgylchiadau a gododd ar ôl y cyfnod adrodd – ni chaiff y Datganiad o'r Cyfrifon ei addasu i adlewyrchu digwyddiadau o'r fath, ond os ystyrir y byddai'n cael effaith faterol, yna byddai natur y digwyddiadau ynghyd ag amcangyfrif o'r effaith ariannol yn cael ei ddatgelu yn y nodiadau.

Nid yw unrhyw ddigwyddiadau sy'n digwydd wedi'r dyddiad awdurdodi cyhoeddiad yn cael eu hadlewyrchu yn y Datganiad o'r Cyfrifon.

1.6 Addasiadau Cyfnod Blaenorol, newidiadau i Bolisiâu Cyfrifo, Amcangyfrifon a Gwallau

Gall yr angen i wneud addasiadau cyfnod blaenorol godi o ganlyniad i newid mewn polisiâu cyfrifo neu i gywiro gwall sylweddol. Cyfrifir am newidiadau mewn amcangyfrifon cyfrifeg yn rhagolygol, h.y. yn y flwyddyn gyfredol a'r blyneddoddi i ddod a effeithir gan y newid, ac felly ni wneir addasiad cyfnod blaenorol.

NODYN I – POLISIÂU CYFRIFO (parhad)

Yr unig dro y gwneir newidiadau i bolisiâu cyfrifo yw pan mae'n ofynnol gan ymarferion cyfrifo priodol neu fod y newid yn darparu gwybodaeth fwy dibynadwy neu berthnasol am effaith trafodion, digwyddiadau eraill ac amodau ar sefyllfa ariannol neu berfformiad ariannol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Pan wneir newid, cyfrifir amdano yn ôl-weithredol (oni bai nad yw'n faterol neu y nodir yn wahanol) trwy addasu balans agoriadol a ffigyrau cymharol y cyfnod blaenorol fel pe bai'r polisi wedi bodoli erioed.

Caiff gwallau materol a ddarganfyddir mewn ffigyrau cyfnodau blaenorol eu cywiro'n ôl-weithredol trwy addasu balans agoriadol a ffigyrau cymharol y cyfnod blaenorol.

1.7 Offerynnau Ariannol

Ymrwymadau Ariannol

Cydnabyddir ymrwymadau ariannol ar y Fantolen pan ddaw'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn rhan o gytundeb i ddarparu offerynnau ariannol. Maent yn cael eu mesur ar eu gwerth teg yn y lle cyntaf ac yn cael eu cario ar eu cost amorteiddiedig.

Nid oes gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig fenthyciadau ar hyn o bryd.

Asedau Ariannol

Dosbarthir asedau ariannol yn unol â dull dosbarthu a mesur sy'n adlewyrchu'r model busnes ar gyfer dal yr asedau ariannol a'u nodweddion llif arian. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn dal asedau ariannol wedi eu mesur ar:

- gost amorteiddiedig, a
- gwerth teg drwy elw a cholled

Model busnes y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yw i ddal buddsoddiadau i gasglu llif arian cytundebol. Mae offerynnau ariannol felly yn cael eu dosbarthu fel cost amorteiddiedig, ag eithrio rheiny nad yw eu taliadau cytundebol yn daliad o brifswm a llog yn unig (h.y. ble nad yw llif arian ar ffurf offeryn dyled sylfaenol).

Asedau Ariannol wedi eu Mesur ar Gost Amorteiddiedig

Cydnabyddir asedau ariannol a fesurir ar gost amorteiddiedig ar y Fantolen pan ddaw'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn rhan o gytundeb i ddarparu offerynnau ariannol. Maent yn cael eu mesur ar eu gwerth teg yn y lle cyntaf ac yn cael eu cario ar eu cost amorteiddiedig. Bydd credyd blynyddol i linell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr am y llog a dderbynnir yn seiliedig ar werth cario yr ased wedi ei luosi gyda chyfradd llog effeithiol yr offeryn. Ar gyfer y rhan fwyaf o'r asedau sydd gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, golyga hyn mai'r swm a gyflwynir yn y Fantolen yw'r prifswm derbyniadwy sydd yn weddill (yn ogystal â'r llog cronedig) gyda'r llog sy'n dderbyniadwy am y flwyddyn yn unol â chytundeb y benthyciad yn cael ei gredydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Bydd unrhyw enillion a cholledion sydd yn codi wrth ddad-gydnabod ased yn cael eu credydu neu eu debydu i'r llinell Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Model Colled Credyd Disgwyliedig

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cydnabod colledion credyd disgwyliedig ar ei holl asedau ariannol a ddelir ar gostau wedi'u hamorteiddio, un ai ar sail 12 mis neu oes. Dim ond colledion oes a gydnabyddir ar gyfer symiau masnach derbyniadwy a ddelir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Cyfrifir colledion amhariad i adlewyrchu'r posibilrwydd na fydd y llif arian yn digwydd yn y dyfodol o ganlyniad i'r benthyciwr yn diffygdalu ei ymrwymiad.

Asedau Ariannol wedi eu Mesur ar Werth Teg Drwy Elw a Cholled

Cydnabyddir asedau ariannol sydd wedi eu mesur ar werth teg drwy elw a cholled ar y Fantolen pan ddaw'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn rhan o gytundeb i ddarparu offerynnau ariannol ac yn cael eu mesur a'u cario ar eu gwerth teg i ddechrau. Cydnabyddir enillion a cholledion gwerth teg wrth iddynt gyrraedd y Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau.

NODYN I – POLISIÂU CYFRIFO (parhad)

Mesuriad Gwerth Teg o Asedau Ariannol

Gwerth teg ased yw'r pris a fyddai'n cael ei dderbyn i werthu ased mewn trafodiad trefnus rhwng cyfranogwyr y farchnad ar y dyddiad mesur. Mae mesuriad gwerth teg asedau ariannol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn seiliedig ar y technegau canlynol:

- offerynnau sydd â phris marchnad wedi ei ddyfynnu – pris y farchnad.
- offerynnau eraill gyda thaliadau sefydlog a phendant – dadansoddiad llif arian gostyngol.

Mae'r mewnbynnau i'r technegau mesur wedi eu categoreiddio yn unol â'r tri lefel isod;

- Mewnbwn Lefel 1 – prisiau a ddyfynnwyd (heb eu haddasu) mewn marchnadoedd actif am asedau yr un fath y gall y Cyd-Bwyllgor Corfforedig gael mynediad atynt ar y dyddiad mesur.
- Mewnbwn Lefel 2 – mewnbwn heblaw am brisiau a ddyfynnwyd sy'n gynwysedig o fewn Lefel 1 sy'n weladwy ar gyfer yr ased, naill ai'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol.
- Mewnbwn Lefel 3 – mewnbwn anweladwy i'r ased.

Bydd unrhyw enillion a cholledion sydd yn codi wrth ddad-gydnabod ased yn cael eu credydu neu eu debydu i'r llinell Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

1.8 Grantiau'r Llywodraeth a Chyfraniadau Eraill

Mae grantiau a chyfraniadau sy'n ymwneud â gwariant cyfalaf a refeniw yn cael eu cyfrifo ar sail gronïadol, ac yn cael eu cydnabod ar unwaith fel incwm i'r gwasanaeth perthnasol o fewn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, oni bai bod amod ynghlwm wrth y grant neu gyfraniad nad yw'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi ei fodloni.

Oherwydd gofynion y gyfundrefn rheoli cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf fel rhan o'r Gofyn Cyllido Cyfalaf, nid yw'r grantiau a chyfraniadau sy'n ariannu gwariant cyfalaf sydd wedi eu credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn wir incwm. Felly, mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn cyfrifo'r symiau hyn fel a ganlyn:

- Os yw grant neu gyfraniad cyfalaf wedi ei dderbyn, a bod amodau'n parhau heb eu bodloni ar ddyddiad y Fantolen, yna caiff y grant ei gydnabod fel Derbyniadau Grantiau Cyfalaf o flaen llaw ar y Fantolen. Unwaith mae'r amod wedi ei fodloni, yna caiff y grant neu gyfraniad ei drosglwyddo i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.
- Os yw grant neu gyfraniad cyfalaf wedi ei adnabod fel incwm yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, a bod y gwariant sydd i'w ariannu o'r grant neu gyfraniad hwnnw wedi ei wneud ar ddyddiad y fantolen, yna caiff y grant neu gyfraniad ei drosglwyddo o'r Gronfa Gyffredinol i'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf, i adlewyrchu dyrannu adnoddau cyfalaf i ariannu gwariant. Adroddir y trosglwyddiad hwn yn y Datganiad o'r Symudiad mewn Reserfau.

1.9 Gorbenion a Chostau Gwasanaethau Cefnogol

Mae'r taliadau am wasanaethau a ddarperir gan Adrannau Canolog Cefnogol o fewn Cyngor Gwynedd yn seiliedig ar gyfuniad o brisiau a bennir ymlaen llaw ac amser y staff a gofnodir.

1.10 Reserfau

Mae reserfau penodol yn cael eu creu ar gyfer rhoi symiau o'r neilltu ar gyfer cynlluniau gwario'r dyfodol. Mae hyn yn cael ei wneud drwy drosglwyddiadau allan o'r Balans Gronfa Gyffredinol yn y Datganiad o'r Symudiad mewn Reserfau. Cedwir rhai reserfau eraill sef 'reserfau na ellir eu defnyddio', i bwrpasau technegol o reoli'r prosesau cyfrifo ar gyfer asedau anghyfredol a buddion gweithwyr. Nid yw'r rhain yn cynrychioli adnoddau defnyddiadwy y Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

1.11 Gwariant Refeniw wedi ei Ariannu o Gyfalaf Drwy Statud

Mae deddfwriaeth yn caniatáu categoreiddio peth gwariant fel cyfalaf i bwrpas ariannu er nad yw'n creu ased sydd yn cael ei gario ar y Fantolen. Bwriad hyn yw galluogi'r gwariant i gael ei ariannu o adnoddau cyfalaf yn hytrach nag ei roi yn erbyn y Gronfa Gyffredinol. Defnyddir cost hanesyddol fel sail prisio ar gyfer y math yma o wariant ac ysgrifennir hwn i lawr o fewn blwyddyn.

1.12 Treth ar Werth

Dim ond mewn sefyllfa ble nad oes modd adennill TAW y cynhwysir TAW neu y caiff ei ddangos fel cost 'TAW anadferadwy' mewn gwariant cyfalaf a refeniw. Gan nad yw'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi cofrestru ar gyfer TAW, mae'r TAW yn cael ei adennill drwy TAWI26.

Tud. 112

NODYN 1 – POLISIÂU CYFRIFO (parhad)

1.13 Dyledwyr a Chredydwyr

Cedwir Cyfrifon y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar sail cronni yn unol â'r Cod Ymarfer Cyfrifeg. Mae'r cyfrifon yn adlewyrchu gwir wariant ac incwm sy'n berthnasol i'r flwyddyn dan sylw, boed y taliadau a'r derbyniadau wedi cael eu talu neu eu derbyn yn y flwyddyn.

1.14 Contractau Tymor Hir

Mae contractau tymor hir yn cael eu cyfrifo ar sail o godi'r gwarged neu'r diffyg ar y Ddarpariaeth o Wasanaethau gyda'r ystyriaeth yn cael ei ddrynnu i'r rhwymedigaethau perfformiad bodlonwyd ar sail y nwyddau neu'r gwasanaethau a drosglwyddwyd i dderbynnydd y gwasanaeth yn ystod y flwyddyn ariannol.

1.15 Gweithrediadau ar y Cyd

Mae gweithrediadau ar y cyd yn drefniant ble mae gan y partïon sydd â chydreolaeth yr hawl i'r asedau a'r oblygiadau o'r ymrwymadau sy'n gysylltiedig â'r trefniadau. Mae'r gweithgareddau y mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi ymgymryd â hwy ar y cyd â gweithredwyr eraill yn cynnwys defnyddio asedau ac adnoddau'r cyd-weithredwyr. Mewn perthynas â'i ddiddordeb mewn trefniant gweithred ar y cyd, mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig fel gweithredwr ar y cyd yn cydnabod ei gyfran o'r asedau, ymrwymadau, refeniw a gwariant.

NODYN 2 – TROSGLWYDDIAD CYNLLUN TWF GOGLEDD CYMRU A'R BARTNERIAETH SGILIAU RHANBARTHOL

Mae'n ofynnol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig am y tro cyntaf yn 2025/26 baratoi Datganiad o'r Cyfrifon yn unol â'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd) oherwydd trosglwyddiad Cynllun Twf Gogledd Cymru ar 1 Ebrill 2025. Felly, mae Ffurflen Flynyddol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar gyfer 2024/25 wedi'i throsi i'r fformat priodol ar gyfer y Datganiad o'r Cyfrifon.

Dangosir balansau Cynllun Twf Gogledd Cymru (yn cynnwys y Swyddfa Rheoli Portffolio) a'r Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol ar 31 Mawrth 2025 isod a dyma'r sail a ddefnyddiwyd ar gyfer y trosglwyddiad i Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd:

	Cynllun Twf	Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000
Dyledwyr Tymor Hir	2	0	2
Asedau Tymor Hir	2	0	2
Dyledwyr Tymor Byr	133	0	133
Arian a Chywerthoedd Arian	53,716	260	53,976
Asedau Cyfredol	53,849	260	54,109
Credydwyr Tymor Byr	(4,540)	(9)	(4,549)
Derbyniadau Grantiau Cyfalaf a Refeniw o Flaen Llaw	(30,787)	0	(30,787)
Ymrwymadau Cyfredol	(35,327)	(9)	(35,336)
Derbyniadau Grantiau Cyfalaf a Refeniw o Flaen Llaw	(10,793)	0	(10,793)
Ymrwymiad Pensiwn	0	0	0
Ymrwymadau Tymor Hir	(10,793)	0	(10,793)
Asedau Net	7,731	251	7,982
Reserfau Defnyddiadwy	(7,773)	(251)	(8,024)
Reserfau na ellir eu defnyddio	42	0	42
Cyfanswm Reserfau	(7,731)	(251)	(7,982)

Tud. 113

NODYN 2 – TROSGLWYDDIAD CYNLLUN TWF GOGLEDD CYMRU A'R BARTNERIAETH SGILIAU RHANBARTHOL (parhad)

Dangosir y balansau perthnasol fel 'Addasiad Trosglwyddiad' mewn datganiadau a nodiadau sy'n dangos y symudiad mewn balansau er mwyn darparu sefyllfa agoriadol newydd Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar 1 Ebrill 2025.

NODYN 3 – ADDASIAD CYFNOD BLAENOROL

Nid oes yna addasiad cyfnod blaenorol yn berthnasol i gyfrifon 2025/26.

NODYN 4 – SAFONAU CYFRIFEG SYDD WEDI EU CYHOEDDI OND HEB EU MABWYSIADU ETO

Mae'r Cod Ymarfer CIPFA ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig yn gofyn i effaith ddisgwyliedig unrhyw safonau cyfrifeg sydd wedi eu cyhoeddi ond heb eu mabwysiadu eto gael ei datgan. Mae hyn yn berthnasol i'r ymarferion newydd neu ddiwygiedig canlynol o fewn Cod 2026/27:

- Diwygiadau i SAA 102 Y Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (Diwygiadau i Asedau Treftadaeth) a gyhoeddwyd ym Mawrth 2024.
- Diwygiadau i Ddosbarthu a Mesur Offerynnau Ariannol (Diwygiadau i SAARh 9 ac SAARh 7) a gyhoeddwyd ym Mai 2024.
- Gwelliannau Blynyddol i Safonau Cyfrifyddu SAARh – Cyfrol 11 a gyhoeddwyd yng Ngorffennaf 2024.
- Contractau sy'n Cyfeirio at Drydan Dibynnol ar Natur (Diwygiadau i SAARh 9 ac SAARh 7) a gyhoeddwyd yn Rhagfyr 2024.

Mae'n ofynnol fod y Cod yn weithredol o 1 Ebrill 2026 ac felly nid oes unrhyw effaith ar Ddatganiad o'r Cyfrifon 2025/26. Ni ddisgwyli'r bydd yr eitemau eraill uchod yn cael effaith sylweddol ar y wybodaeth a ddarperir yn natganiadau ariannol 2026/27.

NODYN 5 - BARN ALLWEDDOL WRTH DDEFNYDDIO'R POLISIÂU CYFRIFO

Wrth weithredu'r polisiâu cyfrifo a restrir yn Nodyn 1, mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi gorfod barnu, gwneud amcangyfrifon a thybiaethau ynghylch trafodion cymhleth, rhai sy'n cynnwys ansicrwydd am ddigwyddiadau i'r dyfodol a symiau'r asedau ac ymrwymadau i'w cario, nad yw'n amlwg o ffynonellau eraill.

Mae'r farn, amcangyfrifon a thybiaethau cysylltiol a wnaed wedi eu selio ar arferion cyfredol priodol, profiad hanesyddol a ffactorau eraill sy'n cynnwys tybiaethau a thafluniadau hanesyddol, cyfredol a rhagamcanion i'r dyfodol, asesiadau proffesiynol, tueddiadau cyfredol a ffactorau lleol a ystyrir yn berthnasol.

Gwneir pob ymdrech i ddod o hyd i, ac i ddefnyddio'r holl wybodaeth berthnasol wrth asesu a phennu'r sefyllfa, sy'n hynod allweddol wrth ystyried materion megis prisiad yr Actiwari o asedau ac ymrwymadau'r gronfa bensiwn, reserfau a glustnodwyd, benthyciadau tymor hir a gwariant refeniw wedi ei ariannu o gyfalaf drwy statud. Fodd bynnag, gan nad oes modd pennu'r materion hyn i sicrwydd, gall y gwir ganlyniadau amrywio o'r amcangyfrifon. Mae'r amcangyfrifon a thybiaethau gwaelodol yn cael eu hadolygu'n gyson.

NODYN 6 - TYBIAETHAU WEDI EU GWNEUD AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU ERAILL O AMCANGYFRIF ANSICR

Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn cynnwys ffigyrau wedi eu hamcangyfrif yn seiliedig ar dybiaethau wedi eu gwneud gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig am y dyfodol neu sydd yn ansicr fel arall. Mae'r amcangyfrifon wedi eu seilio ar brofiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a ffactorau perthnasol eraill. Fodd bynnag, gan na ellir pennu rhai balansau yn bendant, gall y canlyniadau terfynol fod yn wahanol i'r tybiaethau ac amcangyfrifon.

Mae'r eitem ganlynol ar Fantolen y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar 31 Mawrth 2026 yn un a ystyrir gyda risg sylweddol (o ran sicrwydd y gwerth a amcangyfrifir) a allai arwain at gywiriadau arwyddocaol yn y flwyddyn ariannol sydd i ddod:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os yw canlyniadau gwir yn wahanol i dybiaethau
Ymrwymiad Pensiwn	Mae amcangyfrif yr ymrwymiad net i dalu pensiynau yn dibynnu ar nifer o ddyfarniadau cymhleth yn ymwneud â'r gyfradd ddisgowntio a ddefnyddir, y gyfradd y rhagwelir y bydd cyflogau'n cynyddu, newidiadau mewn oedrannau ymddeol, cyfraddau marwolaethau ac adenillion disgwylidig ar asedau'r gronfa pensiwn. Mae cwmni o actiwariaid ymgynghori yn ymwneud â rhoi cyngor arbenigol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig am y rhagdybiaethau i'w defnyddio.	Mae effeithiau newidiadau mewn tybiaethau unigol ar ymrwymiad pensiwn net wedi'u nodi yn Nodyn 27.

NODYN 7 – EITEMAU MATEROL O INCWM A GWARIANT

Mae'r eitemau materol o incwm a gwariant yn cynnwys y canlynol:-

- £2,225k mewn llog derbyniadwy ac incwm tebyg (Nodyn 11)
- £902k mewn ardollau gan awdurdodau cyfansoddol (Nodyn 12)
- £18,199k mewn grantiau a chyfraniadau (Nodyn 24)
- £5,230k mewn Gwariant Refeniw wedi ei Ariannu o Gyfalaf drwy Statud (Nodyn 20)

NODYN 8 – NODYN I'R DADANSODDIAD GWARIANT AC ARIANNU

2025/26	ADDASIADAU RHWNG SAIL CYFRIFO A SAIL ARIANNU			
Addasiadau o'r Gronfa Gyffredinol i ddod i'r ffigyrau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	Addasiadau i bwrpas Cyfalaf (i) £'000	Gwahaniaeth Net i'r Addasiadau Pensiwn (ii) £'000	Gwahaniaethau Eraill (iii) £'000	Cyfanswm Addasiadau £'000
Cyd-Bwyllgor Corfforedig	0	(15)	8	(7)
Cynllunio Strategol	0	(1)	0	(1)
Trafnidiaeth Rhanbarthol	0	(1)	0	(1)
Cynllun Twf	(123)	(108)	(10)	(241)
Parth Buddsoddi	0	(4)	3	(1)
Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol	0	(16)	3	(13)
Cost Gwasanaethau	(123)	(145)	4	(264)
Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi	417	(5)	0	412
Treth ac Incwm Grant Amhenodol	(8,865)	0	0	(8,865)
(Gwarged)/Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau	(8,571)	(150)	4	(8,717)

Nid oedd unrhyw addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu yn 2024/25.

(i) Addasiadau i Bwrpas Cyfalaf

- Ar gyfer **Gwasanaethau**, mae'r golofn yma yn ychwanegu gwariant refeniw wedi ei ariannu o gyfalaf drwy statud.
- Ar gyfer **Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi**, y costau statudol ar gyfer ariannu cyfalaf a chyfraniadau refeniw arall yn cael eu tynnu allan o incwm a gwariant arall gan na ellir codi amdanynt o dan drefn cyfrifo cyffredinol arferol. Mae'r llinell hon hefyd yn cydnabod addasiadau i'r Gronfa Gyffredinol ar gyfer lwfans colled ar fenthyciad cyfalaf.

(ii) Gwahaniaeth Net i'r Addasiadau Pensiwn

Newidiadau net ar gyfer dileu cyfraniadau pensiwn ac ychwanegiadau *Buddion Gweithwyr* SCRh 19 sy'n gysylltiedig â chostau ac incwm pensiwn:

- Ar gyfer **Gwasanaethau**, mae hyn yn cynrychioli hepgor y cyfraniadau pensiwn cyflogwr wnaed gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig fel y caniateir trwy statud a'u hamnewid gyda'r costau gwasanaeth cyfredol a'r costau gwasanaeth hanesyddol.
- Ar gyfer **Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi**, y llog net ar y rhwymedigaeth budd diffiniedig sy'n gost yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

(iii) Gwahaniaethau Eraill

Mae gwahaniaethau eraill rhwng y swm sy'n cael ei ddebydu/credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a'r symiau sy'n daladwy/derbyniadwy i gael eu cydnabod trwy statud:

- Ar gyfer **Gwasanaethau**, mae'r swm yn cynrychioli addasiad am groniad absenoldebau a enillwyd ond heb eu cymryd yn ystod y flwyddyn.

NODYN 9 - ADDASIADAU RHWNG SAIL CYFRIFO A SAIL ARIANNU DAN Y RHEOLIADAU

Mae'r nodyn hwn yn manylu ar yr addasiadau a wneir i gyfanswm yr incwm a gwariant cynhwysfawr a gydnabyddir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn ystod y flwyddyn yn unol ag ymarferion cyfrifo priodol i'r adnoddau hynny a benodir gan ddarpariaethau statudol yn rhai sydd ar gael i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig i gwrdd â gwariant yn y dyfodol.

2025/26		
ADDASIADAU RHWNG SAIL CYFRIFO A SAIL ARIANNU DAN Y RHEOLIADAU	Reserf Defnyddiwyd Balans Cronfa Gyffredinol	Symudiad mewn Reserfau na ellir eu defnyddio
	£'000	£'000
Addasiadau yn ymwneud â'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf		
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau a ddefnyddiwyd	14,218	(14,218)
Gwariant Refeniw wedi ei ariannu o Gyfalaf drwy Statud	(5,230)	5,230
Gwariant cyfalaf a ariennir o falansau refeniw	(123)	123
Lwfansau colled ar fenthyciadau cyfalaf	(294)	294
Addasiadau yn ymwneud â'r Gronfa Bensiwn:		
Gwrthdroi eitemau yn ymwneud â budd-dal ymddeol wedi eu debydu/ credydu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (Nodyn 27)	(128)	128
Cyfraniadau pensiwn y Cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sydd yn daladwy yn y flwyddyn	278	(278)
Addasiadau yn bennaf ymwneud â'r Cyfrif Absenoldeb Cronedig		
Gwahaniaeth rhwng taliadau swyddogion sydd wedi ei gynnwys yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau a'r taliadau swyddogion yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	(4)	4
Cyfanswm Addasiadau	8,717	(8,717)

Nid oedd unrhyw addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu yn 2024/25.

NODYN 10 – TROSGLWYDDIAD I/O RESERFAU A GLUSTNODWYD

Mae'r nodyn isod yn amlygu'r swm a neilltuwyd o'r Gronfa Gyffredinol mewn reserfau a glustnodwyd er mwyn darparu cyllid ar gyfer cynlluniau gwario'r dyfodol, gyda chynnydd net o £1,869k.

2025/26		Balans 31 Mawrth 2025 £'000	Addasiad Trosglwyddiad £'000	Balans 1 Ebrill 2025 £'000	Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd mewn allan £'000			Balans 31 Mawrth 2026 £'000
Nodyn								
10.1	CBC	(1,113)	0	(1,113)	0	(21)	565	(569)
	Cynllun Twf - Cronfa							
10.2	Wrth Gefn a	0	(211)	(211)	0	0	0	(211)
	Glustnodwyd							
10.3	Cynllun Twf - Cronfa	0	(29)	(29)	0	(123)	0	(152)
	Prosiectau							
10.4	Cynllun Twf - Cronfa	0	(4,733)	(4,733)	0	(331)	0	(5,064)
	Llog							
10.5	Cynllun Twf - Cronfa	0	(2,800)	(2,800)	0	(1,636)	79	(4,357)
	Adnoddau							
10.6	Cynllun Twf - Cyfrif	0	0	0	0	(307)	0	(307)
	Dal Llog							
10.7	Partneriaeth Sgiliau	0	(251)	(251)	0	(95)	0	(346)
	Rhanbarthol							
Cyfanswm		(1,113)	(8,024)	(9,137)	0	(2,513)	644	(11,006)

- 10.1 CBC - i gefnogi cyllidebau'r blynyddoedd i ddod ar gyfer swyddogaethau'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig, Trafnidiaeth Rhanbarthol a Chynllunio Strategol.
- 10.2 Cynllun Twf - Cronfa Wrth Gefn a Glustnodwyd - i gefnogi cyllidebau'r blynyddoedd i ddod a strwythur staffio y Swyddfa Rheoli Portffolio.
- 10.3 Cynllun Twf - Cronfa Prosiectau - i ariannu gwariant sydd yn cefnogi cyflawni blaenoriaethau'r Fframwaith Economaidd Rhanbarthol.
- 10.4 Cynllun Twf Cronfa Llog - i ariannu cost benthyca yn y dyfodol.
- 10.5 Cynllun Twf - Cronfa Adnoddau - i ariannu gofynion y llywodraeth, costau datblygu prosiectau a chadw capasiti y Swyddfa Rheoli Portffolio.
- 10.6 Cynllun Twf - Cyfrif Dal Llog - i ddal llog sydd wedi cronni ar fenthyciadau sy'n daladwy yn y tymor hir.
- 10.7 Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol - i gefnogi cyllidebau ac ymrwymadau yn y maes sgiliau yn y blynyddoedd i ddod.

NODYN 11 – GWARIANT AC INCWM ARIANNU A BUDDSODDI

2024/25	2025/26
£'000	£'000
0 Llog net yr ymrwymadau/(asedau) buddion diffiniedig net	(5)
(57) Llog derbyniadwy ac incwm tebyg	(2,225)
0 Lwfansau colled ar offerynnau ariannol	295
(57) Cyfanswm	(1,935)

NODYN 12 – TRETH AC INCWM GRANT AMHENODOL

2024/25		2025/26
£'000		£'000
(124)	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(147)
(121)	Cyngor Gwynedd	(145)
(107)	Cyngor Sir Ddinbych	(127)
(173)	Cyngor Sir y Fflint	(203)
(77)	Cyngor Sir Ynys Môn	(90)
(150)	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(177)
(13)	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri	(13)
(765)		(902)
0	Grantiau a Chyfraniadau Cyfalaf	(8,865)
(765)	Treth ac Incwm Grant Amhenodol	(9,767)

NODYN 13a – OFFERYNNAU ARIANNOL

(i) Offerynnau Ariannol - Dosbarthiadau

Diffinnir offeryn ariannol fel unrhyw gytundeb sydd yn creu ased ariannol mewn un endid ac ymrwymiad ariannol neu offeryn ecwiti mewn endid arall. Nid yw trafodion nad ydynt yn cael eu cyfnewid, megis rhai sy'n ymwneud â threthi a grantiau'r llywodraeth, yn gyfystyr ag offerynnau ariannol.

Ymrwymadau Ariannol

Mae ymrwymiad ariannol yn ddyletswydd i drosglwyddo buddion economaidd a reolir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, a all gynrychioli dyletswydd gytundebol i gyflwyno arian parod neu asedau ariannol, neu ddyletswydd i gyfnewid ymrwymadau ac asedau ariannol gydag endid arall sydd o bosib yn anffafriol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

Mae ymrwymadau ariannol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn ystod y flwyddyn yn cael eu mesur ar gost wedi'i amorteiddio, ac yn cynnwys:

- taliadau masnach am nwyddau a gwasanaethau a dderbyniwyd

Asedau Ariannol

Mae ased ariannol yn golygu hawl i fuddion economaidd yn y dyfodol a reolir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig a gynrychiolir gan arian parod, offerynnau ecwiti neu hawl cytundebol i dderbyn arian parod neu ased ariannol arall, neu hawl i gyfnewid asedau ac ymrwymadau ariannol gyda endid arall sydd yn ffafriol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Mae'r asedau ariannol a ddaliwyd gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn ystod y flwyddyn yn cael eu cyfrifo o fewn y dau ddosbarth a ganlyn:

Cost wedi'i amorteiddio (ble mae'r llif arian yn daliadau prifswm a llog yn unig, ac mai cynllun busnes y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yw i gasglu'r llif arian hynny) yn cynnwys:

- cyfrifon banc
- adneuon cyfnod penodol gyda Llywodraeth y DU
- benthyciadau i awdurdodau lleol eraill
- benthyciadau i gwmnïoedd bach
- derbyniadau masnach am nwyddau a gwasanaethau a gyflenwyd

Gwerth teg trwy elw a cholled (asedau ariannol eraill) yn cynnwys:

- cronfeydd marchnadoedd arian

Dangosir asedau ariannol a ddelir ar gost wedi'i amorteiddio yn net o lwfans colled sydd yn adlewyrchu'r tebygolrwydd ystadegol na fydd y benthyciwr neu'r dyledwr yn gallu cyflawni ei ymrwymadau cytundebol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

Tud. 119

NODYN 13a – OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

(ii) Offerynnau Ariannol – Balansau

Mae'r ymrwymadau ariannol a ddatgelir yn y Fantolen yn cael eu dadansoddi yn unol â'r categorïau a ganlyn:

Ymrwymadau Ariannol	Tymor Hir		Tymor Byr	
	31 Mawrth	31 Mawrth	31 Mawrth	31 Mawrth
	2025	2026	2025	2026
	£'000	£'000	£'000	£'000
<i>Ymrwymadau ar gost wedi'i amorteiddio:</i>				
Benthyciad wedi'i roi	0	0	0	1,923
Dyledion masnachol	0	0	305	805
Cynhwyswyd o fewn Credydwyd *	0	0	305	2,728
Cyfanswm yr Ymrwymadau Ariannol	0	0	305	2,728

* Mae llinell credydwyd tymor byr ar y Fantolen yn cynnwys £2,797,000 (2024/25: £94,000) o gredydwyd (Nodyn 16) nad ydynt yn cyfateb i'r diffiniad o ymrwymiad ariannol. Mae'r benthyciad o £1,923,000 a roddwyd yn ymwneud â thynnu benthyciad i lawr i Menter Môn fel rhan o brosiect Cynllun Twf Cydnerth. Cymeradwywyd tynnu'r benthyciad i lawr ond nid oedd wedi'i dalu eto i Menter Môn ar 31 Mawrth 2026.

Mae'r asedau ariannol a ddatgelir yn y Fantolen yn cael eu dadansoddi yn unol â'r categorïau a ganlyn:

Asedau Ariannol	Tymor Hir		Tymor Byr	
	31 Mawrth	31 Mawrth	31 Mawrth	31 Mawrth
	2025	2026	2025	2026
	£'000	£'000	£'000	£'000
<i>Ar gost wedi'i amorteiddio:</i>				
Prifswm	0	0	0	34,000
Llog cronedig	0	0	0	89
Lwfans colled	0	0	0	0
Cyfanswm Buddsoddiadau	0	0	0	34,089
<i>Ar gost wedi'i amorteiddio:</i>				
Prifswm	0	0	1,421	2,260
Llog cronedig	0	0	5	3
Lwfans colled	0	0	0	(1)
<i>Ar werth teg drwy elw a cholled:</i>				
Gwerth teg	0	0	0	20,000
Cyfanswm Arian a Chywerthoedd Arian	0	0	1,426	22,262
<i>Ar gost wedi'i amorteiddio:</i>				
Prifswm	0	8,865	0	0
Llog cronedig	0	306	0	0
Lwfans colled	0	(294)	0	0
Derbyniadau Masnachol	0	0	0	37
Cynhwyswyd o fewn Dyledwyr *	0	8,877	0	37
Cyfanswm Asedau Ariannol	0	8,877	0	56,388

* Mae llinell tymor byr dyledwyr ar y Fantolen yn cynnwys £23,501,000 (2024/25: £0) o ddyledwyr (Nodyn 14) nad ydynt yn cwrdd â'r diffiniad o ased ariannol. Mae'r balans o £8,877,000 o ddyledwyr tymor hir yn ymwneud â benthyciad a ddarparwyd i Menter Môn fel rhan o brosiect Cynllun Twf Cydnerth.

NODYN 13a – OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

(iii) Offerynnau Ariannol – Enillion a Cholledion

Mae'r enillion a cholledion a nodir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr mewn perthynas â'r offerynnau ariannol yn cynnwys yr eitemau a ganlyn:

	Asedau Ariannol			
	Cost wedi'i Amorteiddio	Gwerth Teg drwy Elw a Cholled	2025/26	2024/25
	£'000	£'000	Cyfanswm £'000	Cyfanswm £'000
Incwm llog	(1,657)	0	(1,657)	(57)
Incwm difidendau	0	(568)	(568)	0
Incwm y llog a'r buddsoddiad	(1,657)	(568)	(2,225)	(57)
Lwfans colled	295	0	295	0
Addasiadau i ddarpariaethau a gwerth teg offerynnau ariannol	295	0	295	0
Effaith net ar (Gwarged)/ Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau (Enillion)/colledion net y flwyddyn	(1,362)	(568)	(1,930)	(57)
	(1,362)	(568)	(1,930)	(57)

iv) Offerynnau Ariannol – Gwerthoedd Teg

Gwerth teg offeryn ariannol yw'r pris a fyddai'n cael ei dderbyn wrth werthu ased, neu'r pris a fyddai'n cael ei dalu wrth drosglwyddo ymrwymiad, i gyfranogwr arall yn y farchnad mewn trafodyn hyd braich.

Mae offerynnau ariannol, ar wahân i'r rhai gyda chost wedi ei amorteiddio, wedi eu cynnwys yn y Fantolen ar sail gwerth teg. Ar gyfer y mwyafrif o asedion, yn cynnwys cyfranddaliadau mewn cronfeydd marchnadoedd arian, mae'r gwerth teg yn deillio o bris y farchnad.

Mae offerynnau ariannol gyda chost wedi ei amorteiddio wedi eu cynnwys yn y Fantolen ar sail cost wedi'i amorteiddio. Amcangyfrifir eu gwerth teg trwy gyfrifo'r gwerth net presennol o'r llifau arian cytundebol sy'n weddill ar 31 Mawrth 2026, gan ddefnyddio'r rhagdybiaethau canlynol:

- Mae gwerth teg benthyciadau a buddsoddiadau tymor hir wedi eu disgowntio ar gyfraddau'r farchnad ar gyfer offerynnau cyffelyb sydd â chyfnod ad-dalu cyffelyb yn weddill ar 31 Mawrth.
- Ni chydabyddir ad-daliadau cynnar nac amhariadau ar gyfer offerynnau ariannol.
- Rhagdybir bod gwerth teg offerynnau tymor byr, gan gynnwys dyledion a derbyniadau masnachol, yn cyfateb yn agos i'r swm cario, o ystyried y sefyllfa llog isel sydd ohoni.

Dengys y gwerthoedd teg yn y tabl isod, wedi eu rhannu yn unol â'u lefel yn yr hierarchaeth gwerth teg:

- Lefel 1 – gwerth teg sydd yn deillio o brisiau a ddyfynnwyd mewn marchnadoedd gweithredol am asedau neu ymrwymadau yr un fath, e.e. prisiau bondiau
- Lefel 2 – gwerth teg sydd wedi ei gyfrifo yn seiliedig ar fewnbynnau yn hytrach na prisiau a ddyfynnwyd ar gyfer yr ased neu ymrwymiad, e.e. cyfraddau llog neu gynnyrch am offerynnau tebyg
- Lefel 3 – gwerth teg sydd wedi'i bennu trwy ddefnyddio mewnbynnau na ellir eu harsylwi, e.e. data nad yw'n y farchnad fel rhagolwg llif arian neu amcan teilyngdod credyd

Tud. 121

NODYN 13a – OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

	Lefel	Mantolen	Gwerth Teg	Mantolen	Gwerth Teg
	Gwerth	31 Mawrth	31 Mawrth	31 Mawrth	31 Mawrth
	Teg	2025	2025	2026	2026
		£'000	£'000	£'000	£'000
<i>Gwerth teg offerynnau ariannol:</i>					
Cronfeydd marchnadoedd arian	1	0	0	20,000	20,000
<i>Asedau ariannol ar gost wedi'i amorteiddio:</i>					
Benthyciadau tymor hir i gwmnïau	3	0	0	8,877	6,760
CYFANSWM		0	0	28,877	26,760
<i>Asedau ble nad ydi gwerth teg yn cael ei ddangos *</i>					
		1,426		36,388	
CYFANSWM ASEDau ARIANNOL		1,426		65,265	
<i>Wedi ei gofnodi ar y mantolen fel:</i>					
Dyledwyr tymor hir		0		8,877	
Dyledwyr tymor byr		0		37	
Buddsoddiadau tymor byr		0		34,089	
Arian a chywerthoedd arian		1,426		22,262	
CYFANSWM ASEDau ARIANNOL		1,426		65,265	

* Rhagdybir bod gwerth teg asedau ariannol tymor byr, a ddelir ar gost wedi ei amorteiddio, gan gynnwys derbyniadau masnachol, yn gyfystyr â'r gwerth i'w gario.

Mae gwerth teg asedau ariannol a ddelir ar gost wedi amorteiddio yn is na'u swm gwerth i'w gario oherwydd bod y gyfradd llog ar fenthyciadau tebyg yn uwch na'r hyn a gafwyd pan wnaed y benthyciad yn wreiddiol.

NODYN 13b – NATUR A MAINT Y RISG SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cydymffurfio â Chod Ymarfer ar Reolaeth y Trysorlys CIPFA â'r Cod Darbodus Ariannu Cyfalaf Awdurdodau Lleol, y ddau wedi eu diwygio Rhagfyr 2021.

Yn unol â Chod Rheolaeth y Trysorlys, mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cymeradwyo Strategaeth Rheolaeth y Trysorlys. Mae'r Strategaeth yn amlinellu'r paramedrau ar gyfer rheoli'r risgiau sy'n gysylltiedig ag Offerynnau Ariannol. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig hefyd yn cynhyrchu Ymarferion Rheolaeth y Trysorlys, sy'n manylu ar y trefniadau ymarferol i'w dilyn i reoli'r risgiau hynny. Mae Strategaeth Trysorlys y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, ynghyd â'i Ymarferion Rheolaeth y Trysorlys yn ceisio sicrhau cydbwysedd addas rhwng risg ac enillion neu gost.

NODYN 13b – NATUR A MAINT Y RISG SY’N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae’r prif risgiau fel a ganlyn:

- *Risg Credyd:* Y posibilrwydd y bydd un parti mewn offeryn ariannol yn methu â chyflawni ei ymrwymadau cytundebol, gan beri colled i’r Cyd-Bwyllgor Corfforedig.
- *Risg Hylifedd:* Y posibilrwydd na fydd y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn gallu codi digon o arian i ddiwallu’r ymrwymiad ariannol ar amser.
- *Risg y Farchnad:* Y posibilrwydd o golled ariannol oherwydd newidiadau i’r cyfraddau llog, prisiau’r farchnad ac ati.

Risg Credyd: Buddsoddiadau

Mae’r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn rheoli risg credyd drwy sicrhau bod ei holl fuddsoddiadau’n cael eu gwneud gyda sefydliadau sydd ag ansawdd credyd uchel, fel y nodir yn Strategaeth Rheolaeth y Trysorlys. Mae’r rhain yn cynnwys endidau masnachol gydag isafswm statws credyd hirdymor o A-, Llywodraeth y DU ac awdurdodau lleol eraill heb statws credyd lle y mae’r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi derbyn cyngor buddsoddi annibynnol arnynt. Gan gydnabod nad yw credyd-raddio bob amser yn medru rhagweld diffygdlu, mae’r Cyd-Bwyllgor Corfforedig hefyd yn ystyried mesurau eraill gan gynnwys cyfnewid diffygdlu credyd a phrisiau ecwiti wrth ddewis sefydliadau masnachol ar gyfer buddsoddi.

Gosodir uchafswm o £5m o swm yr holl bortffolio y gellid ei fuddsoddi gyda gwrth barti unigol (heblaw llywodraeth y DU). Ar gyfer buddsoddiadau heb eu gwarantu mewn banciau, cymdeithasau adeiladau a darparwyr cofrestredig, mae terfyn llai o £3m yn berthnasol.

Nid yw’r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn dal gwarant gyfochrog yn erbyn unrhyw fuddsoddiadau.

Ceir crynodeb yn y tabl isod o werth risg credyd portffolio buddsoddi trysorlys y Cyd-Bwyllgor Corfforedig fesul cyfradd credyd:

Cyfradd Credyd	Tymor Byr	
	31 Mawrth 2025	31 Mawrth 2026
	£’000	£’000
AAA (Cronfeydd Marchnad Arian)	0	20,000
A+	1,421	2,255
Llywodraeth y DU	0	3,000
Awdurdodau Lleol	0	31,000
Cyfanswm Buddsoddiadau (Prifswm)	1,421	56,255

Mae lwfansau colled ar fuddsoddiadau’r trysorlys ac arian a chywerthoedd arian wedi eu cyfrifo trwy gyfeirio at ddata rhagosodiad hanesyddol gyhoeddwyd gan asiantaethau statws credyd, wedi ei luosi gyda 110% i ystyried yr hinsawdd economaidd gyfredol ac i’r dyfodol. Rhagdybir y bydd oediad o ddwy flynedd yn y llifau arian mewn achos o ddiffygdlu. Mae buddsoddiadau wedi dioddef cynnydd sylweddol mewn risg credyd ac wedi eu israddio gan dri neu mwy o nodlau statws credyd, neu gyfatebol, ers y gydnabyddiaeth gychwynnol, oni bai eu bod yn dal sgôr credyd gradd buddsoddi. Ystyrir hwy â nam ar eu credyd os wedi eu dyfarnu â sgôr credyd “D” neu gyfatebol. Ar 31 Mawrth 2026, roedd £792 o lwfansau colled yn perthyn i fuddsoddiadau’r trysorlys.

Risg Hylifedd

Ar 31 Mawrth 2026, roedd gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig £22.3m (2024/25: £1.4m) o asedau ariannol hylifol y gellir eu tynnu’n ôl neu eu gwerthu ar fyr rybudd os oes angen i gwrdd ag all-lifau arian parod ar ymrwymadau ariannol.

NODYN 13b – NATUR A MAINT Y RISG SY’N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Risg y Farchnad : Risg Cyfraddau Llog

Mae’r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn agored i risgiau sy’n codi o symudiadau yn y cyfraddau llog ar fenthyciadau a buddsoddiadau. Mae symudiadau mewn cyfraddau llog yn cael effeithiau cymhleth ar y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Er enghraifft, byddai cynnydd yn y cyfraddau llog yn arwain at yr effeithiau a ganlyn:

- Benthyciadau ar gyfraddau cyfnewidiol - byddai’r gwariant llog yn cynyddu.
- Benthyciadau ar gyfraddau sefydlog – byddai gwerth teg yr ymrwymadau benthycia yn disgyn.
- Buddsoddiadau ar gyfraddau cyfnewidiol - byddai’r incwm llog sydd yn cael ei gredydu yn cynyddu.
- Buddsoddiadau ar gyfraddau sefydlog – byddai gwerth teg yr asedau yn disgyn.

Nid yw buddsoddiadau ar gost wedi ei amorteiddio na benthyciadau a ddelir yn cael eu cario ar werth teg, ac felly ni fydd newidiadau i’w gwerth teg yn effeithio ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Fodd bynnag, mae’r newidiadau yn y llog sy’n daladwy ac yn ddyledus ar fenthyciadau a buddsoddiadau cyfraddau cyfnewidiol yn cael eu nodi ar y Gwarged neu’r Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau. Caiff symudiadau yng ngwerth teg buddsoddiadau cyfradd sefydlog eu hadlewyrchu yn yr Incwm Cynhwysfawr Arall neu yn y Gwarged neu’r Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau, fel sy’n briodol.

Petai’r holl gyfraddau llog wedi bod 1% yn uwch (gyda’r elfennau newidiol eraill oll yn gyson), yr effaith ariannol fyddai:

	31 Mawrth 2026 £'000
Cynnydd yn y llog sy'n dderbyniadwy ar fuddsoddiadau cyfradd newidiol	(196)
Gostyngiad yng ngwerth teg y buddsoddiadau a ddelir ar Werth Teg drwy Elw a Cholled	26
Effaith ar y Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau	(170)
Gostyngiad yng ngwerth teg benthyciadau a buddsoddiadau ar gost wedi'i amorteiddio *	18

* Dim effaith ar y Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau, nac ar Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall.

NODYN 14 – DYLEDWYR TYMOR BYR

	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000
Symiau Derbyniadwy Masnach	0	3
Blaendaliadau	0	34
Symiau Derbyniadwy Eraill *	86	23,501
Cyfanswm	86	23,538

* Roedd £22.5m o Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru yn ddyledus gan Lywodraeth Cymru ar 31 Mawrth 2026.

NODYN 15 – ARIAN A CHYWERTHOEDD ARIAN

	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000
Cyfrifon Banc Cyfredol	0	5
Cyfrifon Galw	1,426	22,257
Arian a Chywertoedd Arian	1,426	22,262

NODYN 16 – CREDYDWYR TYMOR BYR

	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000
Symiau Taladwy Masnach	305	805
Derbyniadau ymlaen llaw	90	0
Symiau Taladwy Eraill	4	4,720
Cyfanswm	399	5,525

NODYN 17 – RESERFAU NA ELLIR EU DEFNYDDIO

31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000
0 Cyfrif Addasiadau Cyfalaf	8,571
0 Reserf Pensiynau	0
0 Cyfrif Absenoldeb Cronedig	(46)
0 Cyfanswm Reserfau Na Eillir Eu Defnyddio	8,525

17.1 Cyfrif Addasiadau Cyfalaf

Mae'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf yn amsugno'r gwahaniaethau amser sy'n codi oherwydd y gwahaniaethau mewn trefniadau cyfrifeg am ddefnyddio asedau tymor hir a chyllido'r prynu, adeiladu a gwella'r asedau o dan ddarpariaethau statudol. Mae'r Cyfrif yn cael ei ddebydu gyda'r gost o brynu, adeiladu a gwella gan fod dibrisiant, colledion amhariad ac amorteiddio yn cael ei gyfrifo i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Mae'r Cyfrif yn cael ei gredydu gyda'r swm wedi ei neilltuo gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig fel cyllid i brynu, adeiladu a gwella asedau.

Mae Nodyn 9 yn dangos manylion yr holl drafodion o fewn y Cyfrif.

2024/25 £'000	2025/26 £'000
0 Balans 1 Ebrill	0
0 Addasiad Trosglwyddiad	0
0 Balans 1 Ebrill wedi'i ailddatgan	0
<u>Gwrthdroi eitemau sydd yn berthnasol i wariant cyfalaf sydd wedi eu debydu neu gredydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:</u>	
0 Gwariant Refeniw wedi ei ariannu o Gyfalaf drwy Statud	(5,230)
0 Lwfansau colled ar fenthyciadau cyfalaf	(294)
<u>Ariannu Cyfalaf a gyfeiriwyd yn y flwyddyn:</u>	
0 Grantiau a Chyfraniadau a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr i ariannu cyfalaf	14,218
0 Darpariaeth refeniw ar gyfer cyllido buddsoddiad cyfalaf gyda chefnogaeth	(123)
0 Balans 31 Mawrth	8,571

NODYN 17 – RESERFAU NA ELLIR EU DEFNYDDIO (parhad)

17.2 Reserf Pensiynau

Mae'r Reserf Pensiynau yn amsugno'r gwahaniaethau amser sydd yn deillio o wahanol drefniadau cyfrifo ariannu buddion ymddeol ac ar gyfer ariannu buddion yn unol â darpariaethau statudol. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cyfrifo buddion ymddeol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel mae'r buddion yn cronni blyneddod o wasanaeth, gyda'r ymrwymiad yn cael ei ddiweddarau i adlewyrchu chwyddiant, newid tybiaethau ac enillion buddsoddiadau gan unrhyw adnoddau sydd wedi eu neilltuo i gwrdd â'r gost. Fodd bynnag, mae anghenion statudol yn gofyn i fuddion enillwyd gael eu hariannu fel y mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn cyfrannu dros y gweithwyr i'r gronfa bensiwn neu yn y pen draw fel mae'n talu'r pensiynau hynny mae'n uniongyrchol gyfrifol amdanynt, gydag anghenion ariannu wedi eu neilltuo erbyn bydd y buddion angen eu talu.

2024/25 £000	2025/26 £000
0 Balans 1 Ebrill	0
0 Addasiad Trosglwyddiad	0
0 Balans 1 Ebrill wedi'i ailddatgan	0
0 Ailfesuriad o'r buddion pensiwn diffiniedig net (ymrwymadau) / asedau	(150)
0 Gwrthdroi eitemau yn ymwneud â budd-dal ymddeol sydd wedi eu debydu neu gredydu i'r Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(128)
0 Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn y flwyddyn	278
0 Balans 31 Mawrth	0

17.3 Cyfrif Absenoldeb Cronedig

Mae'r Cyfrif Absenoldeb Cronedig yn amsugno'r gwahaniaethau fyddai fel arall yn ymddangos ar Falans y Gronfa Gyffredinol trwy gronni absenoldebau cydadfer enilledig ond heb eu cymryd yn y flwyddyn, e.e. hawl gwyliau blyneddol a ddygir ymlaen ar 31 Mawrth. Mae trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i'r effaith ar Falans y Gronfa Gyffredinol gael ei niwtraleiddio gan drosglwyddiadau i neu o'r Cyfrif.

2024/25 £000	2025/26 £000
0 Balans 1 Ebrill	0
0 Addasiad Trosglwyddiad	(42)
0 Balans 1 Ebrill wedi'i ailddatgan	(42)
0 Gwahaniaeth rhwng taliadau swyddogion sydd wedi eu cynnwys yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau a'r taliadau swyddogion yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	(4)
0 Balans 31 Mawrth	(46)

NODYN 18a – DATGANIAD LLIF ARIAN – ADDASIADAU I'R GWARGED NEU DDIFFYG NET AR DDARPARU GWASANAETHAU AM SYMUDIADAU ANARIANNOL

2024/25	2024/25
£'000	£'000
(145) (Cynnydd)/Gostyngiad mewn Credydwyd	(12,772)
(209) Cynnydd/(Gostyngiad) mewn Dyledwyd	23,713
0 Ymrwymiad Pensiwn	150
0 Eitemau anariannol eraill sydd wedi eu cynnwys yn y gwarged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau	(298)
(354)	10,793

*Oherwydd trosglwyddiad balansau Cynllun Twf Gogledd Cymru a'r Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol i'r CBC, nid yw'r symudiadau uchod yn cysoni'n uniongyrchol â'r symudiadau yn y fantolen.

NODYN 18b – DATGANIAD LLIF ARIAN – GWEITHGAREDDAU GWEITHREDU

Mae'r llif arian ar gyfer gweithgareddau gweithredu yn cynnwys yr eitem ganlynol:

2024/25	2025/26
£'000	£'000
(4) Difidendau a llog a dderbyniwyd	(1,780)

NODYN 19 – DATGANIAD LLIF ARIAN - GWEITHGAREDDAU BUDDSODDI

2024/25	2025/26
£'000	£'000
0 Prynu buddsoddiadau tymor byr	569,080
0 Derbyniadau o fuddsoddiadau tymor byr	(535,080)
0	34,000

NODYN 20 – DADANSODDIAD NATUR GWARIANT AC INCWM

Mae gwariant ac incwm y Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi ei ddadansoddi fel a ganlyn:

2024/25 £'000	<u>Gwariant / Incwm</u>	2025/26 £'000
	Gwariant	
104	Gwariant buddion gweithwyr	1,963
0	Eiddo	59
0	Cludiant	5
610	Gwasanaeth a Chyflenwadau	1,604
69	Trydydd Parti	522
0	Lwfansau colled ar offerynnau ariannol	295
0	Gwariant Refeniw wedi ei Ariannu o Gyfalaf drwy Statud	5,230
783	Cyfanswm Gwariant	9,678
	Incwm	
0	Cyfraniadau Partneriaid	(818)
(765)	Ardoll	(902)
(57)	Incwm llog a buddsoddi	(2,230)
(181)	Grantiau a chyfraniadau eraill	(17,381)
(1,003)	Cyfanswm Incwm	(21,331)
(220)	(Gwarged) / Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau	(11,653)

NODYN 21– TALIADAU I SWYDDOGION

21a. Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd) yn gosod dyletswydd ar y Cyd-Bwyllgor Corfforedig i ddatgan y wybodaeth ganlynol ar rhai sydd wedi eu dynodi fel Uwch Swyddogion, sy'n derbyn cyflog rhwng £60,000 a £150,000. Yn unol â'r gofynion diffiniedig, cynhwysir isod y cyflog pensiynadwy, cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a chostau eraill y cyflogwr (sydd yn cynnwys buddion diswyddo), ond ni chynhwysir cyfraniadau yswiriant gwladol y cyflogwr. Gwnaed y taliadau canlynol i uwch swyddogion y Cyd-Bwyllgor Corfforedig:

Uwch Swyddogion	2025/26		
	Cyfraniadau		
	Pensiwn		
	Cyflogwr		
	£	£	Cyfanswm
			£
Prif Weithredwr*	125,900	22,447	148,347
Pennaeth Gweithrediadau**	97,028	19,017	116,045
Rheolwr Sgiliau Rhanbarthol	63,273	12,402	75,675

* Penodwyd y Prif Weithredwr ym mis Mehefin 2025 ac roedd yn flaenorol yn rôl Cyfarwyddwr Portffolio. Tra yn y rôl Cyfarwyddwr Portffolio, ymgymerodd â rôl y Prif Weithredwr am 2 ddiwrnod yr wythnos a derbyniodd honorariwm mewn perthynas â'r rôl hon (£705 o Ebrill 2025 i Mehefin 2025 gyda chyfraniad pensiwn y cyflogwr o £138). Mae'r ffigurau uchod yn cynnwys y tâl a dderbyniwyd tra yn y ddwy swydd. Cyn y trosglwyddiad, roedd y CBC yn ad-dalu'r BUEG am holl gostau cyflogaeth a chostau cysylltiedig y swydd Prif Weithredwr, costau cyflog oedd £26,302 a chyfraniadau pensiwn y cyflogwr oedd £5,050.

** Ymgymerodd y Pennaeth Gweithrediadau â rôl Cyfarwyddwr Portffolio am dri diwrnod yr wythnos ac roedd y tâl a dderbyniwyd yn seiliedig ar ddwy raddfa gyflog.

NODYN 21 – TALIADAU I SWYDDOGION (parhad)

21b. Talwyd y symiau canlynol i weithwyr eraill y Cyd-Bwyllgor Corfforedig a dderbyniodd mwy na £60,000 o dâl am y flwyddyn (ac eithrio cyfraniadau pensiwn ac yswiriant gwladol y cyflogwr). Mae costau ddiswyddo i'w cynnwys yn y ffigurau; fodd bynnag, nid oedd unrhyw achosion yn 2025/26 a 2024/25.

Nifer gweithwyr eraill a dderbyniodd mwy na £60,000 sydd yn cynnwys cyflogau a chostau diswyddo:	Nifer yn 2025/26
£60,000 - £64,999	Cyfanswm
	3

21c. Mae'r Rheoliadau Cyfrifo ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd) yn gofyn i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig gyfrifo cymhareb tâl. Cymhareb tâl y Prif Weithredwr i'r tâl canolrif o holl weithwyr y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ar gyfer 2025/26 yw 2.75:1, sydd yn cyfateb â chyflog canolrif o £46,142.

NODYN 22 – PECYNNAU TERFYNU GWAITH

Mae'r nifer o becynnau terfynu gwaith sydd yn cynnwys cyfanswm y gost fesul band, a chyfanswm cost y diswyddiadau gorfodol ac eraill wedi eu cynnwys yn y tabl isod. Mae'r gost yn y tabl isod yn adlewyrchu cost y pecynnau perthnasol i'r cyflogwr, yn hytrach na gwir werth y taliadau i'r unigolion. Yn unol â'r gofynion fe gynhwysir yr ymrwymïadau perthnasol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig fel a wybyddir ar 31 o Fawrth 2026. Cynhwysir isod y costau gros perthnasol ond nid unrhyw arbedion cyllidol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig , ble'n briodol.

Band cost y pecynnau terfynu gwaith (yn cynnwys taliadau arbennig)	Nifer diswyddiadau gorfodol		Nifer yr ymadawiadau cytunedig eraill		Cyfanswm nifer y pecynnau terfynu gwaith fesul band cost		Cyfanswm cost y pecynnau terfyn gwaith ym mhob band	
	2024/25	2025/26	2024/25	2025/26	2024/25	2025/26	2024/25	2025/26
£							£'000	£'000
0 - 20,000	0	1	0	0	0	1	0	10
Cyfanswm	0	1	0	0	0	1	0	10

NODYN 23 – COSTAU ARCHWILIO ALLANOL

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi derbyn y costau isod ar gyfer archwilio allanol.

2024/25	2025/26
£'000	£'000
(5) Ffioedd taladwy i archwilydd apwyntwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru am wasanaethau archwilio allanol	55
(5) Ffioedd Net	55

*Mae'r costau archwilio yn dangos yn negyddol yn 2024/25 oherwydd gorgronni a wnaed yn y flwyddyn flaenorol. Y gwir ffi ar gyfer archwiliad 2024/25 oedd £1,909.

NODYN 24 – INCWM GRANT

24a. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi credydu'r grantiau, cyfraniadau a rhoddion canlynol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:

	2024/25		2025/26	
	£'000	£'000	£'000	£'000
Grantiau a Chyfraniadau wedi eu Credydu i Wasanaethau				
Llywodraeth Cymru				
Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru	0		5,353	
Grant Ynni Lleol	0		177	
Grant Gweithredu'r CBC	0		200	
Grant Cynllun Datblygu Strategol	0		200	
Grant Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol	181		200	
Grant Parth Buddsoddi Cefnogaeth Ymgynghorol	0		25	
Grant Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam	0		430	
Grant Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol	0		290	
		181		6,875
Grantiau a Chyfraniadau eraill				
Cyfraniadau'r Partneriaid				
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	0		112	
Cyngor Sir Ddinbych	0		111	
Cyngor Sir y Fflint	0		118	
Cyngor Gwynedd	0		113	
Cyngor Sir Ynys Môn	0		107	
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	0		122	
Prifysgol Bangor	0		29	
Prifysgol Wrecsam	0		39	
Coleg Cambria	0		29	
Grŵp Llandrillo Menai	0		38	
		0		818
Cyngor Gwynedd				
Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru	0		1,108	
Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU	0		321	
		0		1,429
Eraill				
Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru - Grant Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol	0		95	
Grŵp Llandrillo Menai - Tâl at Mynediad Cyllid	0		25	
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam - Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU	0		91	
Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus a Gofal Cymdeithasol Cymru	0		1	
		0		212
Cyfanswm		181		9,334
Wedi eu Credydu i Dreth ac Incwm Grant Amhenodol				
Llywodraeth Cymru				
Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru		0		8,865
Cyfanswm		0		8,865

* Mae'r Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru yn cael ei ariannu 50% gan Llywodraeth Cymru a 50% gan Lywodraeth y DU.

24 – INCWM GRANT (parhad)

24b. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi derbyn grantiau, cyfraniadau neu roddion sydd eto i'w hadnabod fel incwm gan fod amodau wedi eu glynu i'r grantiau sy'n golygu efallai y bydd rhaid dychwelyd yr arian i'r rhoddwr. Mae'r balans ar ddiwedd y flwyddyn fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000
Derbyniadau Grantiau a Chyfraniadau Ymlaen Llaw		
<u>Tymor Byr</u>		
Grantiau Cyfalaf		
Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru	0	48,756
Grant Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam	0	7,800
		56,556
Grantiau a Chyfraniadau Refeniw		
Grant Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam	0	6,070
Cyfraniadau Ymchwil Statws Bwyd Amaeth	0	17
	0	6,087
Cyfanswm	0	62,643

NODYN 25 – PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Mae'n ofynnol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig ddatgelu trafodaethau materol-berthnasol gyda phartion cysylltiedig - cyrff neu unigolion sydd â'r potensial i reoli neu ddylanwadu'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig, neu i gael eu rheoli neu ddylanwadu gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Mae datgelu'r trafodaethau hyn yn galluogi'r darllenwyr i asesu a oes cyfyngiad ar allu'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig i weithredu'n annibynnol, neu a yw'n medru cyfyngu ar allu parti arall i fargeinio'n rhydd gyda'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig. I gydymffurfio efo'r gofynion, gwneir hyn drwy ofyn i'r Aelodau a'r Uwch Swyddog gwblhau datganiad personol, fel y ddiffinnir yng Nghod Ymarfer CIPFA.

Fe grynhoir isod daliadau ac incwm rhwng y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, yr Awdurdodau Lleol, Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26. Cyngor Gwynedd sy'n darparu'r gwasanaethau cefnogaeth i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

	Taliadau a wnaethpwyd	Symiau sy'n ddyledus gan y CBC	Incwm a dderbyniwyd	Symiau sy'n ddyledus i'r CBC
	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	1	0	(259)	0
Cyngor Sir Ddinbych	0	0	(238)	0
Cyngor Sir y Fflint	70	130	(321)	0
Cyngor Gwynedd	100	505	(1,600)	(185)
Cyngor Sir Ynys Môn	0	0	(197)	0
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	0	128	(364)	(26)
Prifysgol Bangor	1,571	343	(29)	0
Prifysgol Wrecsam	930	577	(39)	0
Coleg Cambria	0	0	(29)	0
Grŵp Llandrillo Menai	837	1,205	(38)	(25)
Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri	0	0	(13)	0

Llywodraeth Cymru

Mae gan Lywodraeth Cymru reolaeth effeithiol dros weithrediadau cyffredinol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, ac mae'n gyfrifol am ddarparu'r fframwaith statudol ynghyd â darparu'r mwyafrif o'r ariannu drwy grantiau. Ceir dadansoddiad goddrychol o'r grantiau a dderbynnir gan Lywodraeth Cymru yn Nodyn 20 sy'n dadansoddi natur gwariant ac incwm. Manylir y sefyllfa ar 31 Mawrth yn Nodyn 24.

Aelodau Bwrdd, Ymgynghorwyr a Swyddogion

Mae gan aelodau ac ymgynghorwyr y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ddylanwad dros bolisiau ariannol a gweithredol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

Mae holl Aelodau'r Bwrdd, Ymgynghorwyr ac Uwch Swyddogion y Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi cwblhau ffurflenni datganiad i ddatgan eu diddordeb neu eu perthynas mewn cwmnïau, cyrff gwirfoddol, elusennol neu gyhoeddus sy'n ymwneud â'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

Mae dadansoddiad o'r taliadau a wnaed i'r cyrff yma yn ystod 2025/26 a'r balansau ar 31 Mawrth 2026 o dan y pennawd yma fel a ganlyn:

Taliadau a wnaethpwyd	Symiau sy'n ddyledus gan y CBC	Incwm a dderbyniwyd	Symiau sy'n ddyledus i'r CBC
£'000	£'000	£'000	£'000
53	19	0	0

Mae un o aelodau pleidleisio'r CBC hefyd yn aelod o Bwyllgor Pensiynau Cronfa Bensiwn Gwynedd. Dangosir manylion trafodion gyda'r Gronfa Bensiwn yn Nodyn 27.

Mae Uwch Swyddog yn Gyfarwyddwr Anweithredol Menter Môn. Dangosir manylion balansau'r CBC gyda Menter Môn yn Nodyn 13a.

NODYN 25 – PARTÏON CYSYLLTIEDIG (parhad)

Personél Rheoli Allweddol

Mae Swyddog Adran 151 y Cyd-Bwyllgor Corfforedig hefyd yn Pennaeth Cyllid a Swyddog Adran 151 Cyngor Gwynedd. Hyd at fis Chwefror 2026, Swyddog Monitro'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig oedd Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Swyddog Monitro Cyngor Gwynedd. Y swm a oedd yn daladwy gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig i Gyngor Gwynedd am wasanaethau Adran 151 a'r Swyddog Monitro yn 2025/26 oedd £22,925 a £17,770 yn y drefn honno. O fis Chwefror 2026 ymlaen, darparwyd gwasanaethau Swyddog Monitro'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig gan asiantaeth ar gost o £46,200.

NODYN 26 – GWARIANT CYFALAF AC ARIANNU CYFALAF

Dengys y tabl isod gyfanswm gwariant cyfalaf am y flwyddyn, ynghyd â'r adnoddau a ddefnyddiwyd i'w ariannu. Os yw'n fwriad ariannu gwariant cyfalaf yn y dyfodol drwy godi tâl yn refeniw fel defnyddir asedau gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig, yna byddai hyn yn arwain at gynnydd yn y Gofyn Cyllido Cyfalaf (GCC), mesurydd gwariant cyfalaf hanesyddol y Cyd-Bwyllgor Corfforedig sydd heb ei ariannu eto.

Mae'r symudiadau am y flwyddyn yn cael eu hegluro fel a ganlyn:

	2025/26
	£'000
Gofyn Cyllido Cyfalaf 1 Ebrill	0
Addasiad Trosglwyddiad	0
Gofyn Cyllido Cyfalaf 1 Ebrill wedi'i ailddatgan	0
Buddsoddiadau cyfalaf yn y flwyddyn	
Benthyciadau cyfalaf	8,865
Wedi'w ariannu o gyfalaf drwy statud	5,230
Ffynonellau cyllid	
Grantiau Llywodraeth a chyfraniadau eraill	(14,095)
Gofyn Cyllido Cyfalaf 31 Mawrth	0

NODYN 27 – COSTAU PENSIWN

Fel rhan o delerau ac amodau gwaith eu swyddogion a'u gweithwyr eraill, mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn gwneud cyfraniadau at gostau buddiannau ôl-gyflogaeth. Er na fydd y buddion yma yn daladwy hyd nes i'r gweithwyr ymddeol, mae gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig ymrwymiad i wneud y taliadau. Mae'n rhaid eu dangos ar yr adeg mae'r gweithwyr yn ennill eu hawliau i'r dyfodol.

Mae'r CBC yn ymwneud â dau gynllun buddiannau ôl-gyflogaeth:

- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol** a weinyddir yn lleol gan Gyngor Gwynedd. Mae'n gynllun wedi ei ariannu, gyda buddion diffiniedig yn seiliedig ar gyflog terfynol tan 31 Mawrth 2014, ac yn seiliedig ar gyflog cyfartaledd gyrfa o 1 Ebrill 2014. Mae'r Awdurdod a'r gweithwyr cyflogedig yn talu cyfraniadau i'r gronfa, sydd wedi eu cyfrifo ar lefel sydd i fod i gydbwyso'r ymrwymadau pensiwn gyda'r asedau a fuddsoddir.
- Trefniadau ar gyfer dyfarnu buddiannau ôl-ymddeol dewisol wrth ymddeol yn fuan.** Trefniant buddion diffiniedig heb ei ariannu yw hyn, lle adnabyddir yr ymrwymadau wrth wneud y dyfarniad. Fodd bynnag, nid oes asedau buddsoddi wedi eu cronni er mwyn cwrdd â'r ymrwymadau pensiwn, ac mae angen cynhyrchu arian er mwyn cwrdd â gwir daliadau pensiynau wrth iddynt ddod yn ddyledus.

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cael ei gweithredu dan y fframwaith rheoleiddio ar gyfer y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, a Phwyllgor Pensiynau Cyngor Gwynedd sy'n gyfrifol am lywodraethu'r cynllun. Caiff polisi ei bennu yn unol â Rheoliadau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

NODYN 27 – COSTAU PENSIWN (parhad)

Y prif risgiau i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig o'r cynllun yw'r rhagdybiaethau hirhoedledd, newidiadau statudol i'r cynllun, newidiadau strwythurol i'r cynllun (megis nifer fawr yn tynnu allan o'r cynllun), newidiadau i chwyddiant, enillion bondiau a pherfformiad buddsoddiadau ecwiti a ddelir yn y cynllun. Mae'r rhain wedi'u lliniaru i ryw raddau gan y gofynion statudol i godi'r symiau sy'n ofynnol gan statud fel a ddisgrifir yn y nodyn polisiâu cyfrifo i'r Gronfa Gyffredinol.

Trafodion sy'n Perthyn i Fuddion Ôl-gyflogaeth

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn adnabod cost y buddion ymddeol yn y gost gwasanaethau a adroddir pan mae gweithwyr yn eu hennill, yn hytrach na phan fydd y buddion yn cael eu talu fel pensiynau. Fodd bynnag, mae'r gost sydd angen ei wneud yn seiliedig ar yr arian a delir yn ystod y flwyddyn sy'n golygu bod gwir gost buddion ôl-gyflogaeth/ymddeol yn cael ei wrthdroi allan o'r Gronfa Gyffredinol trwy'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau. Yn ystod y flwyddyn, mae'r trafodion canlynol wedi cael eu gwneud yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a Balans y Gronfa Gyffredinol trwy'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau.

Newid mewn Gwerth Teg Ymrwymiad Net	(Ymrwymiadau) /asedau net
	31 Mawrth 2026
	£'000
Gwerth teg asedau'r cynllun	3,046
Gwerth presennol ymrwymiadau wedi eu hariannu	(2,072)
Effaith y nenfwd asedau	(974)
Sefyllfa Agoriadol ar 1 Ebrill	0
Cost Gwasanaeth	
- Cost gwasanaeth cyfredol*	(133)
Cyfanswm Cost Gwasanaeth	(133)
Llog Net	
- Incwm llog ar asedau'r cynllun	189
- Cost llog ar ymrwymiad buddion a ddiffinnir	(127)
- Llog ar effaith y nenfwd asedau	(57)
Cyfanswm Llog Net	5
Cyfanswm Cost Buddion a Ddiffinnir a Adnabyddir mewn Elw / (Colled)	(128)
Llif Arian	
- Cyfraniadau y cyflogwr	275
Sefyllfa Cau y Disgwylir	147
Ail Fesuriadau	
- Newid mewn tybiaethau demograffig	(5)
- Newid mewn tybiaethau ariannol	123
- Profiadau eraill**	(17)
- Enillion ar asedau ac eithrio symiau a gynhwysir yn llog net	150
- Newidiadau mewn effaith y nenfwd ased	(398)
Cyfanswm yr Holl Ail Fesuriadau yn Incwm Cynhwysfawr Arall (ICA)	(147)
Gwerth teg asedau'r cynllun	3,764
Gwerth presennol ymrwymiadau wedi eu hariannu	(2,335)
Effaith y nenfwd asedau	(1,429)
Sefyllfa Cau ar 31 Mawrth	0

* Mae'r cost gwasanaeth cyfredol yn cynnwys lwfans 0.6% cyflogau ar gyfer costau gweinyddiaeth.

** Mae'r profiadau eraill yn cynnwys lwfans o £17,000 ar gyfer effaith gorchymyn cynnydd pensiwn Ebrill 2026.

NODYN 27 – COSTAU PENSIWN (parhad)

Asedau ac ymrwymiadau pensiwn a gydnabyddir yn y Fantolen

Mae'r swm a gynhwysir yn y Fantolen sy'n codi o ymrwymiad y Cyd-Bwyllgor Corfforedig mewn perthynas â'i gynllun buddion diffiniedig fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2026 £'000
Gwerth teg asedau'r cynllun	3,764
Gwerth presennol ymrwymiadau wedi eu hariannu	(2,335)
Is-gyfanswm	1,429
Effaith SCRh 19/ PDAARh 14	(1,429)
Ased/ (Ymrwymiad) Net Yn Deillio o Ymrwymiad Buddion a Ddiffinnir	0

Mae prisiad actiwaraid ymrwymiadau cynllun pensiwn a reserf pensiynau y Cyd-Bwyllgor Corfforedig a ddangosir ar y Fantolen yn adrodd am ased neu ymrwymiad net o ddim. Penderfynodd Actiwari'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig, Hymans Robertson LLP, fod gwerth teg asedau cynllun pensiwn y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn fwy na gwerth presennol ymrwymiadau'r cynllun ar 31 Mawrth 2026 gan arwain at ased cynllun pensiwn. Mae PDAARh 14 a buddion gweithwyr SCRh 19 yn ei gwneud yn ofynnol, lle mae ased cynllun pensiwn yn bodoli, ei fod yn cael ei fesur fel yr isaf o'r:

- Gwarged yn y cynllun buddion diffiniedig; a'r
- Nenfwd asedau, sydd wedi'i gyfyngu i £0

Y nenfwd asedau yw gwerth presennol unrhyw fuddion economaidd sydd ar gael ar ffurf ad-daliadau o'r cynllun neu ostyngiadau yng nghyfraniadau i'r cynllun yn y dyfodol. Cyfrifodd Actiwari'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig y nenfwd asedau fel y gwerth net presennol o gostau gwasanaeth yn y dyfodol llai gwerth net presennol cyfraniadau yn y dyfodol. Mae'r nenfwd asedau a gyfrifwyd ar gyfer 2025/26 yn arwain at fwy o gyfraniadau gwasanaeth yn y dyfodol na chostau gwasanaeth yn y dyfodol, felly mae'r budd economaidd wedi'i gyfyngu i ddim. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn dibynnu ac yn rhoi sicrwydd ar farn broffesiynol yr Actiwari a'r rhagdybiaethau a ddefnyddir i gyfrifo'r prisiad actiwaraid hwn.

Prif Gategoriâu Asedau'r Cynllun fel Canran o Gyfanswm Asedau'r Cynllun

Mae'r Actiwari wedi darparu dadansoddiad manwl o asedau'r Gronfa yn unol â gofynion SCRh 19. Mae'r dadansoddiad hwn yn gwahaniaethu rhwng natur a risg yr asedau hynny ac yn eu torri i lawr ymhellach i'r rheiny sydd â dyfynbris mewn marchnad actif, a'r rheiny sydd ddim yn cael eu dyfynnu. Tybir bod rhaniad asedau'r CBC ar yr un gyfran â dyraniad asedau'r Gronfa fel yr oedd ar 31 Mawrth 2026. Mae'r tabl isod yn dangos y rhaniad. Roedd gwerth asedau'r Gronfa yn £3.59bn ar 31 Mawrth 2026. Dim ond rhan o'r Gronfa sy'n berthnasol i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

NODYN 27 – COSTAU PENSIWN (parhad)

Gwerth Teg Asedau'r Cyflogwr

Mae gwerth yr asedau isod ar werth bid yn unol â gofynion SCRh 19.

Categori Ased	Ar 1 Ebrill 2025				Ar 31 Mawrth 2026			
	Prisiau a ddyfynnwyd mewn Marchnadoedd Gweithredol	Prisiau a ddyfynnwyd mewn Marchnadoedd Gweithredol	Cyfanswm		Prisiau a ddyfynnwyd mewn Marchnadoedd Gweithredol	Prisiau a ddyfynnwyd mewn Marchnadoedd Gweithredol	Cyfanswm	
	£'000	£'000	£'000		£'000	£'000	£'000	
Ecwiti Preifat								
Y cyfan	0	156	156	5	0	173	173	5
Eiddo Diriaethol								
Eiddo y DU	0	166	166	5	0	183	183	5
Cronfeydd Buddsoddi ac Ymddiriedolaethau Unedol								
Ecwiti	0	1,619	1,619	54	0	1,833	1,833	49
Bondiau	0	889	889	29	0	1,295	1,295	34
Is-adeiladwaith	0	183	183	6	0	221	221	6
Arian a Chywerthoedd Arian								
Y cyfan	0	33	33	1	0	59	59	1
Cyfanswm	0	3,046	3,046	100	0	3,764	3,764	100

Sail ar gyfer amcangyfrif asedau ac ymrwymïadau

Mae'r ymrwymïadau wedi cael eu hasesu ar sail actiwaraid gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau, sef amcangyfrif o'r pensiwn fydd yn daladwy yn y dyfodol yn ddibynnol ar dybiaethau ynghylch cyfraddau marwolaeth, disgwyliad oes a lefelau cyflog. Mae disgwyliad oes yn seiliedig ar VitaCurves y Gronfa gyda gwelliannau yn unol â model CMI 2025, gyda pharmedreiddio craidd, addasiad cychwynnol o 0.25% a chyfradd gwelliant hirdymor o 1.5% y flwyddyn ar gyfer gwrywod a benywod.

NODYN 27 – COSTAU PENSIWN (parhad)

Mae Hymans Robertson, cwmni actiwari annibynnol, wedi amcangyfrif ymrwymadau Cynllun Pensiwn Gwynedd ac ymrwymadau Buddion Dewisol. Mae'r rhagdybiaethau arwyddocaol a ddefnyddir gan yr Actiwari yn y tabl canlynol wedi cael effaith sylweddol ar werthoedd yr asedau a'r ymrwymadau fel a ganlyn:

	I Ebrill 2025	31 Mawrth 2026
Tybiaethau Ariannol	% y.f.	% y.f.
Cyfradd Codiad Pensiynau	2.70	3.00
Cyfradd Codiad Cyflogau	3.20	3.50
Cyfradd Chwyddiant	2.70	3.00
Cyfradd Ddisgownt	5.85	6.35
Cyfradd enillion tymor hir a ddisgwylir ar yr holl asedau	5.85	6.35
Nifer a ddisgwylir i gymryd yr opsiwn i drosi pensiwn blynyddol i lwmp swm ymddeol		
am wasanaeth cyn Ebrill 2008		65
am wasanaeth ar ôl Ebrill 2008		65
Tybiaethau Marwolaeth		Blynyddoedd
Hirhoedledd yn 65 oed i bensiynwyr cyfredol		
Dynion		20.9
Merched		23.8
Hirhoedledd yn 65 oed i bensiynwyr y dyfodol		
Dynion		21.9
Merched		25.4

Mae'r amcangyfrifiad o'r ymrwymadau buddion diffiniedig yn sensitif i'r rhagdybiaethau actiwaraidd sydd wedi'u nodi yn y tabl uchod. Er mwyn meintoli effaith unrhyw newid yn y rhagdybiaethau ariannol a ddefnyddir, mae'r Actiwari wedi cyfrifo a chymharu gwerth ymrwymadau'r cynllun fel yr oeddynt ar 31 Mawrth 2026 ar seiliau amrywiol. Mae'r dull a ddefnyddiwyd yn gyson â'r dull a fabwysiadwyd i gael y ffigyrau SCRh 19 a ddarperir yn y nodyn hwn.

Er mwyn meintoli'r ansicrwydd ynghylch disgwyliad hyd oes, mae'r Actiwari wedi cyfrifo'r gwahaniaeth yn y gost i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig pe bai cynnydd o flwyddyn mewn disgwyliad oes. Yn nhermau sensitifrwydd, caiff hyn ei dybio i fod yn gynnydd o tua 3-5% yn yr ymrwymiad buddion a ddiffinnir. Yn ymarferol bydd gwir gost cynnydd o flwyddyn mewn disgwyliad oes yn ddibynnol ar strwythur y dybiaeth ddiwygiedig (h.y. os yw gwelliannau mewn cyfraddau goroesi yn bennaf berthnasol i oedrannau iau neu hŷn).

Mae'r ffigyrau yn y tabl isod wedi deillio'n seiliedig ar broffil aelodaeth y Cyd-Bwyllgor Corfforedig fel yr oedd ar 1 Ebrill 2025.

Effaith ar Ymrwymiad Buddion a Ddiffinnir yn y Cynllun	Brasamcan cynnydd i'r Ymrwymiad Buddion a Ddiffinnir	Brasamcan swm ariannol
Newid tybiaeth	31 Mawrth 2026	31 Mawrth 2026
	%	£'000
0.1% o leihad i'r gwir gyfradd ddisgownt	3	62
Cynnydd o 1 blwyddyn yn nisgwyliad oes aelodau	4	93
0.1% o gynnydd i'r cyfradd codiad cyflog	0	4
0.1% o gynnydd i'r gyfradd codiad pensiwn	2	58

Effaith ar Lif Arian y Cyd-Bwyllgor Corfforedig

Un o amcanion y cynllun yw y dylid cadw cyfraniadau cyflogwyr ar gyfradd mor gyson â phosib. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi cytuno ar strategaeth gydag Actiwari'r gronfa i gyflawni lefel cyllido o 100% dros yr 17 mlynedd nesaf. Caiff lefelau cyllido eu monitro'n flynyddol.

NODYN 27 – COSTAU PENSIWN (parhad)

Caiff y cyfraniadau a delir gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig eu gosod gan Actiwari'r Gronfa yn y prisiad pob tair blynedd, neu ar unrhyw adeg arall pan roddir cyfarwyddyd i wneud hynny gan yr Awdurdod Gweinyddu. Cyfraniadau'r cyflogwr a oedd yn daladwy dros y cyfnod hyd at 31 Mawrth 2026 oedd 19.6%.

Gwybodaeth am yr Ymrwymiad Buddion a Ddiffinnir

	Rhaniad Ymrwymiad 31 Mawrth 2025	
	£'000	%
Aelodau Gweithredol	2,335	100.0
Aelodau Gohiriedig	0	0.0
Aelodau Pensiynwyr	0	0.0
Cyfanswm	2,335	100.0

Mae'r ffigyrau uchod yn cynnwys ymrwymadau wedi eu hariannu yn unig, ac nid ydynt yn cynnwys ymrwymadau pensiynwyr heb eu hariannu. Ar ddyddiad y prisiad diweddaraf, cyfnod cyfartaledd cymhwysol o'r ymrwymadau buddion diffiniedig ar gyfer aelodau'r cynllun yw 29 mlynedd.

Effaith ar y Blynnyddoedd i ddod

Disgwylir i gyfanswm y cyfraniadau a wneir i Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig fod yn £191k yn y flwyddyn i 31 Mawrth 2027.

Gan fod adroddiad Actiwari yn seiliedig ar amcangyfrifon, ac o ganlyniad i wahaniaethau amser, gwnaed addasiad o -£3,362 yn 2025/26 i ddod â'r sefyllfa yn y Gronfa ar sail ffigyrau Actiwaraidd yn unol â'r sefyllfa cau ar 31 Mawrth 2026. Mae'r gwahaniaeth yma wedi ei drin fel Enillion a Cholledion Actiwaraidd ar Asedau ac Ymrwymadau Pensiwn.

NODYN 28 – MENTRAU AR Y CYD

Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig wedi ymrwymo i fenter ar y cyd â Llywodraeth Cymru ar gyfer datblygu tir ar gyfer adeiladau cyflogaeth a busnes newydd ym Mharc Bryn Cegin, gyda'r gwaith adeiladu yn dechrau yn 2025/26. Cyfraniad cyfalaf y Cyd-Bwyllgor Corfforedig i'r prosiect yw 83% a chyfraniad cyfalaf Llywodraeth Cymru yw 17%. Bydd dosbarthiad y derbyniadau yn cael ei rannu rhwng y Cyd-Bwyllgor Corfforedig a Llywodraeth Cymru yn seiliedig ar eu canran o gyfraniadau cyfalaf.

Mae cyfrifon y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn 2025/26 yn cynnwys ei drafodion gwirioneddol a'i falansau mewn perthynas â'r fenter ar y cyd.

NODYN 29 – DIGWYDDIADAU AR ÔL Y CYFNOD ADRODD

Awdurdodwyd y Datganiad o'r Cyfrifon gan y swyddog ariannol cyfrifol ar 3 Gorffennaf 2026. Nid yw digwyddiadau yn dilyn y dyddiad yma wedi'u cynnwys yn y datganiadau ariannol na'r nodiadau cysylltiedig. Lle roedd digwyddiadau a oedd yn digwydd cyn y dyddiad hwn yn darparu gwybodaeth am amodau a oedd yn bodoli ar 31 Mawrth 2026, mae'r ffigyrau yn y datganiadau a'r nodiadau ariannol wedi'u haddasu ym mhob agwedd materol i ddangos yr effaith. Mae'r cyfrifon wedi eu diweddarau ers eu cyhoeddi yn amodol ar archwiliad, i ymgorffori argymhellion yr archwiliwr.

Adroddiad Archwilio Arfaethedig

Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i aelodau Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd

Barn ar y datganiadau ariannol

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Mae datganiadau ariannol Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn cynnwys y Dadansoddiad o Wariant a Chyllid, y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn, y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y Fantolen, y Datganiad Llifoedd Arian Parod, a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisiau cyfrifyddu perthnasedd arwyddocaol.

Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a'r safonau cyfrifyddu rhyngwladol a fabwysiadwyd yn y DU fel y'u dehonglwyd ac y'u haddaswyd gan y Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025-26.

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar 31 Mawrth 2026 ac o'i incwm a'i wariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar y dyddiad hwnnw; ac
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â gofynion deddfwriaethol a'r safonau cyfrifyddu rhyngwladol a fabwysiadwyd yn y DU fel y'u dehonglwyd ac y'u haddaswyd gan y Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025-26.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU (ISAs (Y DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio datganiadau ariannol a rheoleidd-dra cyrff y sector cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Caiff fy nghyfrifoldebau dan y safonau hynny eu disgrifio ymhellach yn yr adran o'm hadroddiad sy'n nodi cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol.

Mae fy staff a minnau'n annibynnol o Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio yr wyf wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barn.

Casgliadau sy'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod defnyddio'r sail gyfrifyddu busnes gweithredol i baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, nid wyf wedi adnabod unrhyw ansicrwydd perthnasol mewn perthynas â digwyddiadau neu amodau a all, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd i barhau i fabwysiadu'r sail gyfrifyddu busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddi'r datganiadau ariannol.

Caiff fy nghyfrifoldebau i a chyfrifoldebau'r swyddog cyllid cyfrifol mewn perthynas â busnes gweithredol eu disgrifio yn yr adrannau perthnasol o'r adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth yn yr adroddiad blynyddol, heblaw am y datganiadau ariannol a'm hadroddiad i fel archwilydd ar y rhain. Y Swyddog Cyllid Cyfrifol sy'n gyfrifol am yr wybodaeth arall yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn am y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall a, heblaw i'r graddau a nodir yn benodol fel arall yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar yr wybodaeth arall honno.

Fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn berthnasol anghyson â'r datganiadau ariannol neu wybodaeth a gafwyd wrth gyflawni'r archwiliad, neu'n ymddangos fel arall fel pe bai wedi cael ei chamddatgan yn berthnasol. Os wyf yn canfod anghysonderau perthnasol o'r fath neu wybodaeth berthnasol o'r fath sy'n ymddangos fel pe bai wedi cael ei chamddatgan, mae'n ofynnol i mi benderfynu a yw hyn yn achosi camddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i wneud, os wyf yn dod i'r casgliad bod yr wybodaeth arall hon wedi'i chamddatgan yn berthnasol, mae'n ofynnol i mi nodi'r ffaith honno.

Nid oes unrhyw beth gennyf i'w nodi yn hyn o beth.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- mae'r wybodaeth a geir yn yr Adroddiad Naratif ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac yn unol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025-26;
- mae'r wybodaeth a roddir yn y Datganiad Llywodraethu ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac yn unol â'r canllawiau.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Yng ngoleuni'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth am Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad Naratif na'r Datganiad Llywodraethu.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol, y cyflwynaf adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol, yn fy marn i:

- nid wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau y mae eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad;
- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol, neu ni chafwyd ffurflenni sy'n ddigonol ar gyfer fy archwiliad o ganghennau nad ymwelodd fy nhîm â hwy; neu
- nid yw'r datganiadau ariannol yn gyson â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu.

Cyfrifoldebau'r swyddog cyllid cyfrifol am y datganiadau ariannol

Fel a esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau am y Datganiad Cyfrifon, y swyddog cyllid cyfrifol sy'n gyfrifol am:

- baratoi'r datganiad cyfrifon, sy'n rhoi darlun gwir a theg ac sy'n cydymffurfio ag arferion priodol;
- cadw cofnodion cyfrifyddu priodol;
- pa bynnag reolaethau mewnol sy'n angenrheidiol ym marn y swyddog cyllid cyfrifol i allu paratoi datganiadau cyfrifon heb unrhyw gamddatganiadau perthnasol, boed hynny trwy dwyll neu wall;
- asesu gallu Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel y bo'n gymwys, faterion sy'n ymwneud â'r busnes gweithredol a defnyddio sail gyfrifyddu busnes gweithredol.

bai bod y swyddog cyllid cyfrifol yn rhagweld na fydd y gwasanaethau a ddarperir gan Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn parhau i gael eu darparu yn y dyfodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb yw archwilio'r datganiadau ariannol yn unol â Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch p'un a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhai heb unrhyw gamddatganiad perthnasol, boed hynny trwy dwyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU wastad yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreolaidd-dra, gan gynnwys twyll, yn golygu achosion o ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau. Rwy'n dylunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a nodir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag afreolaidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

- holi'r rheolwyr, Pennaeth Archwilio Mewnol a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennaeth ategol mewn perthynas â pholisïau a gweithdrefnau Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd sy'n ymwneud ag:
 - adnabod, gwerthuso a chydymffurfio â deddfau a rheoliadau a pha un a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio;
 - canfod ac ymateb i'r risgiau o dwyll a pha un a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, tybiedig neu honedig; a hefyd
 - y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau.
- ystyried fel tîm archwilio sut a ble allai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion posibl o dwyll. Fel rhan o'r drafodaeth hon, canfûm botensial ar gyfer twyll yn y meysydd canlynol: wrthwneud rheolaethau gan reolwyr a chofnodi cofnodion cyfnodol anarferol;
- cael dealltwriaeth am y fframwaith awdurdod sydd gan Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd, yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn gweithredu oddi mewn iddynt, gan ganolbwyntio ar y deddfau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd; a
- cael dealltwriaeth am berthnasoedd partïon cysylltiedig.

Yn ychwanegol at yr uchod, roedd fy ngweithdrefnau i ymateb i risgiau a ganfuwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol a phrofi yn erbyn dogfennaeth ategol i asesu cydymffurfiaeth â deddfau a rheoliadau perthnasol a drafodir uchod;
- holi'r rheolwyr, y Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ac ymgynghorwyr cyfreithiol ynghylch ymglyfreithiad a hawliadau gwirioneddol a phosibl;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu;

- wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll trwy wrthwneud rheolaethau gan reolwyr, profi priodoldeb cofnodion dyddlyfr ac addasiadau eraill; asesu a yw'r dyfarniadau a wnaed wrth lunio amcangyfrifon cyfrifyddu'n rhoi arwydd o wyrduedd bosibl; a
- gwerthuso'r rhesymeg fusnes dros unrhyw drafodion arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu allan i gwrs arferol busnes.

Fe wnes i hefyd gyfleu deddfau a rheoliadau dynodedig perthnasol a risgiau posibl o dwyll i holl aelodau'r tîm archwilio ac aros yn effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau trwy gydol yr archwiliad.

Effeithir ar y graddau y mae fy ngweithdrefnau'n gallu canfod afreolaidd-dra, gan gynnwys twyll, gan yr anhawster cynhenid o ran canfod afreolaidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd, a natur, amseriad a hyd a lled y gweithdrefnau archwilio a gyflawnwyd.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'm hadroddiad archwilio.

Cyfrifoldebau eraill yr archwilydd

Rwy'n cyfathrebu gyda'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymhlith materion eraill, cwmpas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau archwilio arwyddocaol, gan gynnwys unrhyw ddiffygion arwyddocaol mewn rheolaeth fewnol yr wyf yn eu hadnabod yn ystod fy archwiliad.

Tystysgrif cwblhau'r archwiliad

Yr wyf yn tystio fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Catherine Mealing-Jones

1 Cwr y Ddinas

Archwilydd Cyffredinol Cymru

Stryd Tyndall

29 Medi 2026

Caerdydd, CF10 4BZ

Cyfrifoldeb y Rheolwr Gweithrediadau ac Adnoddau a'r Arweinydd Cyfathrebu ac Ymgysylltu Strategol yw cynnal a chyfanrwydd gwefan Uchelgais Gogledd Cymru gyda'r Pennaeth Gwasanaethau Corfforaethol yn gyfrifol am wefan Cyngor Gwynedd; nid yw'r gwaith a wneir gan archwilwyr yn cynnwys ystyried y materion hyn ac yn unol â hynny nid yw archwilwyr yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a allai fod wedi digwydd i'r datganiadau ariannol ers eu cyflwyno'n wreiddiol ar y wefan.

Geirfa

Ariannu Cyfalaf - Cyllid ar gyfer talu am wariant cyfalaf. Mae nifer o ffyrdd i ariannu gwariant cyfalaf yn cynnwys benthycu, lesu, cyllido'n uniongyrchol o refeniw, derbyniad cyfalaf i'w ddefnyddio, grantiau cyfalaf, cyfraniadau cyfalaf, reserfau refeniw a reserfau wedi'u clustnodi.

Ased - Eitemau o werth sydd yn cael ei fesur mewn cyd-destun pris.

- Caiff ased cyfredol ei dreulio neu gall golli gwerth ariannol materol o fewn y flwyddyn ariannol nesaf.
- Mae ased anghyfredol yn darparu budd i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig ac i'r gwasanaethau mae'n ddarparu am gyfnod o dros flwyddyn.

Balansau (neu Reserfau) - Mae'r rhain yn cynrychioli cyllid cronedig sydd ar gael i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Caiff rhai balansau (reserfau) eu clustnodi ar gyfer pwrpas penodol i ariannu mentrau diffiniedig yn y dyfodol neu i gwrdd â risg neu ymrwymadau gaiff eu hadnabod.

CIPFA (Chartered Institute of Public Finance and Accounting) - Sefydliad proffesiynol ar gyfer cyfrifwyr sy'n gweithio yn y sector gyhoeddus.

Cost Gwasanaeth Cyfredol - Cynnydd yng ngwerth cyfredol ymrwymadau cynllun pensiwn buddiannau diffiniedig a ddisgwyli'r i godi o wasanaeth gweithiwr yn y cyfnod presennol.

Credydwy'r - Symiau yn ddyledus gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig am waith a wnaed, nwyddau a dderbyniwyd neu wasanaeth a dderbyniwyd, sydd â thaliadau heb eu gwneud erbyn diwedd y cyfnod cyfrifo.

Cronfa Gyffredinol - Prif gronfa refeniw'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig sydd yn cynnwys cost net yr holl wasanaethau a ariennir gan gyfraniadau partneriaid a grantiau'r Llywodraeth.

Cyfrif Addasiadau Cyfalaf - Reserf wedi ei glustnodi o adnoddau refeniw neu dderbyniad cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf neu ad-daliad benthyciad allanol a mathau eraill o drafodion cyllido cyfalaf.

Cynllun Buddiannau Diffiniedig - Pensiwn neu gynllun budd ymddeoliad arall sydd ddim yn gynllun cyfraniad diffiniedig.

Cynllun Cyfraniadau Diffiniedig - Pensiwn neu gynllun budd ymddeoliad arall lle gwelir gweithiwr yn cyfrannu symiau penodol rheolaidd fel swm neu ganran o'r cyflog, a ni fydd rhwymedigaeth gyfreithiol nac adeiladol i dalu cyfraniadau pellach petai'r cynllun ddim ag asedau digonol i dalu buddion i'r holl weithwyr mewn perthynas â gwasanaeth y gweithiwr yn y cyfnod presennol a blaenorol.

Dyledwyr - Symiau yn ddyledus i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig am waith a wnaed, nwyddau a dderbyniwyd neu wasanaeth a ddarperir, o fewn y cyfnod cyfrifo, sydd â thaliadau heb eu derbyn erbyn diwedd y cyfnod cyfrifo.

Enillion a Cholledion Actiwaraid - Ar gyfer cynllun pensiwn buddiannau diffiniedig, mae y newidiadau mewn gwarged actiwaraid sydd yn codi oherwydd bod digwyddiadau heb gyd-daro gyda rhagdybiaeth actiwaraid a wnaed ar gyfer y prisiad diwethaf (profiad enillion a cholledion) neu bod y rhagdybiaethau actiwaraid wedi newid.

Gwariant Cyfalaf - Gwariant caffael ar ased anghyfredol, a gaiff ei ddefnyddio wrth ddarparu gwasanaeth tu hwnt i'r cyfnod cyfrifo neu wariant sydd yn cyfrannu, a ddim yn unig yn cynnal, at werth ased anghyfredol.

Gwerth Teg - Y pris a dderbynnir i werthu ased, neu a delir i drosglwyddo ymrwymiad mewn trafodyn trefnus rhwng cyfranwyr i'r farchnad ar ddyddiad y mesuriad.

Offerynnau Ariannol - Unrhyw gytundeb sydd yn cynyddu ased un endid ac ymrwymadau ariannol neu offeryn ecwiti un arall. Mae'r term yn cynnwys asedau ariannol ac ymrwymadau ariannol, o fasnach dderbyniadwy (anfoneb dyledus) a masnach daladwy (anfoneb sy'n ddyledus i'w talu) i ddeilliadau cymhleth a deilliadau wedi eu mewnbllannu.

Partïon Cysylltiedig - Caiff partïon eu hystyried i fod yn gysylltiedig os oes gan un parti'r gallu i reoli'r parti arall neu gyda dylanwad sylweddol penodol dros y parti arall wrth wneud penderfyniadau ariannol neu weithredol.

Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh) - Cyfres o safonau cyfrifo a ddefnyddir ar draws y byd. Rhaid iddynt gael eu gweithredu ar bob datganiad cyllidol gan bob endid sy'n adrodd er mwyn darparu darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol yr endid, ac fel ffordd i gysoni a chymharu gyda datganiadau cyllidol endidau eraill.

Ymrwymadau - Symiau sydd yn ddyledus i unigolion neu sefydliadau y bydd yn rhaid eu talu rhywbryd yn y dyfodol.

Audit of Accounts Report – North Wales Corporate Joint Committee

Audit year: 2025-26

Date issued: September 2026

Document reference: 5489A2026

Contents

Contents	2
Introduction	4
Your audit at a glance	5
Materiality	6
Audit Findings	7
Audit team and ethical compliance	9
Appendix 1 – Audit risks and outcomes	10
Appendix 2 – Summary of corrections made	17
Appendix 3 – Proposed audit report	20
Appendix 4 – Letter of representation	26
Audit quality	29
Supporting you	30

This document has been prepared as part of work performed in accordance with statutory functions.

The Auditor General, Wales Audit Office and staff of the Wales Audit Office accept no liability in respect of any reliance or other use of this document by any member, director, officer or other employee in their individual capacity, or any use by any third party.

For further information, or if you require any of our publications in an alternative format and/or language, please contact us by telephone on 029 2032 0500, or email info@audit.wales.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Gymraeg. This document is also available in Welsh.

Introduction

Catherine Mealing-Jones

Auditor General for
Wales

As the newly appointed Auditor General for Wales, I am pleased to share my Audit of Accounts Report. The Report summarises the main findings from my audit of your 2025-26 accounts. My team have already discussed these findings with the Assistant Head of Finance (Sustainability and Developments).

My team have substantially completed the audit work as set out in my Audit Plan dated May 2026. The remaining tasks involve:

- Annual Governance Statement;
- Related Parties;
- Concluding the review of the audit file; and
- Completion of final audit procedure steps.

Since my Audit Plan, I have updated materiality to reflect the 2025-26 accounts. I have not identified any new audit risks. My response to previously identified risks is set out in **Appendix 1**.

I am required to provide an opinion on whether the accounts have been properly prepared, and give a true and fair view, in all material aspects. My proposed audit opinion and basis for it is outlined on page 20.

It is the responsibility of those charged with governance, i.e. the North Wales Corporate Joint Committee (the North Wales CJC) to address any matters raised in my report and provide me with a Letter of Representation.

I would like to extend my gratitude to the officers and staff for their cooperation throughout the audit process which has been invaluable in completing this audit effectively.

Your audit at a glance

We intend to issue an **unqualified opinion** on the accounts.

See [Appendix 4](#)

There are **other matters** to report.

See [Audit findings](#)

There are no **uncorrected misstatements** in the accounts.

See [Audit findings](#)

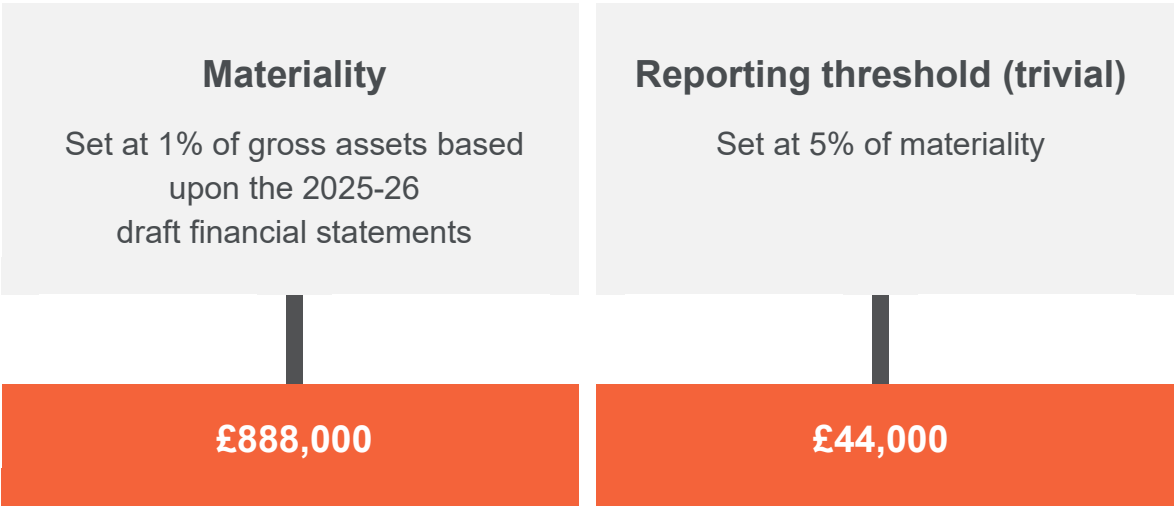
Recommendations arising from our work will be set out in an Accounts Memorandum which will be communicated with officers in due course.

We are aiming to certify your accounts on **29 September 2026**, in line with the deadline of 30 September 2026.

Materiality

I use professional judgement to set a materiality threshold to identify and correct misstatements that could affect users’ decisions, considering both financial errors and disclosure requirements according to the applicable accounting framework and laws. My team updates materiality throughout the audit and I include in this report matters that exceed my reporting threshold, as set out below:

In the Audit Plan, materiality was provisionally determined using prior year gross expenditure of the North Wales Economic Ambition Board as the most appropriate basis. Following our review of the draft financial statements, we reassessed this approach and concluded that gross assets now provides a more appropriate basis. This reflects the increasing significance of the North Wales CJC’s balance sheet as the organisation continues to develop and enters into more complex arrangements. Accordingly, materiality was set at 1% of gross assets.

There are some areas of the accounts that may be of more importance to the user of the accounts. We confirm lower materiality levels for these:

Audit Findings

Misstatements

A misstatement arises where information in the accounts is not in accordance with accounting standards.

Corrected misstatements

During our audit, we identified misstatements that have been corrected by management, but which we consider should be drawn to your attention.

These are set out in **Appendix 2**.

Other significant issues

International Standard on Auditing 260 requires us to communicate with those charged with governance. We must tell you significant findings from the audit and other matters if they are significant to your oversight of the North Wales CJC's financial reporting process.

There were no such issues identified during the audit

Other issues

My audit plan presented to the Governance and Audit Committee in June 2026 included an estimated audit fee of £34,832 for the audit of the financial statements. As this was the first year that the North Wales CJC prepared a full set of financial statements following the transfer of the North Wales Economic Ambition Board arrangements on 1 April 2025, the audit involved more work than originally anticipated. Additional work was required to understand and evaluate the new governance arrangements, reporting requirements, accounting treatments, and the opening balances transferred to the CJC. Consequently, the complexity of the audit increased the level of audit input required beyond that envisaged when the original fee estimate was set. My team will discuss the additional costs incurred with the Statutory Finance Officer before agreeing the final audit fee.

The Annual Governance Statement (AGS) was not provided alongside the draft financial statements and was submitted at a late stage of the audit process. This created additional resourcing and timetable pressures in completing the necessary audit work on the AGS before the North Wales CJC's consideration of the financial statements. While we recognise that 2025-26 was the first year in which the North Wales CJC prepared a full set of financial statements and that new reporting processes were being established, we would expect the AGS to be prepared and submitted alongside the draft accounts in future years to support a timely and efficient audit.

During the audit, we identified uncertainty regarding the accounting treatment of the collaborative agreement with Welsh Government for Parc Bryn Cegin. We sought clarification from Welsh Government on the appropriate accounting treatment; however, a response had not been received before completion of our audit work. Consequently, we were unable to conclude fully on whether the treatment adopted by the CJC is appropriate. While any potential impact is not expected to be material to the 2025-26 financial statements, we draw this matter to the attention of those charged with governance for consideration as the arrangement develops in future years.

Proposed audit opinion

Audit opinion

We intend to issue an unqualified audit opinion on this year's accounts once you have provided us with a Letter of Representation (see below).

Our proposed audit report is set out in **Appendix 3**.

Letter of representation

A Letter of Representation is a formal letter in which you confirm to us the accuracy and completeness of information provided to us during the audit. Some of this information is required by auditing standards; other information may relate specifically to your audit.

The letter we are requesting you to sign is included in **Appendix 4**, the contents of which are in line with our standard request for representations.

Audit team and ethical compliance

The main members of my team who carried out the audit work, together with their contact details, are summarised in **Exhibit 1**.

Exhibit 1: My local audit team

Engagement Lead	Matthew Edwards matthew.edwards@audit.wales
------------------------	---

Audit Manager	Yvonne Thomas yvonne.thomas@audit.wales
----------------------	---

Senior Auditor	Siwan Glyn siwan.glyn@audit.wales
-----------------------	--

Compliance with ethical standards

We confirm that:

- we have complied with the ethical standards we are required to follow in carrying out our work;
- we have remained independent of yourselves;
- our objectivity has not been comprised; and
- we have no relationships that could undermine our independence or objectivity.

The Audit Plan identified a potential independence threat arising from an acquaintance between the Audit Manager and a local authority officer who is a member of the North Wales CJC's Portfolio Board. The matter was monitored throughout the audit, and as the Audit Manager had no involvement with the individual during the audit, no actual or perceived impairment to independence or objectivity was identified. Consequently, no safeguards were required.

Appendix 1 – Audit risks and outcomes

My Audit Plan set out the risks of material misstatement for the audit of North Wales CJC accounts. **Exhibit 2** lists these audit risks and sets out how they were addressed as part of the audit. No additional audit risks have been identified since that need to be brought to your attention.

Exhibit 2: Audit risks reported previously, work done and outcome

Audit risk	Work done	Outcome
Risk of management override The risk of management override of controls is present in all entities. Due to the unpredictable way in which such override could occur, it is viewed as a significant risk [ISA 240.32-33].	The audit team: • tested the appropriateness of journal entries and other adjustments made in preparing the financial statements; • reviewed accounting estimates for bias; and • evaluated the rationale for any significant transactions outside the normal course of business.	My audit work did not identify any instances of management override of controls.

Transition to the North Wales Corporate Joint Committee

In June 2022, the North Wales CJC assumed its functions, with the former NWEAB arrangements transferring to it on 1 April 2025. This change requires the accounts to include additional disclosures and to reflect the transfer of balances and data from the former body. Consequently, there is an increased risk that reporting requirements may not be fully complied with or that the transfer of information may not be fully met or that the information may not be completed accurately. If not appropriately managed, this could result in material misstatements in the financial statements.

The audit team:

- engaged with finance officers during the accounts preparation process to discuss planned changes to disclosure requirements;
- assessed all disclosures against the CIPFA Code and Disclosure Checklist to identify any missing or incorrect requirements;
- performed detailed testing of new disclosures to confirm they were complete and that the underlying accounting treatment was accurate; and
- audited the opening balances of the North Wales CJC accounts, including a review of the procedures for transferring balances from the previous NWEAB arrangements.

See Appendix 2 for details of my findings.

Valuation of pension fund net liability/surplus

The Local Government Pension scheme (LGPS) pension fund liability/surplus as reflected in the financial statements are material estimates.

The nature of this estimate means that it is subject to a high degree of estimation uncertainty as it is sensitive to small adjustments in the assumptions used in its calculation.

The impact of economic conditions, particularly interest rate levels, also has a significant impact on the liability/surplus.

A triennial valuation of the scheme has been undertaken as at 31 March 2025, which will impact upon disclosures in the North Wales CJC's financial statements for the first time in the 2025-26 financial year.

There is a risk therefore that the liability/surplus is materially misstated.

The audit team:

- evaluated the instructions issued by management to their management experts (actuary) for this estimate and the scope of the actuary's work;
- assessed the competence, capabilities and objectivity of the actuary who carried out the valuations;
- assessed the accuracy and completeness of the information provided by the North Wales CJC to the actuary to estimate the liability;
- tested the accuracy of the pension fund net liability and disclosures in the financial statements with the actuarial report from the actuary;
- assessed the reasonableness of the assumptions made by the actuary by reviewing the report of the consulting actuary (auditor's expert) and undertaking any additional procedures required; and
- undertook a programme of work to provide assurance over the data used by the actuary to undertake the triennial valuation.

My audit work did not identify any significant issues.

Senior officer remuneration

Remuneration paid to senior officers are of high interest and is material by nature. There is a risk that the structure of the senior officers, following the transfer of the NWEAB to the North Wales CJC, may not be fully or appropriately disclosed in the financial statements.

There is therefore a risk that even low value errors in the disclosure could result a material misstatement.

The audit team:

- gained an understanding of the senior management team structure in place during 2025-26;
- ensured that remuneration disclosed was consistent with supporting evidence;
- ensured that amounts paid were consistent with those approved by the North Wales CJC; and
- ensured that disclosures were complete based on the team's knowledge and are prepared in accordance with requirements.

My audit work did not identify any significant issues.

Related party disclosures

The financial statements must disclose any related party relationships along with the transactions and balances between the North Wales CJC and the other body/party.

The North Wales CJC has many relationships that could be considered a related party. Many are well known for example, Welsh Government as funder.

However, where related party relationships arise via individual officer or member relationships, there is likely to be less transparency regarding these relationships. These transactions are of high interest and are considered to be material by their nature.

There is a risk of material misstatement due to incomplete or inaccurate disclosures, even where these are of relatively low value.

My audit team:

- reviewed the North Wales CJC's process for identifying related party relationships and associated transactions and balances;
- undertook procedures to confirm the completeness of related party relationships; and
- ensured disclosures were complete, accurate, consistent with evidence and are in accordance with the Local Government Code.

See Appendix 2 for details of my findings.

Leases

As this is the first year of full accounts for the North Wales CJC financial statements following the transfer of the NWEAB on 1 April 2025, there is a risk that lease arrangements have not been fully identified or appropriately assessed under the requirements of the revised IFRS 16 'Lease accounting' standard (IFRS16). Contracts that contain leases may be omitted or incorrectly classified. This could result in material misstatement due to incomplete or inaccurate recognition, measurement and disclosure of right-of-use assets and corresponding lease liabilities in the financial statements.

My audit team:

- obtained an understanding of management's process for identifying leases;
- reviewed the North Wales CJC's working papers to ensure that all leases falling within the scope of IFRS16 were included in calculations;
- tested a sample of asset and liability calculations to ensure that the assumptions were reasonable, and the calculations were correctly prepared; and
- confirmed that asset and liability values were correctly accounted for and disclosed in the financial statements.

My audit work did not identify any significant issues.

Recognition of new Collaborative Arrangement

The North Wales CJC entered a new collaborative arrangement with the Welsh Government for the development of a project, whereby the Welsh Government provides land, and the North Wales CJC provides funding.

As this type of arrangement is not currently undertaken by the North Wales CJC, there is a risk that it has not been appropriately assessed and accounted for in accordance with the relevant accounting standards. This may result in incorrect recognition, classification, or disclosure of assets, liabilities, or interests in the arrangement within the financial statements.

My audit team:

- obtained and reviewed the formal agreement for the project to understand the roles, responsibilities, and rights of each party;
- assessed whether the arrangement met the definition of a joint venture under the relevant accounting framework;
- assessed how any asset, liability, or interest in the project should be recognised; and
- checked calculations and supporting data for any amounts recognised.

See Audit Findings and Appendix 2 for details of my findings.

Appendix 2 – Summary of corrections made

During our audit, we identified the following misstatements that have been corrected by management, but which we consider should be drawn to your attention.

Value of correction	Accounts area	Explanation
£6,942,000 Disclosure only - no overall effect on the financial statements	Cash Flow Statement and the following associated notes 18a, 18b and 19	A loan advanced during the year was correctly recognised as a debtor in the Balance Sheet; however, the related cash outflow had been incorrectly classified as an investing activity within the Cash Flow Statement. This treatment was inconsistent with the accounting classification applied to the loan. The Cash Flow Statement was amended to ensure consistency with the Balance Sheet presentation as follows: - Increased the 'Adjustments to net surplus or deficit on the provision of services for non-cash movements' by £6,942,000. - Removed the 'adjust for items included in the net surplus or deficit on the provision of services that are investing and financing activities' of £6,942,000. This also affected the related Cash Flow notes as follows: - Note 18a: increased 'Increase/(Decrease) in Creditors' by £6,942,000 - Note 18b: removed 'Grant received for the financing of loan advanced' of £6,942,000. - Note 19: removed loan advanced of £6,942,000 and removed 'Grant received

for the financing of loan advanced' of (£6,942,000)		
£1,923,000 Disclosure only - no overall effect on the financial statements	Note 13a Financial Instruments	The Financial Instruments note omitted a creditor of £1.923 million relating to an undrawn element of the loan referred to above from 'financial liabilities measured at amortised cost'. As the balance represented a contractual obligation to transfer cash, it met the definition of a financial liability. The note was amended to include the balance within financial liabilities measured at amortised cost.
Disclosure only	Note 3 Prior Period Adjustments (PPA) Note 2 North Wales Growth Deal and Regional Skills Partnership Transfer	The disclosures in Note 3 did not meet the accounting standards' definition of a prior period adjustment, as they related to balances transferred to the North Wales CJC on 1 April 2025. They was therefore moved to Note 2 to better reflects its nature.
Disclosure only	Note 25 Related Parties	Payments to statutory officers under an SLA agreement were not originally disclosed as Key Management Personnel remuneration. The Related Parties note was amended to include these payments.
Disclosure only	Note 28 Joint Ventures	Our audit work concluded that the arrangement with Welsh Government is a Joint Operation rather than a Joint Venture. The related accounting issues is set out on page 8.

Various - no overall effect on the primary statements	various	Other minor amendments were made to disclosures, narrative wording and typographical errors.
---	---------	--

Appendix 3 – Proposed audit report

The report of the Auditor General for Wales to the members of North Wales Corporate Joint Committee

Opinion on financial statements

I have audited the financial statements of the North Wales Corporate Joint Committee for the year ended 31 March 2026 under the Public Audit (Wales) Act 2004.

North Wales Corporate Joint Committee's financial statements comprise the Expenditure and Funding Analysis, the Movement in Reserves Statement, the Comprehensive Income and Expenditure Statement, the Balance Sheet, the Cash Flow Statement, and the related notes, including the material accounting policies.

The financial reporting framework that has been applied in their preparation is applicable law and UK adopted international accounting standards as interpreted and adapted by the Code of Practice on Local Authority Accounting in the United Kingdom 2025-26.

In my opinion, in all material respects, the financial statements:

- give a true and fair view of the financial position of North Wales Corporate Joint Committee as at 31 March 2026 and of its income and expenditure for the year then ended; and
- have been properly prepared in accordance with legislative requirements and UK adopted international accounting standards as interpreted and adapted by the Code of Practice on Local Authority Accounting in the United Kingdom 2025-26.

Basis of opinion

I conducted my audit in accordance with applicable law and International Standards on Auditing in the UK (ISAs (UK)) and Practice Note 10 'Audit of financial statements and regularity of public sector bodies in the United Kingdom'. My responsibilities under those standards are further described

in the auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of my report.

My staff and I are independent of the North Wales Corporate Joint Committee in accordance with the ethical requirements that are relevant to my audit of the financial statements in the UK including the Financial Reporting Council's Ethical Standard, and I have fulfilled my other ethical responsibilities in accordance with these requirements. I believe that the audit evidence I have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for my opinion.

Conclusions relating to going concern

In auditing the financial statements, I have concluded that the use of the going concern basis of accounting in the preparation of the financial statements is appropriate.

Based on the work I have performed, I have not identified any material uncertainties relating to events or conditions that, individually or collectively, may cast significant doubt on the North Wales Corporate Joint Committee's ability to continue to adopt the going concern basis of accounting for a period of at least twelve months from when the financial statements are authorised for issue.

My responsibilities and the responsibilities of the responsible financial officer with respect to going concern are described in the relevant sections of this report.

Other Information

The other information comprises the information included in the annual report other than the financial statements and my auditor's report thereon. The Responsible Financial Officer is responsible for the other information contained within the annual report. My opinion on the financial statements does not cover the other information and, except to the extent otherwise explicitly stated in my report, I do not express any form of assurance conclusion thereon.

My responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or knowledge obtained in the course of the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If I identify such material inconsistencies or apparent material misstatements, I am required to

determine whether this gives rise to a material misstatement in the financial statements themselves. If, based on the work I have performed, I conclude that there is a material misstatement of this other information, I am required to report that fact.

I have nothing to report in this regard.

Opinion on other matters

In my opinion, based on the work undertaken in the course of my audit:

- the information contained in the Narrative Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements and is in accordance with the Code of Practice on Local Authority Accounting in the United Kingdom 2025-26; and
- the information given in the Governance Statement for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements and is in accordance with guidance.

Matters on which I report by exception

In the light of the knowledge and understanding of North Wales Corporate Joint Committee and its environment obtained in the course of the audit, I have not identified material misstatements in the Narrative Report or the Governance Statement.

I have nothing to report in respect of the following matters, which I report to you, if, in my opinion:

- I have not received all the information and explanations I require for my audit;
- adequate accounting records have not been kept, or returns adequate for my audit have not been received from branches not visited by my team; or
- the financial statements are not in agreement with the accounting records and returns.

Responsibilities of the responsible financial officer for the financial statements

As explained more fully in the Statement of Responsibilities for the Statement of Accounts, the responsible financial officer is responsible for:

- the preparation of the statement of accounts, which give a true and fair view and comply with proper practices;
- maintaining proper accounting records;
- internal controls as the responsible financial officer determines is necessary to enable the preparation of statements of accounts that are free from material misstatement, whether due to fraud or error; and
- assessing the North Wales Corporate Joint Committee's ability to continue as a going concern, disclosing as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless the responsible financial officer anticipates that the services provided by the North Wales Corporate Joint Committee will not continue to be provided in the future.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

My responsibility is to audit the financial statements in accordance with the Public Audit (Wales) Act 2004.

My objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes my opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs (UK) will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

Irregularities, including fraud, are instances of non-compliance with laws and regulations. I design procedures in line with my responsibilities, outlined above, to detect material misstatements in respect of irregularities, including fraud.

My procedures included the following:

- enquiring of management, the Head of Internal Audit and those charged with governance, including obtaining and reviewing supporting documentation relating to North Wales Corporate Joint Committee policies and procedures concerned with:

- identifying, evaluating and complying with laws and regulations and whether they were aware of any instances of non-compliance;
 - detecting and responding to the risks of fraud and whether they have knowledge of any actual, suspected or alleged fraud; and
 - the internal controls established to mitigate risks related to fraud or non-compliance with laws and regulations.
- considering as an audit team how and where fraud might occur in the financial statements and any potential indicators of fraud. As part of this discussion, I identified potential for fraud in the following areas: management override and the posting of unusual journals;
 - obtaining an understanding of North Wales Corporate Joint Committee's framework of authority as well as other legal and regulatory frameworks that North Wales Corporate Joint Committee operates in, focusing on those laws and regulations that had a direct effect on the financial statements or that had a fundamental effect on the operations of North Wales Corporate Joint Committee; and
 - obtaining an understanding of related party relationships;

In addition to the above, my procedures to respond to identified risks included the following:

- reviewing the financial statement disclosures and testing to supporting documentation to assess compliance with relevant laws and regulations discussed above;
- enquiring of management, the North Wales Corporate Joint Committee and legal advisors about actual and potential litigation and claims;
- reading minutes of meetings of those charged with governance;
- in addressing the risk of fraud through management override of controls, testing the appropriateness of journal entries and other adjustments; assessing whether the judgements made in making accounting estimates are indicative of a potential bias; and
- evaluating the business rationale of any significant transactions that are unusual or outside the normal course of business.

I also communicated relevant identified laws and regulations and potential fraud risks to all audit team members and remained alert to any indications

of fraud or non-compliance with laws and regulations throughout the audit.

The extent to which my procedures are capable of detecting irregularities, including fraud, is affected by the inherent difficulty in detecting irregularities, the effectiveness of the North Wales Corporate Joint Committee's controls, and the nature, timing and extent of the audit procedures performed.

A further description of the auditor's responsibilities for the audit of the financial statements is located on the Financial Reporting Council's website www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. This description forms part of my auditor's report.

Other auditor's responsibilities

I communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that I identify during my audit.

Certificate of completion of audit

I certify that I have completed the audit of the accounts of North Wales Corporate Joint Committee in accordance with the requirements of the Public Audit (Wales) Act 2004 and the Auditor General for Wales' Code of Audit Practice.

Catherine Mealing-Jones
Auditor General for Wales
29 September 2026

1 Capital Quarter
Tyndall Street
Cardiff, CF10 4BZ

Appendix 4 – Letter of representation

Final letter of representation

Auditor General for Wales
Wales Audit Office
1 Capital Quarter
Tyndall Street
Cardiff
CF10 4BZ

25 Medi 2026

Representations regarding the 2025-26 financial statements

This letter is provided in connection with your audit of the financial statements of North Wales Corporate Joint Committee for the year ended 31 March 2026 for the purpose of expressing an opinion on their truth and fairness and their proper preparation.

We confirm that to the best of our knowledge and belief, having made enquiries as we consider sufficient, we can make the following representations to you.

Management representations

Responsibilities

We have fulfilled our responsibilities for:

- the preparation of the financial statements in accordance with legislative requirements and the Code of Practice on Local Authority Accounting in the United Kingdom 2025-26; in particular the financial statements give a true and fair view in accordance therewith; and
- the design, implementation, maintenance and review of internal control to prevent and detect fraud and error.

Information provided

We have provided you with:

- Full access to:
 - all information of which we are aware that is relevant to the preparation of the financial statements such as books of account and supporting documentation, minutes of meetings and other matters;
 - additional information that you have requested from us for the purpose of the audit; and
 - unrestricted access to staff from whom you determined it necessary to obtain audit evidence.
- The results of our assessment of the risk that the financial statements may be materially misstated as a result of fraud.
- Our knowledge of fraud or suspected fraud that we are aware of and that affects the North Wales Corporate Joint Committee and involves:
 - management;
 - employees who have significant roles in internal control; or
 - others where the fraud could have a material effect on the financial statements;
- Our knowledge of any allegations of fraud, or suspected fraud, affecting the financial statements communicated by employees, former employees, regulators or others.
- Our knowledge of all known instances of non-compliance or suspected non-compliance with laws and regulations whose effects should be considered when preparing the financial statements.
- The identity of all related parties and all the related party relationships and transactions of which we are aware.

Financial statement representations

All transactions, assets and liabilities have been recorded in the accounting records and are reflected in the financial statements. The methods, the data, and the significant assumptions used in making accounting estimates, and their related disclosures, are appropriate to achieve recognition, measurement or disclosure that is reasonable in the context of the applicable financial reporting framework.

Related party relationships and transactions have been appropriately accounted for and disclosed.

All events occurring subsequent to the reporting date which require adjustment or disclosure have been adjusted for or disclosed.

All known actual or possible litigation and claims whose effects should be considered when preparing the financial statements have been disclosed to the auditor, accounted for, and disclosed in accordance with the applicable financial reporting framework.

The financial statements are free of material misstatements, including omissions. There are no uncorrected misstatements in the financial statements.

Representations by the North Wales Corporate Joint Committee

We acknowledge that the above representations made by management have been discussed with us. We acknowledge our responsibility for ensuring that the company maintains adequate accounting records.

We acknowledge our responsibility for the preparation of true and fair financial statements in accordance with the applicable financial reporting framework. The financial statements were approved by North Wales Corporate Joint Committee on 25 September 2026.

We confirm that we have taken all necessary steps to make ourselves aware of any relevant audit information and to establish that it has been communicated to you. We confirm that, as far as we are aware, there is no relevant audit information of which you are unaware.

Signed by:

Dewi Morgan

Head of Finance (Statutory S151
Officer)

25 September 2026

Signed by:

Mark Pritchard

Chair of the North Wales
Corporate Joint Committee

25 September 2026

Audit quality

Our commitment to audit quality in Audit Wales is absolute. We believe that audit quality is about getting things right first time.

We use a three lines of assurance model to demonstrate how we achieve this. We have established an Audit Quality Committee to co-ordinate and oversee those arrangements. We subject our work to independent scrutiny by the Institute of Chartered Accountants in England and Wales and our Chair of the Board acts as a link to our Board on audit quality. For more information see our latest [audit quality report](#).

Our People

- Selection of right team
- Use of specialists
- Supervisions and review

Arrangements for achieving audit quality

Selection of right team

- Audit platform
- Ethics
- Guidance
- Culture
- Learning and development
- Leadership
- Technical support

Independent assurance

- EQRs
- Themed reviews
- Cold reviews
- Root cause analysis
- Peer review
- Audit Quality Committee
- External monitoring

Supporting you

Audit Wales has a range of resources to support the scrutiny of Welsh public bodies, and to support them in continuing to improve the services they provide to the people of Wales.

Visit our website to find:

Our publications which cover our audit work at public bodies.

Information on our upcoming work and forward work programme for performance audit.

Data tools to help you better understand public spending trends.

Details of our Good Practice work and events including the sharing of emerging practice and insights from our audit work.

Our newsletter which provides you with regular updates on our public service audit work, good practice, and events.

Audit Wales

Tel: 029 2032 0500

Fax: 029 2032 0600

Textphone: 029 2032 0660

E-mail: info@audit.wales

Website: www.audit.wales

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

IS- BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO CBC Y GOGLEDD

15 Hydref 2026

TEITL: Strategaeth Rheolaeth Trysorlys 2026/27: Adolygiad Hanner Blwyddyn

AWDUR: Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol CBC)
Delyth Jones-Thomas, Rheolwr Buddsoddi

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Pwrpas yr adroddiad hwn yw darparu trosolwg o weithgareddau Rheolaeth Trysorlys y Cyd-Bwyllgor Corfforedig (CBC) ar gyfer y cyfnod i 30 Medi 2026.

2. Y PENDERFYNIADAU A GEISIR

- 2.1. Derbyn yr adroddiad.

3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Gwneir penderfyniadau rheolaeth trysorlys yn ddyddiol ac fe dirprwyir i Bennaeth a staff yr Adran Cyllid yng Nghyngor Gwynedd ac mae'n ofynnol iddynt weithredu yn unol â'r Strategaeth Rheolaeth Trysorlys sydd wedi ei gymeradwyo.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Mae rheolaeth trysorlys yn ymwneud â chadw digonedd ond nid gormodedd o arian parod i ddiwallu anghenion gwariant y CBC, gan reoli'r risgiau cysylltiedig.
- 4.2. Cymeradwywyd y strategaeth ar gyfer 2026/27 gan y CBC ar 20 Mawrth 2026. Mae'r adroddiad hwn yn cymharu'r gwir berfformiad yn erbyn y strategaeth ar gyfer y cyfnod i 30 Medi 2026.

5. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 5.1. Mae'r Datganiad Strategaeth Rheolaeth Trysorlys 2026/27 wedi ei seilio ar Côt CIPFA a'r Canllaw ar Fuddsoddiadau Awdurdodau Lleol gan Llywodraeth Cymru ac felly yn cyflawni cyfrifoldeb cyfreithiol y CBC o dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003.

ATODIADAU:

Atodiad 1 Gweithgaredd Rheolaeth Trysorlys 2026/27: Adolygiad Hanner Blwyddyn

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

Nodaf yr adroddiad a'r cadarnhad bod gweithgaredd rheolaeth trysorlys wedi'i wneud yn unol â'r Strategaeth Rheolaeth Trysorlys gymeradwy. Nid oes gennyf unrhyw sylwadau cyfreithiol na llywodraethu ychwanegol.

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

Awdur yr adroddiad.

1. CYFLWYNIAD

Mae'r Cyd- Bwyllgor wedi mabwysiadu Cod Ymarfer y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth ar gyfer Rheoli Trysorlys (Cod CIPFA) sy'n ei gwneud yn ofynnol i 'r Cyd- Bwyllgor adrodd ar berfformiad rheolaeth trysorlys o leiaf ddwywaith y flwyddyn sef canol y flwyddyn a diwedd y flwyddyn.

Cymeradwywyd strategaeth rheolaeth trysorlys y Cyd- Bwyllgor am 2026/27 yn ei gyfarfod ar 20 Mawrth 2026. Mae'r Cyd- Bwyllgor wedi buddsoddi symiau sylweddol o arian ac mae felly'n agored i risgiau ariannol, gan gynnwys colli arian a fuddsoddwyd ac effaith refeniw cyfraddau llog sy'n newid. Mae adnabyddiaeth lwyddiannus, monitro a rheolaeth risg yn ganolog i strategaeth rheolaeth trysorlys y Cyd- Bwyllgor.

2. CYD-DESTUN ALLANOL

Y cefndir economaidd: Y stori allweddol oedd y gwrthdaro yn y Dwyrain Canol a'i effaith ar brisiau ynni byd-eang a chwyddiant, tra ar ochr gwleidyddiaeth y DU, daeth Andy Burham yn Brif Weinidog newydd. Er bod prisiau ynni wedi dangos arwyddion o gymedroli tua diwedd (calendr) Ch2, gwthiodd y gwrthdaro parhaus olew a nwy i fyny yn sydyn unwaith eto yn Ch3. Tua chanol mis Medi, roedd prisiau olew Brent a nwy y DU dros 30% a 70% yn uwch yn y drefn honno o'i gymharu â'r cyfnod cyn Adroddiad Polisi Ariannol (MPR) Gorffennaf Banc Lloegr (BoE).

O ystyried effaith chwyddiant y sioc ynni flaenorol o'r rhyfel Rwsia/Wcráin, roedd llunwyr polisi banc canolog yn parhau i fod yn effro i brisiau ynni uwch sy'n bwydo i ymddygiad ehangach o brisiau a gosod cyflogau ('effeithiau ail rownd'). Yn y DU, roedd prisiau tanwydd ac ynni uwch yn amlwg mewn chwyddiant pennawd, ond roedd tystiolaeth gyfyngedig o effeithiau ail rownd materol. Ar yr un pryd, parhaodd pwysau cyflog sylfaenol i gymedroli, ac roedd y farchnad lafur yn parhau i fod yn gymharol rhydd.

Cynhaliodd Pwyllgor Polisi Ariannol y BoE (MPC) y Gyfradd Banc ar 3.75% trwy gydol y cyfnod. Ym mis Ebrill pleidleisiodd yr MPC o 8-1 i adael cyfraddau heb newid, gydag un aelod eisiau cynnydd o 0.25%. Newidiodd y bleidlais i 7-2 ym mis Mehefin a 6-3 ym mis Gorffennaf a Medi, gyda'r holl anghytuno yn ffafrio cynyddu Cyfradd Banc i 4.00%. Mae'r newid mewn patrymau pleidleisio yn adlewyrchu pryder cynyddol y llunwyr polisi am barhad y sioc ynni a'r risg y gallai chwyddiant pennawd uwch gael ei ymgorffori mewn prisiau a chyflogau domestig.

Yng nghyfarfod MPC mis Medi, barnodd y Pwyllgor fod y risgiau chwyddiant ymhellach i fyny o'i gymharu â'i MPR ym mis Gorffennaf. Roedd prisiau ynni wedi codi eto ac roedd costau benthyca yn sylweddol uwch nag cyn y gwrthdaro rhwng yr Unol Daleithiau ac Iran. Er gwaethaf disgwyl y byddai chwyddiant yn codi ymhellach yn y tymor byr, roedd y rhan fwyaf o'r aelodau yn credu y byddai marchnad lafur meddal, capasiti sbâr ac amodau ariannol cyfyngol yn lleihau chwyddiant dros amser. Ar ben hynny, dangosodd y data nad oedd llawer o dystiolaeth o effeithiau ail rownd

sylweddol o hyd, er bod yr MPC yn pwysleisio y byddai'r risg o'r effeithiau hyn yn cynyddu y byddai prisiau ynni uchel ac anwadal yn parhau.

Gostyngodd chwyddiant prisiau defnyddwyr (CPI) y DU i ddechrau, gan awgrymu nad oedd y sioc ynni cychwynnol yn lledaenu i ystod ehangach o nwyddau a gwasanaethau. Fodd bynnag, yn ddiweddarach yn y cyfnod cododd chwyddiant eto, gyda CPI yn codi o 2.6% ym mis Mehefin i 3.1% ym mis Awst yn bennaf oherwydd costau trafndiaeth uwch. CPI craidd oedd 2.6% ym mis Gorffennaf ac Awst, sy'n awgrymu bod y gwahaniaeth rhwng hynny a chwyddiant pennawd oherwydd ynni yn hytrach na chynnydd eang mewn chwyddiant sylfaenol.

Roedd gweithgarwch economaidd y DU ychydig yn gryfach na'r disgwyl i ddechrau dros y cyfnod. Ehangodd CMC 0.6% yn chwarter cyntaf y flwyddyn galendr a 0.5% yn yr ail chwarter, ychydig yn gryfach na'r amcangyfrif cychwynnol o 0.4%. Roedd gweithgarwch misol yn fwy cyfnewidiol, gyda chrebachu o -0.1% ym mis Ebrill, ac yna enillion o 0%, 0.3% a 0.4% ym mis Mai, Mehefin a Gorffennaf yn y drefn honno.

Parhaodd data'r farchnad lafur i ddangos amodau cyflogaeth sy'n meddal. Gostyngodd y gyfradd ddiweithdra i 4.9% ym mis Ebrill ac arhosodd ar y lefel honno hyd at fis Gorffennaf, yn erbyn disgwyliadau y byddai'n ticio i fyny. Parhaodd swyddi gwag hefyd i ostwng, i 702,000 yn y tri mis hyd at fis Gorffennaf. Roedd twf enillion yn cymedroli, gydag enillion rheolaidd yn 3.5% yn y tri mis hyd at fis Gorffennaf a chyfanswm enillion yn 3.9%, sy'n awgrymu bod y galw am lafur gwannach yn parhau i atal pwysau cyflog domestig.

Mae Arlingclose, cynghorydd trysorlys y CBC, yn disgwyl y bydd Cyfradd Banc yn aros ar 3.75%. Fodd bynnag, mae prisiau ynni uwch oherwydd y gwrthdaro parhaus a'r ansicrwydd ynghylch Cyllideb y llywodraeth sydd ar ddod wedi cynyddu'r risgiau i fyny yn y tymor byr. Ar ben hynny, mae rhagamcanion chwyddiant cryfach, a oedd yn cydfynd â phenderfyniad MPC mis Medi, wedi symud disgwyliadau'r farchnad ar gyfer Cyfradd Banc yn uwch. Yn ogystal, er gwaethaf ychydig o dystiolaeth o effeithiau ail rownd hyd yn hyn, mae tŷn newidiol cofnodion MPC yn awgrymu efallai na fydd angen rhywbeth seismig i roi'r Pwyllgor i gynyddu Cyfradd y Banc.

Adolygiad credyd: Cadwodd Arlingclose ei therfyn hyd heb ei warantu uchaf a argymhellir ar y mwyafrif o'r banciau ar ei restr wrthbarti ar 6 mis. Mae'r banciau eraill yn aros ar 100 diwrnod.

3. CYD-DESTUN LLEOL

Ar 30 Medi 2026 roedd gan y Cyd- Bwyllgor fuddsoddiadau o £73.6m yn bennaf oherwydd arian grant y Cynllun Twf a Parth Buddsoddi sydd heb ei wario eto.

Crynodeb Rheolaeth Trysorlys

	31.3.26 Balans £m	Symudiad 6 Mis £m	30.9.26 Balans £m
Buddsoddiadau tymor byr	34.1	14.4	48.5
Arian a Chywerthydd arian	22.3	2.8	25.1
Cyfanswm Buddsoddiadau	56.4	17.2	73.6

4. GWEITHGAREDD BUDDSODDI TRYSORLYS

Mae Cod Rheolaeth Trysorlys diwygiedig CIPFA yn diffinio buddsoddiadau rheolaeth trysorlys fel y rhai sy'n codi o lif arian y Cyd- Bwyllgor neu weithgaredd rheoli risg trysorlys sydd yn y pen draw yn cynrychioli balansau y mae angen eu buddsoddi nes bod angen yr arian parod i'w ddefnyddio yn ystod busnes.

Mae gan y Cyd Bwyllgor gronfeydd wedi'u buddsoddi, sy'n cynrychioli incwm a dderbynnir cyn gwariant ynghyd â balansau a chronfeydd wrth gefn. Yn ystod y 6 mis, roedd balans buddsoddiadau'r Cyd- Bwyllgor yn amrywio rhwng £52.9 a £76.0 miliwn. Dangosir sefyllfa'r buddsoddiadau yn ystod y cyfnod yn y tabl isod.

Sefyllfa Buddsoddi Trysorlys

	31.3.26 Balans £m	Symudiad 6 mis £m	30.9.26 Balans £m	30.9.26 Incwm %
Banciau a chymdeithasau adeiladu (ansicredig)	2.3	-2.2	0.1	3.15
Awdurdodau Lleol	31.1	13.9	45.0	4.11
Cronfeydd Marchnad Arian	20.0	5.0	25.0	3.92
Swyddfa Rheoli Dyledion	3.0	0.5	3.5	3.74
Cyfanswm Buddsoddiadau	56.4	17.2	73.6	

Mae Cod CIPFA a chanllaw'r llywodraeth yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyd- Bwyllgor i fuddsoddi ei arian yn ddarbodus, gan roi ystyriaeth i ddiogelwch a hylifedd ei fuddsoddiadau cyn ceisio am y gyfradd enillion uchaf, neu'r cynnyrch uchaf. Amcan y Cyd-Bwyllgor wrth fuddsoddi arian yw taro'r cydbwysedd cywir rhwng risg ac enillion, gan leihau'r risg o beri colledion o fuddsoddiadau'n diffygdalu a'r risg o dderbyn incwm sy'n anaddas o isel ar fuddsoddiadau.

Arhosodd Cyfradd y Banc ar 3.75% yn ystod y cyfnod. Roedd y cyfraddau ar adneuon DMADF yn amrywio rhwng 3.70% a 3.76% a Chyfraddau'r Cronfeydd Marchnad Arian rhwng 3.74% a 3.97%.

5. CYDYMFFURFIO

Gall y Pennaeth Cyllid gadarnhau bod gweithgareddau rheolaeth trysorlys a gynhaliwyd yn ystod y cyfnod yn cydymffurfio gyda Chod Ymarfer CIPFA a Strategaeth Rheolaeth Trysorlys cymeradwy'r Cyd-Bwyllgor. Dangosir cydymffuriad â therfynau buddsoddi penodol yn y tabl isod.

Cyfyngiadau Buddsoddi

	Uchafswm Gwrthbarti yn y cyfnod	Gwir Gwrthbarti 30.9.26	2026/27 Terfyn Gwrthbarti	Cydym- ffurfio
Llywodraeth y DU	£19m	£3.5m	Diderfyn	✓
Awdurdodau lleol ac endidau llywodraeth eraill	£5m	£5m	£5m	✓
Buddsoddiadau â sicrwydd	£0m	£0m	£5m	✓
Banciau (ansicredig)	£2.5m	£0.1m	£3m	✓
Cymdeithasau adeiladu (ansicredig)	£0m	£0m	£3m	✓
Darparwyr cofrestredig (ansicredig)	£0m	£0m	£3m	✓
Cronfeydd marchnad arian	£5m	£5m	£5m	✓

6. HYFFORDDIANT BUDDSODDI

Yn ystod y cyfnod, mae swyddogion wedi mynychu hyfforddiant buddsoddi gydag Arlingclose sy'n berthnasol i'w swyddi.

7. ARGYMHELLIAD

Derbyn yr adroddiad er gwybodaeth.

IS-BWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

15 Hydref 2026

TEITL: Datganiad Llywodraethu Blynnyddol 2025/26 a Chynllun Gwella Llywodraethu 2026/27

AWDUR: Mark Watkins, Swyddog Monitro

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Cyflwyno Datganiad Llywodraethu Blynnyddol 2025/26, a gymeradwywyd gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig ar 25 Medi 2026, i'w adolygu gan yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a sefydlu goruchwyliaeth barhaus yr Is-bwyllgor o'r Cynllun Gwella Llywodraethu ar gyfer 2026/27.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Bod yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn nodi bod y Cyd-bwyllgor Corfforedig wedi cymeradwyo'r Datganiad Llywodraethu Blynnyddol 2025/26 ar 25 Medi 2026.
- 2.2. Bod yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn cytuno i oruchwyllo cyflawni'r Cynllun Gwella Llywodraethu yn ystod 2026/27.
- 2.3. Bod unrhyw argymhellion materol sy'n deillio o adolygiad yr Is-bwyllgor yn cael eu hadrodd i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig fel y bo'n briodol.

3. Y RHESWM AM Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Mae gan yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio rôl sicrwydd wrth adolygu ac asesu trefniadau rheoli risg, rheolaeth fewnol a llywodraethu corfforaethol y CBC ac wrth lunio adroddiadau ac argymhellion ar eu digonolrwydd a'u heffeithiolrwydd.
- 3.2. Roedd y Datganiad Llywodraethu Blynnyddol drafft wedi'i raglennu ar gyfer cyfarfod yr Is-bwyllgor ar 15 Medi 2026. Gan na chynhaliwyd y cyfarfod hwnnw, mae'r cyfarfod hwn sydd wedi'i aildrefnu yn rhoi'r cyfle cynharaf i'r Is-bwyllgor adolygu'r Datganiad a gymeradwywyd a bwrw ymlaen gyda'i rôl sicrwydd mewn perthynas â'r camau gwella.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Mae Rheoliad 5 o Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'u diwygiwyd) yn ei gwneud yn ofynnol i'r CBC gynnal system gadarn o reolaeth fewnol, adolygu ei heffeithiolrwydd o leiaf bob blwyddyn, ystyried canfyddiadau'r adolygiad hwnnw a chymeradwyo datganiad ar reolaeth fewnol. Y Datganiad Llywodraethu Blynnyddol yw'r modd y mae'r CBC yn cofnodi'r adolygiad hwnnw a'i gasgliad sicrwydd llywodraethu cyffredinol.
- 4.2. Mae'r Datganiad wedi'i baratoi gan ystyried Fframwaith Cyflawni Llywodraethu Da mewn Llywodraeth Leol (Delivering Good Governance in Local Government) CIPFA/SOLACE. Roedd yr

adolygiad yn ystyried fframwaith llywodraethu ehangach y CBC, gan gynnwys trefniadau cyfansoddiadol a gwneud penderfyniadau, llywodraethu moesegol, rheolaeth ariannol, risg a pherfformiad, tryloywder, gallu sefydliadol a sicrwydd mewnol ac allanol.

- 4.3. Blwyddyn 2025/26 oedd y flwyddyn ariannol lawn gyntaf ar ôl trosglwyddo cyfrifoldebau Cynllun Twf Gogledd Cymru, ynghyd â staffio, adnoddau, cyfrifoldebau ariannol a threfniadau llywodraethu cysylltiedig, i'r CBC. Felly, ystyriodd yr adolygiad blynyddol gydymffurfiaeth â'r fframwaith llywodraethu ac i ba raddau y mae'r trefniadau estynedig wedi'u hymgorffori.
- 4.4. Mae'r Datganiad a gymeradwywyd yn dod i'r casgliad bod fframwaith llywodraethu'r CBC wedi darparu sail resymol ar gyfer cyflawni ei swyddogaethau yn gyfreithlon, atebol ac effeithiol yn ystod 2025/26. Mae hefyd yn nodi nifer o feysydd lle mae angen datblygu, ffurfioli neu ymgorffori trefniadau ymhellach. Mae'r rhain wedi'u cofnodi yn y Cynllun Gwella Llywodraethu.
- 4.5. Gan fod y Datganiad eisoes wedi'i gymeradwyo gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig, ni ofynnir i'r Is-bwyllgor ei gymeradwyo'n ôl-weithredol. Ei rôl yw adolygu'r casgliadau, gwneud sylwadau ar y camau gwella a darparu sicrwydd parhaus ynghylch eu cyflawni.

5. CYNLLUN GWELLA LLYWODRAETHU 2026/27

- 5.1. Mae'r Cynllun Gwella Llywodraethu yn dwyn ynghyd y prif gamau gweithredu sy'n deillio o'r adolygiad blynyddol. Mae'r prif themâu wedi'u crynhoi isod; mae'r camau gweithredu llawn, perchnogaeth a dyddiadau targed wedi'u nodi yn y Datganiad a gymeradwywyd yn Atodiad 1.
- 5.2. Rheoli risg corfforaethol - cwblhau ac ymgorffori trefniadau rheoli risg ar draws y CBC a sicrhau cysylltiadau clir rhwng risg corfforaethol, gweithredol, rhaglenni a phrosiectau.
- 5.3. Cyfansoddiad a gwneud penderfyniadau - parhau i adolygu'r Cyfansoddiad, dirprwyaethau, rheolau gweithdrefn, trefniadau blaengynllunio a chyhoeddi fel eu bod yn adlewyrchu model gweithredu cyfredol y CBC.
- 5.4. Llywodraethu democrataidd a moesegol - cwblhau ac ymgorffori'r craffu, y Safonau a chefnogi trefniadau ymddygiad a llywodraethu sy'n ofynnol ar gyfer y CBC.
- 5.5. Capasiti ac atebolrwydd corfforaethol - cryfhau trefniadau gwasanaeth a letyir a lefel gwasanaeth, gwytnwch sefydliadol a'r farn gorfforaethol am berfformiad ac eithriadau materol.
- 5.6. Sicrwydd a dilyniant - cryfhau gwytnwch yr Is-bwyllgor hwn a chynnal olrhain camau gweithredu Archwilio Mewnol, Archwilio Cymru a'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol.
- 5.7. Cynigir adrodd am gynnydd trwy olrhain cryno yn seiliedig ar eithriadau sy'n dangos statws pob gweithred, tystiolaeth o gwblhau, unrhyw lithriad a materion sydd angen eu huwchgyfeirio. Bydd hyn yn caniatáu i'r Is-bwyllgor gynnal goruchwyliaeth sicrwydd heb ddyblygu rheolaeth weithredol.

6. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 6.1. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol uniongyrchol sy'n deillio o adolygiad yr Is-bwyllgor o'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol nac o'r trefniadau monitro arfaethedig. Bydd unrhyw oblygiadau adnoddau sy'n deillio o gamau gwella unigol yn cael eu hystyried trwy'r prosesau cyllidebol a gwneud penderfyniadau perthnasol.

7. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 7.1. Mae'r gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn deillio'n bennaf o Reoliad 5 o Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'u diwygiwyd). Adlewyrchir rôl sicrwydd yr Is-bwyllgor yn nhrefniadau cyfansoddiadol a Chylch Gorchwyl y CBC.
- 7.2. Cymeradwyodd y Cyd-bwyllgor Corfforedig y Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar 25 Medi 2026 yn dilyn gohirio cyfarfod yr Is-bwyllgor ar 15 Medi oherwydd diffyg cworwm. Nid yw'r adroddiad presennol yn ailagor y penderfyniad cymeradwyo hwnnw; mae'n rhoi'r cyfle arfaethedig i'r Is-bwyllgor adolygu a herio'r Datganiad ac i oruchwyllo cyflawni'r camau gwella.

8. ASESIADAU EFFAITH

- 8.1. Nid oes angen asesiad effaith integredig ar wahân ar gyfer yr adroddiad hwn, sy'n ymwneud ag adolygu a monitro datganiad llywodraethu a gymeradwywyd. Bydd unrhyw newidiadau sylweddol i bolisi neu wasanaeth sy'n deillio o gamau gwella unigol yn destun yr asesiad priodol trwy'r broses benderfynu berthnasol.

ATODIADAU:

Atodiad 1: Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2025/26 (a gymeradwywyd gan Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd ar 25 Medi 2026)

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

"O safbwynt cyfreithiol a llywodraethu, mae'r dull arfaethedig yn briodol. Mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol a gymeradwywyd bellach yn cael ei gyflwyno i'r Is-bwyllgor i'w adolygu ac ar gyfer goruchwyllo sicrwydd parhaus o'r Cynllun Gwella Llywodraethu. Dylid adrodd unrhyw argymhellion materol i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig fel y bo'n briodol."

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

"Rwy'n fodlon bod cynnwys y Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn adlewyrchiad teg o drefniadau llywodraethu a gweithgareddau perthnasol y Cyd-bwyllgor Corfforaethol yn 2025/26, a bod y datganiad yn bodloni gofynion y Rheoliadau Cyfrifyddu ac Archwilio i baratoi datganiad o reolaeth fewnol."

Uchelgais
Gogledd Cymru
Ambition
North Wales

Datganiad Llywodraethiant Blynyddol 2025-2026

Datganiad Llywodraethiant Blynyddol 2025/26

[Drafft terfynol er cymeradwyaeth y CBC]

Cynnwys

1. Pwrpas a chyd-destun statudol
2. Gwybodaeth am Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd
3. Fframwaith llywodraethiant
4. Cwmpas a methodoleg yr adolygiad blynyddol
5. Ffynonellau sicrwydd a'r model Tair Llinell
6. Adolygiad o effeithiolrwydd yn erbyn saith egwyddor CIPFA/SOLACE
7. Datblygiadau llywodraethiant, materion ac asesiad perthnasedd
8. Cynllun gweithredu gwella llywodraethiant 2026/27
9. Casgliad sicrwydd a chymeradwyo

1. Pwrpas a chyd-destun statudol

Mae'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol hwn yn egluro sut y cydymffurfiodd Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd, a oedd yn gweithredu o dan frand Uchelgais Gogledd Cymru, â'i fframwaith llywodraethiant yn ystod 2025/26 ac mae'n adrodd ar effeithiolrwydd y trefniadau hynny.

Mae'r Datganiad yn cael ei baratoi gan ystyried Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'u diwygiwyd), y rheoliadau sy'n berthnasol i gyd-bwyllgorau corfforaethol yng Nghymru, a Fframwaith Cyflawni Llywodraethiant Da mewn Llywodraeth Leol CIPFA/SOLACE.

Mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn gyfrifol am sicrhau bod ei fusnes yn cael ei gynnal yn unol â'r gyfraith a safonau priodol; bod arian cyhoeddus yn cael ei ddiogelu, bod cyfrif priodol amdano a'i fod yn cael ei ddefnyddio'n ddarbodus, yn effeithlon ac yn effeithiol; a bod trefniadau ar waith i reoli risg, sicrhau atebolrwydd a chefnogi'r gwaith o gyflawni ei amcanion statudol a strategol.

Mae'r fframwaith llywodraethiant yn cynnwys y systemau, y prosesau, y diwylliant a'r gwerthoedd y mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn cael ei gyfarwyddo a'i reoli drwyddynt. Mae'r system rheolaeth fewnol yn rhan o'r fframwaith hwnnw ac fe'i cynlluniwyd i reoli, yn hytrach na dileu, y risg o fethu â chyflawni amcanion. Felly, mae'n rhoi sicrwydd rhesymol, yn hytrach na sicrwydd llwyr.

2. Gwybodaeth am Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd

Mae Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn gorff corfforaethol statudol a sefydlwyd gan Reoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd 2021. Mae'n cynnwys y chwe chynghor cyfansoddol yng Ngogledd Cymru ac, ar gyfer swyddogaethau cynllunio strategol perthnasol, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri.

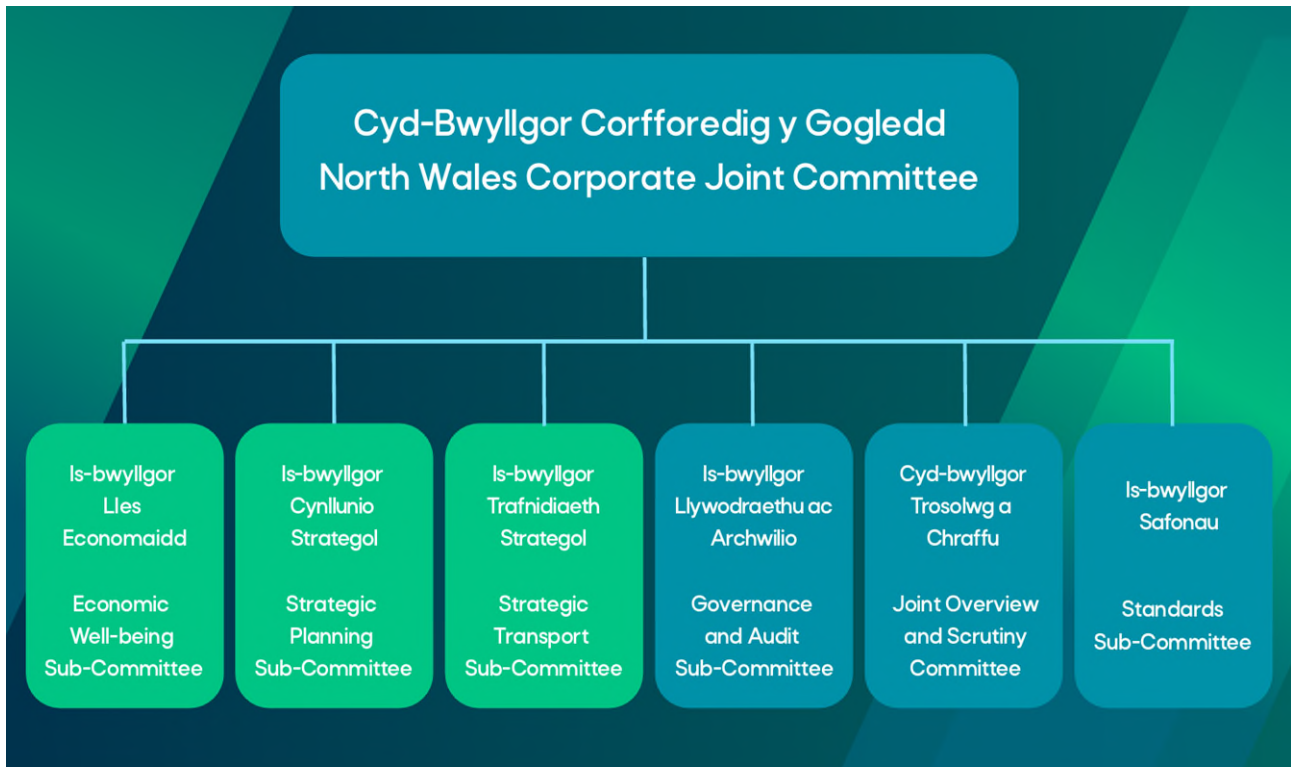
Mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn arfer swyddogaethau statudol sy'n ymwneud â llesiant economaidd rhanbarthol, cynllunio trafnidiaeth ranbarthol a chynllunio datblygu strategol. Ar 1 Ebrill 2025, trosglwyddodd y cyfrifoldeb dros gyflawni Cynllun Twf Gogledd Cymru o drefniadau Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig. Mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig hefyd yn cefnogi'r trefniadau llywodraethiant a chyflawni ar gyfer Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam.

Felly, blwyddyn 2025/26 oedd y flwyddyn ariannol lawn gyntaf lle cyfunodd y Cyd-bwyllgor Corfforedig ei swyddogaethau statudol gyda chyfrifoldeb am y Cynllun Twf a threfniadau sefydliadol, staffio, ariannol a llywodraethiant cysylltiedig.

3. Fframwaith llywodraethiant

Cyfansoddiad y Cyd-bwyllgor Corfforedig yw prif ffynhonnell ei fframwaith llywodraethiant. Mae'n nodi strwythurau gwneud penderfyniadau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig, trefniadau pwyllgorau ac is-bwyllgorau (gweler Ffigur 1 y strwythur terfynol arfaethedig) cynlluniau dirprwyo, rheolau gweithdrefnau ariannol a chontractau, trefniadau mynediad at wybodaeth, a gofynion ymddygiad aelodau a swyddogion.

Cefnogir y fframwaith llywodraethiant gan swyddogion statudol y Cyd-bwyllgor Corfforedig, trefniadau uwch reolwyr, archwilio mewnol ac allanol, trefniadau lefel gwasanaeth, sicrwydd rhaglenni a phrosiectau, rheoli risg a pherfformiad a gwaith yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Cynhaliwyd cynlluniau cymeradwy a threfniadau monitro ar gyfer swyddogaethau unigol; nid oedd un Cynllun Corfforaethol trosfwaol na golwg gyfunol ar berfformiad corfforaethol ar waith eto. Er mwyn eglurder, ar y pryd, nid oedd yr Is-bwyllgor Safonau na'r Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu wedi'u sefydlu.

Ffigur 1: Strwythur pwyllgor ac is-bwyllgor Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd (arfaethedig)

4. Cwmpas a methodoleg yr adolygiad blynyddol

Mae'r adolygiad yn ymdrin â fframwaith llywodraethiant cyfan y Cyd-bwyllgor Corfforedig, gan gynnwys cydymffurfiaid cyfansoddiadol, safonau moesegol, penderfyniadau aelodau a swyddogion, rheolaeth ariannol, rheoli risg a pherfformiad, tryloywder, llywodraethu gwybodaeth, llywodraethu partneriaethau a rhaglenni, capasiti'r gweithlu, trefniadau archwilio a sicrwydd.

Y Swyddog Monitro sy'n arwain yr asesiad mewn ymgynghoriad â'r Prif Weithredwr a'r Prif Swyddog Cyllid. Mae swyddogion cyfrifol yn darparu gwybodaeth ffeithiol wedi'i thargedu a sicrwydd ar sail eithriadau ar gyfer y meysydd y maent yn berchen arnynt. Mae'r Rheolwr Adnoddau a Gweithrediadau yn cydlynu tystiolaeth weithredol a rheoli dogfennau. Mae'r Prif Swyddog Cyllid yn cydlynu risg gorfforaethol a thystiolaeth archwilio, ac ystyrir bod tystiolaeth Archwilio Cymru ar gael. Mae'r Swyddog Monitro wedyn yn asesu dibynadwyedd a pherthnasedd, yn pennu effeithiolrwydd yn erbyn saith egwyddor CIPFA/SOLACE, yn setlo'r camau gwella ac yn drafftio'r casgliad sicrwydd cyffredinol. Y bwriad yw y bydd yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn goruchwyllo ac yn monitro'r gwaith o gyflawni'r Cynllun Gwella Llywodraethiant sy'n deillio ohono.

Perthnasedd a gwerthuso

Dylid asesu'r dystiolaeth o ran perthnasedd, dibynadwyedd ac amseroldeb. Dylid dosbarthu materion a nodwyd yn gyson fel a ganlyn: (a) mater llywodraethiant sylweddol; (b) gwendid sylweddol neu fater rheoli y mae angen ei ddatgelu; (c) cam datblygu llywodraethiant; neu (d) mater gweithredol arferol nad oes angen ei gynnwys yn y Datganiad Llywodraethiant Blynyddol.

5. Ffynonellau sicrwydd a'r model Tair Llinell

Mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn defnyddio dull Tair Llinell i wahaniaethu rhwng cyfrifoldeb rheoli a goruchwyliaeth gorfforaethol a sicrwydd annibynnol.

Llinell	Prif gyfrifoldeb	Enghreifftiau yn Uchelgais Gogledd Cymru	Tystiolaeth sicrwydd nodweddiadol
Llinell gyntaf	Mae'r rheolwyr yn berchen ar risgiau, rheolaethau, perfformiad a darpariaeth ac yn eu rheoli.	Prif Weithredwr, Rheolwr Adnoddau a Gweithrediadau, arweinwyr rhaglenni a phrosiectau, deiliaid cyllidebau a rheolwyr contractau.	Sicrwydd rheoli wedi'i dargedu; adroddiadau risg a pherfformiad; cofnodion rheoli; adrodd ar eithriadau.
Ail linell	Mae swyddogaethau corfforaethol yn gosod fframweithiau, yn cynghori, herio a monitro.	Cyfreithiol a llywodraethiant, cyllid, risg, caffael, Adnoddau Dynol, llywodraethu gwybodaeth, gwasanaethau democrataidd.	Cydymffurfio â pholisïau; sylwadau swyddogion statudol; adroddiadau monitro; logiau eithriadau.
Trydedd linell	Sicrwydd annibynnol ar lywodraethiant, risg a rheolaeth.	Archwilio Mewnol, Archwilio Cymru ac adolygiadau annibynnol eraill.	Barn archwilio flynyddol a gwaith archwilio wedi'i gwblhau o fewn y cwmpas; Archwilio Cymru a chanfyddiadau annibynnol eraill fel y maent ar gael.

Ffynonellau sicrwydd

Ffynhonnell sicrwydd	Rôl yn yr adolygiad	Tystiolaeth a ystyriwyd
Prif Weithredwr	Rheolaeth gorfforaethol, capasiti sefydliadol a sicrwydd gweithredol.	Tystiolaeth weithredol, gan gynnwys trefniadau staffio/gwasanaethau a gynhelir; sicrwydd corfforaethol terfynol y Prif Swyddog Gweithredol
Swyddog Monitro	Cyfreithlondeb, cydymffurfiaeth gyfansoddiadol, llywodraethiant moesegol, gwneud penderfyniadau ac asesu perthnasedd.	Cofnodion cyfansoddiadol/llywodraethiant, penderfyniadau pwyllgorau ac adolygiad llywodraethu.
Prif Swyddog Cyllid	Rheolaeth ariannol, rheolaeth fewnol a risg gorfforaethol.	Cafwyd cadarnhad drwy'r Prif Swyddog Cyllid nad oedd unrhyw faterion Archwilio Mewnol perthnasol wedi cael eu nodi. Roedd yr adolygiad hefyd yn ystyried canfyddiadau archwilio perthnasol o'r flwyddyn flaenorol. Tystiolaeth risg gorfforaethol 2025/26; sicrwydd ariannol y Prif Swyddog Cyllid
Archwiliad Mewnol	Sicrwydd annibynnol ar lywodraethiant, rheoli risg a rheolaeth o fewn cwmpas y gwaith a gwblhawyd.	Deunydd y flwyddyn flaenorol ar gyfer cyd-destun hanesyddol; 2025/26
Archwilio Cymru	Archwiliad allanol a sicrwydd annibynnol arall.	Canfyddiadau archwiliad allanol perthnasol a sicrwydd y flwyddyn flaenorol lle bo hynny'n berthnasol.
Arweinwyr swyddogaethol a rhaglenni	Tystiolaeth ffeithiol llinell gyntaf ac adroddiadau eithrio.	Wedi cyhoeddi papurau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig a'r is-bwyllgor; Map adrodd ar Weithrediadau a nodyn llywodraethiant 2025/26; cofnodion llywodraethu rhaglenni'r Cynllun Twf; tystiolaeth a sicrwydd swyddogion rheng flaen perthnasol

6. Adolygiad o effeithiolrwydd yn erbyn y saith egwyddor llywodraethiant

Mae'r asesiad canlynol yn crynhoi'r trefniadau llywodraethiant a adolygwyd, yr asesiad sy'n seiliedig ar dystiolaeth o effeithiolrwydd, y cyfyngiadau sylweddol a nodwyd ac unrhyw gamau gwella dilynol.

Egwyddor A: Ymddwyn yn ddidwyll, dangos ymrwymiad cryf i werthoedd moesegol a pharchu rheolaeth y gyfraith

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Mae datganiadau a chofrestrau buddiannau aelodau wedi cael eu cwblhau a'u cyhoeddi. Mae Cod Ymddygiad ffurfiol i weithwyr yn cael ei ddatblygu gan y Tîm Cyfreithiol a Llywodraethiant. Mae materion cyfreithiol sy'n ymwneud â dehongli'r rheoliadau perthnasol a chymhwysedd i fod yn aelod o'r Is-bwyllgor Safonau bellach wedi'u datrys; mae cylch gorchwyl drafft wedi'i baratoi i'w gymeradwyo a'i fabwysiadu gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig. Mae cyngor swyddogion statudol wedi'i wreiddio yn y fframwaith gwneud penderfyniadau, ac mae angen sylwadau cyfreithiol ac ariannol ar adroddiadau pwyllgor. Mae polisiâu drafft ar chwythu'r chwiban ac atal twyll hefyd wedi cael eu paratoi ac yn aros i gael eu mabwysiadu'n ffurfiol.
Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Yn gyffredinol, roedd gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig drefniadau gweithredol i gefnogi'r broses o wneud penderfyniadau cyfreithiol a moesegol yn ystod 2025/26, yn enwedig drwy gyngor statudol gan swyddogion wedi'i wreiddio a chasglu a chyhoeddi buddiannau aelodau. Fodd bynnag, nid oedd y fframwaith llywodraethiant moesegol wedi aeddfedu'n llawn yn ystod y flwyddyn. Gohiriwyd sefydlu'r Is-bwyllgor Safonau wrth i faterion cyfreithiol yn ymwneud â chymhwysedd aelodaeth gael eu datrys, ac nid oedd Cod Ymddygiad ffurfiol i weithwyr wedi cael ei fabwysiadu eto. Mae'r materion hynny wedi mynd rhagddynt ers hynny, gyda'r mater cyfreithiol wedi'i ddatrys, y cylch gorchwyl drafft wedi'i baratoi a'r gwaith polisi ategol wedi'i ddatblygu. Ar sail y dystiolaeth a adolygwyd, gellir disgrifio'r rhain orau fel bylchau datblygu llywodraethiant yn hytrach na thystiolaeth o fethiant sylweddol o ran uniondeb, cyfreithlondeb neu wneud penderfyniadau moesegol.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Ni chafodd yr Is-bwyllgor Safonau ei sefydlu'n llawn yn ystod 2025/26 ac roedd Cod Ymddygiad ffurfiol i weithwyr yn dal heb ei gwblhau. Ni nodwyd unrhyw dystiolaeth bod y bylchau hyn wedi arwain at wneud penderfyniadau anghyfreithlon perthnasol, gwrthdaro buddiannau heb ei reoli na methiant llywodraethiant moesegol sylweddol.
Camau gwella	Cam 3 - cwblhau ac ymgorffori'r fframwaith llywodraethiant moesegol, gan gynnwys cymeradwyo a sefydlu trefniadau'r Is-bwyllgor Safonau, mabwysiadu'r Cod Ymddygiad i weithwyr a chwblhau'r polisiâu ategol ar chwythu'r chwiban a gwrth-dwyll.

Egwyddor B: Sierhau didwylledd ac ymgysylltu cynhwysfawr â rhanddeiliaid

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Cyhoeddi agendâu, adroddiadau, cofnodion a phenderfyniadau; blaenraglen waith; a threfniadau cyfranogiad y cyhoedd; ymgynghori ac ymgysylltu â sefydliadau; craffu drwy gynghorau cyfansoddol a datblygu trefniadau cyd-graffu. Mae trefniadau'r Cynllun Twf hefyd yn caniatáu i aelodau'r chwe chyngor cyfansoddol gymryd rhan yn y gwaith o graffu ar raglenni; er nad yw hyn yn gyfystyr â chyd-bwyllgor craffu cwbl weithredol ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig, ac ni fwriedir iddo fod chwaith.
---	--

Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Cadarnhaodd y Gwasanaethau Democrataidd, a ddarparwyd i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig gan Gyngor Gwynedd, fod agendâu, adroddiadau, cofnodion a phenderfyniadau wedi cael eu cyhoeddi'n gyffredinol drwy'r trefniadau arferol yn ystod 2025/26. Fodd bynnag, roedd yna achosion cyfyngedig o gyhoeddi agendâu yn hwyr, a phwysau mewnol rheolaidd o ran amserlenni cyhoeddi cyfarfodydd. Cyhoeddwyd cofnodion yn gyffredinol gyda'r agenda ar gyfer y cyfarfod dilynol; mae cyhoeddi cofnodion drafft yn gynharach yn fwiad ar gyfer gwella'r gwasanaeth, yn amodol ar yr adnoddau sydd ar gael. Nid oedd trefniadau trosolwg a chraffu ar y cyd yn weithredol yn ystod y flwyddyn ac roeddent yn dal i gael eu datblygu, tra bod y llwybrau craffu statudol sydd ar gael drwy'r cynghorau cyfansoddol yn dal ar waith. Yn gyffredinol, roedd y fframwaith tryloywder yn gweithredu'n ymarferol, ond mae angen cryfhau prydlondeb cyhoeddi, datblygu craffu a chadernid prosesau ymhellach.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Mae'r dystiolaeth yn nodi gwendid cyson o ran prydlondeb a chadernid o ran cyhoeddi agendau, a model craffu ar y cyd anghyflawn, yn hytrach na methiant systemig o ran didwylledd neu atebolrwydd. Nid yw'r deunydd a adolygwyd yn sefydlu diffyg cydymffurfio eang o ran cyhoeddi na methiant sylweddol o ran craffu. Mae'r materion hyn yn faterion datblygu-llywodraethiant y mae angen eu cwblhau, a threfniadau mwy cadarn.
Camau gwella	Camau 2 a 3 - cryfhau rheolaethau blaengynllunio a chyhoeddi a chwblhau trefniadau cyd-graffu cymesur.

Egwyddor C: Diffinio deilliannau yn nhermau buddion economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol cynaliadwy

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Nodwyd canlyniadau statudol a rhaglenni'r Cyd-bwyllgor Corfforedig mewn cynlluniau swyddogaethol-benodol cymeradwy yn hytrach nag un Cynllun Corfforaethol trosfwaol. Mae'r map adrodd ar Weithrediadau yn nodi Cytundeb Terfynol, Cytundeb Cyflenwi a Chyllido ac Achos Busnes Portffolio'r Cynllun Twf; rhaglen gytunedig y Parth Buddsoddi a'r cynllun cyflawni blynyddol; cynlluniau sgiliau ac ynni rhanbarthol; y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a Chynllun Cyflawni Blwyddyn 1; Cytundeb Cyflawni'r Cynllun Datblygu Strategol; a Chynllun Trawsnewid. Roedd llwybrau adrodd yn amrywio yn ôl swyddogaeth. Adroddwyd ar berfformiad y Cynllun Twf bob chwarter i'r Is-bwyllgor Llesiant Economaidd ac i sianeli craffu'r llywodraeth ac awdurdodau lleol; adroddwyd ar ddarpariaeth y Parth Buddsoddi drwy ei drefniadau cynghori a llesiant economaidd; ac adroddwyd ar gynnydd trafnidiaeth a chynllunio strategol drwy ei is-bwyllgorau. Roedd monitro pellach yn cynnwys adrodd i Lywodraeth Cymru ar sgiliau ac ynni ac adroddiadau chwe misol y Cyd-bwyllgor Corfforedig ar drawsnewid. Roedd gan y Cynllun Twf hefyd fframwaith gwireddu manteision a datganiad a methodoleg allyriadau carbon a bioamrywiaeth.
---	---

Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Mae'r dystiolaeth Gweithrediadau yn cadarnhau bod y Cyd-bwyllgor Corfforedig wedi cymeradwyo cynlluniau a llwybrau monitro adnabyddadwy ar draws ei brif swyddogaethau yn ystod 2025/26. Roedd y Cynllun Twf wedi sefydlu fframwaith adrodd chwarterol, wedi'i ategu gan asesiad blynyddol o'r portffolio/rhaglen/prosiect a chyfarfodydd â Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru. Mae'r papurau cynllunio strategol a thrafnidiaeth sydd wedi'u cyhoeddi yn dangos cynnydd drwy'r camau ymgynghori, cynllunio a phenderfyniadau aelodau perthnasol; defnyddiodd y Parth Buddsoddi adroddiadau rhaglenni a chynlluniau cyflawni blynyddol. Roedd trefniadau gwireddu buddion a charbon/bioamrywiaeth y Cynllun Twf yn darparu fframwaith ar gyfer asesu'r manteision a fwriadwyd; nid yw eu bodolaeth, ynddo'i hun, yn dystiolaeth bod yr holl fanteision wedi'u cyflawni. Mae'r Arweinwyr Cynllunio Strategol a Thrafnidiaeth Strategol o'r farn bod y papurau a gyhoeddwyd yn cynnwys y wybodaeth bwysig ar gyfer eu priod feysydd. Gyda'i gilydd, mae'r ffynonellau hyn yn dangos canlyniadau diffiniedig a goruchwyliaeth weithredol ar lefel rhaglen, heb sefydlu un asesiad o gyflawni ar draws y sefydliad yn erbyn yr holl ganlyniadau.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Nid oedd gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig Gynllun Corfforaethol trosfwaol nac un golwg gyfunol ar berfformiad ar draws ei swyddogaethau. Nid oedd hyn yn golygu bod canlyniadau neu adroddiadau'n absennol: roedd cynlluniau rhaglenni cymeradwy ac adroddiadau'n bodoli, ond roedd amllder, derbynwyr ac aeddfedrwydd y monitro'n amrywio. Mae'r map adrodd ar Weithrediadau'n dangos hefyd bod rhai llwybrau adrodd i'r dyfodol eto i'w cadarnhau. Mae diffyg barn gorfforaethol gyfunol yn fater datblygu-llywodraethu cymesur, nid dystiolaeth ynddo'i hun o danberfformiad sylweddol neu fethiant sylweddol.
Camau gwella	Cam 4 - llunio adroddiadau rhaglenni presennol yn farn gryno a chymesur ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig am ganlyniadau strategol, perfformiad ac eithriadau perthnasol. Nid oes angen i hyn olygu fframwaith cynllunio corfforaethol newydd na dyblygu adroddiadau rhaglenni sydd wedi'u sefydlu.

Egwyddor D: Penderfynu ar yr ymyriadau sydd eu hangen i sicrhau'r canlyniadau a fwriedir yn y ffordd orau bosibl

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Gwneud penderfyniadau ffurfiol gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig a'r is-bwyllgor; cyngor swyddogion statudol; Cytundeb Cyflawni a Chyllid y Cynllun Twf, y Bwrdd Portffolio a byrddau rhaglenni/prosiectau; prosesau achosion busnes a phyrth; Uwch Swyddogion Cyfrifol portffolio, rhaglenni a phrosiectau a enwir; a'r trefniadau caffael, contractio a chyllido presennol. Mae gweithrediadau'n adrodd bod achosion busnes y Cynllun Twf yn dilyn y model Pum Achos ac Achosion Busnes Gwell/canllawiau Llyfr Gwyrdd perthnasol a'u bod yn destun adolygiad porth annibynnol ar bwyntiau penderfynu allweddol. Mae cytundebau cyllido gyda phrif noddwyr prosiectau yn mynd i'r afael â gwrthdaro rhwng buddiannau a chaffael tryloyw, cystadleuol a chynaliadwy.
---	---

Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Mae adroddiadau Gweithrediadau am lywodraethu'r Cynllun Twf yn darparu tystiolaeth rheng flaen o lwybrau penderfynu wedi'u diffinio: Ystyriaeth y Bwrdd Portffolio cyn cyflwyno adroddiadau i'r Is-bwyllgor Llesiant Economaidd, ymgysylltu â byrddau rhaglenni/prosiectau a llywodraethiant lle bo hynny'n briodol, ac adolygu achosion busnes/porth. Mae Uwch Swyddog Cyfrifol portffolio ac Uwch Swyddogion Cyfrifol rhaglenni/prosiectau yn cefnogi atebolrwydd. Defnyddiodd y rhaglen drafnidiaeth lwybr penderfynu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig pan nad oedd amserlenni Ariannu Trafnidiaeth Rhanbarthol Llywodraeth Cymru yn cyd-fynd â llywodraethiant lleol, gan arwain at gyfarfod ychwanegol o'r Cyd-bwyllgor Corfforedig; roedd cynnig diweddarach gan awdurdod dirprwyedig yn mynd i'r afael â'r broses newid yn ystod y flwyddyn ar ôl i'r canllawiau gael eu gohirio. Mae'r rhain yn enghreifftiau o addasu i drefniadau newydd yn hytrach na thystiolaeth bod llwybrau penderfynu priodol wedi cael eu hosgoi. Roedd y Rheolau Gweithdrefnu Contractau yn dal ar waith, er bod eu hadolygiad a'r broses o ddisodli templedi contractau a etifeddwyd yn anghyflawn.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Mae angen moderneiddio'r Rheolau Gweithdrefnu Contractau a thempledi contractau a etifeddwyd, ac ni chafodd trefniadau penderfyniadau cyllido trafnidiaeth yn ystod y flwyddyn eu setlo mor gynnar â'r bwriad. Nid yw'r nodyn Gweithrediadau yn sefydlu'n annibynnol bod pob porth prosiect, proses gaffael noddwyr na rheolaeth wedi gweithredu heb eithriad; ni thbyr bod sicrwydd cyffredinol o'r fath yn bodoli. Nid yw'r deunydd a adolygwyd yn dangos unrhyw fethiant sylweddol.
Camau gwellu	Cam 2 - cwblhau'r adolygiad o'r fframwaith cyfansoddiadol, dirprwyo a chaffael, gan gynnwys Rheolau Gweithdrefnu Contractau wedi'u diweddarau, templedi contract priodol a llwybrau penderfynu clir ar gyfer newidiadau i raglenni yn ystod y flwyddyn.

Egwyddor E: Datblygu capasiti'r Cyd-bwyllgor Corfforedig, gan gynnwys arweinyddiaeth a gallu unigol

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Strwythur y sefydliad a chapasiti swyddogion statudol; recriwtio a swyddi gwag; cynefino a gallu; rheoli perfformiad; olyniaeth a pharhad busnes; trefniadau cymorth a gynhelir a chytundebau lefel gwasanaeth.
Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Parhaodd y Cyd-bwyllgor Corfforedig i ddatblygu ei gapasiti sefydliadol yn ystod 2025/26 wrth i'w gyfrifoldebau statudol a'i gyfrifoldebau dros raglenni ehangu. Mae capasiti wedi cynyddu drwy ymarferion recriwtio rheolaidd ac mae'r sefydliad wedi parhau i ddefnyddio cymorth gan Gyngor Gwynedd, gan gynnwys Adnoddau Dynol, cyllid a Gwasanaethau Democrataidd. Parhaodd y gwasanaethau a gynhelir i weithredu yn ystod y flwyddyn. Roedd cytuno ar gytundeb lefel gwasanaeth cynhwysfawr ar gyfer y trefniadau a gynhelir wedi cymryd mwy o amser na'r disgwyl, ond mae'r cytundeb bellach yn agos at gael ei gwblhau a'i lofnodi. Ar sail yr wybodaeth a ddefnyddiwyd ar gyfer y drafft hwn, nid oedd yr oedi wedi arwain at unrhyw fethiant sylweddol o ran parhad gwasanaeth na rheolaeth weithredol. Felly, mae'r sefyllfa gyffredinol yn un o sefydliad sy'n parhau i feithrin gallu a ffurfioli trefniadau ategol yn hytrach nag un nad yw'n meddu ar y gallu i gyflawni ei swyddogaethau.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Roedd yr oedi cyn cwblhau'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth ar gyfer gwasanaethau a gynhelir wedi lleihau eglurder ffurfiol ynghylch safonau gwasanaeth, atebolrwydd, perfformiad a threfniadau uwchgyfeirio yn ystod rhan o'r cyfnod. Mae recriwtio parhaus hefyd yn adlewyrchu'r angen i feithrin cadernid wrth i fodel gweithredu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ehangu. Ni nodwyd unrhyw fethiant sylweddol o ran darparu gwasanaethau na chapasiti sefydliadol.

Camau gwellu	Cam 4 - cwblhau a gwreiddio Cytundeb Lefel Gwasanaeth gwasanaethau a gynhelir a pharhau i adolygu capasiti, cydnerthedd a dibyniaethau personau allweddol yn gymesur wrth i fodel gweithredu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ddatblygu.
--------------	---

Egwyddor F: Rheoli risgiau a pherfformiad drwy reolaeth fewnol gadarn a rheolaeth ariannol gyhoeddus gref

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Mae trefniadau rheoli ariannol y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn cael eu goruchwyllo gan y Prif Swyddog Cyllid, gyda rheolaeth gyllidebol, monitro ariannol ac adrodd yn cael eu cyflawni drwy'r fframwaith rheolaeth ariannol sefydledig. Adroddir ar berfformiad ariannol a chronfeydd wrth gefn i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ac is-bwyllgorau perthnasol. Yn ystod 2025/26, datblygwyd cofrestr risg gorfforaethol ddrafft ond nid oedd wedi cael ei chymeradwyo'n ffurfiol. Roedd y Cynllun Twf yn cynnal cofrestr risg gynhwysfawr ar gyfer rhaglenni, a oedd yn cael ei hadolygu'n gyson ac yn adrodd yn rheolaidd i'r Is-bwyllgor Llesiant Economaidd. Roedd yr adolygiad hefyd yn defnyddio'r wybodaeth sicrwydd archwilio a ddarparwyd drwy'r Prif Swyddog Cyllid ac adroddiadau perthnasol Archwilio Cymru.
Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Roedd trefniadau monitro ariannol a rheoli risg ar lefel rhaglen ar waith yn ystod y flwyddyn. Yn benodol, roedd y Cynllun Twf yn cynnal fframwaith adrodd ar risg sefydledig, gan adrodd yn rheolaidd i aelodau. Roedd y fframwaith rheoli risg gorfforaethol ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn llai datblygedig. Er bod gwaith yn mynd rhagddo ar gofrestr risg gorfforaethol, roedd absenoldeb fframwaith sydd wedi'i gymeradwyo a'i wreiddio'n ffurfiol yn cyfyngu ar gysondeb y gwaith o nodi, perchnogi ac uwchgyfeirio risgiau gorfforaethol ar draws y sefydliad. Mae'r adolygiad wedi ystyried sicrwydd y Prif Swyddog Cyllid a chanfyddiadau perthnasol yr Archwiliad Mewnol (os bu rhai) wrth asesu effeithiolrwydd rheolaeth ariannol a rheolaeth fewnol.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Y prif wendid oedd diffyg fframwaith rheoli risg gorfforaethol wedi'i gymeradwyo a'i wreiddio'n ffurfiol. Roedd y trefniadau presennol ar lefel rhaglen yn darparu rheolaethau pwysig ond nid oeddent yn system rheoli risg gynhwysfawr ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig.
Camau gwellu	Camau 1, 2 a 5 - cymeradwyo a gwreiddio'r fframwaith risg gorfforaethol; cwblhau'r adolygiad caffael/cyfansoddiadol; a chryfhau gwaith archwilio a sicrwydd integredig dilynol.

Egwyddor G: Gweithredu arferion da o ran tryloywder, adrodd ac archwilio er mwyn sicrhau atebolrwydd effeithiol

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Cyhoeddi adroddiadau a phenderfyniadau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig a'r is-bwyllgor; adroddiadau perfformiad swyddogaethol a rhaglenni; cyfranogiad craffu gan aelodau o'r chwe chyngor cyfansoddol yn nhrefniadau'r Cynllun Twf; yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio; Archwilio Mewnol, Archwilio Cymru a chamau dilynol. Mae map adroddiadau Gweithrediadau yn nodi adroddiadau i'r Is-bwyllgorau Llesiant Economaidd, Trafnidiaeth Strategol a Chynllunio Strategol, y Cyd-bwyllgor Corfforedig a chyllidwyr allanol, gydag amllder yn amrywio yn ôl rhaglen.
---	---

Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Mae map adroddiadau'r Tîm Gweithrediadau a nodyn llywodraethu'r Cynllun Twf yn dangos llwybrau sefydledig ar gyfer adrodd ar weithgarwch rhaglenni i aelodau, cyllidwyr a chyrrff goruchwyllo eraill. Mae trefniadau'r Cynllun Twf yn caniatáu i'r chwe chynghor gymryd rhan mewn craffu; ni ddylai'r trefniant penodol i raglen hwnnw gael ei gyfuno â chyd-bwyllgor trosolwg a chraffu cwbl weithredol ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig. Cadarnhaodd y Gwasanaethau Democrataidd fod cyhoeddiadau rheolaidd ar waith yn gyffredinol ond roeddent yn nodi pwysau o ran amserlen-agenda a phroblemau cworwm GASC. Mae deunyddiau archwilio'r flwyddyn flaenorol yn cynnig cefndir defnyddiol, nid amnewidyn ar gyfer sefyllfa archwilio 2025/26.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Nid oedd cworwm mewn dau gyfarfod GASC wedi'u trefnu a chododd anhawster arall ym mis Medi 2026. Cyhoeddwyd rhai agendau yn hwyr; nid yw'r gwaith o adrodd ar raglenni wedi cael ei gyfuno i greu darlun ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig eto. Nid oes unrhyw fethiant rheoli sylweddol, nad yw wedi cael sylw, wedi cael ei ddangos o ganlyniad i'r problemau cworwm, ond mae cadernid goruchwyllo a chyfarwydd y sicrwydd yn dal yn faterion byw.
Camau gwella	Cam 5 - cryfhau presenoldeb/cworwm GASC, cynllunio gwaith blynyddol ac olrhain sicrwydd/camau gweithredu integredig, gan gynnwys uwchgyfeirio camau gweithredu hwyr neu risg uchel.

7. Datblygiadau llywodraethiant, materion ac asesiad perthnasedd

Mae'r adolygiad yn gwahaniaethu materion llywodraethiant arwyddocaol oddi wrth wendidau perthnasol, camau gweithredu datblygu-llywodraethiant a materion gweithredol arferol. Wrth asesu perthnasedd, rhoddwyd ystyriaeth i effaith wirioneddol, y risg sy'n cael ei chreu, p'un a yw gwendid yn ynysig neu'n systemig, ac effeithiolrwydd rheolaethau digolledu.

Mater llywodraethiant	Tystiolaeth / sefyllfa	Dyfarniad perthnasedd	Triniaeth derfynol
Fframwaith risg a sicrwydd corfforaethol	Datblygwyd cofrestr risg gorfforaethol ddrafft y Cyd-bwyllgor Corfforedig ond ni chafodd ei chymeradwyo'n ffurfiol. Roedd risgiau'r Cynllun Twf yn cael eu rheoli drwy gofrestr gynhwysfawr sy'n cael ei hadolygu'n barhaus ac adroddiadau rheolaidd gan aelodau.	Gwendid rheoli/datblygu llywodraethiant. Mae'r bwch corfforaethol yn gofyn am weithredu, ond rhoddwyd rheolaethau digolledu ar lefel rhaglen ar waith ac ni nodwyd unrhyw fethiant llywodraethiant arwyddocaol.	Egwyddor F; Cam 1.
Tryloywder democrataidd, craffu a chyhoeddi	Roedd trefniadau cyhoeddi ar waith yn gyffredinol, ond cyhoeddwyd rhai agendau yn hwyr ac roedd pwysau o ran amserlen yn codi dro ar ôl tro. Roedd trefniadau craffu ar y cyd yn dal i gael eu datblygu; roedd llwybrau craffu cynghorau cyfansoddol yn dal ar gael.	Gwendid datblygu/rheoli llywodraethiant yn hytrach na methiant systemig i fod yn agored neu'n atebol.	Egwyddor B; Camau 2 a 3.
Safonau a llywodraethiant moesegol	Casglwyd a chyhoeddwyd buddiannau'r aelodau a chafodd cyngor swyddogion statudol ei wreiddio. Gohiriwyd sefydlu'r Is-bwyllgor Safonau tra datryswyd materion yn ymwneud â chymhwysedd aelodau. Roedd angen cwblhau Cod Ymddygiad Cyflogaion a pholisïau ategol o hyd.	Angen datblygu llywodraethiant a'i wreiddio; ni nodwyd methiant perthnasol o ran moeseg na chyfreithlondeb.	Egwyddor A; Cam 3.

Mater llywodraethiant	Tystiolaeth / sefyllfa	Dyfarniad perthnasedd	Triniaeth derfynol
Cyfansoddiad, dirprwyaethau, caffael a llwybrau penderfyniadau	Parhaodd y model gweithredu i esblygu ar ôl trosglwyddo'r Cynllun Twf. Mae Gweithrediadau'n adrodd ar Gytundeb Cyflenwi a Chyllid, Bwrdd Portffolio, Uwch Swyddogion Cyfrifol rhaglenni/prosiectau ac adolygiadau pyrh/achos busnes Pum Achos. Mae angen diweddarau Rheolau Gweithdrefnau Contractau a thempledi a etifeddwyd; o bryd i'w gilydd roedd amserlenni/canllawiau cyllido trafniadaeth yn gofyn am benderfyniadau ychwanegol neu ddiweddarach gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig.	Datblygu llywodraethiant. Ni nodwyd unrhyw benderfyniad anghyfreithlon perthnasol na methiant o ran caffael.	Egwyddor D; Cam 2.
Sicrwydd a gwytnwch GASC	Nid oedd cworwm mewn dau gyfarfod GASC a drefnwyd a chododd anhawster cworwm pellach ar ôl addasiadau i drefniadau cworwm.	Gwendid o ran cadernid sicrwydd yn galw am weithredu, ond ni ddangoswyd bod methiant arwyddocaol o ran rheoli, nad yw wedi cael sylw, wedi arwain at hynny.	Egwyddor G; Cam 5.
Gwasanaethau a gynhelir, capasiti a pherfformiad corfforaethol	Mae'r Tîm Gweithrediadau yn cofnodi penodiadau allweddol a chymorth arbenigol interim, ac yn adrodd bod gwasanaethau a gynhelir wedi cael eu derbyn yn unol â Chytundebau Lefel Gwasanaeth arfaethedig tra'n disgwyl cytundeb ffurfiol. Roedd cynlluniau a llwybrau adrodd wedi'u cymeradwyo ar gyfer swyddogaethau penodol ar waith, ond nid oedd Cynllun Corfforaethol trosfwaol na golwg gyfunol ar berfformiad ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn bodoli.	Datblygu llywodraethiant. Mae angen cryfhau safonau gwasanaeth ffurfiol a goruchwyllo perfformiad corfforaethol. Nid yw'r dystiolaeth yn sefydlu ymyrraeth berthnasol ar wasanaeth na methiant cyflawni systemig.	Egwyddorion C ac E; Cam 4.
Archwilio, polisi a materion rheoli eraill	Mae tystiolaeth archwilio mewnol/allanol y flwyddyn flaenorol yn darparu cyd-destun yn unig. Mae sicrwydd archwilio perthnasol, datblygu polisi corfforaethol a materion rheoli eraill wedi cael eu hystyried fel rhan o'r adolygiad. Ni nodwyd unrhyw fater llywodraethiant arwyddocaol ychwanegol o'r wybodaeth a ddarparwyd. Ymdrinnir â materion datblygu polisi sy'n weddill drwy'r Cynllun Gwella Llywodraethiant	Ni ddangosir unrhyw fethiant arwyddocaol gan y dystiolaeth a adolygir ar hyn o bryd.	Egwyddorion A, F a G; Camau 2, 3 a 5.

Asesu perthnasedd

Ar sail y wybodaeth a adolygwyd hyd yma, ni ddangoswyd methiant llywodraethiant arwyddocaol yn ystod 2025/26. Roedd y fframwaith risg corfforaethol ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn dal i gael ei ddatblygu, ac nid oedd yna Gynllun Corfforaethol trosfwaol na darlun cyfunol unigol o berfformiad ar draws swyddogaethau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig. Er hynny, roedd cynlluniau rhaglenni cymeradwy ac adroddiadau rheolaidd yn cael eu gweithredu mewn meysydd unigol, yn enwedig y Cynllun Twf. Mae materion eraill y mae angen eu cwblhau yn cynnwys y fframwaith

cyfansoddiadol/caffael, llywodraethiant democrataidd a moesegol, Cytundebau Lefel Gwasanaeth gwasanaethau a gynhelir a chadernid sefydliadol, a chworwm GASC a dilyniant sicrwydd. Mae'r asesiad perthnasedd yn ystyried y trefniadau gweithredol ar lefel rhaglen heb eu trin fel prawf bod pob rheolaeth gorfforaethol yn effeithiol.

Casgliad perthnasedd cyffredinol: ni nodwyd unrhyw fethiant llywodraethiant arwyddocaol. Mae'r materion uchod yn cael eu trin fel materion datblygu-llywodraethiant neu reoli-gwella ac maent yn cael eu cynnwys yn y Cynllun Gwella Llywodraethiant.

8. Cynllun gweithredu gwella llywodraethiant 2026/27

Mae'r Cynllun Gwella Llywodraethiant yn cynnwys y nifer fach o gamau gweithredu, mesuradwy penodol a berchnogir sy'n deillio o'r asesiad tystiolaeth a pherthnasedd. Bwriedir iddo ganolbwyntio'r sylw corfforaethol ar y trefniadau llywodraethiant y mae angen eu cwblhau, eu cryfhau neu eu gwreiddio ymhellach yn ystod 2026/27.

Cyfeirnod	Cam	Arweinydd	Targed	Sicrwydd / adrodd	Statws
1	Cymeradwyo a gwreiddio Strategaeth Rheoli Risg gorfforaethol y Cyd-bwyllgor Corfforedig a'r gofrestr risg gorfforaethol, gyda chysylltiadau clir â risg weithredol, risg rhaglenni a phrosiectau ac adrodd/uwchgyfeirio cymesur.	Prif Swyddog Cyllid	31 Rhagfyr 2026	Uwch swyddogion; GASC; CBC	Ar waith
2	Cwblhau'r adolygiad o'r fframwaith cyfansoddiadol a gwneud penderfyniadau, gan gynnwys dirprwyaethau swyddogion, Rheolau Gweithdrefnau Contractau, templedi contractau wedi'u diweddarau, trefniadau blaen-waith a rheolaethau cryfach ar gyfer cyhoeddi penderfyniadau aelodau a swyddogion a phapurau cyfarfodydd yn brydlon.	Swyddog Monitro / Caffael / Gwasanaethau Democrataidd	31 Ionawr 2027	GASC / CBC	Ar waith

Cyfeirnod	Cam	Arweinydd	Targed	Sicrwydd / adrodd	Statws
3	Cwblhau a gwreiddio trefniadau llywodraethiant democrataidd a moesegol cymesur. Gweithio gyda'r chwe chynghor cyfansoddol i hwyluso sefydlu a gweithredu trefniadau trosolwg a chraffu cymesur ar y cyd, gan gynnwys cytuno ar y cymorth gweinyddol a phroffesiynol angenrheidiol; sefydlu a chynllunio gwaith yr Is-bwyllgor Safonau, mabwysiadu Cod Ymddygiad gweithwyr, cwblhau polisiau chwythu'r chwiban a gwrth-dwyll, a pharhau i gynnal trefniadau buddiannau.	Swyddog Monitro / Gwasanaethau Democrataidd	31 Mawrth 2027	Pwyllgor(au) perthnasol; CBC	Ar waith
4	Cwblhau a gwreiddio Cytundeb Lefel Gwasanaeth gwasanaethau a letyir gyda pherchnogaeth glir, safonau gwasanaeth a threfniadau uwchgyfeirio; parhau ag adolygiad capasiti/cadernid cymesur; a darparu crynodeb cryno ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig o ganlyniadau strategol, perfformiad ac eithriadau perthnasol gan ddefnyddio adroddiadau rhaglenni presennol.	Prif Weithredwr / Rheolwr Adnoddau a Gweithrediadau	Cytundeb Lefel Gwasanaeth erbyn 31 Hydref 2026; adolygiad integredig o adrodd a chydherthedd erbyn 31 Mawrth 2027	Uwch swyddogion; GASC/CBC	Ar waith
5	Cryfhau cadernid yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, gan gynnwys cynllunio presenoldeb/cworwm a chynllunio gwaith blynyddol cymesur, a thracio camau gweithredu Archwilio Mewnol, Archwilio Cymru ac Archwilydd Cyffredinol Cymru mewn modd integredig gan uwchgyfeirio eitemau hwyr/risg uchel.	Swyddog Monitro / Prif Swyddog Cyllid	31 Rhagfyr 2026	GASC / CBC	Ar waith

Bydd y Swyddog Monitro yn parhau i adolygu'r Cynllun Gwella Llywodraethiant a gall gyfuno, diwygio neu gau camau gweithredu lle mae tystiolaeth yn dangos bod y canlyniad llywodraethiant arfaethedig wedi'i gyflawni.

9. Casgliad sicrwydd a chymeradwyo

Datganiad y Prif Weithredwr ar lywodraethiant

Fel Prif Weithredwr, rwy'n cydnabod fy nghyfrifoldeb dros sicrhau bod gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig drefniadau rheoli priodol, capasiti sefydliadol a rheolaethau mewnol i gefnogi'r gwaith o gyflawni ei swyddogaethau statudol a strategol.

Yn ystod 2025/26, parhaodd y Cyd-bwyllgor Corfforedig i ddatblygu ei drefniadau llywodraethiant corfforaethol ar ôl trosglwyddo cyfrifoldebau'r Cynllun Twf ac ehangu ei fodel gweithredu. Parhaodd rheolaethau a threfniadau adrodd sefydledig ar lefel rhaglen i weithredu, wrth i waith fynd rhagddo i gryfhau rheoli risg corfforaethol, capasiti sefydliadol a ffurfioli trefniadau gwasanaeth a gynhelir.

Rwy'n cydnabod y gwelliannau llywodraethiant a nodir yn y Datganiad hwn, gan gynnwys yr angen i gwblhau a gwreiddio'r fframwaith rheoli risg corfforaethol, cryfhau trefniadau democrataidd a sicrwydd, a datblygu adroddiadau perfformiad corfforaethol ymhellach.

Rwy'n cefnogi'r Cynllun Gwella Llywodraethiant a byddaf yn sicrhau bod y trefniadau rheoli angenrheidiol ar waith i oruchwylio'r gwaith o'i gyflawni ac adrodd ar gynnydd i'r cyrff priodol sy'n aelodau ohono.

Alwen Williams, Prif Swyddog Gweithredol, Uchelgais Gogledd Cymru, 16 Medi 2026

Casgliad sicrwydd cyffredinol

Ar ôl ystyried y dystiolaeth a ddarparwyd ac a geisiwyd at ddibenion yr ymarfer hwn, ynghyd â sicrwydd a ddarparwyd gan y Prif Weithredwr a'r Prif Swyddog Cyllid, y casgliad cyffredinol yw bod fframwaith llywodraethiant y Cyd-bwyllgor Corfforedig wedi rhoi sicrwydd rhesymol bod ei swyddogaethau wedi cael eu cyflawni'n gyfreithlon, yn effeithiol ac yn atebol yn ystod 2025/26. Nid yw'r adolygiad wedi nodi unrhyw fethiant llywodraethiant arwyddocaol a fyddai'n tanseilio'r casgliad hwnnw'n sylweddol.

Fodd bynnag, mae'r adolygiad wedi nodi nifer o feysydd lle mae angen datblygu, ffurfioli neu wreiddio trefniadau llywodraethiant ymhellach, gan adlewyrchu model gweithredu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig sy'n esblygu, a throsglwyddo cyfrifoldebau ychwanegol yn ystod y flwyddyn. Mae'r rhain yn cynnwys (i raddau mwy neu lai) rheoli risg gorfforaethol, trefniadau cyfansoddiadol a gwneud penderfyniadau, llywodraethiant moesegol, trefniadau gwasanaeth a gynhelir a chadernid trefniadau archwilio a sicrwydd y Cyd-bwyllgor Corfforedig.

Er nad yw'r materion hyn yn tanseilio'r casgliad sicrwydd cyffredinol yn unigol nac ar y cyd, mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn cydnabod bod angen Cynllun Gwella Llywodraethiant strwythuredig i sicrhau bod gwendidau a nodwyd yn cael sylw, bod cyfrifoldebau'n cael eu neilltuo'n glir a bod gwelliannau'n cael eu cyflawni o fewn amserlenni y cytunwyd arnynt. Felly, mae'r Cynllun yn rhan annatod o ymrwymiad y Cyd-bwyllgor Corfforedig i gryfhau ei drefniadau llywodraethiant a sicrhau eu bod yn parhau i fod yn gymesur ac yn effeithiol wrth i'r sefydliad ddatblygu.

Ar ôl i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ei gymeradwyo, bydd y gwaith o gyflawni'r Cynllun Gwella Llywodraethiant yn cael ei fonitro drwy'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, gyda chynnydd, oedi ac eithriadau perthnasol yn cael eu hadrodd i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ar adegau priodol.

Mark Watkins, Swyddog Monitro Uchelgais Gogledd Cymru, 16 Medi 2026

Llofnodion

Cadeirydd Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd	Prif Weithredwr
Llofnod: Cyng. Mark Pritchard, Cadeirydd y Cyd-bwyllgor Corfforedig Dyddiad: 29/09/2026	Llofnod: Alwen Williams, Prif Weithredwr Dyddiad: 29/09/2026

Dyddiad y Cyfarfod / Meeting Date	Teitl yr Adroddiad / Report Title	Diben yr Adroddiad / Report Purpose	Awdur yr Adroddiad / Report Author	Eithriadig / Exempt
4 Mehefin 2026 4 June 2026	Cylch Gorchwyl a Rôl yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio <i>Terms of Reference and Role of the Governance and Audit Sub-committee</i>		Mark Watkins	Nac ydi / No
	Blaengynllun Gwaith yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio 2026/27 <i>Governance and Audit Sub-committee Forward Work Programme 2026/27</i>	Dechrau llunio'r Flaenraglen Waith ar gyfer 2026/27. <i>To begin shaping the Forward Work Programme for 2026/27.</i>	Mark Watkins Dewi Morgan	Nac ydi / No
	Strategaeth Rheoli Risg <i>Risk Management Strategy</i>	Adolygu'r gofrestr risg strategol ac ystyried digonolrwydd trefniadau adnabod risg, perchnogaeth, lliniaru a dwysáu. <i>To review the strategic risk register and consider the adequacy of risk identification, ownership, mitigation and escalation arrangements.</i>	Dewi Morgan	Nac ydi / No
	Datganiad Strategaeth Rheolaeth Trysorys 2025/26 <i>Treasury Management Strategy Statement 2025/26</i>		Dewi Morgan Delyth Jones-Thomas	Nac ydi / No
	Polisi Canmoliaethau, Sylwadau a Chwynion <i>Compliments, Comments and Complaints Policy</i>	Derbyn y wybodaeth ddweddaraf am ddatblygu polisi, dylunio prosesau a threfniadau adrodd yn y dyfodol. Adolygu'r polisi/proses gwynion corfforaethol ac asesu a yw'n darparu trefniadau effeithiol ar gyfer ymdrin â chwynion. <i>To receive an update on policy development, process design and future reporting arrangements.</i> <i>To review the corporate complaints policy/process and assess whether it provides effective arrangements for handling complaints.</i>	Alwen Williams	Nac ydi / No
	Sefyllfa Aldro Refeniw a Chyfalaf 2025/26 <i>2025/26 Revenue and Capital Out-turn Position</i>	Adolygu'r sefyllfa aldro a darparu sylwadau neu argymhellion o fewn cylch gwaith materion ariannol yr Is-bwyllgor. <i>To review the outturn position and provide comments or recommendations within the Sub-Committee's financial affairs remit.</i>	Dewi Morgan Sian Pugh	Nac ydi / No
	Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd - Cynllun Archwilio Allanol 2026 <i>North Wales Corporate Joint Committee - External Audit Plan 2026</i>	Derbyn gwybodaeth gan yr Archwilydd Allanol, Archwilio Cymru, am eu cynllun gwaith arfaethedig ar gyfer 2026/27, o safbwynt Cylid a Pherfformiad. <i>To receive information from the External Auditor, Audit Wales, about their proposed work plan for 2026/27, from both a Finance and Performance aspect.</i>	Dewi Morgan Sian Pugh	Nac ydi / No
15 Medi 2026 15 September 2026	Strategaeth Ariannol Tymor Canolog Ddrafft <i>Draft Medium-Term Financial Strategy</i>	Adolygu'r fframwaith cynllunio ariannol a rhoi sylwadau ar faterion sicrwydd cyn eu hystyried gan y CBC lle bo angen. <i>To review the financial planning framework and comment on assurance issues before consideration by the CJC where required.</i>	Dewi Morgan Alwen Williams	Nac ydi / No
	Cynllun Corfforaethol <i>Corporate Plan</i>	Adolygu'r fframwaith cynllunio corfforaethol arfaethedig a rhoi sylwadau ar drefniadau llywodraethu, perfformiad a sicrwydd. <i>To review the proposed corporate planning framework and comment on governance, performance and assurance arrangements.</i>	Alwen Williams	Nac ydi / No
	Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol <i>Internal Audit Progress Report</i>	Derbyn cynnydd yn erbyn y cynllun archwilio ac unrhyw themâu sicrwydd sy'n dod i'r amlwg. <i>To receive progress against the audit plan and any emerging assurance themes.</i>	Pennaeth Archwilio Mewnol / Head of Internal Audit	Nac ydi / No
	Datganiad Llywodraethu Blynyddol <i>Annual Governance Statement</i>	Adolygu'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol a'r camau gwella llywodraethu. <i>To review the Annual Governance Statement and governance improvement actions.</i>	Mark Watkins Dewi Morgan	Nac ydi / No
	Adroddiad Aldro Ariannol <i>Financial Outturn Report</i>	Adolygu'r sefyllfa aldro a darparu sylwadau neu argymhellion o fewn cylch gwaith materion ariannol yr Is-bwyllgor	Dewi Morgan Sian Pugh	
	Cynllun Archwilio Mewnol 2026-27 <i>Internal Audit Plan 2026-27</i>		Dewi Morgan Sian Pugh	
15 Hydref 2026 15 October 2026	Sefyllfa Refeniw a Chyfalaf 2026/27 - Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2026 <i>2026/27 Revenue and Capital Position - End of July 2026 Review</i>			
	Strategaeth Ariannol Tymor Canolog Ddrafft <i>Draft Medium-Term Financial Strategy</i>	Adolygu'r fframwaith cynllunio ariannol a rhoi sylwadau ar faterion sicrwydd cyn eu hystyried gan y CBC lle bo angen. <i>To review the financial planning framework and comment on assurance issues before consideration by the CJC where required.</i>		Nac ydi / No
	Cynllun Archwilio Mewnol 2026/27 <i>Internal Audit Plan 2026/27</i>		Luned Fon Jones	
	Datganiad Cyfrifon y Cyd-bwyllgor Corfforedig ar gyfer 2025-26 <i>North Wales Corporate Joint Committee's Statement of Accounts for 2025-26</i>			
	Rheolaeth Trysorys 2026-27 Adolygiad Canol Blwyddyn <i>Treasury Management 2026-27 Mid-Year Review</i>		Delyth Wyn Jones-Thomas	
	Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2025-26 a Cynllun Gwella Llywodraethu 2026-27 <i>Annual Governance Statement 2025-26 and Governance Improvement Plan 2026-27</i>		Mark Watkins	
15 Rhagfyr 2026 15 December 2026	Blaen Rhaglen Gwaith yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio <i>Governance and Audit Sub-Committee Forward Work Programme</i>	Adolygu'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol a'r camau gwella llywodraethu. <i>To review the Annual Governance Statement and governance improvement actions.</i>	Mark Watkins	Nac ydi / No
	Cyllideb Ddrafft 2027/28 <i>Draft Budget 2027/28</i>	Adolygu'r gyllideb ddrafft a rhoi sylwadau ar lywodraethu ariannol, rhagdybiaethau, risgiau a sicrwydd cyn eu hystyried gan y CBC. <i>To review the draft budget and comment on financial governance, assumptions, risks and assurance before CJC consideration.</i>	Dewi Morgan	Nac ydi / No
	Rheolaethau Gwrth-dwyll <i>Anti-Fraud Controls</i>	Adolygu rheolaethau gwrth-dwyll, llygredd ac afreoleidd-dra, gan gynnwys fframwaith polisi, llybrau adrodd a threfniadau sicrwydd. <i>To review anti-fraud, corruption and irregularity controls, including policy framework, reporting routes and assurance arrangements.</i>	Dewi Morgan Mark Watkins	TBC
	Diweddariad Archwilio Allanol / Argymhellion Archwilio Cymru <i>External Audit Update / Audit Wales Recommendations</i>	Ystyried canfyddiadau archwilio allanol, ymatebion rheolwyr a chynnydd yn erbyn argymhellion. <i>To consider external audit findings, management responses and progress against recommendations.</i>	Dewi Morgan Archwilio Cymru / Audit Wales	Nac ydi / No
	Gwyngalchu Arian <i>Money Laundering</i>	Swyddog Gwyngalchu Arian? <i>Money Laundering Officer?</i>	Dewi Morgan	TBC
	Adroddiad Blynyddol Dyletswydd Partneriaeth Cymdeithasol <i>Social Partnership Annual Duty Report 2025-26</i>			
	Blaen Rhaglen Gwaith yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio <i>Governance and Audit Sub-Committee Forward Work Programme</i>		Mark Watkins	Nac ydi / No

19 Mawrth 2027 19 March 2027	Diweddariad y Gofrestr Risg <i>Risk Register Update</i>	Adolygu symudiad mewn risgiau strategol ac effeithiolrwydd trefniadau lliniaru a dwysáu. <i>To review movement in strategic risks and the effectiveness of mitigation and escalation arrangements.</i>	Alwen Williams	TBC
	Olrhain Cynnydd Archwilio Mewnol ac Argymhellion <i>Internal Audit Progress and Recommendation Tracking</i>	Derbyn cynnydd yn erbyn y cynllun archwilio a statws yr argymhellion archwilio y cytunwyd arnynt. <i>To receive progress against the audit plan and the status of agreed audit recommendations.</i>	Pennaeth Archwilio Mewnol <i>Head of Internal Audit</i>	Nac ydi / No
	Diweddariad Blynnyddol ar Gwynion / Gwersi a Ddysgwyd <i>Complaints Annual / Lessons Learned Update</i>	Adolygu data cwynion, themâu, dysgu a gwelliannau arfaethedig. <i>To review complaints data, themes, learning and proposed improvements.</i>	Mark Watkins Swyddog Llywodraethu / Governance Officer	Nac ydi / No
	Blaenraglen Waith 2027/28 - Adolygiad Cychwynnol <i>Forward Work Programme 2027/28 - Initial Review</i>	Dechrau llunio'r Blaenraglen Waith ar gyfer 2027/28. <i>To begin shaping the Forward Work Programme for 2027/28.</i>	Mark Watkins Dewi Morgan	Nac ydi / No
	Cynllun Archwilio Mewnol 2027/28 <i>Internal Audit Plan 2027/28</i>	Ystyried a chymeradwyo'r Cynllun Archwilio Mewnol sy'n seiliedig ar risg ar gyfer 2027/28. <i>To consider and approve the risk-based Internal Audit Plan for 2027/28.</i>	Dewi Morgan	Nac ydi / No